

SOCIALINIŲ TYRIMŲ INSTITUTAS

**REGIONŲ KULTŪROS
BŪKLĖS TYRIMAS**

SOCIOLOGINIO TYRIMO ATASKAITA

Vilnius – 2009

TYRIMO UŽSAKOVAS

ATASKAITĄ PARENGĖ SOCIALINIŲ TYRIMŲ INSTITUTO MOKSLO DARBUOTOJŲ
KOLEKTYVAS:

Kublickienė L., Sviklas K., Šutinienė I., Žilinskaitė V.

Tyrimo vadovė – soc. m. dr. L. Kublickienė

TURINYS

IVADAS	5
TYRIMO METODOLOGIJA IR METODAI	6
I SKYRIUS	11
VALSTYBINIŲ KULTŪROS PLĖTROS PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO STATISTINIS, EKONOMINIS ĮVERTINIMAS	11
1.1. ETNINĖS KULTŪROS PLĖTROS VALSTYBINĖ PROGRAMA	13
1.2. VAIKŲ IR JAUNIMO KULTŪRINĖS EDUKACIJOS 2006–2011 METŲ PROGRAMA	28
1.3. REGIONŲ KULTŪROS PLĖTROS PROGRAMA	41
1.4. DIDŽIŲJŲ MIESTŲ PROJEKTAI	55
VALSTYBINIŲ KULTŪROS PLĖTROS PROGRAMŲ STATISTINIO, EKONOMINIO ĮVERTINIMO APIBENDRINIMAS IR IŠVADOS	62
II SKYRIUS	63
SOCIOLOGINIO REGIONŲ KULTŪROS BŪKLĖS TYRIMO DUOMENYS	63
2.1. FOKUSUOTŲ GRUPIŲ DISKUSIJŲ MEDŽIAGA IR APIBENDRINTOS PROBLEMOS	64
FOKUSUOTŲ GRUPIŲ DISKUSIJŲ APIBENDRINIMAS IR IŠVADOS	80
2.2. REPREZENTATYVIOS LIETUVOS GYVENTOJŲ APKLAUSOS DUOMENYS	81
REPREZENTATYVIOS LIETUVOS GYVENTOJŲ APKLAUSOS APIBENDRINIMAS IR IŠVADOS	101
2.3. KULTŪROS CENTRŲ DARBUOTOJŲ IR SAVIVALDYBIŲ KULTŪROS ADMINISTRATORIŲ APKLAUSOS DUOMENYS	103
2.3.1. POŽIŪRIS Į BENDRĄ REGIONŲ KULTŪROS BŪKLĘ, VALSTYBINIŲ KULTŪROS PLĖTROS PROGRAMŲ POVEIKIO ĮVERTINIMAS. .	104
2.3.2. REGIONŲ KULTŪROS ĮSTAIGŲ VERTINIMAI.....	118
2.3.2.1. BIBLIOTEKOS.....	118
2.3.2.2. MUZIEJAI.....	121
2.3.2.3. KINAS.....	124
2.3.2.4. TEATRAS.....	127
2.3.2.5. KONCERTAI.....	131
2.3.2.6. Kultūros centrai.....	135
2.3.2.7. Kultūros darbuotojų vertinimas.....	144
2.3.2.7. Vaikų ir jaunimo užimtumas bei meninis ugdymas.....	153
KULTŪROS CENTRŲ DARBUOTOJŲ IR SAVIVALDYBIŲ KULTŪROS ADMINISTRATORIŲ APKLAUSOS APIBENDRINIMAS IR IŠVADOS	158
REGIONŲ KULTŪROS BŪKLĖS TYRIMO BENDROSIOS IŠVADOS	162
P R I E D A I	167
<i>Muziejai</i>	171
<i>Muziejai</i>	182
SAVIVALDYBĖ	191

IVADAS

Kultūrą galima suprasti kaip tam tikrą vertybių, tikėjimų ir tradicijų bei papročių visumą. Kultūra daro poveikį individų ir socialinių grupių mąstymui ir veiksams, lemia jų gyvenimo būdą. Šiandieninei Lietuvos visuomenei būdingi spartūs politiniai, ekonominiai ir socialiniai pokyčiai – keičiasi mūsų gyvenimas ir vertybės. Tačiau kultūros poreikis, gebėjimas ta kultūra didžiuotis ir vertinti ją yra kiekvienos visuomenės gyvybingumo prielaida.

Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare bei patiriant vis didėjantį globalizacijos spaudimą ypač aktualus tampa svarbiausias Lietuvos kultūros politikos tikslas – išsaugoti nacionalinės kultūros tapatumą bei įvairovę. Čia svarbus vaidmuo tenka regionų kultūrai, kuri būdama sudedamąja nacionalinės kultūros dalimi, formuojama ir plėtojama įvairiuose Lietuvos regionuose, atspindi jų etninį, kalbinį, istorinį, kultūrinį savitumą.

Regionų kultūros plėtra apima siekius skatinti tolygią ir kryptingą regionų kultūros plėtrą, užtikrinti kultūros paslaugų sklaidą, suteikti visiems šalies gyventojams galimybes šiomis paslaugomis naudotis, sudarant palankias sąlygas regionų gyventojams tenkinti kultūros poreikius, puoselėti regionų tradicijas.

Išsakyti argumentai pagrindžia pristatomo regionų kultūros būklės tyrimo svarbą. Šiuo tyrimu siekiama apibūdinti bendrą Lietuvos kultūros būklę, pažinti kultūros institucijų situaciją, gyventojų poreikius.

Nuoseklūs sociologiniai kultūros tyrimai padeda nustatyti esamos situacijos ir gyventojų poreikių vystimosi tendencija bei pokyčius. Tampa įmanoma įvertinti kultūros institucijų veiklos pasekmes bei numatyti perspektyvas. Kitaip sakant, sociologiniai tyrimai leidžia koreguoti ir tobulinti kultūros institucijų veiklą. Kultūrinių poreikių identifikavimas turi kelis aspektus: viena vertus, jie nulemia žmonių kultūrinės elgsenos savitumą, orientacijas bei pasirinkimus, kita vertus, bendra kultūros padėtis, kultūros pasiūla ir institucijų kultūrinė praktika savo ruožtu ugdo tam tikrus kultūrinius poreikius. Kultūros institucijoms reikia patikimų žinių apie kultūros būklę, gyventojų kultūrinę elgseną, kad galėtų tiek tenkinti esamus kultūrinius poreikius, tiek juos strategiškai ugdyti. Būtent tuo grindžiamas sociologinių kultūros poreikių tyrimų aktualumas, prasmė bei praktinė nauda.

TYRIMO METODOLOGIJA IR METODAI

Regionų kultūros būklės tyrimo aspektai (uždaviniai):

- Įvertinti valstybinių kultūros plėtros programų įgyvendinimo statistinius, ekonominius rodiklius (pagal esamus ataskaitinius ir planinius duomenis):
 - Regionų kultūros plėtros 2008–2012 metų programos įgyvendinimo įvertinimas;
 - Etninės kultūros plėtros valstybinė programos įgyvendinimo įvertinimas;
 - Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos 2006–2011 metų programos įgyvendinimo įvertinimas.
- Regionų kultūros būklės įvertinimas, remiantis sociologinio tyrimo duomenimis.

Sociologinio Regionų kultūros būklės tyrimo metu buvo surinkta tiek kokybinė, tiek kiekybinė informacija.

Išsamiai situacijos analizei tikslinga derinti kiekybinį ir kokybinį informacijos rinkimo būdus, nes tokiu būdu kiekybinė informacija (kuri leidžia nustatyti tiriamųjų nuomonių pasiskirstymus, nurodydama, kiek procentų respondentų pritaria vienai ar kitai nuomonei) praturtinama kokybiniais duomenimis, kurie nepateikia tikslų, skaičiais ar procentais išreiškiamų priklausomybių, bet fiksuoja bendrą kontekstą, leidžia atskleisti tiriamųjų nuomonių ir vertinimų subjektyviai suvoktas priežastis.

Kiekybinė informacija gauta anketinės apklausos pagalba. Anketinės apklausos duomenys leidžia objektyvuoti subjektyvias tiriamųjų nuomones, nustatant procentinį jų pasiskirstymą generalinėje visumoje bei įvairiose socialinėse demografinėse apklaustųjų grupėse.

Kiekybiniai nuomonių bei vertinimų duomenys, gauti anketavimo metu, papildyti *kokybinė* informacija – fokusuotų grupių diskusijų medžiaga.

Kokybinis tyrimas – tai tyrimas, naudojantis atvirus klausimus individų ar grupių suvokimui, požiūriams, nuomonėms, patirtims ar veiklos modeliams tirti. Kokybiniais metodais surinkta informacija nepateikia tikslų skaičių ar priklausomybių, tačiau įgalina nusakyti tendencijas, idėjas, požiūrius.

Fokus grupė (ang. focus group) – organizuota mažos grupės diskusija, kurios metu 6–12 respondentų, vadovaujami moderatoriaus, 1–2 val. diskutuoja iš anksto numatytomis temomis (fokusuotų grupių diskusijos temos žr. 3 priedas.).

Moderatorius pateikia klausimus, tikslina atsakymus į juos, valdo diskusijos eigą, skatina mažiau aktyvių dalyvių įsitraukimą į diskusiją, tačiau pats nedalyvauja klausimų svarstyme. Vedėjas (moderatorius) tiesiog turi leisti dalyviams laisvai kalbėtis vienas su kitu, užduoti klausimus, reikšti abejones ir nuomones, tegalėdamas kontroliuoti, ar nenukrypstama nuo temos. Fokusuotos grupės diskusija iš esmės yra tyrimas be pabaigos (angl. open ended), kuris negali būti visiškai apibrėžtas.

Paprastai fokus grupių metu daromi vaizdo ir garso įrašai, kurie vėliau naudojami analizuojant surinktą informaciją.

Šių diskusijų metu surinkta kokybinė informacija leidžianti giliau įvertinti ir plačiau aprašyti gyventojų kultūrinės elgsenos, kultūros įstaigų padėties ir veiklos aplinkybes. Fokusuotų grupių interviu medžiaga itin tinkama pajauti bendrą kultūros situacijos kontekstą.

Kiekybinės informacijos gavimui buvo parengtos 3 anketos:

- Lietuvos gyventojų nuomonių išsiaiškinimui (reprezentatyvus tyrimas).
- Savivaldybių kultūros centrų (KC) darbuotojams: KC direktoriams, vadybininkams, meno specialistams (žr. 2 priedas).
- Savivaldybių kultūros ar su kultūra susijusių skyrių darbuotojams arba specialistams, atsakingiems už savivaldybės kultūros administravimą (žr. 1 priedas).

Reprezentatyvios Lietuvos gyventojų apklausos aprašymas:

- Reprezentatyvią Lietuvos gyventojų apklausą atliko visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras VILMORUS.
- Respondentų skaičius: N = 1002.
- Tyrimo objektas: 18 metų ir vyresni Lietuvos gyventojai.
- Apklausos būdas: interviu respondento namuose.
- Atrankos metodas: daugiapakopė, tikimybinė atranka. Respondentų atranka parengta taip, kad kiekvienas Lietuvos gyventojas turėtų vienodą tikimybę būti apklaustas.
- Apklausa vyko: Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Marijampolėje, Visagine, Druskininkuose, Kauno, Alytaus, Šakių, Pakruojo, Šilutės, Utenos, Tauragės,

Šalčininkų, Rokiškio, Švenčionių, Jonavos, Raseinių, Mažeikių, Kupiškio, Vilkaviškio, Molėtų, Telšių ir Ukmergės rajonuose. Tyrimas vyko 19 miestų ir 57 kaimuose.

- Statistinių paklaidų, esant skirtingiems rezultatams, dydžiai:

	% 3	% 5	% 10	% 15	% 20	% 25	% 30	% 40	% 50
	97	95	90	85	80	75	70	60	50
N									
100	3.4	4.4	6.0	7.1	8.0	8.7	9.2	9.8	10.0
200	2.4	3.1	4.2	5.0	5.7	6.1	6.5	6.9	7.1
300	2.0	2.5	3.5	4.1	4.6	5.0	5.3	5.7	5.8
400	1.7	2.2	3.0	3.6	4.0	4.3	4.6	4.9	5.0
500	1.5	1.9	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.4	4.5
750	1.2	1.6	2.2	2.6	2.9	3.2	3.3	3.6	3.7
1000	1.1	1.4	1.9	2.3	2.5	2.7	2.9	3.1	3.1

Kultūros centrų (KC) darbuotojų ir už savivaldybių kultūros administravimą atsakingų darbuotojų / specialistų apklausos aprašymas:

Nusakydami Lietuvos regionų kultūros būklę, šiame tyrime nagrinėjome kultūros situaciją savivaldybių lygmeniu. Ši prieiga pagrįsta tuo, kad Lietuvos regionų kultūra – tai nemažai painiavos sukelianti sąvoka, nes pagal formalų Lietuvos administracinį suskirstymą *regionas* turėtų atitikti apskrities lygmenį, tačiau viešojoje erdvėje retai kalbama apie kultūros būklę apskrityse, kur kas dažniau *regionų kultūra* identifikuojama ją priešpastatant sostinei Vilniui arba išskiriant kaimiškuosius rajonus. Šiuo metu tebesitęsiantis Lietuvos administracinės sistemos formavimo ar tobulinimo procesas tik dar labiau komplikuoja padėtį – dar nesuformuotas apskričių reorganizacijos galutinis modelis.

Kitas tyrimo akcentas – regionų kultūros būklei nustatyti remiamasi savivaldybių kultūros centrų darbuotojų apklausa, kurie tampa lyg ir ekspertais, vertinančiais esamą regionų kultūros būklę. Šis pasirinkimas neatsitiktinis, nes Lietuvos regionų kultūros raida neabejotinai itin glaudžiai susijusi su kultūros centrų veikla. Kultūros centrai, galima sakyti, yra pagrindinės kultūros įstaigos, turinčios galimybes tenkinti universalius žmonių kultūros poreikius.

- Tyrimo objektas: kultūros centrų (KC) darbuotojai ir savivaldybių kultūros administratoriai. Kaip KC darbuotojai buvo apklausti kultūros centrų direktoriai,

vadybininkai, meno specialistai. Kaip savivaldybių kultūros administratoriai buvo apklausti savivaldybių kultūros ar su kultūra susijusių skyrių darbuotojai arba specialistai.

- Respondentų skaičius (N): apklausta iš viso 458 respondentai, iš kurių 396 KC darbuotojai ir 62 savivaldybių kultūros administratoriai.
- Apklausos būdas: anketinė apklausa elektroniniu paštu (4 kreipimaisi).
- Apklausa buvo vykdoma išsiuntus anketas visoms 60 Lietuvos savivaldybių. Respondentų pasiskirstymas pagal savivaldybes pateikiamas žemiau esančioje lentelėje.

TYRIME DALYVAVUSIŲ RESPONDENTŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL SAVIVALDYBES

Savivaldybė	Savivaldybių darbuotojai atsakingi už kultūros administravimą	Kultūros centrų darbuotojai
Alytaus m. ir raj.	1	2
Druskininkų m.	1	2
Lazdijų r.	1	2
Varėnos r.	1	15
Kauno m. ir rajonas	6	17
Birštono miestas	1	1
Jonavos r.	2	3
Kaišiadorių r.	1	17
Kėdainių r.	1	7
Prienų r.	1	4
Raseinių r.		1
Klaipėdos m. ir raj.	5	32
Neringos miestas	1	3
Palangos miestas		10
Kretingos r.	1	7
Skuodo r.		5
Šilutės r.	2	2
Marijampolės sav.	2	5
Kalvarijos sav.		
Kazlų Rūdos sav.	1	1
Vilkaviškio r.	2	4
Šakių r.	1	8
Panevėžio m. ir raj.	2	4
Biržų r.		
Kupiškio r.		13
Pasvalio r.		15
Rokiškio r.	2	
Šiaulių m. ir raj.	1	25
Akmenės r.	2	
Joniškio r.		2
Kelmės r.	1	10
Pakruojo r.	2	14
Radviliškio r.	1	8
Jurbarko r.		
Pagėgių sav.	2	4

Šilalės r.	3	20
Tauragės r.	1	
Rietavo sav.	1	7
Mažeikių r.	1	7
Plungės r.	1	9
Telšių r.	1	29
Visagino m.	1	10
Anykščių r.	1	10
Ignalinos r.	1	1
Molėtų r.	1	11
Utenos r.		
Zarasų r.	1	
Vilniaus m.		
Elektrėnų sav.		6
Šalčininkų r.	1	3
Širvintų r.	1	12
Švenčionių r.	2	6
Trakų r.		16
Ukmergės r.	1	4
Vilniaus r.		1
Nenurodė		1
Iš viso	62	396

Fokusuotų grupių diskusijų aprašymas

Kokybinė informacija surinkta – fokusuotų grupių diskusijos prarvestos su pasirinktomis tikslinėmis grupėmis:

- savivaldybių kultūros skyrių darbuotojais / specialistais;
- kultūros centrų direktoriais;
- KC steigėjais, t.y. savivaldybių merais ir seniūnais;
- vietos bendruomenių atstovais.

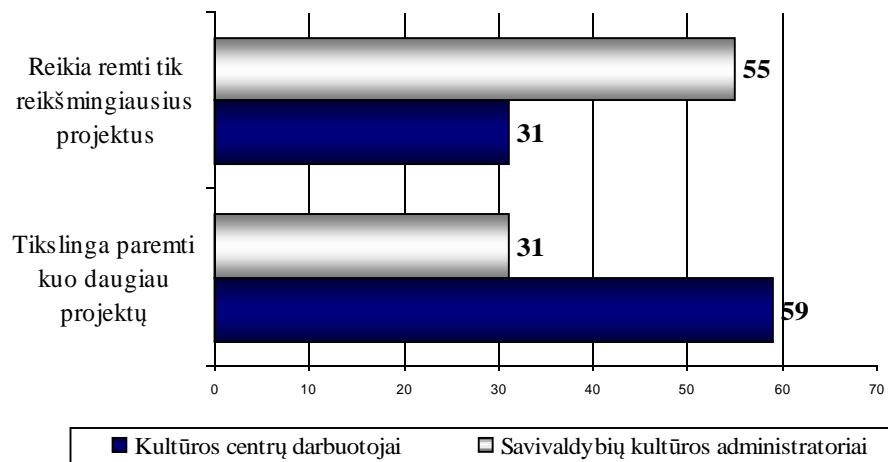
I SKYRIUS
VALSTYBINIŲ KULTŪROS
PLĖTROS PROGRAMŲ
ĮGYVENDINIMO STATISTINIS,
EKONOMINIS ĮVERTINIMAS

Šiame skyriuje analizuojamos Etninės kultūros plėtros valstybinė programa 2003–2009 m., Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programa 2006–2011 m. ir Regionų kultūros plėtros programa 2007–2012 m.

Kultūros ministerija šių programų projektų atrankai ir vykdymui skyrė išskirtinį dėmesį. Buvo finansuoti šimtai pateiktų projektų. Projektų finansavimo apimtys priklausė nuo projekto svarbos bei aprėpimo masto. Buvo stengiamasi finansuoti, nors ir nedidelėmis sumomis, kuo daugiau pateiktų projektų. Tuo ypač suinteresuoti kultūros centrai, nors savivaldybių kultūros administratoriai mano, kad reikėtų remti tik reikšmingiausius projektus (kultūros centrų darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių nuomonių tyrimas).

1.1 pav.

Požiūris į finansinės paramos skirstymą
(atsakiusiųjų proc.)

Nagrinėjant projektus pagal jų pobūdį ir programas, matoma, kad dominuoja šventės ir festivaliai, leidinių parengimas ir leidimas, edukacinės programos, koncertai, mokymai, parodos ir pan.

Detalesni valstybinių programų įgyvendinimo rodikliai pateikiami sekančiuose žemiau esančiuose poskyriuose.

1.1. ETNINĒS KULTŪROS PLĒTROS VALSTYBINĒ PROGRAMA

Etninės kultūros plėtros valstybinė programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 19 d. nutarimu Nr. 793. Programos vykdymo pradžia – 2003 metai, pabaiga – 2009 metai. Programos strateginis tikslas – nustatyti etninės kultūros tyrimo, saugojimo ir sklaidos prioritetus, aktyvinti jos plėtrą regionuose, numatyti veiksmų koordinavimo tvarką, suteikti galimybę gyventojams puoselėti savo regiono, krašto tradicijas ir papročius.

Pagrindinis programos vykdytojas – Kultūros ministerija. Kartu su kultūros ministerija programos įgyvendinime dalyvauja Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės, Etninės kultūros globos taryba, Finansų ministerija, Lietuvos archyvų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Nacionalinių ir regioninių parkų direkcijos, Lietuvos istorijos institutas, Žemės ūkio universitetas.

Kultūros ministerijoje už šios programos realizavimą ir veiksmų koordinavimą atsakingas Regionų kultūros skyrius.

Programoje suformuluotos 5 pagrindinės uždavinių grupės:

1. Sudaryti teisinės, finansinės sąlygas tyrinėti, saugoti ir plėtoti etninę kultūrą; koordinuoti kultūros, švietimo, mokslo institucijų veiklą etninės kultūros srityje;
2. Užtikrinti sukauptų vertybių ilgalaikį išsaugojimą ir panaudojimą;
3. Sukurti etninės kultūros vertybių perimamumo ir sklaidos sąlygas; puoselėti etnografinių regionų, kraštų, vietovių savitumą;
4. Modernizuoti etninės kultūros paveldą saugančių muziejų, archyvų, saugyklų, kultūros įstaigų materialinę bazę;
5. Skatinti etninės kultūros sąveiką su kitomis etnografinių regionų socialinės ir ekonominės raidos sritimis (turizmu, kaimo plėtra, verslu); susieti etninės kultūros tyrimo, saugojimo ir sklaidos programų finansavimą su įvairių tarptautinių fondų, ES struktūrinės paramos gavimo planavimu ir naudojimu.

Įgyvendinant pirmosios uždavinių grupės – *Sudaryti teisinės, finansinės sąlygas tyrinėti, saugoti ir plėtoti etninę kultūrą; koordinuoti kultūros, švietimo, mokslo institucijų veiklą etninės kultūros srityje* – nuostatas buvo:

- 2003–2007 metais optimizuota institucijų, kurios rūpinasi etninės kultūros globa, išsaugojimu ir plėtra, sistema;
- 2004–2009 metais sudarytas ir pastoviai atnaujinamas etninės kultūros plėtros prioritetų sąrašas;
- 2003 metais parengta ir patvirtinta etninės kultūros programų finansavimo tvarka,

numatyti joje kiekvienų metų prioritetai;

- 2003–2009 metais skiriama valstybės paramą prioritetinėms Lietuvos mokslo ir taikomosioms veiklos kryptims, finansuotos programos, susijusios su etninės kultūros fundamentiniais tyrimais;
- 2003 metais parengta ir patvirtinta tiriamųjų ekspedicijų surinktos medžiagos apskaitos tvarka;
- 2004 metais parengta ir patvirtinta etnografinių regionų plėtros koncepcija.

Įgyvendinant antrosios uždavinių grupės – *Užtikrinti sukauptų vertybių ilgalaikį išsaugojimą ir panaudojimą* – nuostatas buvo:

- 2004 metais parengtai ir patvirtinta folkloro archyvavimo plėtros programa;
- 2004–2005 metais sukurta etninės kultūros paveldo elektroninė duomenų bazė;
- 2003–2007 metais perkelti etninės kultūros rašytinius, garso ir vaizdo, foto-dokumentai į ilgalaikio saugojimo priemones (elektronines laikmenas);
- 2004 metais parengta programa etninės kultūros tyrimų medžiagos, esančios Rusijos Federacijos, Ukrainos Respublikos, kitų valstybių muziejuose ir archyvuose, kopijoms gauti projektas ir pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybei;
- 2003–2009 metais sudaryti ir paskelbti nacionaliniuose, valstybiniuose ir savivaldybių muziejuose saugomos etninės kultūros paveldo ir tyrimų medžiagos katalogai;
- 2003–2005 metais sutvarkyti ir susisteminti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos fonduose sukauptus etninės kultūros garso ir vaizdo įrašai, pagamintos jų kopijos;
- 2004 metais parengta ir patvirtina visuomeninių organizacijų fonduose sukauptos etninės kultūros medžiagos išsaugojimo tvarka;

Įgyvendinant trečiosios uždavinių grupės – *Sukurti etninės kultūros vertybių perimamumo ir sklaidos sąlygas; puoselėti etnografinių regionų, kraštų, vietovių savitumą*– nuostatas buvo:

- 2003–2009 metais skatinami ir finansuoti šiuolaikinių etninės kultūros reiškinių moksliniai tyrimai;
- 2003–2009 metai rekomenduota savivaldybėms steigti tradicinių amatų centrus etnografiniuose regionuose ir skatinti jų veiklą;
- 2003–2009 metais skatinti nacionaliniai, valstybiniai ir savivaldybių muziejai, kultūros centrai ir bibliotekos parengti edukacines programas, skirtas etninės kultūros sklaidai;
- 2003–2009 metai įtraukiami liaudies meistrai, tautosakos pateikėjai į edukacines programas, siekiant panaudoti jų patirtį ir įgūdžius etninės kultūros ugdymo ir studijų tikslams;
- 2003–2005 metais parengta ir patvirtinta tradicinių amatų plėtojimo etnografiniuose regionuose programa;
- 2004–2009 metais parengta ir patvirtinta liaudies tekstilės tyrimų ir populiarinimo

programa;

- 2003–2009 metais parengta ir patvirtinta lietuvių kulinarijos paveldo tyrimo ir gaivinimo programa;
- Išanalizuota aukštųjų mokyklų etninės kultūros specialistų rengimo, kvalifikacijos kėlimo būklė ir parengtos rekomendacijos;
- Išanalizuota galimybė ir pasiūlyta aukštosioms mokykloms įvesti laisvai pasirenkamą tautos istorijos kursą visų specialybių studentams;
- Išanalizuota ir įvertinta etninės kultūros kaip pasirenkamo dalyko integravimo į mokomuosius dalykus bendrojo lavinimo mokyklose situacija ir parengti pasiūlymai;
- Skelbtas mokymo priemonių ir kompiuterinių žaidimų, kuriuose naudojama etninės kultūros paveldo medžiaga, konkursas;
- Skatinant mokyklinių folkloro ansamblių kūrimąsi, muziejininkystės, kraštotyros ir kitų sričių etninės pakraipos būrelių veiklą, rekomenduota švietimo įstaigoms padidinti šios krypties papildomo ugdymo mokamų valandų skaičių;
- Parengta ir patvirtinta etninės kultūros mokomoji programa, skirtą karių patriotiniam auklėjimui;
- Finansuota įvairių etninės kultūros publikacijų (knygų, garso ir vaizdo įrašų, elektroninių leidinių) leidyba;
- Finansuotos programos siekiant išsaugoti darbo, kalendorines, bendruomenės tradicijas, skatinti jų tęstinumą ir vietos savitumą puoselėjančią veiklą;
- Rekomenduota savivaldybėms panaudos pagrindais skirti patalpas visuomeninėms organizacijoms, kurios rūpinasi etninės kultūros veikla;
- Reguliariai rengta ir transliuota etninės kultūros pažintinės ir šviečiamosios laidos per Lietuvos nacionalinį radiją ir televiziją;
- Parengta ir patvirtinta tradicinio kraštovaizdžio gaivinimo programa;
- Parengtos tradicinių mugių savitumo išsaugojimo ir plėtros rekomendacijos;

Įgyvendinant ketvirtosios uždavinių grupės – *Modernizuoti etninės kultūros paveldą saugančių muziejų, archyvų, saugyklų, kultūros įstaigų materialinę bazę* – nuostatas buvo:

- Perkeltas Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto archyvas į erdvesnes patalpas;
- Rekonstruotas Nacionalinio muziejaus etnografijos eksponatų saugyklų komplekso 2-asis korpusas ir sudarytos tinkamos eksponatų laikymo sąlygos;
- Rekonstruotos patalpos Vilniuje, A.Goštauto g. 1, ir perkeltas į jas Lietuvos dailės muziejaus Liaudies meno tyrimo centras;
- Rekonstruotas Lietuvos muzikos akademijos folkloro archyvo patalpos;
- Aprūpintos muziejų ir archyvų saugyklos įranga, pritaikyta etnografijos eksponatams ir kitoms vertybėms saugoti;
- Skirta nacionaliniams muziejams lėšų šaldymo kameroms įsigyti;

- Aprūpinti muziejai ir archyvai reikiama įranga eksponatų apskaitai ir fondams tvarkyti, etninės kultūros medžiagai fiksuoti.

Įgyvendinant penktosios uždavinių grupės – *Skatinti etninės kultūros sąveiką su kitomis etnografinių regionų socialinės ir ekonominės raidos sritimis (turizmu, kaimo plėtra, verslu); susieti etninės kultūros tyrimo, saugojimo ir sklaidos programų finansavimą su įvairių tarptautinių fondų, ES struktūrinės paramos gavimo planavimu ir naudojimu* – nuostatas buvo:

- Rekomenduota savivaldybėms skatinti bendruomenių kūrimąsi savo krašto tradicinės kultūros pagrindu, teikti joms prioritetą finansuojant veiklos programas
- Teikta pagalba rengiantiems projektus paramai iš struktūrinių Europos Sąjungos fondų gauti (padedantiems puoselėti etninę kultūrą per turizmą, tradicinius amatus, žemės ūkį ir pramonę);
- Parengta žemės ūkio specialistams skirta studijų programa „Rekreacija ir turizmas kaime“ (integruojant etninę kultūrą).

ETNINĖS KULTŪROS PLĖTROS VALSTYBINĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS SAVIVALDYBĖSE

1. ALYTAUS APSKRITIS

Daugiausiai 2007–2009 metais Alytaus apskrityje projektų pateikė Lazdijų rajono kultūros organizacijos, mažiausiai – Druskininkų miestas. Atitinkamai 2006–2009 metais daugiausiai buvo finansuota projektų Lazdijų rajone (17 projektų), o mažiausiai – Alytaus mieste – 5 projektai. (žr. 1.3, 1.4 lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Lazdijų rajono projektai – 49 tūkst. Lt, mažiausią – 15 tūkst. Lt – Alytaus miesto projektai.

1.3 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Alytaus apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	14	12	16	6	48	18	25	14	57
Alytaus m.	1	1	2	1	5	3	3	3	9
Druskininkų m.	3	2	2	1	8	2	2	3	7
Alytaus r.	3	2	5	0	10	4	9	0	13
Lazdijų r.	5	5	5	2	17	7	7	5	19
Varėnos r.	2	2	2	2	8	2	4	3	9

1.4 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų finansavimas 2006–2009 m. Alytaus apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	28000	38000	59000	18000	143000	133279	184300	178872	496451
Alytaus m.	2000	5000	6000	2000	15000	23010	12310	53000	88320
Druskininkų m.	5000	6000	12000	4000	27000	20300	21000	31800	73100
Alytaus r.	5000	7000	17000	0	29000	39219	70965	0	110184
Lazdijų r.	12000	13000	19000	5000	49000	34200	54055	42722	130977
Varėnos r.	4000	7000	5000	7000	23000	16550	25970	51350	93870

2. KAUNO APSKRITIS

Daugiausiai 2007–2009 metais Kauno apskrityje projektų teikė Kauno miesto kultūros organizacijos, mažiausiai – Birštono miestas. Atitinkamai 2006–2009 metais daugiausiai buvo finansuota projektų Kauno mieste (28 projektai), mažiausiai – Birštono mieste – 1 projektas. (žr. 1.5, 1.6 lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Kauno miesto projektai – 119 tūkst. Lt, mažiausią – 2,0 tūkst. Lt – Birštono miesto projektai.

1.5 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Kauno apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	23	16	23	15	77	31	30	35	96
Kauno m.	7	6	10	5	28	10	10	18	38
Birštono m.				1	1			1	1
Jonavos r.	2	0	1	0	3	2	1	0	3
Kaišiadorių r.	5	4	3	2	14	8	4	2	14
Kauno r.	4	2	6	1	13	4	10	4	18
Kėdainių r.	2	2	1	3	8	3	2	6	11
Prienų r.	2	1	1	1	5	3	1	2	6
Raseinių r.	1	1	1	2	5	1	2	2	5

1.6 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų finansavimas 2006–2009 m. Kauno apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso:	70000	48000	101000	46000	265000	220651	231208	379853,5	831712,5
Kauno m.	26000	22000	53000	18000	119000	104300	111605	246163	462068
Birštono m.	0			2000	2000			6000	6000
Jonavos r.	6000	0	8000	0	14000	24300	17200	0	41500
Kaišiadorių r.	21000	15000	13500	6000	55500	40577	30465	11500	82542
Kauno r.	7000	5000	16500	3000	31500	17500	37278	20020	74798
Kėdainių r.	3000	3000	5000	7000	18000	10720	8700	36857	56277
Prienų r.	5000	1000	2000	2000	10000	18204	4820	5313,49	28337,49
Raseinių r.	2000	2000	3000	8000	15000	5050	21140	54000	80190

2. KLAIPĖDOS APSKRITIS

Daugiausiai 2007–2009 metais Klaipėdos apskrityje projektų teikė Klaipėdos miesto kultūros organizacijos, mažiausiai – Neringos miestas. Atitinkamai 2006–2009 metais daugiausiai buvo finansuota projektų Klaipėdos mieste (14 projektų), mažiausiai – Neringos mieste – 3 projektai. (žr. 1.7, 1.8. lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Klaipėdos miesto projektai – 82 tūkst. Lt, mažiausią – 6 tūkst. Lt – Neringos miesto projektai.

1.7 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Klaipėdos apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	23	19	16	14	72	32	25	21	78
Klaipėdos m.	4	4	3	3	14	8	9	5	22
Neringos m.	1			2	3			2	2
Palangos m.	2	0	1	1	4	2	1	1	4
Klaipėdos r.	2	2	1	1	6	3	1	1	5
Kretingos r.	3	2	1	3	9	6	3	6	15
Skuodo r.	3	4	4	2	13	5	5	4	14
Šilutės r.	8	7	6	5	26	8	6	7	21

1.8 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų finansavimas 2006–2009 m. Klaipėdos apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	52000	48000	76000	33000	209000	338376,5	279856	138206,3	756438,8
Klaipėdos m.	19000	15000	38000	10000	82000	163726	185200	62456	411382
Neringos m.	1000			5000	6000			21400	21400
Palangos m.	3000	0	4000	2000	9000	7000	5000	5000	17000
Klaipėdos r.	2000	8000	3000	2000	15000	48200	9204	14990	72394
Kretingos r.	7000	7000	6000	8000	28000	49070	22769	35950	107789
Skuodo r.	4000	6000	8000	5000	23000	39299,5	31020	22891,3	93210,8
Šilutės r.	16000	12000	17000	11000	56000	31081	26663	37975	95719

4. MARIJAMPOLĖS APSKRITIS

Daugiausiai 2007–2009 metais Marijampolės apskrityje projektų teikė Vilkaviškio rajono kultūros organizacijos, mažiausiai – Kazlų Rūdos savivaldybė. Atitinkamai 2006–2009 metais daugiausiai buvo finansuota projektų Vilkaviškio rajone (15 projektų), mažiausiai – Kavarijos ir Kazlų Rūdos savivaldybėse – po 4 projektus. (žr. 1.9, 1.10. lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Vilkaviškio rajono projektai – 52 tūkst. Lt, mažiausią – 4,9 tūkst. Lt – Kazlų Rūdos savivaldybės projektai.

1.9 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Marijampolės apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso:	17	10	12	10	49	18	14	17	49
Marijampolės sav.	4	2	3	2	11	3	3	5	11
Kalvarijos sav.	1	0	2	1	4	1	3	2	6
Kazlų Rūdos sav.	2	2		0	4	4		0	4
Vilkaviškio r.	6	3	4	2	15	6	4	4	14
Šakių r.	4	3	3	5	15	4	4	6	14

1.10 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų finansavimas 2006–2009 m. Marijampolės apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	35900	45000	41000	32000	153900	159387	101834	179655	440876
Marijampolės	11000	13000	16000	7000	47000	35350	21450	68490	125290
Kalvarijos sav.	1000	0	4000	4000	9000	2000	11700	8100	21800
Kazlų Rūdos	1900	3000		0	4900	17350		0	17350
Vilkaviškio r.	13000	20000	12000	7000	52000	54473	36140	47570	138183
Šakių r.	9000	9000	9000	14000	41000	50214	32544	55495	138253

5. PANEVĖŽIO APSKRITIS

Daugiausiai 2007–2009 metais Panevėžio apskrityje projektų teikė Kupiškio rajono kultūros organizacijos, mažiausiai – Biržų rajonas. Atitinkamai 2006–2009 metais daugiausiai buvo finansuota projektų Pasvalio rajone (15 projektų), mažiausiai Biržų rajone – 5 projektai. (žr. 1.11, 1.12. lenteles).

Didžiausią finansavimą gavo Kupiškio rajono projektai – 42 tūkst. Lt, mažiausią – 11 tūkst. Lt – Biržų rajono projektai.

1.11 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Panevėžio apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	18	21	18	11	68	30	26	31	87
Panevėžio m.	3	5	2	2	12	8	3	6	17
Biržų r.	1	2	2	0	5	3	3	0	6
Kupiškio r.	4	3	3	3	13	6	5	8	19
Panevėžio r.	3	3	4	2	12	5	5	8	18
Pasvalio r.	3	3	6	3	15	3	8	5	16
Rokiškio r.	4	5	1	1	11	5	2	4	11

1.12 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų finansavimas 2006–2009 m. Panevėžio apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	46500	52000	65000	37000	200500	213669	171431	287398	672498
Panevėžio m.	11000	11000	10000	9000	41000	63389	22480	80635	166504
Biržų r.	3000	3000	5000	0	11000	8200	8400	0	16600
Kupiškio r.	13000	8000	12000	9000	42000	44627	55851	74260	174738
Panevėžio r.	6000	8000	12000	7000	33000	37175	33350	78850	149375
Pasvalio r.	6000	6000	20000	8000	40000	14630	40350	29570	84550
Rokiškio r.	7500	16000	6000	4000	33500	45648	11000	24083	80731

6. ŠIAULIŲ APSKRITIS

Daugiausiai 2007–2009 metais Šiaulių apskrityje projektų teikė Šiaulių miesto kultūros organizacijos, mažiausiai – Pakruojo ir Radviliškio rajonai. Atitinkamai 2006–2009 metais daugiausiai buvo finansuota projektų Šiaulių mieste (26 projektų), mažiausiai – Pakruojo rajone – tik 1 projektas. (žr. 1.13, 1.14. lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Šiaulių miesto projektai – 129 tūkst. Lt, mažiausią – 2,0 tūkst. Lt – Pakruojo rajono projektai.

1.13 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Šiaulių apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	19	18	17	14	68	31	23	27	81
Šiaulių m.	3	9	8	6	26	12	8	10	30
Akmenės r.	3	2	3	2	10	4	6	4	14
Joniškio r.		2	1	1	4	7	2	4	13
Kelmės r.	5	3	3	2	13	6	5	5	16
Pakruojo r.	1			0	1			1	1
Radviliškio r.	4			1	5			1	1
Šiaulių r.	3	2	2	2	9	2	2	2	6

1.14 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų finansavimas 2006–2009 m. Šiaulių apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006	2007	2008	2009	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	63500	83000	80000	57000	283500	369727, 5	288331	388381	1046439
Šiaulių m.	10000	53000	37000	29000	129000	164370,	126391	177620	468381,
Akmenės r.	7000	8000	12000	4000	31000	5	48050	55100	5
Joniškio r.	4500	4000	3000	2000	13500	52550	25700	15650	155700
Kelmės r.	15000	12000	19000	11000	57000	45212	63390	60508,9	86562
Pakruojo r.	2000			0	2000	92630		6	216528,
Radviliškio r.	9000			4000	13000			2700	96
Šiaulių r.	16000	6000	9000	7000	38000		24800	63352	63352
						14965		13450	53215

7. TAURAGĖS APSKRITIS

Daugiausiai 2007–2009 metais Tauragės apskrityje projektų teikė Jurbarko rajono kultūros organizacijos, mažiausiai – Tauragės rajonas. Atitinkamai 2006–2009 metais daugiausiai buvo finansuota projektų Jurbarko rajone (13 projektų), mažiausiai – Pagėgių savivaldybėje – tik 1 projektas. (žr. 1.15, 1.16. lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Jurbarko rajono projektai – 60,5 tūkst. Lt, mažiausią – 3,0 tūkst. Lt – Jurbarko rajono projektai.

1.15 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Tauragės apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	7	4	7	7	25	9	8	17	34
Jurbarko r.	5	2	4	2	13	4	4	7	15
Pagėgių sav.		1		1	2	3		3	6
Šilalės r.		0	2	2	4	1	3	5	9
Tauragės r.	2	1	1	2	6	1	1	2	4

1.16 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų finansavimas 2006–2009 m. Tauragės apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	16500	9000	41000	19000	85500	70937	113852	134382,5	319171,5
Jurbarko r.	14500	6000	32000	8000	60500	44187	80852	93342,5	218381,5
Pagėgių sav.	0	1000		2000	3000	12500		6000	18500
Šilalės r.	0	0	7000	4000	11000	6000	29000	20990	55990
Tauragės r.	2000	2000	2000	5000	11000	8250	4000	14050	26300

8. TELŠIŲ APSKRITIS

Daugiausiai 2007–2009 metais Telšių apskrityje projektų teikė Telšių rajono kultūros

organizacijos, mažiausiai – Rietavo savivaldybė. Atitinkamai 2006–2009 metais daugiausiai buvo finansuoti projektų Telšių rajone (25 projektai), mažiausiai – Rietavo savivaldybėje – tik 4 projektai. (žr. 1.17, 1.18. lenteles).

Didžiausią finansavimą gavo Telšių rajono projektai – 122 tūkst. Lt, mažiausią – 6,5 tūkst. Lt – Rietavo savivaldybės projektai.

1.17 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Telšių apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	18	15	14	12	59	28	20	27	75
Rietavo sav.	2	0	1	1	4	1	1	1	3
Mažeikių r.	3	4	3	4	14	9	3	6	18
Plungės r.	5	4	4	3	16	6	6	6	18
Telšių r.	8	7	6	4	25	12	10	14	36

1.18 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų finansavimas 2006–2009 m. Telšių apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	55500	57000	77000	42000	231500	311847	547157	407684	1266688
Rietavo sav.	2500	0	2000	2000	6500	6676	2700	3250	12626
Mažeikių r.	6000	9000	12000	11000	38000	62731	41863	60634	165228
Plungės r.	16000	10000	28000	11000	65000	92415	105970	141920	340305
Telšių r.	31000	38000	35000	18000	122000	150025	396624	201880	748529

9. UTENOS APSKRITIS

Daugiausiai 2007–2009 metais Utenos apskrityje projektų teikė Zarasų rajono kultūros

organizacijos, mažiausiai – Visagino miestas. Atitinkamai 2006–2009 metais daugiausiai buvo finansuoti projektų Zarasų rajone (13 projektų), mažiausiai – Visagino mieste – tik 2 projektai. (žr. 1.19, 1.20. lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Zarasų rajono projektai – 54 tūkst. Lt, mažiausią – 85,5 tūkst. Lt – Visagino miesto projektai.

1.19 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Utenos apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	12	14	14	10	50	22	22	24	68
Visagino m.				2	2			3	3
Anykščių r.	1	2	4	3	10	2	5	8	15
Ignalinos r.	3	3	2	1	9	4	2	2	8
Molėtų r.	5	3	1	0	9	9	3	3	15
Utenos r.	1	2	3	1	7	3	4	2	9
Zarasų r.	2	4	4	3	13	4	8	6	18

1.20 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų finansavimas 2006–2009 m. Utenos apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	26000	51000	57000	34000	168000	245515,4	238950	220885	705350,4
Visagino m.				5000	5000			21020	21020
Anykščių r.	3000	6000	16000	9000	34000	9500	29090	65900	104490
Ignalinos r.	5000	15000	8000	2000	30000	87325	15979	23150	126454
Molėtų r.	9000	6000	4000	0	19000	79590,36	30146	34450	144186,36
Utenos r.	3000	8000	12000	3000	26000	28200	58000	20000	106200
Zarasų r.	6000	16000	17000	15000	54000	40900	105735	56365	203000

10 VILNIAUS APSKRITIS

Daugiausiai 2007–2009 metais Vilniaus apskrityje projektų teikė Vilniaus miesto kultūros organizacijos, mažiausiai – Šalčininkų ir Vilniaus rajonai. Atitinkamai 2006–2009

metais daugiausiai buvo finansuota projektų Vilniaus mieste (89 projektai), mažiausiai – Vilniaus rajone – tik 1 projektas. (žr. 1.21, 1.22. lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Vilniaus miesto projektai – 610 tūkst. Lt, mažiausią – 3 tūkst. Lt – Šalčininkų rajono projektai.

1.21 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Vilniaus apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	49	36	32	24	141	79	61	67	207
Vilniaus m.	32	21	20	16	89	49	41	47	137
Elektrėnų		1	2	1	4	1	2	2	5
Šalčininkų r.	1	1		0	2	1		0	1
Širvintų r.	2	2	2	1	7	3	2	2	7
Švenčionių r.	6	6	4	2	18	12	8	7	27
Trakų r.	3	2	1	2	8	4	3	7	14
Ukmergės r.	4	3	3	2	12	9	4	2	15
Vilniaus r.	1			0	1		1	0	1

1.22 lentelė

Etninės kultūros plėtros projektų finansavimas 2006–2009 m. Vilniaus apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	181100	169000	233000	172000	755100	866190	936394	1423517	3226101
Vilniaus m.	146100	133000	187000	144000	610100	694129	761520	1055515	2511164
Elektrėnų		2000	11000	2000	15000	5112	19605	19605	44322
Šalčininkų r.	1000	2000		0	3000	5965		0	5965
Širvintų r.	4000	6000	8000	4000	22000	21570	30200	132510	184280
Švenčionių r.	11000	12000	11000	7000	41000	64769	64649	52002	181420
Trakų r.	7000	9000	5000	7000	28000	50065	26600	130835	207500
Ukmergės r.	7000	5000	11000	8000	31000	24580	25350	33050	82980
Vilniaus r.	5000			0	5000		8470	0	8470

**1.2. VAIKŲ IR JAUNIMO
KULTŪRINĒS EDUKACIJOS 2006–
2011 METU PROGRAMA**

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos 2006–2011 metų programa patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. rugsėjo 21 d. nutarimu Nr. 926. Programos tikslas – plėtoti sistemingą Lietuvos vaikų ir jaunimo kultūrinę edukaciją, padedančią ugdyti meninius, estetinius ir kultūrinius įgūdžius ir kultūrinę kompetenciją, kurių reikia kultūrinei patirčiai perimti, aktyviai dalyvauti kultūros gyvenime, įtraukti į šį procesą valstybės ir savivaldybių kultūros, švietimo įstaigas, nevyriausybinės organizacijas, pavienius kultūros ir meno kūrėjus. Ši programa skirta skatinti rengti švietėjiškas programas, švietimo įstaigoms bendradarbiaujant su kultūros įstaigomis, skatinti novatoriškus mokymo ir mokymosi metodus kultūrinėje erdvėje, formuoti aktyvaus dalyvavimo Lietuvos kultūriniame gyvenime įgūdžius, vaikų ir jaunimo iniciatyvumą, kūrybiškumą, naudoti šią veiklą vaikų ir jaunimo nusikalstamumo prevencijai, padėti pasirengti visą gyvenimą trunkančiam mokymuisi.

Pagrindinis programos vykdytojas – Kultūros ministerija. Kartu su kultūros ministerija programos įgyvendinime dalyvauja Švietimo ir mokslo ministerija, Kultūros ministerija, Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos savivaldybės,

Kultūros ministerijoje už šios programos realizavimą ir veiksmų koordinavimą atsakingas Regionų kultūros skyrius.

Programoje suformuluotos 4 pagrindinės uždavinių grupės:

1. Sudaryti palankias sąlygas valstybės, savivaldybių kultūros, švietimo įstaigoms, nevyriausybinėms organizacijoms, kultūros ir meno kūrėjams aktyviai dalyvauti vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos procese
2. Skatinti kultūros įstaigas, kultūros ir meno kūrėjus vykdyti vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektus
3. Sudaryti palankias sąlygas valstybės, savivaldybių kultūros, švietimo įstaigoms, nevyriausybinėms organizacijoms, kultūros ir meno kūrėjams aktyviai dalyvauti vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos procese
4. Sudaryti palankias sąlygas valstybės, savivaldybių kultūros, švietimo įstaigoms, nevyriausybinėms organizacijoms, kultūros ir meno kūrėjams aktyviai dalyvauti vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos procese

Įgyvendinant pirmosios uždavinių grupės – *Sudaryti palankias sąlygas valstybės, savivaldybių kultūros, švietimo įstaigoms, nevyriausybinėms organizacijoms, kultūros ir meno kūrėjams aktyviai dalyvauti vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos procese* – nuostatas buvo:

- Konkurso būdu finansuojami kultūros ir švietimo įstaigų, nevyriausybinių organizacijų vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektai;

- Įrenginėjamos valstybės ir savivaldybių kultūros ir švietimo įstaigose patalpos, pritaikytos vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos veiklai;
- Organizuojamas kultūros įstaigų darbuotojams, kultūros ir meno kūrėjams, vykdančioms vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektus, kvalifikacijos tobulinimas;

Įgyvendinant antrosios uždavinių grupės – *Skatinti kultūros įstaigas, kultūros ir meno kūrėjus vykdyti vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektus* – nuostatas buvo:

- Konkurso būdu finansuoti kultūros ir meno kūrėjų parengtus vaikų ir jaunimo meninio ugdymo projektai, vykdomi Lietuvos regionuose;
- Įsteigtos keturios kasmetinės Kultūros ministerijos premijas kultūros įstaigai ir kultūros kūrėjams už geriausiai parengtus ir vykdytus vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektus ir patvirtinti šių premijų nuostatai (2007 metų I pusmetis);
- Atlikti vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos poreikių tyrimai (2007 m.);

Įgyvendinant trečiosios uždavinių grupės – *Skatinti valstybės ir savivaldybių kultūros bei švietimo įstaigų, nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimą* – nuostatas buvo:

- Konkurso būdu finansuojami bendri švietimo, kultūros įstaigų, nevyriausybinių organizacijų vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektai;
- Parengti informaciniai leidiniai apie kultūros įstaigų vykdomus vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektus (2008 m.);

Įgyvendinant trečiosios uždavinių grupės – *Remti inovacijas, skirtas vaikų ir jaunimo kultūrinei edukacijai plėtoti* – nuostatas buvo:

- Keičiamasi informacija apie kultūros ir švietimo įstaigų, nevyriausybinių organizacijų veiklą organizuojant vaikų ir jaunimo kultūrinę edukaciją;
- Finansuota vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos leidinių ir kitų priemonių leidyba;
- Surengta vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos idėjų mugė (2008m.).

VAIKŲ IR JAUNIMO KULTŪRINĖS EDUKACIJOS VALSTYBINĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS SAVIVALDYBĖSE

1. ALYTAUS APSKRITIS

Daugiausiai 2006–2009 metais Alytaus apskrityje projektų teikė Alytaus miesto kultūros organizacijos, Druskininkų miestas nepateikė nei vieno projekto. Atitinkamai daugiausiai buvo finansuota projektų Alytaus mieste (5 projektai), mažiausiai – Alytaus rajone – tik 1 projektas. (žr. 1.25, 1.26. lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Alytaus miesto projektai – 15 tūkst. Lt.

1.25 lentelė
Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m.
Alytaus apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	0	2	2	7	11	13	9	16	38
Alytaus m.	0	1	2	2	5	6	6	7	19
Druskininkų m.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alytaus r.	0	1	0	0	1	4	0	0	4
Lazdijų r.	0	0	0	3	3	3	1	5	9
Varėnos r.	0	0	0	2	2	0	2	4	6

1.26 lentelė
Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų finansavimas 2006–2009 m Alytaus
apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso		5000	6000	21000	32000	75825,9	58141	732230	866196,9
Alytaus m.	0	2000	6000	7000	15000	46471	42991	623000	712462
Druskininkų m.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alytaus r.	0	3000	0	0	3000	24950	0	0	24950
Lazdijų r.	0	0	0	8000	8000	4404,9	3350	56650	64404,9
Varėnos r.	0	0	0	6000	6000	0	11800	52580	64380

2. KAUNO APSKRITIS

Daugiausiai 2006–2009 metais Kauno apskrityje projektų teikė Kauno miesto kultūros organizacijos, mažiausiai – Kauno rajonas (tik 1 projektas). Atitinkamai daugiausiai buvo finansuota projektų Kauno mieste (35 projektai), Birštono mieste nefinansuotas joks projektas. (žr. 1.27, 1.28 lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Kauno miesto projektai – 148 tūkst. Lt, mažiausią – 2,3 tūkst. Lt – Kauno rajono projektai. Birštono mieste nefinansuotas joks projektas.

1.27 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Kauno apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	4	16	15	19	54	49	35	42	126
Kauno m.	3	9	11	12	35	30	27	28	85
Birštono m.	0	0	0	0	0	1	1	1	3
Jonavos r.	0	0	0	1	1	1	1	1	3
Kaišiadorių r.	0	5	1	1	7	7	2	1	10
Kauno r.	1	0	0	0	1	1	0	0	1
Kėdainių r.	0	0	1	2	3	2	2	4	8
Prienuų r.	0	1	1	2	4	5	1	2	8
Raseinių r.	0	1	1	1	3	2	1	5	8

1.28 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų finansavimas 2006–2009 m. Kauno apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	29300	67000	61000	54000	211300	497611	371408	449288	1318307
Kauno m.	27000	41000	45000	35000	148000	391021	317808	345308	1054137
Birštono m.	0	0	0	0	0	7000	7500	2150	16650
Jonavos r.	0	0	0	3000	3000	1425	3000	7000	11425
Kaišiadorių r.	0	21000	5000	2000	28000	48860	12850	9500	71210
Kauno r.	2300	0	0	0	2300	2500	0	0	2500
Kėdainių r.	0	0	3000	5000	8000	13000	12600	18480	44080
Prienuų r.	0	4000	5000	5000	14000	26930	12000	15500	54430
Raseinių r.	0	1000	3000	4000	8000	6875	5650	51350	63875

3. KLAIPĖDOS APSKRITIS

Daugiausiai 2006–2009 metais Klaipėdos apskrityje projektų teikė Klaipėdos miesto kultūros organizacijos, Palangos miestas ir Klaipėdos rajonas teikė tik po 2 projektus. Atitinkamai daugiausiai buvo finansuota projektų Klaipėdos mieste (19 projektai), Klaipėdos rajone – nefinansuotas nė vienas projektas. (žr. 1.29, 1.30 lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Klaipėdos miesto projektai – 81 tūkst. Lt, mažiausią – 4,0 tūkst. Lt – Palangos miesto projektai, Klaipėdos rajone nefinansuotas joks projektas.

1.29 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Klaipėdos apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	3	13	19	8	43	33	31	19	83
Klaipėdos m.	1	4	7	7	19	10	13	19	42
Neringos m.		0		1	1	1	1	1	3
Palangos m.		0	1	0	1	0	1	1	2
Klaipėdos r.		0		0	0	0		2	2
Kretingos r.	1	2	5	3	11	10	9	7	26
Skuodo r.		3	1	2	6	3	1	3	7
Šilutės r.	1	4	5	2	12	9	6	5	20

1.30 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų finansavimas 2006–2009 m. Klaipėdos apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	15500	34500	76000	24000	150000	256063	2561135	198563	710739,5
Klaipėdos m.	4000	13000	39000	25000	81000	105469	139780	334602	579851
Neringos m.		0		5000	5000	6000	12275	12860	31135
Palangos m.		0	4000	0	4000	0	30000	11200	41200
Klaipėdos r.		0		0	0	0		40150	40150
Kretingos r.	6500	4500	15000	10000	36000	83746	39960	51300	175006
Skuodo r.		5000	4000	4000	13000	17298	4755	57640	79693
Šilutės r.	5000	12000	14000	5000	36000	43550	29343,5	25413	98306,5

4. MARIJAMPOLĖS APSKRITIS

Daugiausiai 2006–2009 metais Marijampolės apskrityje projektų teikė Vilkaviškio rajono kultūros organizacijos, Kalvarijos ir Kazlų Rūdos savivaldybės nepateikė nei vieno projekto. Atitinkamai daugiausiai buvo finansuota projektų Vilkaviškio rajone (10 projektų), Kalvarijos ir Kazlų Rūdos savivaldybės nefinansuotas joks projektas (žr. 1.31, 1.32 lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Vilkaviškio rajono projektai – 27 tūkst. Lt, mažiausią – 10,5 tūkst. Lt – Marijampolės rajono projektai.

1.31 lentelė

**Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų ruošimas ir pateikimas 2006 – 2009 m.
Marijampolės apskrityje**

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	1	5	6	6	18	11	18	13	42
Marijampolės	1	1		1	3	2	3	3	8
Kalvarijos		0		0	0	0		0	0
Kazlų Rūdos		0		0	0	0		0	0
Vilkaviškio r.		3	3	4	10	6	9	7	22
Šakių r.		1	3	1	5	3	6	3	12

1.32 lentelė

**Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų finansavimas 2006 – 2009 m.
Marijampolės apskrityje**

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	3500	15000	18000	14000	50500	86716	171453,8	88669	346843,8
Marijampolės	3500	4000		3000	10500	25577	40451	25170	91198
Kalvarijos		0		0	0	0		0	0
Kazlų Rūdos		0		0	0	0		0	0
Vilkaviškio r.		9000	9000	9000	27000	50752	100045	41872	192669
Šakių r.		2000	9000	2000	13000	10387	30962,8	21627	62976,8

5. PANEVĖŽIO APSKRITIS

Daugiausiai 2006–2009 metais Panevėžio apskrityje projektų teikė Panevėžio miesto kultūros organizacijos, mažiausiai – Biržų rajonas. Atitinkamai daugiausiai buvo finansuota projektų Panevėžio mieste (21 projektas), Biržų rajone finansuotas tik 1 projektas. (žr. 1.33, 1.34. lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Panevėžio miesto projektai – 95 tūkst. Lt, mažiausią – 3,0 tūkst. Lt – Biržų rajono projektai.

1.33 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Panevėžio apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	6	18	17	10	51	50	41	31	122
Panevėžio m.	2	7	8	4	21	17	20	9	46
Biržų r.		1		0	1	4	1	0	5
Kupiškio r.	1	1	2	1	5	4	4	4	12
Panevėžio r.		2		1	3	3		7	10
Pasvalio r.		1	1	1	3	3	2	1	6
Rokiškio r.	3	6	6	3	18	19	14	10	43

1.34 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų finansavimas 2006–2009 m. Panevėžio apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso:	32900	42000	67000	31000	172900	2535143	530099	265703	1049316,3
Panevėžio m.	17000	16000	45000	17000	95000	88610	417085	114488	620183
Biržų r.		3000		0	3000	12990	1550	0	14540
Kupiškio r.	3500	2000	4000	2000	11500	27530,3	27345	44694	99569,3
Panevėžio r.		5000		2000	7000	27648		50046	77694
Pasvalio r.		2000	3000	3000	8000	13850	7420	6000	27270
Rokiškio r.	12400	14000	15000	7000	48400	82886	76699	50475	210060

6. ŠIAULIŲ APSKRITIS

Daugiausiai 2006–2009 metais Šiaulių apskrityje projektų teikė Šiaulių miesto

kultūros organizacijos, mažiausiai – Akmenės rajonas. Atitinkamai daugiausiai projektų buvo finansuota Šiaulių mieste (14 projektų), Šiaulių ir Akmenės rajonuose – tik po 1 projektą. (žr. 1.35, 1.36. lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Šiaulių miesto projektai – 58,2 tūkst. Lt, mažiausią – 2,0 tūkst. Lt – Radviliškio rajono projektai.

1.35 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Šiaulių apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	3	12	9	8	32	43	26	27	96
Šiaulių m.	3	6	4	1	14	14	15	6	35
Akmenės r.		0		1	1	1		2	3
Joniškio r.		3	3	1	7	13	6	5	24
Kelmės r.		2	1	1	4	4	1	3	8
Pakruojo r.		1		2	3	6	2	2	10
Radviliškio r.		0	1	1	2	1	2	4	7
Šiaulių r.		0		1	1	4		5	9

1.36 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų finansavimas 2006–2009 m. Šiaulių apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	15200	33800	29500	27000	105500	287579,5	185034	225051	697664,51
Šiaulių m.	15200	22000	16000	5000	58200	145286	143341	52596	341223
Akmenės r.	0	0		3000	3000	4040		12200	16240
Joniškio r.		5300	5500	4000	14800	37035,92	22914	36660	96609,92
Kelmės r.		4500	6000	4000	14500	31498,5	10600	18850	60948,5
Pakruojo r.		2000		5000	7000	19134	4634	13500	37268
Radviliškio r.		0	2000	2000	4000	24000	3545	55650	83195
Šiaulių r.		0		4000	4000	26585,09		35595	62180,09

7. TAURAGĖS APSKRITIS

Daugiausiai 2006–2009 metais Tauragės apskrityje projektų teikė Jurbarko rajono

kultūros organizacijos, Tauragės rajonas nepateikė nė vieno projekto.

Jurbarko ir Šilalės rajonuose buvo finansuota po 5 projektus.

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Jurbarko ir Šilalės rajonų projektai – po 3,0 tūkst.

Lt.

1.37 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Tauragės apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	1	5	3	3	12	14	6	7	27
Jurbarko r.	1	2	1	1	5	10	2	4	16
Pagėgių sav.		1		0	1	0	1	1	2
Šilalės r.		1	2	2	5	0	3	2	5
Tauragės r.		0		0	0	0		0	0

1.38 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų finansavimas 2006–2009 m. Tauragės apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	1500	13000	7000	6000	27500	101709	24745	40200	166654
Jurbarko r.	1500	6500	3000	3000	14000	76609	7267	25100	108976
Pagėgių sav.		2000		0	2000	0	2400	3800	6200
Šilalės r.		2000	4000	3000	9000	0	15078	11300	26378
Tauragės r.		0		0	0	0		0	0

8. TELŠIŲ APSKRITIS

Daugiausiai 2006–2009 metais Telšių apskrityje projektų teikė Telšių rajono kultūros

organizacijos, mažiausiai – Rietavo savivaldybės. Atitinkamai daugiausiai buvo finansuota projektų Telšių rajone (16 projektų) (žr. 1.39, 1.40 lenteles).

Didžiausią finansavimą gavo Telšių rajono projektai – 40,0 tūkst. Lt, mažiausią – 3,0 tūkst. Lt – Mažeikių rajono projektai.

1.39 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Telšių apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	3	8	6	8	25	17	17	24	58
Rietavo sav.		1	1	0	2	1	1	1	3
Mažeikių r.		1		1	2	3	2	5	10
Plungės r.		1	2	2	5	3	7	6	16
Telšių r.	3	5	3	5	16	10	7	12	29

1.40 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų finansavimas 2006–2009 m. Telšių apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	9000	19000	20000	21000	69000	100231,5	240041	237087	577359,5
Rietavo sav.		3000	4000	0	7000	5500	9800	7660	22960
Mažeikių r.		1000		2000	3000	12728,5	16301	62904	91933,5
Plungės r.		4000	9000	6000	19000	33690	106085	83582	223357
Telšių r.	9000	11000	7000	13000	40000	48313	107855	82941	239109

9. UTENOS APSKRITIS

Daugiausiai 2006–2009 metais Utenos apskrityje projektų teikė Anykščių rajono kultūros organizacijos, mažiausiai – Visagino miestas. Atitinkamai daugiausiai buvo

finansuota projektų Anykščių rajone (14 projektų), Visagine ir Utenos rajone tik po 2 projektus. (žr. 1.41, 1.42 lenteles).

Didžiausią finansavimą gavo Anykščių rajono projektai – 8,0 tūkst. Lt, mažiausią – po 2,0 tūkst. Lt – Ignalinos ir Utenos rajonų projektai.

1.41 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Utenos apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	7	8	10	6	31	32	19	29	80
Visagino m.	1	1		0	2	4		0	4
Anykščių r.	2	6	4	2	14	12	8	11	31
Ignalinos r.		0	2	1	3	3	2	2	7
Molėtų r.	3	0		1	4	7		3	10
Utenos r.		0	1	1	2	1	1	5	7
Zarasų r.	1	1	3	1	6	5	8	8	21

1.42 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų finansavimas 2006–2009 m. Utenos apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	16100	24000	32000	19000	91100	183496	141515	257910	582921
Visagino m.	1000	2000		0	3000	12429		0	12429
Anykščių r.	4800	19000	13000	8000	44800	80731	41728	105420	227879
Ignalinos r.	0	0	4000	2000	6000	15816	10036	7300	33152
Molėtų r.	7900	0		3000	10900	29157		14925	44082
Utenos r.	0	0	7000	2000	9000	4000	15000	35295	54295
Zarasų r.	2400	3000	8000	4000	17400	41363	74751	94970	211084

10. VILNIAUS APSKRITIS

Daugiausiai 2006–2009 metais Vilniaus apskrityje projektų teikė Vilniaus miesto kultūros organizacijos, mažiausiai – Šalčininkų rajonas. Atitinkamai daugiausiai buvo finansuota projektų Vilniaus mieste (119 projektų), Šalčininkų rajone nebuvo finansuotas joks projektas. (žr. 1.43, 1.44 lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Vilniaus miesto projektai – 700,7 tūkst. Lt, mažiausią – 2,0 tūkst. Lt – Širvintų rajono projektai. Šalčininkų rajone nefinansuotas joks projektas.

1.43 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų ruošimas ir pateikimas 2006–2009 m. Vilniaus apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius					Teiktų projektų skaičius			
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	16	44	40	38	138	127	104	91	322
Vilniaus m.	15	38	32	34	119	98	80	83	261
Elektrėnų		1		1	2	4	1	2	7
Šalčininkų r.		0		0	0	1		0	1
Širvintų r.		1		0	1	3	4	0	7
Švenčionių r.		0	3	0	3	3	6	2	11
Trakų r.		1	1	0	2	8	4	0	12
Ukmergės r.		3	2	2	7	9	5	3	17
Vilniaus r.	1	0	2	1	4	1	4	1	6

1.44 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų finansavimas 2006–2009 m. Vilniaus apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos					Teiktų projektų lėšos			
	2006	2007	2008	2009	Iš viso	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	152000	221700	233500	158000	765200	2033057	1820597	1732758	5586412,2
Vilniaus m.	132000	205700	213000	150000	700700	1804904	1623752	1690298,4	5118954,4
Elektrėnų		3000		2000	5000	31630	13200	13200	58030
Šalčininkų r.		0		0	0	4300		0	4300
Širvintų r.		2000		0	2000	32410	32385	0	64795
Švenčionių r.		0	5500	0	5500	17600	25235	4650	47485
Trakų r.		7000	5000	0	12000	67798	49360	0	117158
Ukmergės r.		4000	5000	4000	13000	29404,8	46165	14610	90179,8
Vilniaus r.	20000	0	5000	2000	27000	45010	30500	10000	85510

1.3. REGIONŲ KULTŪROS PLĖTROS PROGRAMA

Regionų kultūros plėtros 2008–2012 metų programa patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 1445. Šios Programos tikslas – padėti apskričių viršininkams ir savivaldybėms įgyvendinti valstybės regioninę kultūros politiką, skatinti tolygią ir kryptingą regionų kultūros plėtrą, sudaryti palankias sąlygas regionų gyventojams tenkinti kultūros poreikius, puoselėti regionų etninį savitumą.

Pagrindinis programos vykdytojas – Kultūros ministerija. Kartu su Kultūros ministerija programos įgyvendinime dalyvauja Švietimo ir mokslo ministerija, Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, apskritys, savivaldybės, Finansų ministerija.

Kultūros ministerijoje už šios programos realizavimą ir veiksmų koordinavimą atsakingas Regionų kultūros skyrius.

Programoje suformuluotos 5 pagrindinės uždavinių grupės:

1. Tobulinti teisinę, administracinę ir finansinę sistemą, padedančią plėtoti regionų kultūrą;
2. Sudaryti sąlygas gerinti regionuose teikiamų kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą, optimizuoti ir modernizuoti regionuose veikiančių kultūros įstaigų infrastruktūrą;
3. Skatinti kultūros veiklą, saugančią ir plėtojančią regionų kultūros tradicijas ir papročius, puoselėti meno mėgėjų veiklos tradicijas, sudaryti sąlygas profesionaliojo meno sklaidai regionuose;
4. Sudaryti sąlygas kultūros specialistams naudotis naujausiomis informacinėmis technologijomis, kaupti, koordinuoti ir skleisti kultūros informaciją regionuose;
5. Tobulinti kultūros specialistų rengimo, kvalifikacijos tobulinimo, perkvalifikavimo ir atestavimo tvarką.

Įgyvendinant pirmosios uždavinių grupės – *Tobulinti teisinę, administracinę ir finansinę sistemą, padedančią plėtoti regionų kultūrą* – nuostatas buvo:

- Parengtos ir kultūros ministro įsakymu patvirtintos rekomenduojamos kultūros administravimo padalinių apskričių viršininkų ir savivaldybių administracijose funkcijos (2008–2009 metai);
- Siekiant geriau koordinuoti regionų kultūros plėtros procesą, įsteigti kultūros administravimo ir valstybinės kultūros politikos priežiūros padaliniai apskričių viršininkų administracijose ir rekomenduota kultūros administravimo padalinius įsteigti savivaldybių administracijose;
- Atliekama apskričių viršininkų strateginio planavimo dokumentų analizė ir rengiami pasiūlymai dėl atskirų regionų kultūros plėtros (2008–2012 metai);
- Parengtas ir kultūros ministro įsakymu patvirtintas lėšų, skiriamų apskričių

viršininkų administracijoms regionų kultūros plėtrai, panaudojimo tvarkos aprašas, numatant lėšų panaudojimo įvertinimo kriterijus ir atsiskaitymo tvarką (2008 metų I ketvirtis);

- Parengti ir kultūros ministro įsakymu patvirtinti pavyzdiniai savivaldybių kultūros ir meno tarybų nuostatai, rekomenduota savivaldybėms įsteigti šias tarybas (2008 metų IV ketvirtis).

Įgyvendinant antrosios uždavinių grupės – *Sudaryti sąlygas gerinti regionuose teikiamų kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą, optimizuoti ir modernizuoti regionuose veikiančių kultūros įstaigų infrastruktūrą* – nuostatas buvo:

- Atlikta kultūros įstaigų tinklo regionuose analizė, parengtos ir kultūros ministro įsakymu patvirtintos kultūros įstaigų tinklo optimizavimo rekomendacijos (2009 metų III ketvirtis);
- Optimizuojamas kultūros įstaigų tinklas (2009–2012 metai);
- Parengtas ir kultūros ministro įsakymu patvirtintas rekomenduojamas apskričių ir savivaldybių kultūros įstaigų akreditavimo tvarkos aprašas (2008 metų IV ketvirtis);
- Parengta ir kultūros ministro įsakymu patvirtinta pavyzdinė apskričių bibliotekų struktūra (2008 metų III ketvirtis);
- Apskričių bibliotekose atlikti struktūriniai pakeitimai (2008–2009 metai)
- Parengtas ir kultūros ministro įsakymu patvirtintas apskričių ir savivaldybių viešųjų bibliotekų fondų komplektavimo tvarkos aprašas (2008–2009 metai);
- Atlikta tarpbibliotekinio skolinimo sistemos įdiegimo bibliotekose galimybių studija (2009 metų II ketvirtis);
- Parengtas ir kultūros ministro įsakymu patvirtintas tarpbibliotekinio skolinimo finansavimo tvarkos aprašas (2009 metų IV ketvirtis);
- Parengta, kultūros ministro įsakymu patvirtinta ir įdiegiama apskričių ir savivaldybių kultūros centrų vidaus struktūra (2008–2012 metai).

Įgyvendinant trečiosios uždavinių grupės – *Skatinti kultūros veiklą, saugančią ir plėtojančią regionų kultūros tradicijas ir papročius, puoselėti meno mėgėjų veiklos tradicijas, sudaryti sąlygas profesionaliojo meno sklaidai regionuose* – nuostatas buvo:

- Parengta ir kultūros ministro įsakymu patvirtinta meno mėgėjų veiklos plėtojimo regionuose strategija (2008 metų IV ketvirtis);
- Pakeisti ir suderinti teisės aktai, reglamentuojantys įvairių Kultūros ministerijos vykdomų programų, skatinančių regionų kultūros plėtrą, dalinį finansavimą (2008 metų I ketvirtis);
- Konkurso būdu Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų lėšomis iš dalies finansuojami regioninių kultūros įstaigų, nevyriausybinių organizacijų, vykdančių kultūros puoselėjimo, etnokultūros ir paveldo išsaugojimo ir populiarinimo projektai (2008–2012 metai);

- Atlikti regionų kultūros būklės tyrimai (2009 metai).

Įgyvendinant ketvirtosios uždavinių grupės – *Sudaryti sąlygas kultūros specialistams naudotis naujausiomis informacinėmis technologijomis, kaupti, koordinuoti ir skleisti kultūros informaciją regionuose* – nuostatas buvo:

- Steigiamos kompiuterizuotos darbo vietas kultūros įstaigų darbuotojams ir lankytojams (2008–2012 metai);
- Organizuojamas kultūros specialistų mokymas naudotis naujausiomis informacinėmis technologijomis (2008–2012 metai);
- Įgyvendinta LIBIS (Lietuvos integruota bibliotekų informacinė sistema) programa regionų viešosiose bibliotekose (2009 metų IV ketvirtis)
- Sukurti ir kultūros ministro įsakymu patvirtinti skaitmeninės bibliotekos regionuose principai (2009 metų I ketvirtis);
- Parengtas ir kultūros ministro įsakymu patvirtintas kultūros statistikos pateikimo, kaupimo ir sklaidos bendrosios tvarkos aprašas (2008 metų IV ketvirtis);
- Sukurti regionų kultūros žemėlapių rengimo kriterijai (2008–2009 metai);
- Parengti regionų kultūros žemėlapiai (2008–2009 metai).

Įgyvendinant penktosios uždavinių grupės – *Tobulinti kultūros specialistų rengimo, kvalifikacijos tobulinimo, perkvalifikavimo ir atestavimo tvarką* – nuostatas buvo:

- Parengta ir kultūros ministro įsakymu patvirtinta kultūros specialistų kvalifikacijos kėlimo programa (2009 metų II ketvirtis);
- Parengtos ir bendru kultūros ir švietimo ir mokslo ministrų įsakymu patvirtintos kultūros specialistų perkvalifikavimo gairės (2008–2009 metai);
- Išnagrinėta kultūros specialistų rengimo būklė šalies aukštosiose mokyklose ir parengti siūlymai, kaip tobulinti specialistų rengimą (2008 metų IV ketvirtis);
- Parengti ir kultūros ministro įsakymu patvirtinti bibliotekininkų atestavimo nuostatai, taip pat jų įgyvendinimo priemonės (2008 metų III ketvirtis);
- Parengta ir kultūros ministro įsakymu patvirtinta muziejų specialistų, galinčių atlikti pirminius muziejų eksponatų restauravimo ir konservavimo darbus, mokymo programa (2009 metų III ketvirtis);
- Atlikta kultūros įstaigų, veikiančių regionuose, specialistų darbo užmokesčio analizė, parengti pasiūlymai dėl darbo užmokesčio didinimo ir bendrų kriterijų, pagal kuriuos turėtų būti skaičiuojamas darbo užmokestis įvairių kultūros sričių specialistams (2008 metai).

REGIONŲ KULTŪROS PLĖTROS VALSTYBINĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS SAVIVALDYBĖSE

1. ALYTAUS APSKRITIS

Daugiausiai 2008–2009 metais Alytaus apskrityje projektų teikė Varėnos rajono kultūros organizacijos, mažiausiai – Alytaus rajonas. Atitinkamai daugiausiai buvo finansuota projektų Varėnos rajone (9 projektai) (žr. 1.47, 1.48 lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Varėnos rajono projektai – 24,0 tūkst. Lt, mažiausią – 3,0 tūkst. Lt – Alytaus rajono projektai.

1.47 lentelė
Regionų kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2008–2009 m. Alytaus apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius			Teiktų projektų skaičius		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	11	9	20	14	18	32
Alytaus m.	3	1	4	4	5	9
Druskininkų m.	3	1	4	3	4	7
Alytaus r.		1	1		1	1
Lazdijų r.	1	1	2	1	1	2
Varėnos r.	4	5	9	6	7	13

1.48 lentelė
Regionų kultūros plėtros projektų finansavimas 2008–2009 m. Alytaus apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos			Teiktų projektų lėšos		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	43000	26000	69000	126467	213035	339502
Alytaus m.	12000	3000	15000	44900	67770	112670
Druskininkų m.	12000	3000	15000	23000	39000	62000
Alytaus r.		3000	3000		26600	26600
Lazdijų r.	7000	5000	12000	19550	22200	41750
Varėnos r.	12000	12000	24000	39017	57465	96482

2. KAUNO APSKRITIS

Daugiausiai 2006–2009 metais Kauno apskrityje projektų teikė Kauno miesto kultūros organizacijos, mažiausiai – Birštono miestas ir Kaišiadorių rajonas. Atitinkamai daugiausiai projektų buvo finansuota Kauno mieste (10 projektų) (žr. 1.49, 1.50 lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Kauno miesto projektai – 44 tūkst. Lt, mažiausią – 6,0 tūkst. Lt – Kauno rajono projektai.

1.49 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2008–2009 m. Kauno apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius			Teiktų projektų skaičius		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	22	15	37	38	45	83
Kauno m.	9	1	10	17	18	35
Birštono m.	1	3	4	1	4	5
Jonavos r.	3	3	6	6	4	10
Kaišiadorių r.	2	1	3	2	3	5
Kauno r.	1	1	2	1	5	6
Kėdainių r.	2	2	4	5	3	8
Prienų r.	1	2	3	2	4	6
Raseinių r.	3	2	5	4	4	8

1.50 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų finansavimas 2008–2009 m. Kauno apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos			Teiktų projektų lėšos		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	104000	48000	152000	561994	652568	1214562
Kauno m.	41000	3000	44000	200180	369492	569672
Birštono m.	4000	11000	15000	4800	26500	31300
Jonavos r.	13000	13000	26000	48718	65700	114418
Kaišiadorių r.	10000	3000	13000	25850	23900	49750
Kauno r.	3000	3000	6000	8300	36900	45200
Kėdainių r.	5000	5000	10000	24510	13300	37810
Prienų r.	4000	4000	8000	9925	21786	31711
Raseinių r.	24000	6000	30000	239711	94990	334701

3. KLAIPĖDOS APSKRITIS

2006–2009 metais Klaipėdos apskrityje daugiausiai projektų teikė Klaipėdos miesto kultūros organizacijos, mažiausiai – Palangos miestas. Atitinkamai daugiausiai projektų buvo finansuota Klaipėdos mieste (11 projektų) (žr. 1.51, 1.52 lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Klaipėdos miesto projektai – 65 tūkst. Lt, mažiausią – 7,0 tūkst. Lt – Šilutės rajono projektai.

1.51 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2008–2009 m. Klaipėdos apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius			Teiktų projektų skaičius		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	18	8	26	29	15	44
Klaipėdos m.	7	4	11	12	16	28
Neringos m.	1	2	3	3	2	5
Palangos m.		0	0	1	0	1
Klaipėdos r.	3	0	3	3	0	3
Kretingos r.	3	4	7	5	7	12
Skuodo r.	2	1	3	2	3	5
Šilutės r.	2	1	3	3	3	6

1.52 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų finansavimas 2008–2009 m. Klaipėdos apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos			Teiktų projektų lėšos		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	88000	30000	118000	304196	134385	438581
Klaipėdos m.	47000	18000	65000	167465	314800	482265
Neringos m.	4000	5000	9000	30000	18000	48000
Palangos m.	0	0	0	5400	0	5400
Klaipėdos r.	11000	0	11000	37900	0	37900
Kretingos r.	13000	20000	33000	28850	84465	113315
Skuodo r.	8000	8000	16000	11180	13680	24860
Šilutės r.	5000	2000	7000	23401	18240	41641

4. MARIJAMPOLĖS APSKRITIS

Daugiausiai 2006–2009 metais Marijampolės apskrityje projektų teikė Vilkaviškio rajono kultūros organizacijos, mažiausiai – Kazlų rūdos savivaldybė. Atitinkamai daugiausiai buvo finansuota projektų Šakių rajone (4 projektai), Marijampolės rajone nebuvo finansuotas joks projektas. (žr. 1.53, 1.54 lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Marijampolės rajono projektai – 14,0 tūkst. Lt, mažiausią – 4,0 tūkst. Lt – Kazlų Rūdos savivaldybės projektai.

1.53 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2008–2009 m. Marijampolės apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius			Teiktų projektų skaičius		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	9	4	13	16	14	30
Marijampolės sav.	3	0	3	5	2	7
Kalvarijos sav.	1	1	2	2	3	5
Kazlų Rūdos sav.	1	0	1	1	2	3
Vilkaviškio r.	2	1	3	4	4	8
Šakių r.	2	2	4	4	3	7

1.54 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų finansavimas 2008–2009 m. Marijampolės apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos			Teiktų projektų lėšos		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	32000	14000	46000	190220	111580	301800
Marijampolės sav.	14000	0	14000	87670	18320	105990
Kalvarijos sav.	3000	3000	6000	20000	16300	36300
Kazlų Rūdos sav.	4000	0	4000	9300	14700	24000
Vilkaviškio r.	6000	4000	10000	40530	32650	73180
Šakių r.	5000	7000	12000	32720	29610	62330

5. PANEVĖŽIO APSKRITIS

Daugiausiai 2008–2009 metais Panevėžio apskrityje projektų teikė Panevėžio miesto kultūros organizacijos, mažiausiai – Panevėžio rajonas. Atitinkamai daugiausiai buvo finansuota projektų Panevėžio mieste (23 projektai), Panevėžio rajone nebuvo finansuotas joks projektas. (žr. 1.55, 1.56 lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Panevėžio miesto projektai –125 tūkst. Lt, mažiausią – 2,0 tūkst. Lt – Biržų rajono projektai.

1.55 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2008–2009 m. Panevėžio apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius			Teiktų projektų skaičius		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	27	18	45	42	43	85
Panevėžio m.	13	10	23	20	26	46
Biržų r.	1	0	1	2	1	3
Kupiškio r.	4	2	6	7	3	10
Panevėžio r.		0	0		1	1
Pasvalio r.	3	2	5	4	6	10
Rokiškio r.	6	4	10	9	6	15

1.56 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų finansavimas 2008–2009 m. Panevėžio apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos			Teiktų projektų lėšos		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	150000	65000	215000	463665,5	490286	953951,5
Panevėžio m.	81000	44000	125000	268852	347508	616360
Biržų r.	2000	0	2000	13640	2910	16550
Kupiškio r.	18000	5000	23000	66737,5	24050	90787,5
Panevėžio r.		0	0		7262	7262
Pasvalio r.	7000	5000	12000	20300	41170	61470
Rokiškio r.	42000	11000	53000	94136	67386	161522

6. ŠIAULIŲ APSKRITIS

Daugiausiai 2008–2009 metais Šiaulių apskrityje projektų teikė Šiaulių miesto kultūros organizacijos, mažiausiai – Radviliškio rajonas. Atitinkamai daugiausiai buvo finansuota projektų Šiaulių mieste 19 projektų), (žr. 1.57. - 1.58. lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Šiaulių miesto projektai – 98,0 tūkst. Lt, mažiausią – 1,3 tūkst. Lt – Joniškio rajono projektai.

1.57 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2008–2009 m. Šiaulių apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius			Teiktų projektų skaičius		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	31	12	43	37	42	79
Šiaulių m.	14	5	19	21	21	42
Akmenės r.	6	2	8	4	4	8
Joniškio r.		1	1		4	4
Kelmės r.	7	2	9	8	7	15
Pakruojo r.	4	0	4	4	0	4
Radviliškio r.		1	1		2	2
Šiaulių r.		1	1		4	4

1.58 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų finansavimas 2008–2009 m. Šiaulių apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos			Teiktų projektų lėšos		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	132000	53300	185300	466477,8	591505	1057982,8
Šiaulių m.	69000	29000	98000	335260,8	291420	626680,8
Akmenės r.	24000	6000	30000	35982	87513	123495
Joniškio r.	0	1300	1300	0	11687	11687
Kelmės r.	27000	9000	36000	80140	84010	164150
Pakruojo r.	12000	0	12000	15095	0	15095
Radviliškio r.	0	4000	4000	0	79800	79800
Šiaulių r.	0	4000	4000	0	37075	37075

7. TAURAGĖS APSKRITIS

Daugiausiai 2008–2009 metais Tauragės apskrityje projektų teikė Jurbarko rajono kultūros organizacijos, mažiausiai – Tauragės rajono. Atitinkamai daugiausiai buvo finansuota projektų Jurbarko rajone (9 projektai), Tauragės rajone nebuvo finansuotas nė vienas projektas. (žr. 1.59, 1.60 lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Jurbarko rajono projektai – 34 tūkst. Lt, mažiausią – 8,0 tūkst. Lt – Pagėgių savivaldybės projektai.

1.59 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2008–2009 m. Tauragės apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius			Teiktų projektų skaičius		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	11	5	16	17	9	26
Jurbarko r.	7	2	9	8	3	11
Pagėgių sav.	2	1	3	6	1	7
Šilalės r.	2	2	4	3	4	7
Tauragės r.		0	0		1	1

1.60 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų finansavimas 2008–2009 m. Tauragės apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos			Teiktų projektų lėšos		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	37000	17000	54000	124920	92230	217150
Jurbarko r.	25000	9000	34000	85150	37930	123080
Pagėgių sav.	6000	2000	8000	20420	4100	24520
Šilalės r.	6000	6000	12000	19350	44200	63550
Tauragės r.	0	0	0	0	6000	6000

8. TELŠIŲ APSKRITIS

Daugiausiai 2008–2009 metais Telšių apskrityje projektų teikė Telšių r. savivaldybės

kultūros organizacijos, mažiausiai – Mažeikių rajono.

Daugiausiai projektų buvo finansuota Rietavo savivaldybėje (5 projektai) (žr. 1.61, 1.62 lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Plungės rajono projektai – 24,0 tūkst. Lt, mažiausią – 16,0 tūkst. Lt – Mažeikių rajono projektai.

1.61 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2008–2009 m. Telšių apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius			Teiktų projektų skaičius		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	9	7	16	19	21	40
Rietavo sav.	4	1	5	6	4	10
Mažeikių r.	1	2	3	3	4	7
Plungės r.	2	2	4	7	3	10
Telšių r.	2	2	4	3	10	13

1.62 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų finansavimas 2008–2009 m. Telšių apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos			Teiktų projektų lėšos		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	49000	36000	85000	280414	338052	618466
Rietavo sav.	19000	3000	22000	57390	31845	89235
Mažeikių r.	3000	13000	16000	17315	53632	70947
Plungės r.	16000	8000	24000	177734	126550	304284
Telšių r.	11000	12000	23000	27975	126025	154000

9. UTENOS APSKRITIS

Daugiausiai 2008–2009 metais Utenos apskrityje projektų teikė Zarasų rajono kultūros organizacijos, mažiausiai – Ignalinos rajono ir Visagino miesto. Atitinkamai daugiausiai projektų buvo finansuota Zarasų rajone (7 projektai). Visagino mieste nebuvo finansuotas nė

viens projektas (žr. 1.63, 1.64 lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Zarasų rajono projektai – 43,0 tūkst. Lt, mažiausią – 3,0 tūkst. Lt – Molėtų rajono projektai.

1.63 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2008–2009 m. Utenos apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius			Teiktų projektų skaičius		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	11	8	19	21	29	50
Visagino m.		0	0	2	0	2
Anykščių r.	2	3	5	3	7	10
Ignalinos r.	1	0	1	1	1	2
Molėtų r.	1	1	2	1	3	4
Utenos r.	2	2	4	5	10	15
Zarasų r.	5	2	7	9	8	17

1.64 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų finansavimas 2008–2009 m. Utenos apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos			Teiktų projektų lėšos		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	53000	38000	91000	226540,8	402220	628760,8
Visagino m.	0	0	0	21520	0	21520
Anykščių r.	8000	16000	24000	21400	87900	109300
Ignalinos r.	2000	0	2000	7010	15000	22010
Molėtų r.	5000	3000	8000	11168,8	29948	41116,8
Utenos r.	8000	6000	14000	52230	161447	213677
Zarasų r.	30000	13000	43000	113212	107925	221137

10. VILNIAUS APSKRITIS

Daugiausiai 2008–2009 metais Vilniaus apskrityje projektų teikė Vilniaus miesto kultūros organizacijos, mažiausiai – Vilniaus rajono. Atitinkamai daugiausiai projektų buvo finansuota Vilniaus mieste (12 projektai), o mažiausiai Švenčionių rajone, kur finansuotas 1 projektas (žr. 1.65, 1.66 lenteles).

Didžiausią bendrą finansavimą gavo Vilniaus miesto projektai – 134,7 tūkst. Lt, mažiausią – 3,0 tūkst. Lt – Šalčininkų rajono projektai.

1.65 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų ruošimas ir pateikimas 2008–2009 m. Vilniaus apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų skaičius			Teiktų projektų skaičius		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	33	24	57	63	89	152
Vilniaus m.	20	12	32	44	59	103
Elektrėnų sav.	2	1	3	2	4	6
Šalčininkų r.	1	2	3	1	4	5
Širvintų r.	1	1	2	2	3	5
Švenčionių r.	1	0	1	4	3	7
Trakų r.	3	4	7	3	7	10
Ukmergės r.	4	3	7	6	8	14
Vilniaus r.	1	1	2	1	1	2

1.66 lentelė

Regionų kultūros plėtros projektų finansavimas 2008–2009 m. Vilniaus apskrityje

Savivaldybė	Finansuotų projektų lėšos			Teiktų projektų lėšos		
	2008 m.	2009 m.	Iš viso	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Iš viso	132000	99700	231700	956450	1566981	2523431
Vilniaus m.	85000	49700	134700	762966	1201032	1963998
Elektrėnų sav.	4000	3000	7000	19650	39600	59250
Šalčininkų r.	4000	5000	9000	5350	14400	19750
Širvintų r.	4000	3000	7000	37800	17450	55250
Švenčionių r.	3000	0	3000	26330	31400	57730
Trakų r.	14000	14000	28000	38119	98965	137084
Ukmergės r.	15000	12000	27000	59595	124134	183729
Vilniaus r.	3000	13000	16000	6640	40000	46640

1.4. DIDŽIŲJŲ MIESTŲ PROJEKTAI

Nagrinėjant valstybinių kultūros programų įgyvendinimo statistiką, galima pastebėti, kad kai kuriais metais ir konkrečiose programose dominuoja šalies didžiųjų miestų kultūros organizacijų pateikti ir finansuoti projektai. Ypač tai pastebima Vilniaus mieste: kai kuriais metais Vilniaus miesto kultūros įstaigoms ir organizacijoms teko iki 3/4 visų Vilniaus apskrityje finansuotų projektų. Tačiau šią situaciją galima pateisinti tuo, kad dažnai didžiųjų miestų kultūros projektai neapsiriboja tik miesto teritorine bendruomene, o skirti apskrities ar net šalies gyventojams (žr. 1.67, 1.75 lenteles).

1.67 lentelė
Etninės kultūros plėtros programos rodikliai apskrityse ir didžiuosiuose miestuose

Apskritis, miestas	Projektų skaičius	Finansa vimas (Lt)	Projektų skaičius	Finansa vimas (Lt)	Projektų skaičius	Finansa vimas (Lt)	Projektų skaičius	Finansav imas (Lt)
	2006 m.	2006 m.	2007 m.	2007 m.	2008 m.	2008 m.	2009 m.	2009 m.
Kauno apskr.	23	70000	16	48000	23	101000	15	46000
Kauno m.	7	26000	6	22000	10	53000	5	18000
Klaipėdos apskr.	23	52000	19	48000	16	76000	14	33000
Klaipėdos m.	4	19000	4	15000	3	38000	3	10000
Panevėžio apskr.	18	46500	21	52000	18	65000	11	37000
Panevėžio m.	3	11000	5	11000	2	10000	2	9000
Šiaulių apskr.	19	63500	18	83000	17	80000	14	57000
Šiaulių m.	3	10000	9	53000	8	37000	6	29000
Vilniaus apskr.	49	181100	36	169000	32	233000	24	172000
Vilniaus m.	32	146100	21	133000	20	187000	16	144000

1.68 lentelė
Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programos rodikliai apskrityse ir didžiuosiuose miestuose

Apskritis, miestas	Projek- tų skaičius	Finansa vimas (Lt)	Projektų skaičius	Finansav imas (Lt)	Projektų skaičius	Finansav imas (Lt)	Projektų skaičius	Finansav imas (Lt)
	2006 m.	2006 m.	2007 m.	2007 m.	2008 m.	2008 m.	2009 m.	2009 m.
Kauno apskr.	4	29300	16	67000	15	61000	19	54000
Kauno m.	3	27000	9	41000	11	45000	12	35000
Klaipėdos apskr.	3	15500	13	34500	19	76000	17	49000
Klaipėdos m.	1	4000	4	13000	7	39000	7	25000
Panevėžio apskr.	6	32900	18	42000	17	67000	10	31000
Panevėžio m.	2	17000	7	16000	8	45000	4	17000
Šiaulių apskr.	3	15200	12	33800	4	16000	8	27000
Šiaulių m.	1	1500	6	22000	3	7000	1	5000
Vilniaus apskr.	16	152000	44	221700	40	233500	38	158000
Vilniaus m.	15	132000	38	205700	32	213000	34	150000

1.69 lentelė
Regionų kultūros plėtros programos rodikliai apskrityse ir didžiuosiuose miestuose

Apskritis, miestas	Projektų skaičius	Finansavimas (Lt)	Projektų skaičius	Finansavimas (Lt)
	2008 m.	2008 m.	2009 m.	2009 m.
Kauno apskritis	22	104000	15	48000
Kauno m.	9	41000	1	3000
Klaipėdos apskritis	18	88000	8	30000
Klaipėdos m.	7	47000	4	18000
Panevėžio apskritis	27	150000	18	65000
Panevėžio m.	13	81000	10	44000
Šiaulių apskritis	31	132000	12	53300
Šiaulių m.	14	69000	5	29000
Vilniaus apskritis	33	132000	24	99700
Vilniaus m.	20	85000	12	49700

1.70 lentelė
Etninės kultūros plėtros programos finansuotų projektų skaičius didžiuosiuose šalies miestuose

Apskritis, miestas	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Kauno apskritis	23	16	23	15	77
Kauno m.	7	6	10	5	28
Klaipėdos apskritis	23	19	16	14	72
Klaipėdos m.	4	4	3	3	14
Panevėžio apskritis	18	21	18	11	68
Panevėžio m.	3	5	2	2	12
Šiaulių apskritis	19	18	17	14	68
Šiaulių m.	3	9	8	6	26
Vilniaus apskritis	49	36	32	24	141
Vilniaus m.	32	21	20	16	89

1.71 lentelė
Etninės kultūros plėtros programos finansuotų projektų lėšos (Lt) didžiuosiuose šalies miestuose

Apskritis, miestas	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Kauno apskritis	70000	48000	101000	46000	265000
Kauno m.	26000	22000	53000	18000	119000
Klaipėdos apskritis	52000	48000	76000	33000	209000
Klaipėdos m.	19000	15000	38000	10000	82000
Panevėžio apskritis	46500	52000	65000	37000	200500
Panevėžio m.	11000	11000	10000	9000	41000
Šiaulių apskritis	63500	83000	80000	57000	283500
Šiaulių m.	10000	53000	37000	29000	129000
Vilniaus apskritis	181100	169000	233000	172000	755100
Vilniaus m.	146100	133000	187000	144000	610100

1.72 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programos finansuotų projektų skaičius didžiuosiuose šalies miestuose

Apskritis, miestas	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Kauno apskritis	4	16	15	19	54
Kauno m.	3	9	11	12	35
Klaipėdos apskritis	3	13	19	17	52
Klaipėdos m.	1	4	7	7	19
Panevėžio apskritis	6	18	17	10	51
Panevėžio m.	2	7	8	4	21
Šiaulių apskritis	3	12	4	8	27
Šiaulių m.	1	6	3	1	11
Vilniaus apskritis	16	44	40	38	138
Vilniaus m.	15	38	32	34	119

1.73 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programos finansuotų projektų lėšos (Lt) didžiuosiuose šalies miestuose

Apskritis, miestas	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Kauno apskritis	29300	67000	61000	54000	211300
Kauno m.	27000	41000	45000	35000	148000
Klaipėdos apskritis	15500	34500	76000	49000	175000
Klaipėdos m.	4000	13000	39000	25000	81000
Panevėžio apskritis	32900	42000	67000	31000	172900
Panevėžio m.	17000	16000	45000	17000	95000
Šiaulių apskritis	15200	33800	16000	27000	92000
Šiaulių m.	1500	22000	7000	5000	35500
Vilniaus apskritis	152000	221700	233500	158000	765200
Vilniaus m.	132000	205700	213000	150000	700700

1.74 lentelė

Regionų kultūros plėtros programos finansuotų projektų skaičius didžiuosiuose šalies miestuose

Apskritis, miestas	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Kauno apskritis	22	15	37
Kauno m.	9	1	10
Klaipėdos apskritis	18	8	26
Klaipėdos m.	7	4	11
Panevėžio apskritis	27	18	45
Panevėžio m.	13	10	23
Šiaulių apskritis	31	12	43
Šiaulių m.	14	5	19
Vilniaus apskritis	33	24	57
Vilniaus m.	20	12	32

1.75 lentelė

Regionų kultūros plėtros programos finansuotų projektų lėšos (Lt) didžiuosiuose šalies miestuose

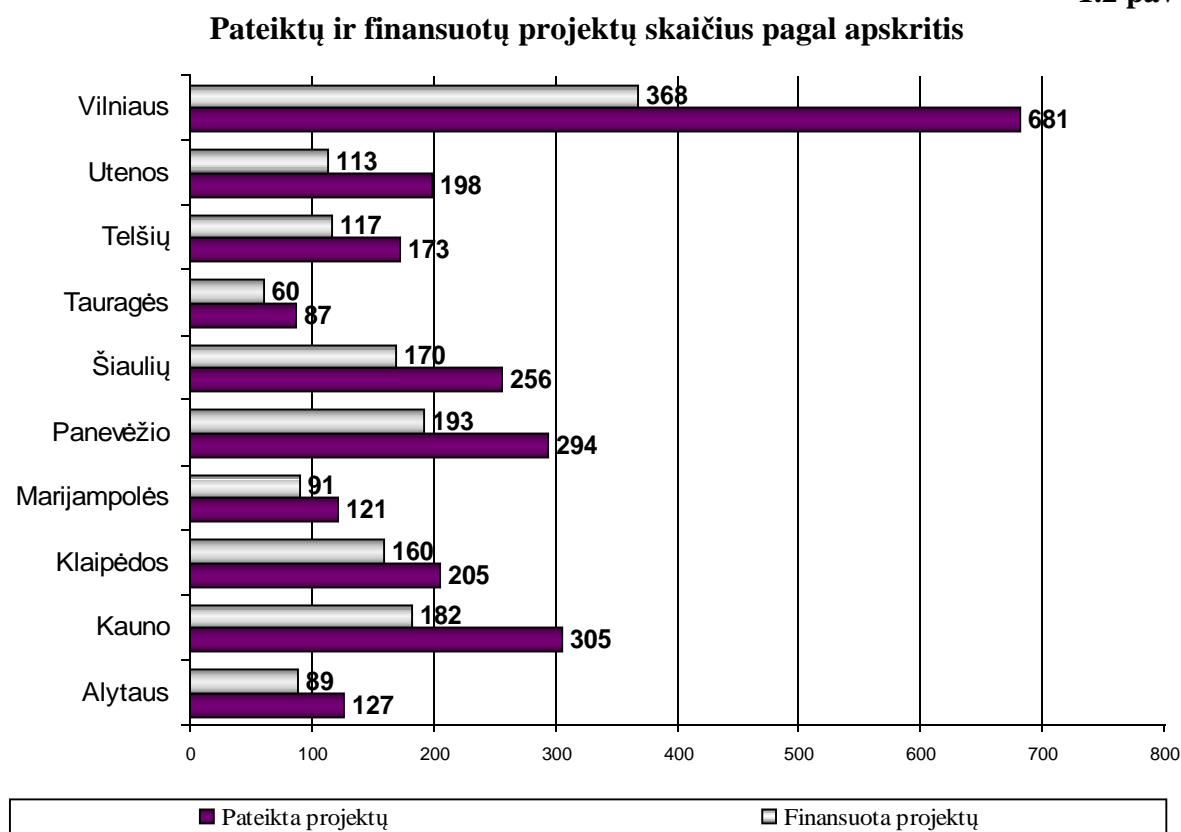
Apskritis, miestas	2008 m.	2009 m.	Iš viso
Kauno apskritis	104000	48000	152000
Kauno m.	41000	3000	44000
Klaipėdos apskritis	88000	30000	118000
Klaipėdos m.	47000	18000	65000
Panevėžio apskritis	150000	65000	215000
Panevėžio m.	81000	44000	125000
Šiaulių apskritis	132000	53300	185300
Šiaulių m.	69000	29000	98000
Vilniaus apskritis	132000	99700	231700
Vilniaus m.	85000	49700	134700

1.76 lentelė

Visų programų projektų paraiškų patenkinimo procentas apskrityse ir didžiuosiuose šalies miestuose

Apskritis, Miestas	Viso pateikta projektų	Finansuota projektų	Paraiškų patenkinimo procentas
Alytaus - Iš viso:	127	89	77
Kauno - Iš viso:	305	182	50
Kauno miestas	158	79	50
Klaipėdos - Iš viso:	205	160	78
Klaipėdos miestas	92	47	51
Marijampolės - Iš viso:	121	91	75
Panevėžio - Iš viso:	294	193	66
Panevėžio m.	109	67	61
Šiaulių - Iš viso:	256	170	66
Šiaulių m.	107	76	71
Tauragės - Iš viso:	87	60	69
Telšių - Iš viso:	173	117	68
Utenos - Iš viso:	198	113	57
Vilniaus - Iš viso:	681	368	54
Vilniaus m.	501	259	52
Iš viso	2487	1550	62

1.2 pav .

1.77 lentelė

Etninės kultūros plėtros programos projektų lėšos apskrityse ir didžiuosiuose šalies miestuose 2006-2009m.

Apskritis Miestas	Prašomos projektų lėšos	Skirtos projektų lėšos	Projektų lėšų patenkinimo procentas	Vidutinė 1 projekto vertė (tūkst. Lt)
Alytaus apskr.	496451	143000	29	3,1
Kauno apskr.	831712,5	265000	32	3,4
Kauno miestas	462068	119000	26	4,3
Klaipėdos apskr.	756438,8	209000	28	2,9
Klaipėdos miestas	411382	82000	15	5,8
Marijampolės apskr.	440876	153900	35	3,1
Panevėžio apskr.	672498	200500	30	3,0
Panevėžio m.	166504	41000	25	3,4
Šiaulių apskr.	1046439	283500	27	4,2
Šiaulių m.	468381,5	129000	28	5,0
Tauragės apskr.	319171,5	85500	27	3,4
Telšių apskr.	1266688	231500	18	3,9
Utenos apskr.	705350,4	168000	24	3,4
Vilniaus apskr.	3226101	755100	23	5,4
Vilniaus m.	2511164	610100	24	5,9
Iš viso	9824182	2505000	25	3,8

1.78 lentelė

Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektų lėšos apskrityse ir didžiuosiuose šalies

miestuose 2007-2009m.

Apskritis, miestas	Prašomos projektų lėšos	Skirtos projektų lėšos	Projektų lėšų patenkinimo procentas	Vidutinė 1 projekto vertė (tūkst. Lt)
Alytaus apskr.	866196,9	32000	14	2,9
Kauno apskr.	1318307	211300	16	3,9
Kauno miestas	1054137	148000	14	4,2
Klaipėdos apskr.	710739,5	150000	21	3,0
Klaipėdos miestas	579851	81000	14	4,3
Marijampolės apskr.	346843,8	50500	15	2,8
Panevėžio apskr.	1049316,3	172900	17	3,4
Panevėžio m.	620183	95000	15	4,5
Šiaulių apskr.	697664,51	105500	15	3,3
Šiaulių m.	341223	58200	17	4,1
Tauragės apskr.	166654	27500	17	2,3
Telšių apskr.	577359,5	69000	12	2,8
Utenos apskr.	582921	91100	16	2,9
Vilniaus apskr.	5586412,2	765200	14	5,5
Vilniaus m.	5118954,4	700700	14	5,9
Iš viso	12237017	1700000	14	4,0

1.79 lentelė
Regionų kultūros plėtros programos projektų lėšos apskrityse ir didžiuosiuose šalies
miestuose 2008-2009m.

Apskritis, miestas	Prašomos projektų lėšos	Skirtos projektų lėšos	Projektų lėšų patenkinimo procentas	Vidutinė 1 projekto vertė (tūkst. Lt)
Alytaus apskr.	339502	100500	30	3,4
Kauno apskr.	1214562	203000	17	4,0
Kauno miestas	569672	67000	12	4,2
Klaipėdos apskr.	438581	157000	36	4,1
Klaipėdos miestas	482265	78000	16	5,6
Marijampolės apskr.	301800	70500	24	3,0
Panevėžio apskr.	953951,5	297000	31	4,0
Panevėžio m.	616360	163000	26	4,8
Šiaulių apskr.	1057983	270800	26	3,9
Šiaulių m.	626680,8	151500	24	4,2
Tauragės apskr.	217150	72000	33	3,1
Telšių apskr.	618466	141000	23	4,3
Utenos apskr.	628760,8	142000	23	4,4
Vilniaus apskr.	2523431	369200	15	4,1
Vilniaus m.	1963998	233700	12	4,6
Iš viso	8608987	1841000	21	3,9

VALSTYBINIŲ KULTŪROS PLĖTROS PROGRAMŲ STATISTINIO, EKONOMINIO ĮVERTINIMO APIBENDRINIMAS IR IŠVADOS

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų kultūros plėtros programų, kurių pagrindinis vykdytojas ir koordinatorius Kultūros ministerijos Regionų kultūros skyrius, poveikyje buvo aktyvinama, skatinama ir remiama Lietuvos kultūros plėtra. Šie strateginiai dokumentai apibrėžė pagrindinius tikslus, prioritetus, kryptis, reglamentavo atitinkamų institucijų veiklą, numatė pagrindines priemones numatytų strateginių tikslų įgyvendinimui.
- Valstybinės kultūros plėtros programos (Etninės kultūros plėtros programa, Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programa ir Regionų kultūros plėtros programa) finansiškai remia ir aktyvina kultūros centrų ir kitų regionų kultūros įstaigų ir organizacijų veiklą.
- Nagrinėjamu laikotarpiu šioms programoms įgyvendinti buvo parengti 2 487 įvairūs kultūros projektai, iš kurių 62 procentai (t. y. 1 550 projektų) gavo finansavimą. Daugiausia projektų buvo įgyvendinta Klaipėdos ir Alytaus apskrityse (finansinę paramą gavo 78 proc. ir 77 proc. paraiškų atitinkamai), mažiausiai finansuota projektų Kauno ir Vilniaus apskrityse – atitinkamai tik 50 ir 54 proc. pateiktų projektų gavo finansavimą.
- Labai skirtingas apskričių ir savivaldybių kultūros įstaigų ir organizacijų aktyvumas teikiant paraiškas projektų finansavimui gauti. Yra savivaldybių (pvz., Vilniaus rajono, Šalčininkų rajono, Visagino miesto), pateikusių tik vieną, kitą projektą, ar net iš viso nepateikusių. Atkreiptinas dėmesys, kad tarp mažiausiai projektus rengiančių savivaldybių dažnai patenka vietovės, pasižyminčios didele kitataučių gyventojų dalimi.
- Vidutinė projekto paramos suma – apie 4 tūkst. Lt, nors kai kurių, ypač reikšmingų, projektų įgyvendinimui skiriamos ir didesnės sumos.
- Valstybines programas įgyvendinantiems kultūros įstaigų ir organizacijų projektams vidutiniškai skiriama 14–25 proc. prašomo finansavimo (priklausomai nuo programos).

II SKYRIUS
SOCIOLOGINIO REGIONŲ
KULTŪROS BŪKLĖS TYRIMO
DUOMENYS

**2.1. FOKUSUOTŲ GRUPIŲ
DISKUSIJŲ MEDŽIAGA IR
APIBENDRINTOS PROBLEMOS**

Regiono samprata ir regionų kultūros politikos vertinimas

Daugelio fokusuotų grupių diskusijų dalyviai aptarė regiono sąvokos neapibrėžtumą ir teigė, kad trūksta bendrai priimtos regiono sampratos. Kultūros centrų direktorių požiūriu regionai turėtų būti išskirti istoriniu, etnografiniu pagrindu, nes būtent kultūros tradicijos formuoja regioną. Tačiau savivaldybių kultūros skyrių vedėjų / kultūros specialistų manymu, regionai turėtų būti skiriami įvertinant ekonominę teritorijos integralumą, o ne vien kultūriniu-etnografiniu pagrindu.

Aptariant regionų kultūros būklę kultūros centrų direktorių buvo pasiūlyta vadovautis samprata, kai išskiriamas Centras (sostinė) ir kiti Lietuvos regionai, kurie atitiktų savivaldybės lygmenį. Savivaldybių kultūros skyrių vedėjai / kultūros specialistai, savivaldybių merai šiam požiūriui nepritarė, pabrėždami, jog viena savivaldybė nepajėgi sukurti ir išlaikyti platesnio reikšmingumo kultūros reiškinių. Todėl teigiamai vertinta praktika, kai išskiriamas stambesnis regioninės politikos subjektas (pvz., apskritys): *„Mes apskrity susitarėm, kad remiam ne renginėlius, o reiškinius. Filharmonija pradėjo daryti didelius renginius. Kai apskritis naikinama, kas turi remti šį reiškinį? Kas gali garantuoti tąsq. Koncertuoti gali atvažiuoti Vilniaus orkestrai, bet kas palaikys terpę?“*; *„Regionų kultūros poreikio problema yra bendra. Ji turi turėti atramą, stiprų regioninį centrą, kuris pats sau rinkytų pinigus ir finansuotų savo prioritetines kryptis“*. Buvo teigiama, kad savivaldybių kultūros politika negali būti sutapatinta su regionų kultūra *„Mes nekalbame apie savivaldybių kultūros politiką, mes savivaldybėse turim savo politiką, savo strategijas, savo sistemas, savo biudžetą ir savo finansavimą, savo tvarkas. Mes kalbame, kad valstybėje yra problemos su regionais, su regionine kultūros politika. Tai dar vienas atsakymas, kodėl savivaldybės negali būti regionais – turi būti visuomeniniai darniai, kaip pavyzdžiui, Olandijoje tarybos, kurios sprendžia kaip paskirstyti pinigus regionuose. Jie pasirenka, ką remti – koncertines programas, jei jos stipresnės, ar kolektyvą, jei jis geresnis“*. Tačiau, kalbant apie regionų kultūros politiką, išaiškėjo regionų kultūros statuso neaiškumas – aktualiai buvo keliamas klausimas: *„Ar regionų kultūros politika yra valstybinės politikos tąsa, ar ji yra savistovi“*.

Pagrindžiant mintį, kad regionų kultūros politikoje, tiek sprendimai, tiek ir jų įgyvendinimas yra ne savivaldybių lygmens kompetencija, pirmiausia pabrėžta, jog Kultūros ministerijos parengti regionų kultūrą reglamentuojantys dokumentai savivaldybėms nėra privalomi: *„Gali būti labai puikių dalykų ir Kultūros ministerijos dokumentuose, bet jų įgyvendinti mes tiesiog negalim. Jei savivaldybės taryba nepitaria strategijai, programai, tu*

jos ir neįvykdysi. Kokie yra įtakojantys dokumentai, parengti savivaldybių kultūrai, jei jie neparemti pinigais“. Vis dėlto savivaldybių atstovai (kultūros skyrių darbuotojai / kultūros specialistai, merai) visiškai nuo savo indėlio į regionų kultūrą neatsisakė: *„Regioninei kultūrai pinigų atsirastų, bet jų turi ne vien savivaldybės vykdyti, o strategai iš Vilniaus turi žinoti, ką jie tame regione nori pamatyti“.*

Diskusijų metu buvo pabrėžta, kad kultūra, kaip nurodyta vietos savivaldos įstatyme, – tai savarankiška savivaldybių funkcija. Nors pažymėta, jog savarankiškumo seniūnijų lygmeniu nepakanka: *„Gerai, kad savivaldybės savarankiškos, gerai būtų, kad ir seniūnijos savarankiškos būtų“*; *„kultūra galėtų būtų administruojama seniūnijos lygmeniu (tai galėtų paremti Kultūros ministerija)“.* Vis dėlto, vietos savarankiškumas buvo vertinamas kontraversiškai, išsakyta mintis, kad savivaldybių savarankiškumas neturėtų paneigti Kultūros ministerijos vaidmens svarbos: *„negerai, kad kultūros ministerija nedaro įtakos vietose. Pavyzdžiui, vyksta rajoniniai konkursai, o komisijoje zootechnikas, juristas. Ministerija neturėtų kultūros klausimų palikti vien savivaldybei...“.* Taip pat pažymėta, kad konkreti kultūros situacija ir kultūros svarbos suvokimas savivaldybėse dažnai priklauso nuo politinių ar asmeninių nuostatų: *„padėtis priklauso nuo mero, administracijos direktoriaus ir jų požiūrio į kultūrą. Jeigu nesiekama išlaikyti tradicijos, o orientuojamasi į komerciją, kultūros padėtis sunki“*; *„kultūros situacija konkrečioje vietovėje priklauso nuo politinių, asmeninių dalykų, nors turėtų būti kultūros politika, o ne politika kultūroje“.* Bendruomenių atstovai irgi daug diskutavo apie nepakankamą kultūros svarbos suvokimą vietos valdžios lygmenyje: *„apskritai kultūra trečioje vietoje – pirmiausiai tenkinamas žmonių poreikis pavalgyti. Tarybos nariai mano, kad linksmintis po to“*; *„problemos pareina nuo viršaus – už kultūros administravimą savivaldybėje atsakingas specialistas lyg trečias brolis“.* Kalbant apie savivaldybės kultūros skyrių darbuotojų / specialistų vaidmenį, pažymėta, kad jie ne visada tinkamai dirba savo darbą ir kultūros darbuotojai stokoja jų paramos: *„savivaldybėje yra Švietimo, sporto ir kultūros skyrius, ten 5 specialistai, bet neaišku ką veikia – nei metodinės paramos, nei šiaip pagalbos kultūros darbuotojams jie neteikia, tik nurodymus duoda: tie turi padaryti tą, anie aną. Sako, kad niekuo pagelbėti negali, nes neturi pinigų. Viskas pasibaigia bevaisiu pabendravimu du kartus per metus“.*

Merų pozicija ypač aiškiai atskleidė kultūros kaip savarankiškos savivaldybių funkcijos interpretacijos dvilypumą. Viena vertus, savivaldybių savarankiškumas vertintas kaip teigiamas dalykas, kita vertus, buvo sakoma, kad kultūros finansavimas nėra pakankamas, dėl ko sudėtinga tiek palaikyti kultūros įstaigų tinklą, tiek formuoti kultūros turinius (šiuo atveju akcentuojant valstybės vaidmens svarbą).

Aptariant valstybės vaidmenį kultūros politikai buvo minimi įvairūs aspektai. Merų ir seniūnų požiūriu, dėl tęstinės ilgalaikės valstybės vizijos nebuvimo, nėra aiškios kultūros strategijos: „*problemiška tai, kad dabartiniu metu visa politika, ir kultūros, vykdoma kadencijomis*“. Kultūros centrų direktorių požiūriu, trūksta kultūros sistemos bendro sustruktūravimo ir įvertinimo. „*Vyriausybė dirba gaisrų gesinimo principu: reikia bibliotekoms skiria papildomą finansavimą, reikia – mokykloms, o kultūra „nedega“*“. Pabrėžta, jog formuojant regioninę politiką, itin svarbi integruota prieiga, nes kultūrai priskiriamos sritys bent iš dalies sutampa su LR švietimo ir mokslo ministerijos bei LR ūkio ministerijos veiklos sritimis.

Savivaldybių kultūros skyrių vedėjai / kultūros specialistai, vertindami valstybinio lygmens regionų kultūros politikos formavimą, abejojo LR kultūros ministerijos administracinės struktūros optimalumu: „*Yra Regionų kultūros skyrius, atskirai bibliotekų, muziejų padaliniai. Regionų skyrius realiai užsiima kultūros centrais. Bet kodėl Regionų skyrius? Regionų skyrius turėtų daryti analizės, turėtų būti atskiras kultūros centrų skyrius. Lietuvos liaudies kultūros centras užsiima mėgėjų menu ir kultūros centrais. Bet nėra regionų politikos analizės, strateginio planavimo padalinio. Ką gali trys Regionų skyrius žmonės?*“.

Regionų kultūros būklė, kultūros politikos įgyvendinimas

Fokusuotų grupių diskusijų dalyvių nuomone, vienareikšmiai regionų kultūros situaciją įvertinti sunku (sunku pasakyti ar ji gera, ar bloga), nes skirtinguose regionuose padėtis skirtinga, skirtinga tradicija, kiekvienas regionas turi savitumą, todėl dėmesio centre turėtų būti autentiška kultūra, o kultūros plėtra turėtų būti vykdoma derinant respublikinę kultūros politiką ir regionų specifiškumą.

Vertinant regionų kultūros būklę, kultūros centrų direktoriai teigė, kad nors kultūros paslaugų įvairovė regionuose mažesnė nei didmiesčiuose ar sostinėje, tačiau kultūros paslaugų kokybė neatsilieka ir net geresnė. „*Regionų kultūros paslaugų kokybė 100 proc. lenkia didmiesčius ir sostinę, bet įvairovė mažesnė, nors gal jos tiek ir nereikia*“. „*Regionai pranoksta sostinę tiek kultūros paslaugų kokybe, tiek parengimu*“. „*Jeigu iš Vilniaus atimti respublikines, nacionalines įstaigas ir palikti tik savivaldybines, tai daugelio regionų kultūros situacija yra kur kas geresnė*“.

Kultūros situacijos regionuose privalumas, visų pirma, buvo siejamas su tuo, kad kultūros paslaugų teikimas tiesiogiai reiškia vietos bendruomenės kūrimą ir telkimą, o Vilniuje tai sunku pasiekti. „*Centre daugiau vartotojiškumo. Vilnius kaip savivaldybė pasimetusi, bejėgė, neturi sukūrusi bendruomenės, remiasi bendranacionaliniais resursais*“.

Buvo išsakyta mintis, kad Vilniuje vienintelis kultūros centras – tai mokytojų namai, bet jų situacija nelygintina su regionais. Apibendrinant esamą centro ir regionų kultūros situaciją, buvo skiriami du aspektai:

- Kultūros centrų veikla (šiuo požiūriu Vilnius silpnas ir regionuose situacija dažnai geresnė).
- Nacionalinių kultūros įstaigų veikla (Filharmonija, valstybiniai teatrai ir kt. įstaigos pagrinde koncentruotos Vilniuje ir jų veikla „nedovanotinai per daug nukreipta į Vilnių“.

Savivaldybių merai taipogi tvirtino, jog susiformavęs įsitikinimas, kad regionuose nieko nevyksta, kyla iš informacijos apie regionų kultūrinį gyvenimą stygiaus. Savivaldybių kultūros skyrių vedėjai / kultūros specialistai patvirtino, kad, iš tiesų, yra išankstinės nuostatos regionų kultūros atžvilgiu: „Yra bloga tendencija. Sakoma, kad regionas – tai tik etninė kultūra, negali būti jokių kitų reiškinių. Net iš tribūnos sakoma „regionuose kultūros reiškinių nėra, regionuose profesionalaus meno nėra“. Tai netiesa, jų yra“.

Nepakankama regioninės kultūros svarba bendrame valstybės kultūros politikos kontekste buvo vertinama analizuojant finansavimą, kaip vieną iš kultūros politikos įgyvendinimo instrumentų: „Jei palyginsime visus tiekėjus pagal gaunamas lėšas – daugiausiai gauna profesionalus menas, tai tiesioginis valstybinės kultūros politikos prioritetas. Ne regioninė kultūra šiai dienai yra prioritetas. Tačiau, Lietuvą iš kitų šalių išskiria regionuose esanti tradicija, mes tuo esame ir įdomūs. Lietuvos profesionalusis menas yra labai aukšto lygio ir šiandien mums svarbiau yra ta neišskirtina, nors ir labai aukšto lygio kultūra, nors būtent regionai formuoja įvaizdį, daro Lietuvą išskirtine“.

Bendruomenių organizacijų atstovai, apibūdindami kaimo vietovių kultūrinį gyvenimą, pažymėjo mažesnę kultūros paslaugų prieinamumą: „Galimybės vaikų kultūriniam ugdymui kaime prastesnės. Tenka 30 km vežioti vaikus: tėvai susideda po 4-5 ir vežioja vaikus į muzikos mokyklą. Be to iš atokesnių vietovių į mokyklą atvežami vaikai yra išvežami po pamokų ir negali dalyvauti kultūros centro veikloje“. Buvo teigiama, kad ir gyventojų kultūros poreikiai, kultūrinis aktyvumas kaimiškose vietovėse gana riboti: „Pavyzdžiui, Zapyškyje organizuojami festivaliai, bet atvažiuoja pagrinde kauniečiai, vietos gyventojai nedalyvauja – reikia auklėti žmones“. Nors šalia to buvo pastebėta, kad kultūros situacija regionuose įvairuoja ir negalima matyti vien neigiamus regionų kultūros situacijos aspektus – yra ir labai gerų dalykų: „būtent regionai, kaimas išsaugoja ir kalbą, ir papročius, ir tradicijas. Kartais regionuose kultūros situacija geresnė nei centre. Šiai dienai pagal esamus poreikius kultūros paslaugų pakanka“; „mažuose miesteliuose, kaimuose vyksta šventės ir kt.

renginiai. Renginiai gyvi, šilti, daugelis atvažiuoja ir miestas atvažiuoja į kaimą“; „iš miestelio žmonės važiuoja į teatrą į Kauną, Klaipėdą. Žmonės važiuoja už savo pinigų 4-6 kartus per metus. Ar miestiečiai teatre lankosi dažniau?“.

Savivaldybių merai, kultūros skyrių vedėjai / kultūros specialistai taip pat pabrėžė, kad reikšminga kultūros regionuose veikla – kultūros poreikių ugdymas. Kultūros poreikiai turi būti ugdomi nuo pat mažumės. Būtent kultūros ugdymo stygius ir reiškiasi kraštutiniškai. Nusigręžimas nuo tradicinio ir klasikinio meno veda link komercinio, laikino meno vartojimo: *„Vis tik kultūros politika nėra rinkos dalis. Pasiūla tenkina rinkos poreikius, o remiami turi būti pamatiniai dalykai, kuriuos reglamentuoja valstybiniai dokumentai. Klasikiniai, akademiniai dalykai. Jų yra, jie yra remiami, tačiau remiami neadekvačiai. Turėtų būti remiami reiškiniai – atsirado reiškinys, jis turi būti remiamas. Reikia pasirinkti, išgryninti prioritetus. Tik tuomet galima pasiūlyti atsvarą masinei, televizinei kultūrai“; „Svarbiausia problema regionuose – kultūrinio poreikio formavimas, kuris turi būti tęstinis. Kurį laiką neformuojant poreikių, net ir pats geriausias renginys gali netenkinti lūkesčių ar jų neatitikti. Kasdienė kultūrinė veikla – senų tradicijų puoselėjimas, naujų kūrimas – mažina atotrūkį ir palaiko kokybišką aplinką. Galimybės formuoti tuos poreikius visada yra, jis labiau priklauso ne nuo potencialo, o nuo vadybos. Vienu atveju optimaliau yra turėti galimybes nuvežti žmones į renginius, kitais – organizuoti veiklą vietoje. Miestuose vyksta daug renginių yra daug meno kolektyvų, tačiau kokybė išlieka svarbi problema“.* Efektyviausias regionų kultūros rėmimo modelis, kultūros specialistų įsitikinimu, turėtų būti nukreiptas ne į kūrėjų meistriskumo tobulinimą, o į žiūrovų ugdymą: *„Mes turim auginti ne orkestrą, o išsilavinusį žiūrovą“.* Žiūrovų ugdymas, savivaldybių kultūros specialistų požiūriu, vietos ištekliais yra efektyvesnis nei miestų kolektyvų gastrolės, todėl, jų manymu, lėšų nukreipimas nacionaliniams kolektyvams regionų kultūros ugdymo tikslais iš principo yra klaidingas. Kultūros specialistai pastebi, kad *„Turintiems daugiau pinigų žmonėms aplinka yra svarbi, o jos regionuose nėra, todėl jie vyksta į renginius miestuose“.* Dėl to atkreiptinas dėmesys į diferencijuotą formavimą ir ugdymą pagal tikslines grupes. Rinkos modelius kultūros politikos įgyvendinime kultūros specialistai atmeta: *„Poreikių puoselėjimas yra vienas svarbiausių dalykų, pataikavimas publikai sumažina publikos reikalavimus... Žmonės nori ir gilesnių dalykų“.*

Vertindami kultūros centrų indėlį į regionų kultūros plėtrą, savivaldybių merai išskyrė jų ugdomąją veiklą: *„Kultūros centrai yra ne vien laisvalaikio ir pramogų organizatoriai. Aišku, jie organizuoja ir šią veiklą, tačiau edukacinė, ugdomoji veikla turėtų būti prioritetinga kultūros veikla skatinanti ir palaikanti regionų kultūrą. Orientacija į kultūros poreikių ugdymą*

turėtų atsispindėti ir kultūros centrų veiklos reglamentavime. Įvardijus juos švietimo paslaugų tiekėjais, būtų galima ugdymo veiklą finansuoti neformaliojo ugdymo krepšeliais“.

Kultūros centrų direktoriai teigė, kad svarbiausias regionų skirtumas nuo didmiesčių – tai kad regionuose kultūros centras yra svarbiausia kultūros sklaidos įstaiga, teikianti tiek profesionaliojo meno sklaidos, tiek mėgėjų meno puoselėjimo, tiek ir pramoginių renginių organizavimo paslaugas. *„Kultūros centras vykdo visas įstatyme numatytas funkcijas ir dar daugiau, jis išsiskiria būtent savo polifunkciškumu“.* Nors pagrindinė kultūros centrų veiklos svarba regionų kultūrai matoma mėgėjų meno plėtotėje: *„Mėgėjų menas – tai lobis“.*

Kultūros centrų direktoriai išreiškė nuomonę, kad pagrindinis kultūros centro veiklos tikslas – atrasti veiksmingus būdus įtraukiant žmones į saviraiškos procesą.

Valstybinių regionų kultūros plėtrai skirtų programų vertinimas

Buvo aptariamoms ir regionų kultūros plėtrai svarbios programos: Regionų kultūros plėtros programa, Etninės kultūros plėtros programa, Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programa.

Diskusijų dalyviai išskyrė kultūros politikos strategijas, programas ir jų įgyvendinimą. Praktiškai visų grupių atstovai teigiamai įvertino programas, jų reikalingumą ir svarbą: *„Regionų kultūros finansavimo programos turėtų būti tęsiamos“.*

Tačiau pabrėžta, kad ne visuomet sėkmingos ir puikios strategijos yra įgyvendinamos dėl disponuojamų politikos instrumentų: *„Kultūros politikos nuostatos yra geras, bet labai abstraktus dalykas. Reikia poįstatyminių aktų“;* *„Trūksta strateginių dokumentų įgyvendinimą garantuojančių priemonių“;* *„Į dokumentus, programas galima įrašyti ką nori, pavyzdžiui, didinti kultūros specialistų skaičių regionuose, bet jie [specialistai] neateina“;* *„Priimamos programos, tačiau nėra priežiūros, represinio mechanizmo, kuris prižiūri, kad būtų vykdoma. Jei nevykdoma, reikėtų turėti svertus, kaip kaip pareikalauti“.*

Regionų ir savivaldybių kultūros įgyvendinime buvo įžiūrimi ir sėkmingi, ir nesėkmingi finansinio kultūros politikos instrumento taikymo pavyzdžiai.

Prie nesėkmingų pavyzdžių buvo minimas mažo biudžeto skyrimas projektams: *„Lėšų neefektivumas skirstant lėšas – 5 tūkst. Lt penkiolikai projektukų“;* *„Ar 2 tūkstančiai gali padaryti orą“.* Buvo aiškinama, kad šis modelis dažnai palaikomas neveiklių vietos kultūros vadybininkų, kadangi *„Projektas, kuris gerai finansuojamas, kelia žymiai didesnius reikalavimus“.* *„Bet mūsų kultūros centrai šaukia, kad jiems to tūkstančio gana. Kol mes tos sistemos nesulaužysim, tol niekas nepasikeis“.* Tačiau ne visi sutiko su tokiu vertinimu, pažymint valstybinės paramos regionų kultūrai reikšmę buvo teigiama: *„Kultūros ministerija*

turėtų paskatinti bent simboliškai, svarbu, kad yra požiūris“.

Sėkmingo modelio pavyzdys – LR kultūros ministerijos programa, skirta tautinių kostiumų įsigijimui: *„savivaldybėse niekad nebuvo pinigų tautiniams rūbams, kai tik ministerijos programa startavo – 50 proc. duodam nacionalinių kostiumų siuvimui, savivaldybėse atsirado pinigų. Nedavė gi pop grupėms. Tai ir yra valstybinis sprendimas, valstybės politika – regionai turi atrodyti. Čia ir yra valstybės ranka. Mes duodam 50 proc. lėšų, jūs (savivaldybė) 50 proc. pridedat“.* Šis modelis taikomas ne vienoje ES valstybėje: *„Trisluoksnis torto dalijimas – vieną gauni iš valstybės, kitą – iš federalinės žemės (regionų), trečias – iš savivaldybės“.* Būtent šis modelis atrodo efektyviausias savivaldybių kultūros specialistams.

Iškeltas ir kitas probleminis regionų kultūros politikos įgyvendinimo aspektas – aiškumo, skaidrumo stygius. Kaip viena problematiškiausių programų įvardijama LR Vyriausybės Kultūros centrų modernizavimo programa: *„Valstybė sudarė centrų sąrašą. Iš visos Lietuvos atrinko kultūros centrus, kurie patenko į modernizavimo programą. Šalia to atsirado nesąrašinių kultūros centrų, kurie gavo finansavimą remontui. Tie centrai, kuriuos įtraukėm į modernizavimo programą, geriausi, juose geriausi žmonės dirba (galvojom, kad bus valstybės modernizavimo programa) – dabar savivaldybės taryba jiems neskiria pinigų, todėl jie darosi apvertiniausios būklės (iki tol savivaldybė turėjo lėšų ir visus kitus atremontavo)“.* Bet į modernizavimo programą jokie pinigai neateina“.

Svarbiausios regionų kultūros būklę silpninančios problemos

Kultūros svarbos suvokimo stoka įvardinta kaip pagrindinis trūkumas, nes iš to kyla ir kitos problemos. *„Turi būti suvokta „kultūrininko“ svarba, nes jo veikla tiesiogiai susijusi su bendruoju ugdyimu, kultūra – tai didžiulė auklėjimo sritis, reikalaujanti aukšto profesionalumo“.*

Apibendrinant fokusuotų grupių diskusijų metu išsakytas mintis buvo įvardintos sekančios pagrindinės probleminės sritys:

- Žmonių kultūrinis pasyvumas;
- Kultūros centrų tinklo optimizavimo modelio neaiškumas;
- Įvairių institucijų bendradarbiavimo stoka;
- Maži kultūros darbuotojų atlyginimai;
- Kultūros specialistų trūkumas.

Žmonių kultūrinis pasyvumas

Aptariant regionų gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimo galimybes, dalis seniūnų pabrėžė pačių gyventojų pasyvumą, kultūrinių poreikių ribotumą: „*Žmonės pikti, suniurę, mažiau renkasi net ir aktyvios bendruomenės, ir čia negali nieko padaryti*“; „*Kultūros poreikis kaime mažėja – mažiau ateina žmonių. Net ir ten kur kultūros centro sąlygos puikios, pastatai geri, o vartotojo nėra – mokyklos užsidarinėja, nėra vaikų. Kaime apie 20-30 aktyvių žmonių, kiti užsidarę, abejingi*“.

Kiti diskusijų dalyviai prieštaravo išsakytam pesimistiškam požiūriui, tikindami atvirkščiai, kad „*žmonių poreikis kultūrai ir bendravimui padidėjo*“. Daug buvo kalbama apie poreikį aktyviau taikyti naujus, gyventojams patrauklesnius kultūros sklaidos būdus: „*Reikia su renginiais pataikyti į gyventojų poreikį, tada ir žmonės ateis*“; „*svarbu surasti ir pritaikyti naujas veiklos formas. Čia yra ko mūsų kultūros įstaigoms ir darbuotojams pasimokyti iš kitų šalių patirties: pavyzdžiui, muziejų veikla – pas mus muziejus dažniausiai įdomus tik specialistams. Vykdomos muziejuose edukacinės programos, bet lankytojai muziejuje prie nieko prisiliesti negali. O sakykim, Škotijoje šalia S.Dali paveikslo pastatyti žaidimai vaikams, taip jie žaisdami ir paveikslą pamato. Be to po muziejų gali vaikščioti su kava. O mūsų vaikai nelabai nori į muziejų važiuoti, mokytojai vaikus į Akropolį veža*“.

Pabrėždami regioninės kultūros plėtojimo svarbą, seniūnai taip pat akcentavo poreikį atrasti naujas kultūros gyvavimo formas: „*kultūra – tai socialinis paveldas, tradicijų saugojimas, todėl regionų vaidmuo labai svarbus*“; „*svarbu ieškoti naujų formų – pavyzdžiui, vienoje seniūnijoje kilo mintis kultūros lėšas sujungti su turizmui skiriamomis lėšomis, vietovėse turinčiose turizmo plėtros potencialą tai perspektyvu, nes kultūra nemažai prisideda prie vietovės turistinio patrauklumo didinimo*“.

Kultūros centrų tinklo optimizavimas, institucijų bendradarbiavimas

Diskutuojant apie kultūros centrų tinklo optimizavimą, buvo aptariami galimi modeliai. Svarstydami, koks kultūros centrų tinklas būtų optimaliausias, kultūros centrų direktoriai pasiūlė kelis variantus:

- *Vienas variantas*: savivaldybėje turėtų būti vienas centrinis kultūros centras (rajono administraciniame centre) ir keli zoniniai, aptarnaujantys tam tikrą teritoriją, maždaug 20 km spinduliu ir smulkesni filialai ar specialistai, kurie turėtų atsirasti esant konkrečiam poreikiui.
- *Antras variantas*: kultūros centras turėtų būti labai arti žmonių. Nebūtinai kiekvienoje vietovėje turėti specialias sales, bet jeigu iki kultūros centro žmogui reikia vykti 20 km – tai nieko gero. „*Žmonių telkimas – viena svarbiausių kultūros centro funkcijų, todėl svarbu, kad jis būtų arti*“.

Savivaldybių kultūros skyrių vedėjai ir specialistai KC tinklo optimizavimo problematiką siejo su kultūros politika grįstu įstaigų tinklo modelio pasirinkimu: *„Gryninimosi studijoje nėra aiškumo. Mėginame išgryninti sovietinį tinklą, tačiau nesame pasirinkę modelio, gali būti skandinaviškas modelis, naujasis portugališkas modelis. Nėra modelių pasiūlos. Bibliotekų tinklo optimizavimas susijęs su centralizacija, kultūros centrų tinklo modelis nėra išgrynintas“*.

Ne mažiau tinklo optimizavimui svarbus ir kultūros centrų tikslų ir uždavinių išgryninimas: *„Mes kalbam apie kultūros centrus, galvojam apie mėgėjų meninę veiklą“*. Kultūros centrų įstatymas reglamentuoja kultūros centrų veiklą, tačiau lūkesčiai jų atžvilgiu nėra vienareikšmiški. Analizuojant regionų kultūros politikos įgyvendinimą, pastebime, kad iš kultūros centrų pirmoje eilėje tikimasi kultūrinio ir meninio ugdymo, tačiau net ir patys kultūros specialistai kalbėdami apie kultūros centrus dažniau apie juos kalba kaip apie mėgėjų meninės kūrybos platformą.

Savivaldybių kultūros skyrių vedėjų ir specialistų nuomone, kultūros centrų tinklo optimizavimui būtina aiškesnė, reglamentuojanti Kultūros ministerijos pozicija: *„Nėra jokio modelio, nors yra pavyzdžių tiek socialinėje, tiek švietimo srityje“*; *„Savivaldybės išradinėja dviračius, kiekviena savarankiškai. Reikėtų pasakyti, kad tokiai teritorijai, pagal tokį atitolimą, pagal pasiekiamumą, reikia turėti tiek ir tiek padalinių“*.

Savo sritį savivaldybių kultūros specialistai lygina su švietimo sritimi, ir įžvelgia reikšmingus skirtumus šių sričių politikos įgyvendinime: *„Švietimo sritis yra privaloma ir labai, labai svarbi, o kultūros sritis yra neprivaloma ir visiškai nesvarbi. Strateginiai dokumentai negali būti savarankiški, jie privalo būti vieningi. Tačiau ir regionų kultūros politika, ir administravimo modelis yra savarankiškas, ir finansavimo modelis savarankiškas, ir tinklų modelis savarankiškas. Mūsų retkarčiais paklausia, kaip pas mus yra, bet rekomendacinių dokumentų nėra“*; *„Mokykloms nurodoma – klasėje turi būti tas, tas ir tas, jei to nėra, negali vadintis klase“*. Analogiško reglamentavimo kultūros srityje pasigendama.

Kultūros centrų tinklo gryninimo problema, savivaldybių kultūros skyrių vedėjų / kultūros specialistų požiūriu, kyla iš teisės aktų, atskiriančių skirtingų ministerijų pavaldume esančias institucijas, bei idėjų, siekiančių kultūros funkciją perduoti įvairioms institucijoms: *„Bendruomeniškumas turi būti atskirtas nuo meno, didesnių kultūros centrų. Jie turi bendrauti, bet ne kirstis darbuose. Bendruomenės – platesnė sąvoka, platesnis darbas, o kultūros, meno centrai turi atlikti aukštesnės kultūros ir meno poreikius“*.

Seniūnai taip pat pripažino kultūros centrų tinklo optimizavimo poreikį, pabrėždami, kad šis procesas turėtų vykti apgalvotai: *„optimizavimas turėtų reikšti peržiūrėjimą, o ne*

griovimą, svarbu nesugriauti esamų vertingų dalykų. Reikia įvertinti Kultūros centrų būklę, darbuotojų kvalifikaciją“. Tačiau, skirtingai nuo kultūros skyrių darbuotojų, seniūnai teigė, jog optimizuojant kultūros centrų tinklą nereikia bandyti rasti vieno visiems taikomo kultūros centro modelio, nes „mes esame įdomūs tiek, kiek esame skirtingi“; „skirtingose savivaldybėse skirtingas supratimas, skirtingos strategijos“.

Savivaldybių merai pabrėžė, kad kultūros įstaigų tinklo optimizavimo sprendimai neturėtų vykti sunkmečiu, nes „taikantis prie sunkmečio situacijos galima prarasti esamą potencialą“.

Bendruomenių organizacijų atstovai pažymėjo, kad kultūros centrų tinklas įvairiose vietovėse nevienodai išplėtotas, todėl vienareikšmiškai įvertinti esamą padėtį sudėtinga: „kultūros centrų skaičius nevienodas, yra vietovių, kur kultūros centrų yra per mažai, o kitur – per daug. Kiekviena savivaldybė darė savo optimizaciją ir nusprendė, kiek reikia“.

Didelis kultūros centrų skaičius ne visada vertinamas teigiamai. Bendruomenių organizacijų atstovų požiūriu, įstaigų veiklos kokybė svarbiau nei jų skaičius: „pavyzdžiui optimizacijos Kauno rajone nebuvo, čia veikia 28 kultūros centrai, tarp jų yra ir neveiklių. Ir nors gaila, kad kas nors turi išeiti iš darbo, bet tai būtų prasminga, nes jų sąskaita kiti gerai dirbantys gautų didesnę atlyginimą“. Seniūnai samprotavo panašiai: „kaimiškų rajonų kultūros centrų, kurie seniau statyti ir tik kosmetiškai remontuoti, padėtis tikrai bloga – kokio ten kultūra“.

Kita vertus, buvo apgailestaujama, kad kultūros centrų mažinimas ypač apribojo kultūros prieinamumą mažesnių, kaimiškų vietovių gyventojams: „etatai pirmiausiai buvo atimami iš kaimų ir mažų miestelių. Vietos politikai mano, kad kultūra kaime nereikalinga. Taip daugelis kultūros centrų sunyko, o naujai kuriamiems etatams sunku gauti finansavimą“. Buvo sakoma, kad tose vietovėse, kuriose kultūros centro nėra, padėtis gana liūdna: „mažesnėse kaimo vietovėse kartais nieko nėra, net mokyklos. Kaip tuos žmones pasiekti, seniūnai neturi galimybių juos vežti iki artimiausio kultūros centro, nes patys vos išsilaiko – mažai skiriama lėšų“.

Vis dėlto dauguma diskusijos dalyvių sutiko su tuo, kad kultūros centro būklės ir veiklos kokybė svarbiau, negu formalus jų skaitlingumas: „kai kas didžiuojasi, kad viskas liko taip, kaip buvo, bet verčiau turėti mažiau, bet geresnius, įrengtus kultūros centrus – „kad būtų ne kultūros namai, o kultūros rūmai“.

Pastaruoju metu kylančias idėjas, kad kultūra gali užsiimti bendruomenės, savivaldybių kultūros skyrių vedėjai ir specialistai vertina skeptiškai: „Bendruomenė negali pakeisti kultūros centro, gali jį papildyti paprastesniais dalykais, rimtų kultūrinių dalykų

bendruomenės formuoti negali. Bendruomenė pasirenka tai, kas populiaru. Ar galime bendruomenei patikėti socialines, švietimo problemas? Tai kodėl manome, kad jai galime patikėti kultūrą? Ji gali būti laidininkas, tačiau ne formuotojas“.

Kultūros centrų direktoriai itin aktualiai kėlė kultūros centro bei vis aktyviau besireiškiančių vietos bendruomenių organizacijų tarpusavio santykių klausimą. Kultūros centrų direktorių pozicija bendruomenių organizacijų atžvilgiu nevienareikšmė. Viena vertus, spontaniškai buvo sakoma „*turėsime dar vieną konkurentą*“; kita vertus pažmėta, kad vietos bendruomenės gali būti ir partneriais, ne vien konkurentais: „*Vykdomi ir bendri kultūros centrų su bendruomenių organizacijomis projektai. Neretai būtent kultūros centrų darbuotojai yra bendruomenių organizacijų steigėjai bei aktyvistai*“; „*Gal ir nereikėtų užsidaryti tik savo rėmuose*“.

Svarstant apie galimus kultūros darbo subjektus, savivaldybių merai nebuvo linkę akcentuoti kurio nors iš jų išskirtinės svarbos: „*Svarbu yra pati kultūra, o tai, ar ji bus organizuojama kultūros centre, bendruomenės centre ar parapijos namuose, nėra esminis dalykas*“. Seniūnų požiūris panašus: „*tie kultūros centrai, kuriuose nieko nevyksta, nėra kolektyvo, galėtų atitekti bendruomenių organizacijoms*“.

Aptardami įvairių institucijų, lemiančių regiono kultūros būklę veiklos koordinavimo, bendradarbiavimo problemas, kultūros centrų direktoriai pažymėjo, kad reikėtų aiškiau ir specifiškiau apibrėžti kultūros centrų veiklos sritis ir funkcijas, nes daugelis vietos institucijų ir organizacijų taip pat vykdo kultūros veiklą ir, tokiu būdu, neišvengiama dubliavimosi: „*Yra gerų pavyzdžių kai bendradarbiaujama, derinami renginiai, tačiau ne visada*“. Seniūnai samprotavo panašiai, teigdami, kad kartais negebama atskirti kultūros centrų ir bendruomenių centrų funkcijas: „*kai vyksta bendruomenės renginiai, sakoma, kad bendruomenės indėlis – dalyvavimas*“, buvo pabrėžta, jog bendruomenė ir bendruomenės centras ne tas pats.

Seniūnai taipogi pripažino, kad neretai bendruomenės organizacijos, kultūros centrai ir seniūnai konkuruoja: „*kartais tarp bendruomenių organizacijų, kultūros centrų ir seniūnų vyksta konkurencija organizuojant renginius. Kovojava, kas svarbiausias. Labai būtų svarbu, kad vyktų didesnis derinimasis, bendradarbiavimas, tačiau to nenustatysi jokiai teisės aktais*“. Nurodoma, kad derinant visų pusių interesus, reikšmingas savivaldybės, Tarybos vaidmuo: „*kartais lėšų paskirstymas tarp bendruomenių, kultūros centrų ir seniūnų visus supriešina, kyla konfliktai*“. Seniūnams atrodo, kad tikslingiausia lėšas skirtyti pagal tokį modelį – tradiciniams valstybiniais renginiams lėšos turėtų būti paskirstomos seniūnijoms pagal gyventojų skaičių, o bendruomenės centrams ir kultūros centrams lėšos turėtų būti skirstomos pagal jų gebėjimus, organizuojamus renginius ir jų išliekamąją vertę, žmonių

pritraukiamą.

Bendruomenių organizacijų atstovai, aptarė situaciją, kuri sąlygojo vietos bendruomenių organizacijų kūrimąsi: *„ypač mažesnėse bei atokesnėse vietovėse beveik nieko nevyko, žmogus buvo paliktas: mokykla – sau, kultūra – sau, biblioteka – sau, o žmogus niekam nerūpėjo. Būtent dėl to, kad žmonėms trūko veiklos, kūrėsi bendruomenės, čia buvo spraga. Bendruomenės kūrėsi turėdamos tikslą vienyti ir telkti gyventojus, spręsti socialines kultūrinės vietovės problemas“*. Buvo pažymėta, jog, lyginant su kultūros centrų darbuotojais, bendruomenių organizacijų veikla apima platesnį vietos gyventojų ratą, sprendžia įvairesnes problemas: *„kultūros darbuotojas dirba su 10 mėgėjų, o kiti jo nepažįsta, nežino“*; *„bendruomenės vykdo gana plačią veiklą: ir šarvojimas, ir ligonių lankymas, ir skaitovai, ir giedriai, ir išvykų į teatrą organizavimas, ir užsienio kelionių organizavimą, ir t. t.“*

Kalbant apie bendruomenių centrų ir kultūros centrų tarpusavio santykius, bendruomenių atstovai pabrėžė, kad šių institucijų bendradarbiavimas itin svarbus, jas turi sieti bendras tikslas – tarnauti žmonėms: *„kultūros darbuotojų aktyvumas svarbus bendruomenių veiklai, o kartais atvirkščiai – aktyvus bendruomenės organizacijos veikėjas aktyvina visos bendruomenės kultūrinį gyvenimą“*; *„kultūros darbuotojų ir bendruomenių organizacijų derinys ir bendradarbiavimas – puikus dalykas“*. Buvo teigiama, kad anksčiau būta konfliktų, bet pastaruoju metu vis daugiau glaudaus bendruomenių organizacijų ir kultūros centrų bendradarbiavimo pavyzdžių: *„daugelis bendruomenės centrų lyderių yra kultūros darbuotojai (jie turi būti išvien)“*; *„prieš kurį laiką, prieš 3-5 metus buvo rimtesnė konfrontacija tarp kultūros centro ir bendruomenių“*. Vis dėlto pažymėta, jog ne visada pavyksta išvengti priešpastatos ir nepasitenkinimo: *„kartais bendruomenė už kultūros darbuotoją daro renginius, nors dažniausiai taip atsitinka kai kultūros darbuotojas toje vietovėje negyvena“*; *„aišku bendruomenė pyksta kai kultūros darbuotojas sau į ataskaitą užsirašo bendruomenės renginį, nors pats jame net nedalyvauja, neateina“*.

Bendruomenių organizacijų atstovai atkreipė dėmesį ir į kitą problemos aspektą – bendradarbiavimo stokojama tarp pačių kultūros darbuotojų: *„nėra bendradarbiavimo net ir tarp kultūrininkų: centrinė biblioteka – atskira respublika, o muziejai – juo labiau nieko apie juos nežinau. Bibliotekos, muziejai, kultūros centrai mažai bendrauja“*.

Daug buvo kalbama apie mokyklos vaidmenį vietos gyvenimui, pažymėta, kad neretai mokykla atsiriboja nuo kultūros centro ir nuo vietos bendruomenės organizacijos.

Savivaldybių kultūros skyrių vedėjai / kultūros specialistai akcentavo kultūros ir švietimo institucijų įtampas vykdant neformaliojo ugdymo funkcijas – akcentuotas pavaldumas skirtingoms ministerijoms, lėšų paskirstymo principai.

Savivaldybių merų požiūriu „*kultūra yra neatsiejama nuo bendravimo*“, žinybiškumas skatina ne tik institucijų, bet ir bendruomenių susipriešinimą. Susipriešinimas apima priešstatą tarp neformaliojo ugdymo meno mokyklų ir kultūros centrų, tarp mokyklų ir bibliotekų ir pan. Šiame susipriešinime atsiranda veiklos dubliavimas.

Vis dėlto bendradarbiavimo svarba aiškiai suvokiama, buvo teigiama, kad jo užtikrinimui reikia dėti visas pastangas: „*mažesnėse vietovėse ypač svarbu, kad visos esamos įstaigos bendrautų labai artimai*“; „*ten, kur kiekvienas sau, nesigauna nei gražių renginių, nei gerų rezultatų*“; „*pas mus bendradarbiavimas tarp vietos institucijų labai glaudus: bendruomenė bendrauja su klebonu, renginiai vyksta kultūros centre, padeda seniūnas. Turi būti toks supratimas: ne sakyti „aš bendruomenė“ ar „aš kultūros centras“, bet „MES*“.

Buvo aptartas polifunkcinių kultūros centrų steigimo tikslingumas. Kultūros centrų direktoriai teigė, kad kai kurios mažesnėse vietovėse jau dabar viskas yra po vienu stogu. Buvo ir abejojančių dėl polifunkcinių kultūros centrų steigimo prasmingumu „*dabar, kai yra keturios ašys: mokykla, muziejus, biblioteka, kultūros centras, yra geriau, negu viską apjungus*“. Buvo sakoma, kad „*patys Kultūros centrai yra polifunkcinė įstaiga, jų veikla įvairi ir plati, nereikia sukišti visko*“. Pabrėžta, jog svarbiausia, kad polifunkciniai kultūros centrai kurtųsi iš vidinio poreikio, o ne dėl to, kad įgyvendinti „*naują eksperimentą*“.

Kultūros centrų darbuotojai

Kalbant apie regionų kultūros būklę, kultūros centrų direktoriai pirmiausiai minėjo kultūros specialistų stokos problemą: „*specialistai daugiausiai susikoncentravę didžiuosiuose miestuose, na ir Žemaitijoje, kur ruošia specialistus, situacija gal kiek geresnė, bet į Dzūkiją jie nevažiuoja*“; „*Kultūros specialistus matuojant matu „specialistas / m²“, regionuose padėtis kur kas blogesnė, čia kartais galima kalbėti tik apie „specialistas / km²“*“. Seniūnai jiems antrino: „*daugelis kultūros specialistų pensinio amžiaus, jauni neatvyksta*“.

Aktualiai pabrėžtas ir kultūros specialistų darbo apmokėjimo klausimas – maži atlyginimai: „*specialistai nevažiuoja į regionus dėl 800 Lt atlyginimo*“; „*Kultūros specialistą parengti brangiai kainuoja. Tai didžiulis turtas. Bet dėl žemų atlyginimų žmonės išeina, pvz., į meno mokyklas*“. Merai taipogi pripažino, kad regionų kultūros problemos yra susiję ir su menku kultūros darbuotojų atlygiu už darbą, kuris yra žymiai mažesnis nei švietimo darbuotojų, nors nėra mažiau svarbus.

Kultūros centrų direktoriai daug gerų žodžių pasakė apie kultūros centrų darbuotojus, pabrėždami jų atsidavimą savo darbui, idėjiškumą: „*Kultūros žmonės, geriausieji specialistai yra konservatyvūs ir tai gerai, nes tik dėl to jie dar išlieka savo srityje, kitaip seniai būtų*

išėję. Kai kas dirba iš idėjos, kitiems gaila palikti savo kolektyvą“; „Kultūros darbuotojai dažniau nei kiti dirba „iš idėjos“ – pavyzdys muzikos mokyklos: nors joms drastiškai buvo sumažintas finansavimas, daugelis meno specialistų sako, kad dirbsime nemokamai, juk negali vaiko mokyti kas antrą natą“.

Vis dėlto buvo ir kritikos. Bendruomenių organizacijų atstovai minėjo, kad ne visi kultūros darbuotojai gerai atlieka savo darbą, kai kurie kultūros centrai nieko neveikia. Pažymėtas kartais pasitaikantis formalus požiūris į darbą: *„kultūros darbuotojas paskiriamas, kartais padaro popierinį darbą, ataskaitas parengia, tačiau realiai žmonių neapjungia, o gal kaime yra žmogus, kuris gali gerai dirbti“.*

Buvo iškelta kultūros centrų darbuotojų asmenybės svarbą: *„Kultūros centrų darbuotojai nuo kitų sričių specialistų (bibliotekininkų, muziejininkų) skiriasi ir tuo, kad turi tik vieną įrankį – savo intelektą“; „Davė bibliotekoms kompiuterius, tai ir nereikia papildomų pastangų pritraukti jaunimą, o kultūros centrų darbuotojai turi tik pačius save“.*

Vertinant kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sistemą, kultūros centrų direktoriai išsamesnių kvalifikacijos tobulinimo sistemos vertinimų nepateikė: *„nėra alternatyvų, nėra galimybės su kuo nors palyginti. Nežinoma, kokia turėtų būti kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sistema“.* Vis dėlto kai kurie trūkumai buvo įvardinti: *„kvalifikacijos tobulinimas švietėjiškas ir nukreiptas į administravimą“; „...perkvalifikavimo iš esmės nėra“.*

Buvo paliesta ir kultūros centrų darbuotojų atestacijos problema. Kultūros centrų direktoriai teigė, kad pats principas, jog darbuotojai turi būti atestuojami, abejonių nekelia, tačiau atestavimo praktikoje yra daug spragų: *„kad įvesta atestacija yra tai gerai, bet sistema parengta skubotai, ją jau dabar reikia keisti, tobulinti“.* Aptariant kultūros centrų darbuotojų atestacijos klausimą, seniūnai patvirtino, kad tai reikalingas dalykas: *„tokia padėtis, kai nesvarbu ar kultūros centro darbuotojas turi universitetinį išsilavinimą, ar tik vidurinį, jų atlyginimai vienodi, nėra gera“.*

Savivaldybių kultūros skyrių atstovai taip pat akcentavo kultūros centrų darbuotojų kompetenciją ir kvalifikaciją. Pažymėta, kad kultūros centrų darbuotojų pozicijų – vadovų, vadybininkų, meninio ugdymo specialistai – santykis neatitinka realios situacijos. Siekiant mokėti didesnę atlyginimą, meninio ugdymo specialistai būna darbinami direktoriaus pavaduotojais: *„meninam blokui lieka labai mažai, labai daug vadybininkų... Bet dažnai mes patys taip darome, kad mokėti žmonėms didesnius atlyginimus“.*

Kultūros centrų darbuotojai, savivaldybių kultūros skyrių vedėjų ir specialistų požiūriu, turi turėti savo darbui atitinkantį išsimokslinimą ir kvalifikaciją. Kultūros sistemą jie

lygina su švietimo sistema: „Ar mes įsivaizduojam, kad švietimo sistemoj gali dirbti neatestuotas žmogus, o kultūros – gali? Kas turi būti kultūros darbuotojas – turi būti išsilavinimas, turi būti atestacija. Net ir peikiama švietimo sistemos darbuotojų atestacija yra ne tokia jau bloga“. Tačiau kultūros centrų darbuotojų išsilavinimo svarba vertinta nevienareikšmiškai, bendruomenių atstovų manymu, asmenybinės kultūros centrų darbuotojų savybės kartais svarbesnės nei formalus išsilavinimas: „kultūros darbuotojas gali būti tris aukštuosius baigęs, bet jeigu nemoka bendrauti su žmonėmis, jų neprisikvies. Nė vienas kultūros darbuotojas negali būti nekomunikabilus, kitaip kaip jis dirbs su žmonėmis, juk žmogus – tai pagrindinis kultūros darbuotojo veiklos instrumentas“; „labai svarbus kultūros darbuotojo vaidmuo. Jis nebūtinai turi būti aukštuosius mokslus baigęs, jis turi būti organizatorius ir būtinai gyventi toje vietoje kur dirba. Tik tada jis žinos vietos žmonių poreikius, galės juos ugdyti. Mažuose gyvenvietėse kultūros darbą galėtų dirbti žmogus ir be specialaus išsilavinimo“. Seniūnai irgi pabrėžė, kad išsilavinimas ar atitikimas formaliems reikalavimams nėra kultūros darbo kokybę lemianti aplinkybė, ne mažiau svarbu atsidasvimas savo darbui: „svarbiausia žmogus, o ne pastatas – jei yra žmogus, tai jis ir vidury lauko padarys“; „kartais gali būti ir ne kultūrininkas pagal specialybę, svarbu idėjinis – kultūra 100 proc. priklauso nuo kadru ir nuo jų iniciatyvos“.

Kultūros centrų darbuotojų kvalifikacija ir jos kėlimas, savivaldybių kultūros skyrių vedėjų ir specialistų požiūriu, šiuo metu neatspindi nei kvalifikacijos tobulinimo situacijos, nei kvalifikacijos tobulinimo motyvacijos: „Turėtų būti kategorijos. Jei norime, kad augtų kaip profesionalas savo srityje, turėtų pats važiuoti į kolegijas, universitetus, kelti kvalifikaciją, tobulėti profesinėje srityje. Turi pats siekti, o ne dirbtinai čia atvažiuotų. Nuo to turi skirtis ir jo atlyginimas“. „Pas mus – atvažiuoja, po miestą pagastroliuoja, popierėlius susirenka – koks tai kvalifikacijos kėlimas“.

Pabrėžta, kad kultūros centrų darbuotojų atestacija turėtų būti pagrįsta finansiniu atlygiu.

Aptariant bendrą regionų kultūros situaciją, jos pastarųjų metų pokyčius, kultūros centrų direktoriai pripažino, kad kultūros būklė gerėja. Buvo išskirti sekantys padėties gerėjimą identifikuojantys veiksniai:

- atlyginimai augo;
- vykdoma renovacija;
- įgyvendinamos paramos programos (kai pusę dengia ministerija ir kitą pusę savivaldybė).

FOKUSUOTŲ GRUPIŲ DISKUSIJŲ APIBENDRINIMAS IR IŠVADOS

- Regiono sąvokos neapibrėžtumas, bendrai priimtos regiono sampratos nebuvimas sąlygoja ir regionų kultūros sampratos daugiaprasmiškumą, interpretacijų įvairovę: kartais regionas tapatinamas su savivaldybės, kartais su apskrities lygmeniu. Tai išryškina Lietuvos administracinės reformos didesnio aiškumo poreikį.
- Kultūros, kaip tai savarankiškos savivaldybių funkcijos statusas lemia tai, kad regionų kultūrą reglamentuojantys dokumentai savivaldybėms nėra privalomi, ne visada įgyvendinami arba vietos valdžios lygmenyje kultūros svarba nepakankamai suvokiama. Kita vertus, akcentuojama valstybinio kultūros reglamentavimo bei finansinės paramos svarba. Todėl svarstytinas atitinkamų pakeitimų vietos savivaldos įstatyme tikslingumas.
- Vertinant valstybinio lygmens regionų kultūros politikos formavimą, buvo išsakytos abejonės dėl LR kultūros ministerijos administracinės struktūros optimalumo – pasigendama vieningo strateginio regionų kultūros plėtrą koordinuojančio ir analizuojančio struktūrinio vieneto. Manoma, kad toks strateginis regionų kultūros skyrius turėtų apimti ne vien kultūros centrų, bet ir kitų kultūros subjektų (bibliotekų, muziejų ir pan.) padalinius.
- Vertinant regionų kultūros būklę, teigiama, kad kultūros paslaugų įvairovė regionuose mažesnė nei didmiesčiuose ar sostinėje. Tačiau kultūros paslaugų kokybė neatsilieka ir net geresnė. Nuomonę, kad regionuose nieko nevyksta, lemia informacijos apie regionų kultūrinį gyvenimą stygius.
- Kultūros poreikių ugdymas įvardintas kaip vienas reikšmingiausių regionų kultūros veiklos tikslų. Vertinant kultūros centrų indėlį į regionų kultūros plėtrą, ypač pabrėžiama jų ugdomoji funkcija.
- Aptariant regionų kultūros plėtrai svarbias programas, diskusijų dalyviai atskyrė kultūros politikos strategijas, programas bei jų įgyvendinimą. Praktiškai visų grupių atstovai teigiamai įvertino programų reikalingumą ir svarbą, tačiau pažymėjo pasitaikančias įgyvendinamo problemas.
- Buvo įvardintos sekančios pagrindinės probleminės sritys: žmonių kultūrinis pasyvumas, kultūros centrų tinklo optimizavimo modelio neaiškumas, įvairių institucijų bendradarbiavimo stoka, maži kultūros darbuotojų atlyginimai, kultūros specialistų trūkumas.
- Aptariant bendrą regionų kultūros situaciją, jos pastarųjų metų pokyčius, pažymima, kad kultūros būklė gerėja. Buvo išskirti pagrindiniai padėties gerėjimą identifikuojantys veiksniai: atlyginimų didėjimas, vykdoma kultūros centrų renovacija, įgyvendinamos paramos programos.

2.2. REPRESENTATYVIOS LIETUVOS GYVENTOJŲ APKLAUSOS DUOMENYS

2.2.1. Regionų kultūros būklės vertinimas

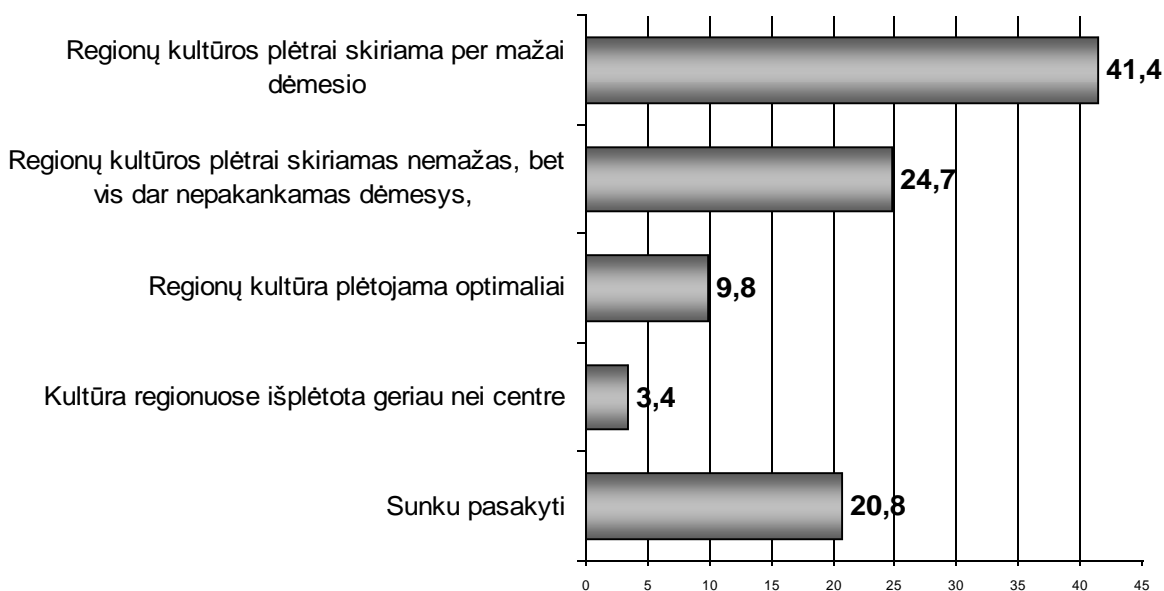
Klausiant Lietuvos gyventojus, kaip jie vertina esamą regionų kultūros būklę, išaiškėjo, kad daugelis – maždaug kas penktas – esamos padėties nežino ir negali atsakyti į šį klausimą.

Didžioji dalis (41 proc.) pateikusių savo atsakymą, teigė kad regionų kultūros plėtrai skiriama per mažai dėmesio ir regionų gyventojų galimybės tenkinti kultūrinius poreikius kur kas mažesnės nei centre. Ir maždaug ketvirtadalis respondentų pasirinko švelnesnį atsakymą, pripažindami, jog regionų kultūros plėtrai skiriamas nemažas, bet vis dar nepakankamas dėmesys, išlieka netolygumai tarp regionų ir centro suteikiamų galimybių tenkinti kultūrinius poreikius.

Nedidelė Lietuvos gyventojų dalis – kas dešimtas – mano, kad regionų kultūra plėtojama optimaliai, suteikia visiems šalies gyventojams galimybes tenkinti kultūrinius poreikius. Ir dar rečiau sutinkama su tuo, kad kultūra regionuose išplėtotą geriau nei centre (žr. 2.2.1 pav.)

Pav. 2.2.1.

Esamos regionų kultūros būklės vertinimas (atsakiusiųjų proc.)

Regionų kultūros būklės vertinimui įtakos turi apklaustųjų gyvenamoji vieta.

Vilniaus gyventojai rečiau nei kitų vietovių gyventojai pozityviai vertina regionų

kultūros būklę. Tik apie 7 proc. vilniečių galvoja, kad regionų kultūra plėtojama optimaliai, ar kad kultūra regionuose išplėtota geriau nei centre. Tuo tarpu šiuos atsakymus pasirinko apie 15 proc. mažesnių miestų ir kaimo gyventojų ir 13 proc. didesnių (išskyrus sostinę) miestų gyventojų (žr. 2.2.1 lentelę).

2.2.1 lentelė.

Regionų kultūros būklės vertinimas pagal respondentų gyvenamąją vietą
(atsakiusių proc.)

	Kultūra regionuose išplėtota geriau nei centre	Regionų kultūra plėtojama optimaliai	Regionų kultūros plėtrai skiriamas nemažas, bet vis dar nepakankamas dėmesys	Regionų kultūros plėtrai skiriama per mažai dėmesio	Nežinau / sunku pasakyti
Vilnius	1,1	5,8	29,2	38,7	25,2
Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	3,5	9,3	27,1	46,9	13,3
Kiti miestai	2,1	13,3	24,9	42,2	17,5
Kaimas	5,8	9,1	19,9	37,3	27,9

Kita vertus, susirūpinimas regionų kultūros būkle didesnis tarp kitų Lietuvos miestų (išskyrus sostinę) gyventojų – jie dažniau nei sostinės ir kaimo gyventojai pažymi, kad regionų gyventojų galimybės tenkinti kultūrinius poreikius kur kas mažesnės nei centro ir rečiau sakosi neturį nuomonės apie regionų kultūros situaciją.

Žvelgiant į kitų socialinių demografinių respondentų charakteristikų įtaką regionų kultūros būklės vertinimui, akivaizdžiai matosi, kad negalėjimas įvertinti esamą situaciją priklauso nuo apklaustųjų amžiaus ir išsilavinimo. Tik truputį daugiau nei dešimtadalis iki 40 m. Lietuvos gyventojų teigia negalį įvertinti regionų kultūros būklės, o vyresnių žmonių grupėse nepateikusių vertinimo žmonių dalis auga iki 41 proc. tarp vyresnių nei 70 m. Aukštąjį išsilavinimą įgijusių grupėje nuomonės apie regionų kultūros situaciją neturinčių yra apie 11 proc., o nebaigusiu vidurinio mokslo grupėje tokių yra 38 proc. (žr. 2.2.2 lentelę).

Taip pat galima pastebėti, kad amžius ir išsilavinimas lemia kritiškesnę esamos situacijos matymą. Aukštąjį išsilavinimą turintys ir jaunesni nei 40 m. žmonės dažniau nurodo, kad regionų kultūros plėtrai skiriamas nemažas, bet vis dar nepakankamas dėmesys (apie 30-31 proc.), taip pat dažniau palaiko nuomonę, jog regionų gyventojų galimybės tenkinti kultūrinius poreikius kur kas mažesnės nei centro (44 proc. baigusiu aukštąjį mokslą, 43 proc. iki 30 m. amžiaus ir net 50 proc. 30-39 m.).

Regionų kultūros būklės vertinimas pagal respondentų lytį, amžių ir išsilavinimą
(atsakiusiųjų proc.)

	IŠ VISO	LYTIS		AMŽIUS						IŠSILAVINIMAS		
		Vyrai	Moterys	iki 29 m	30-39 m	40-49 m	50-59 m	60-69 m	virš 70 m.	Nebaigtas vidurinis	Vidurinis, aukštesnysis ir spec. vidurinis	Aukštasis
Kultūra regionuose išplėtotą geriau nei centre	3,4	3,7	3,1	3,3	0,8	5,4	2,2	4,3	4,6	3,9	3,0	3,8
Regionų kultūra plėtojama optimaliai, suteikia visiems šalies gyventojams galimybes tenkinti kultūrinius poreikius	9,8	8,1	11,2	10,6	8,1	8,4	11,9	11,2	8,8	4,0	10,3	11,8
Regionų kultūros plėtrai skiriamas nemažas, bet vis dar nepakankamas dėmesys, išlieka netolygumai tarp regionų ir centro suteikiamų galimybių tenkinti kultūrinius poreikius	24,7	26,1	23,5	30,9	30,6	24,7	22,7	19,1	13,9	20,6	23,6	29,9
Regionų kultūros plėtrai skiriama per mažai dėmesio, regionų gyventojų galimybės tenkinti kultūrinius poreikius kur kas mažesnės nei centro	41,4	41,9	40,9	43,1	50,0	39,2	42,7	38,3	31,9	33,5	42,1	43,8
Nežinau / sunku pasakyti	20,8	20,3	21,3	12,2	10,5	22,3	20,5	27,1	40,7	38,1	21,1	10,6

Kultūros paslaugų įvairovės ir kokybės regionuose vertinimas susijęs su požiūriu į bendrą regionų kultūros situaciją. Dažniausiai apklaustieji teigė, jog, jų manymu, kultūros paslaugų įvairovė ir kokybė regionuose menkai išplėtota (39 proc.).

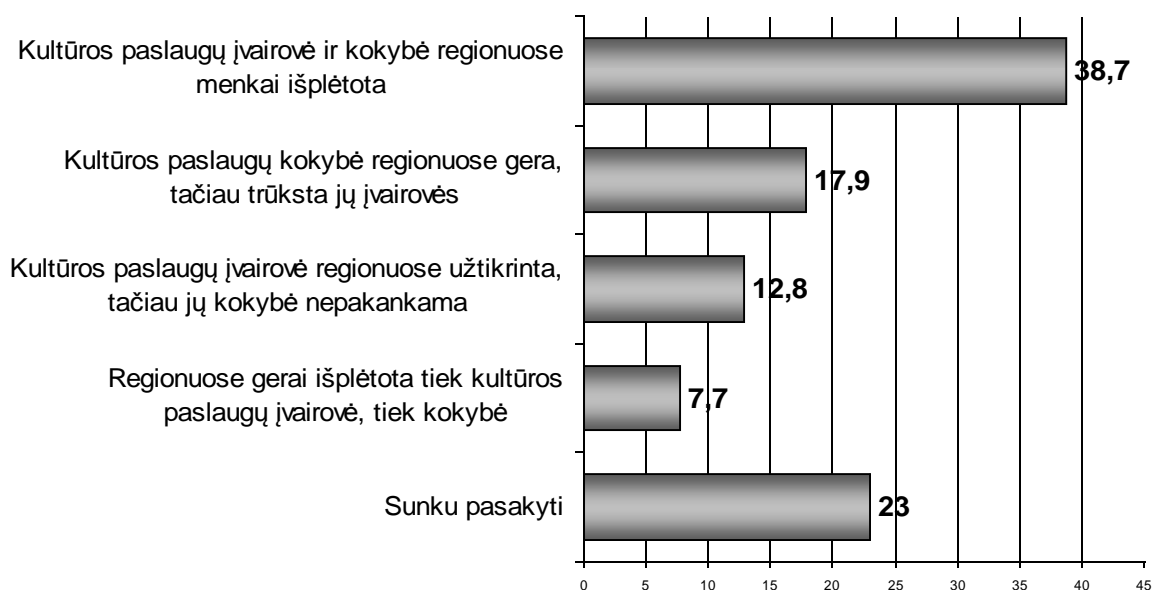
Daugiau nei 30 proc. Lietuvos gyventojų pabrėžia vieną iš trūkumų: 18 proc. respondentų teigia, kad kultūros paslaugų kokybė regionuose gera, tačiau trūksta jų įvairovės, o 13 proc. sako, jog kultūros paslaugų įvairovė regionuose užtikrinta, tačiau jų kokybė nepakankama (žr. 2.2.2 pav.).

Tik apie 8 proc. Lietuvos gyventojų sutinka, kad regionuose gerai išplėtota tiek kultūros paslaugų įvairovė, tiek kokybė.

Netoli ketvirtadalio respondentų nuomonės šiuo klausimu neturi.

Pav. 2.2.2.

Kultūros paslaugų įvairovės ir kokybės Lietuvos regionuose vertinimas
(atsakiusiųjų proc.)

Sostinės ir kaimo gyventojai didesne dalimi negali įvertinti kultūros paslaugų regionuose (žr. 2.2.3 lentelę).

Vilniečiai labiau nei kiti abejoja regionų kultūros paslaugų kokybe – jie rečiau nei kitų vietovių gyventojai pritaria nuomonei, kad kultūros paslaugų kokybė regionuose gera, tačiau trūksta jų įvairovės (11 proc.) ir dažniau mano, jog kultūros paslaugų įvairovė regionuose užtikrinta, tačiau jų kokybė nepakankama (19 proc.).

Didžiųjų Lietuvos miestų (išskyrus sostinę) gyventojai patys kritiškiausi neigiamai vertindami tiek kultūros paslaugų įvairovę, tiek kokybę (46 proc.). Tarp jų mažiausiai (4 proc.) galinčių pasakyti, kad regionuose gerai išplėtoti tiek kultūros paslaugų įvairovė, tiek kokybė.

Mažesnių miestų gyventojai dažniau nei kiti mano, jog kultūros paslaugų kokybė regionuose gera, tačiau trūksta jų įvairovės (25 proc.), be to jie kaip ir kaimo gyventojai didesne dalimi nei kiti (10-9 proc.) pritaria nuomonei, kad regionuose gerai išplėtoti tiek kultūros paslaugų įvairovė, tiek kokybė.

2.2.3 lentelė

Kultūros paslaugų įvairovės ir kokybės Lietuvos regionuose vertinimas pagal respondentų gyvenamąją vietą
(atsakiusiųjų proc.)

	Kultūros paslaugų įvairovė ir kokybė regionuose menkai išplėtoti	Kultūros paslaugų įvairovė regionuose užtikrinta, tačiau jų kokybė nepakankama	Kultūros paslaugų kokybė regionuose gera, tačiau trūksta jų įvairovės	Regionuose gerai išplėtoti tiek kultūros paslaugų įvairovė, tiek kokybė	Nežinau / sunku pasakyti
Vilnius	33,6	19,4	11,1	6,6	29,3
Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	46,0	16,8	18,1	4,2	14,9
Kiti miestai	33,1	14,1	24,7	10,2	18,0
Kaimas	40,3	4,5	15,4	8,9	30,9

Respondentų lytis, amžius ir išsilavinimas taip pat turi įtakos.

Kuo jaunesni ir kuo aukštesnio išsilavinimo žmonės, tuo mažesnė jų dalis sako, kad negali įvertinti kultūros paslaugų regionuose (žr. 2.2.4 lentelę).

Vyrai truputį kritiškesni už moteris, tarp jų daugiau sakančių, kad kultūros paslaugų įvairovė ir kokybė regionuose menkai išplėtoti. Galima pastebėti, kad su amžiumi šis kritiškumas mažėja, o kylant išsilavinimui auga.

Aukštesnio išsilavinimo ir jaunesnio amžiaus respondentai taip pat daugiau priekaištų turi regionų kultūros kokybei (žr. 2.2.4 lentelę).

2.2.4 lentelė

Kultūros paslaugų įvairovės ir kokybės Lietuvos regionuose vertinimas pagal respondentų lytį, amžių ir išsilavinimą
(atsakiusiųjų proc.)

	IŠ VISO	LYTIS		AMŽIUS						IŠSILAVINIMAS		
		Vyrai	Moterys	iki 29 m	30-39 m	40-49 m	50-59 m	60-69 m	virš 70 m.	Nebaigtas vidurinis	Vidurinis, aukštesnysis ir spec. vidurinis	Aukštasis
Kultūros paslaugų įvairovė ir kokybė regionuose menkai išplėtotą	38,7	40,7	36,9	42,3	49,2	38,6	37,8	33,0	25,5	31,2	38,8	41,7
Kultūros paslaugų įvairovė regionuose užtikrinta, tačiau jų kokybė nepakankama	12,8	13,9	11,9	20,3	12,1	10,8	11,4	10,1	7,9	8,1	12,6	16,1
Kultūros paslaugų kokybė regionuose gera, tačiau trūksta jų įvairovės	17,9	17,9	18,0	20,3	20,2	16,9	20,0	14,9	13,0	10,4	19,5	17,9
Regionuose gerai išplėtotą tiek kultūros paslaugų įvairovė, tiek kokybė	7,7	5,4	9,6	5,7	6,5	7,8	7,6	11,2	9,3	7,3	6,3	11,6
Nežinau / sunku pasakyti	23,0	22,1	23,7	11,4	12,1	25,9	23,2	30,9	44,4	43,0	22,7	12,8

Lietuvos gyventojų taip pat buvo prašyta įvertinti kultūros įstaigų bei organizacijų svarbą. Remiantis gautais duomenimis, galima teigti, kad didžiausia apklaustųjų dalis (46 proc.) mano, kad pačios svarbiausios bibliotekos. Mažesnė respondentų dalis (37 proc.) išskyrė kultūros centrų svarbą (žr. 2.2.3 pav.).

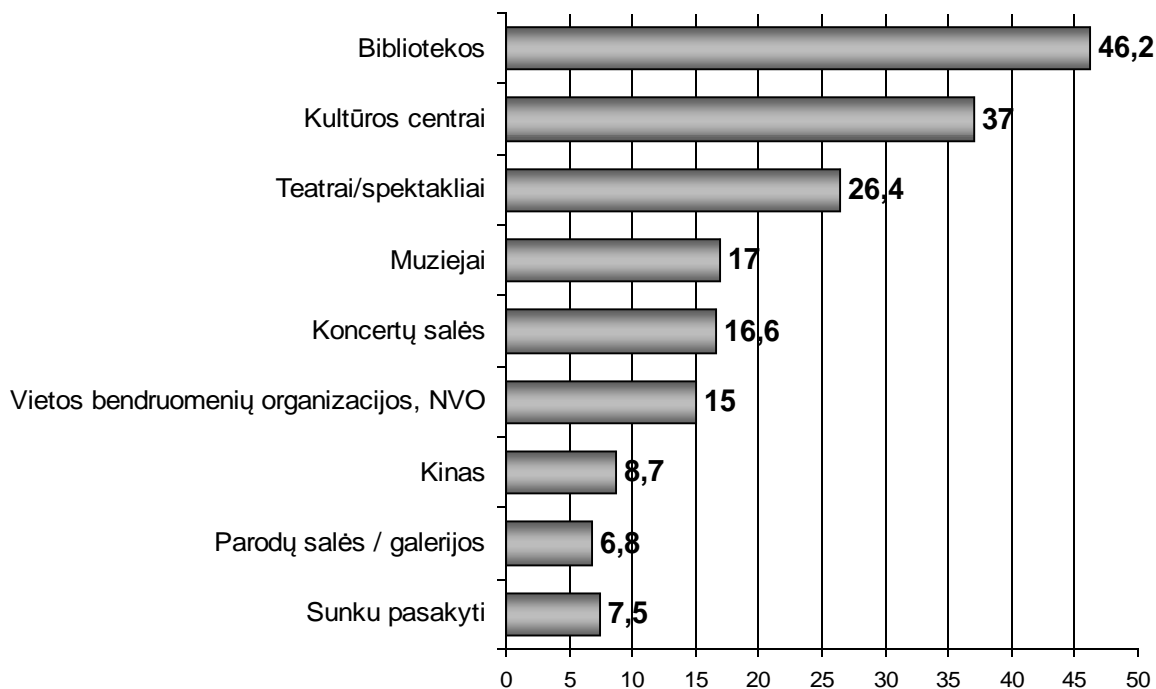
Teatrai (spektaklių pasirodymai) atsidūrė trečioje vietoje – jie atrodė esą svarbiausia kultūros įstaiga daugiau negu ketvirtadaliui apklaustųjų.

Muziejus, koncertų sales, vietos bendruomenių organizacijas, NVO kaip svarbiausias kultūros įstaigas ar organizacijas pažymėjo apie 15-17 proc. Lietuvos gyventojų.

Ir tik 9-7 proc. apklaustųjų kiną ir parodų sales ar galerija mano esant svarbiomis.

Pav. 2.2.3.

Svarbiausios kultūros įstaigos, organizacijos
(atsakiusių proc.)

Bibliotekų svarbą ypač pabrėžia kaimo ir mažesnių miestų gyventojai (žr. 2.2.5 lentelę). Jie taip pat didesne dalimi nei kitų vietovių gyventojai pabrėžia kultūros centrų reikšmę (ypač mažų miestų gyventojai).

Kaimo gyventojai išsiskiria menkiausiu muziejų ir parodų salių / galerijų vertinimu.

Didmiesčių gyventojams labiau nei kitiems svarbūs teatrai. Taip pat didmiesčių (išskyrus sostinę) gyventojai dažniau pabrėžia koncertų salių svarbą.

Vietos bendruomenių organizacijas, NVO kaip svarbias kultūros nešėjas didesne dalimi nurodo sostinės ir kaimo gyventojai.

2.2.5 lentelė

Svarbiausios kultūros įstaigos, organizacijos pagal respondentų gyvenamąją vietą
(atsakiusiųjų proc.)

	Bibliotekos	Kultūros centrai	Teatrai/ spektakliai	Muziejai	Koncertų salės	Vietos bendruomenių organizacijos, NVO	Kinas	Parodų salės / galerijos	Nežinau / sunku pasakyti
Vilnius	40,8	32,8	36,6	18,6	16,4	18,0	11,9	10,3	4,1
Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	42,8	28,0	41,8	21,0	21,6	14,9	9,3	10,3	2,5
Kiti miestai	47,5	46,6	17,7	18,5	15,5	11,2	8,4	7,5	8,1
Kaimas	50,7	38,3	15,7	11,3	13,4	16,8	6,6	1,1	13,2

Įvertinant respondentų lytį, amžių ir išsilavinimą, matome, kad bibliotekos svarbesnės moterims. O rečiausiai jų svarbą išskiria jauni iki 29 m. ir 40-49 m. žmonės (žr. 2.2.6 lentelę).

Kultūros centrai aktualiausi vidutinio amžiaus (30-59 m.) žmonėms; mažiausiai svarbūs patiems jauniausiems iki 29 m. bei patiems vyriausiems virš 70 m. ir vidurinio išsilavinimo neturintiems.

Teatrų svarbą labiau pabrėžia jauni iki 29 m. ir aukštesnio išsilavinimo respondentai. Muziejai irgi svarbesni jaunimui.

Koncertų sales kaip svarbiausią kultūros įstaigą dažniau nurodo 50-59 m. bei aukštojo išsilavinimo neturintys apklausti Lietuvos gyventojai.

Vietos bendruomenių organizacijų, NVO svarbą aukščiau vertina 30-49 m. žmonės ir aukštąjį išsilavinimą turintieji.

Kino reikšmė didesnė jaunesniems iki 40 m. respondentams.

Kultūros įstaigų / organizacijų svarbą įvertinti sunkiau vidurinio išsilavinimo neturintiems bei pagyvenusiems – vyresniems nei 70 m. žmonėms.

2.2.6 lentelė

Svarbiausios kultūros įstaigos, organizacijos pagal respondentų lytį, amžių ir išsilavinimą
(atsakiusiųjų proc.)

	IŠ VISO	LYTIS		AMŽIUS						IŠSILAVINIMAS		
		Vyrai	Moterys	iki 29 m	30-39 m	40-49 m	50-59 m	60-69 m	virš 70 m.	Nebaigtas vidurinis	Vidurinis, aukštesnysis ir spec. vidurinis	Aukštasis
Bibliotekos	46,2	43,2	48,7	40,7	48,4	41,6	51,9	50,5	48,6	43,7	46,9	45,1
Kultūros centrai	37,0	35,5	38,4	29,3	44,4	45,2	41,6	35,6	25,5	30,1	38,1	38,2
Teatrai/ spektakliai	26,4	24,8	27,7	32,5	23,4	25,9	27,0	18,1	27,3	17,2	24,0	38,5
Muziejai	17,0	18,5	15,7	30,1	14,5	12,0	9,7	13,8	16,2	18,0	16,7	16,1
Koncertų salės	16,6	16,7	16,5	17,1	15,3	16,9	22,7	17,0	9,7	18,0	17,7	13,2
Vietos bendruomenių organizacijos, NVO	15,0	14,9	15,0	10,6	19,4	19,9	13,5	17,0	9,7	10,9	14,1	19,4
Kinas	8,7	9,6	7,9	10,6	12,1	7,8	6,5	6,4	6,9	9,6	9,4	6,3
Parodų salės / galerijos	6,8	6,5	7,0	7,3	4,0	7,8	4,9	7,4	9,3	3,4	7,2	7,6
Nežinau / sunku pasakyti	7,5	8,5	6,7	5,7	5,6	4,8	6,5	9,6	16,2	16,7	7,1	3,5

Konkretizuojant kultūros centrų veiklos vertinimą, galima teigti, kad beveik penktadalis Lietuvos gyventojų apie kultūros centrų veiklą apibrėžtos nuomonės neturi (žr. 2.2.4 pav.).

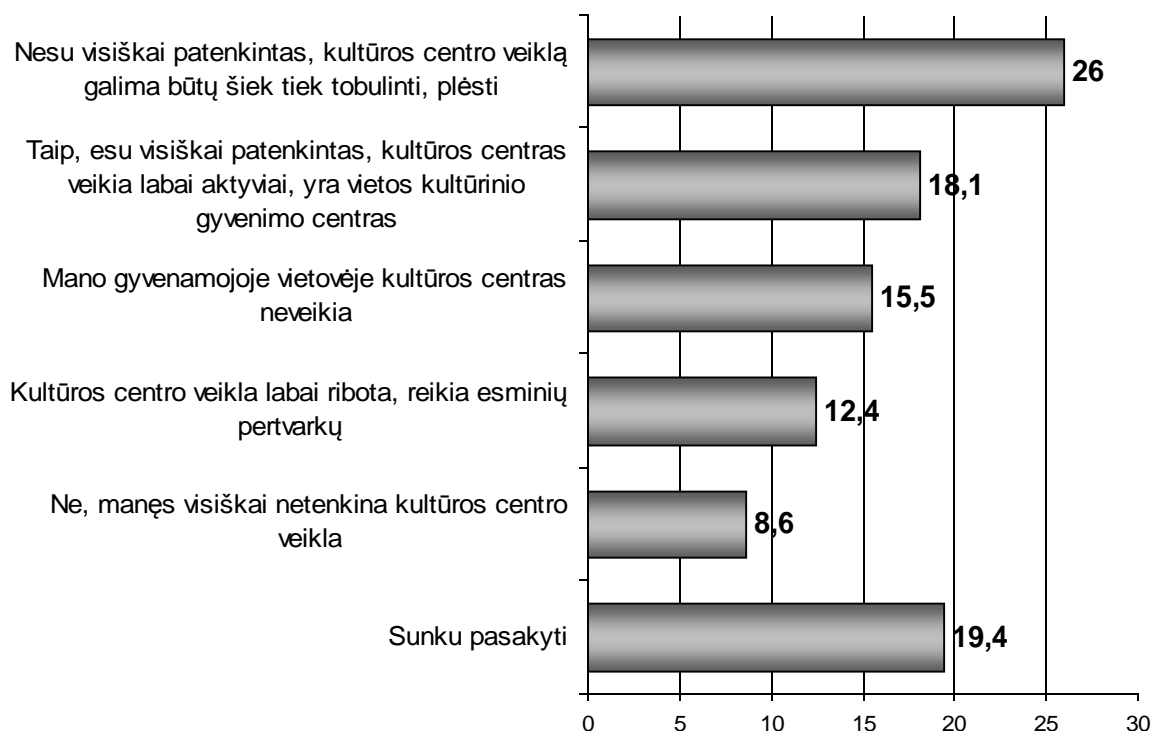
18 proc. Lietuvos gyventojų nurodė esą visiškai patenkinti jų gyvenamojoje vietovėje esančio kultūros centro vykdoma veikla, organizuojamais renginiais, sakydami, kad kultūros centras veikia labai aktyviai, yra vietos kultūrinio gyvenimo centras.

Daugiausiai, apie ketvirtadalis, apklaustųjų teigia, kad jie nėra visiškai patenkinti kultūros centro veikla, ją reikėtų šiek tiek tobulinti, plėsti. Dar 12 proc. respondentų sako, kad kultūros centro veikla labai ribota, reikia esminių pertvarkų.

9 proc. apklaustųjų žmonių nurodė, kad jų visiškai netenkina kultūros centro veikla. Ir 16 proc. respondentų sakė, kad jų gyvenamojoje vietovėje kultūros centras neveikia.

Pav. 2.2.4.

Pasitenkinimas respondento gyvenamojoje vietovėje esančio kultūros centro vykdoma veikla, organizuojami renginiais
(atsakiusiųjų proc.)

Vertinant gyvenamosios vietos įtaką nuomonių pasiskirstymui, matome, kad vilniečiai didesne dalimi nei kiti susidūrė su sunkumu įvertinti kultūros centro veiklą (žr. 2.2.7 lentelę). Be to arti penktadalio sostinės gyventojų teigia, kad jų gyvenamojoje vietovėje kultūros centras neveikia. Tai galima paaiškinti tuo, jog Vilniaus kultūros centrų veikla mažai žinoma,

gal būt ir mažiau svarbi, kita vertus, skaičiuojant kultūros centrų skaičių tenkantį pvz., 1 000 gyventojų, sostinės rodikliai, galimai, nėra labai geri.

32 proc. kaimo gyventojų taip pat nurodė, kad jų gyvenamojoje vietovėje kultūros centras neveikia. Dar 12 proc. kaimiškų vietovių gyventojų sako, jog jų visiškai netenkina kultūros centro veikla.

Tarp visiškai patenkintų kultūros centro veikla daugiausiai yra mažesnių Lietuvos miestų gyventojų. Jie taip pat ženkliai dažniau nei kiti rinkosi sakė, kad kultūros centro veiklą galima būtų šiek tiek tobulinti, plėsti.

2.2.7 lentelė

Pasitenkinimas respondento gyvenamojoje vietovėje esančio kultūros centro vykdoma veikla, organizuojami renginiais pagal respondentų gyvenamąją vietą
(atsakiusiųjų proc.)

	Taip, esu visiškai patenkintas, kultūros centras veikia labai aktyviai, yra vietos kultūrinio gyvenimo centras	Nesu visiškai patenkintas, kultūros centro veiklą galima būtų šiek tiek tobulinti, plėsti	Kultūros centro veikla labai ribota, reikia esminių pervedimų	Ne, manęs visiškai netenkina kultūros centro veikla	Mano gyvenamojoje vietovėje kultūros centras neveikia	Nežinau / sunku pasakyti
Vilnius	14,5	15,2	10,6	7,2	19,1	33,4
Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	18,2	28,2	15,1	10,4	9,6	18,4
Kiti miestai	24,0	39,9	13,7	4,6	1,2	16,5
Kaimas	14,7	17,2	9,9	11,5	31,6	15,1

Kitų socialinių demografinių charakteristikų įtaka matoma pagal 2.2.8 lentelėje pateiktus duomenis.

Atsakymą „nežinau / sunku pasakyti“ dažniau renkasi vyresnio amžiaus ir žemesnio išsilavinimo žmonės.

Moterys dažniau nei vyrai yra visiškai patenkintos kultūros centro veikla.

Sakančių, kad kultūros centro veiklą reikia šiek tiek tobulinti ir plėsti daugiau yra tarp jaunesnių nei 40 m. žmonių ir ši nuomonė tuo populiarsnė, kuo aukštesnis išsilavinimas.

Nuomonė, jog kultūros centro veikla labai ribota, jai reikia esminių pervedimų dažniau būdingesnė 40-59 m. respondentų grupėms.

Pateiktų atsakymų subjektyvumą įrodo tendencija kai augant išsilavinimui mažesnė dalis apklaustųjų teigia, kad jų gyvenamojoje vietovėje kultūros centras neveikia.

2.2.8 lentelė

Pasitenkinimas respondento gyvenamojoje vietovėje esančio kultūros centro vykdoma veikla, organizuojami renginiais pagal respondentų lytį, amžių ir išsilavinimą
(atsakiusiųjų proc.)

	IŠ VISO	LYTIS		AMŽIUS						IŠSILAVINIMAS		
		Vyrai	Moterys	iki 29 m	30-39 m	40-49 m	50-59 m	60-69 m	virš 70 m.	Nebaigtas vidurinis	Vidurinis, aukštesnysis ir spec. vidurinis	Aukštasis
Taip, esu visiškai patenkintas, kultūros centras veikia labai aktyviai, yra vietos kultūrinio gyvenimo centras	18,1	15,8	20,1	17,9	16,1	18,1	20,0	16,5	20,4	17,7	18,0	19,1
Nesu visiškai patenkintas, kultūros centro veiklą galima būtų šiek tiek tobulinti, plėsti	26,0	27,3	24,8	34,1	33,1	21,1	28,1	18,1	14,8	14,8	24,9	34,8
Kultūros centro veikla labai ribota, reikia esminių pertvarkų	12,4	12,9	12,0	16,3	8,9	14,5	14,1	9,6	8,3	11,0	12,4	13,4
Ne, manęs visiškai netenkina kultūros centro veikla	8,6	7,4	9,6	6,5	8,9	10,8	9,7	10,6	5,6	6,2	10,2	6,0
Mano gyvenamojoje vietovėje kultūros centras neveikia	15,5	16,3	14,8	11,4	14,5	19,9	13,5	20,2	15,7	19,7	16,0	11,1
Nežinau / sunku pasakyti	19,4	20,2	18,7	13,8	18,5	15,7	14,6	25,0	35,2	30,6	18,4	15,6

Daugiausiai Lietuvos gyventojų (34 proc.) svarbiausia kultūros centrų veiklos sritimi įvardija masinių renginių (švenčių, mugių, kt.) organizavimą (žr. 2.2.5 pav.).

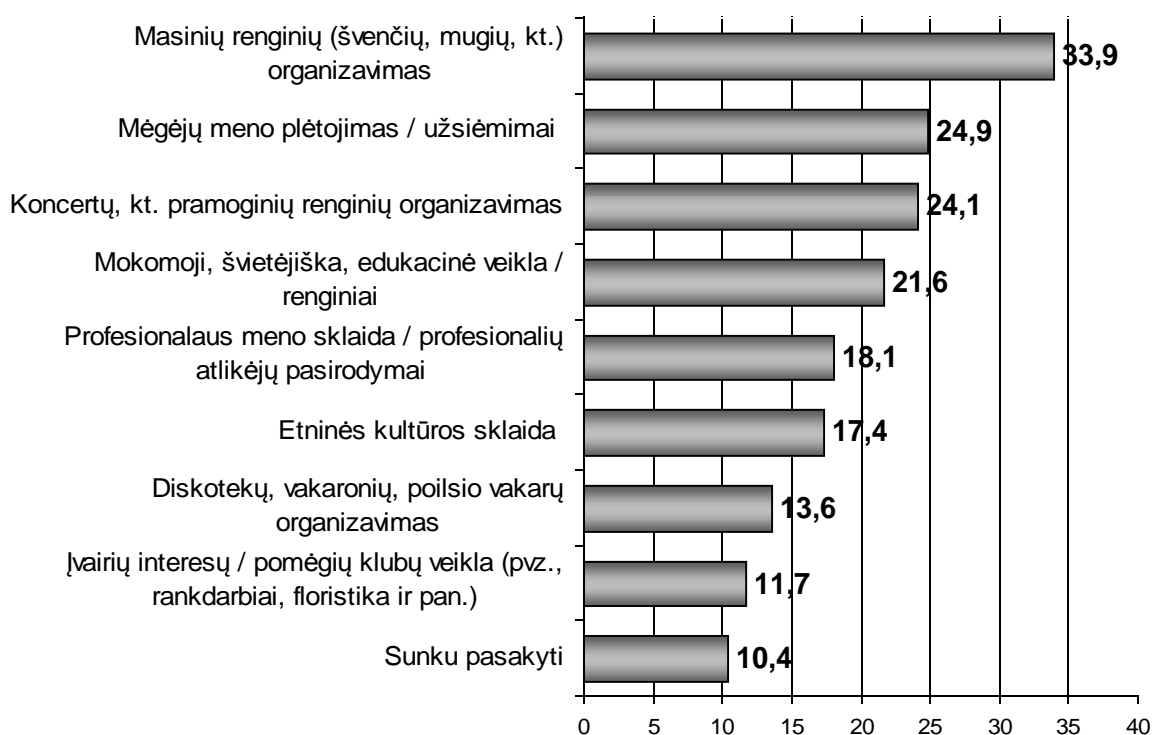
Apie ketvirtadalis apklaustųjų mano, kad kultūros centrui svarbiausia – mėgėjų meno plėtojimas (t. y. kaimo kapelos, liaudies šokiai, mėgėjiški spektakliai ir pan.). Panaši respondentų dalis prioritetą teikia kultūros centro veiklai, nukreiptai į koncertų ir kitų pramoginių renginių organizavimą.

Apie penktadalis respondentų kultūros centro svarbą sieja su švietėjiška, edukacine veikla (22 proc.); profesionalaus meno sklaida, profesionalių atlikėjų pasirodymais (18 proc.); etninės kultūros sklaida – folkloro, kraštotyros, tautodailės, kt. užsiėmimais (17 proc.).

Mažiausia Lietuvos gyventojų dalis kaip svarbias pažymėjo tokias kultūros centro veiklos sritis kaip diskotekų, vakaronių, poilsio vakarų organizavimas (14 proc.) ir įvairių interesų ar pomėgių klubų veikla (12 proc.).

Pav. 2.2.5.

Svarbiausios kultūros centrų veiklos sritys
(atsakiusiųjų proc.)

Tarp teigiančių, kad svarbiausia kultūros centro veikla – masinių renginių bei koncertų, kt. pramoginių renginių organizavimas, daugiausia mažų miestų gyventojų (žr. 2.2.9 lentelę).

Su mėgėjų meno plėtojimu rečiausiai kultūros centro veiklą sieja didžiųjų miestų

(išskyrus Vilnių) gyventojai (21 proc.).

Lietuvos didmiesčių gyventojai sudarė didesnę dalį nei kitų vietovių gyventojai tarp nurodžiusių, kad kultūros centrui svarbiausios edukacinė veikla, profesionalaus meno bei etninės kultūros sklaida.

Mintis, jog diskotekų, vakaronių, poilsio vakarų organizavimas yra svarbiausia kultūros centro veikla būdingesnė kaimo gyventojams.

2.2.9 lentelė

Svarbiausios kultūros centrų veiklos sritys pagal respondentų gyvenamąją vietą
(atsakiusiųjų proc.)

	Masinių renginių organizavimas	Mėgėjų meno plėtojimas / užsiėmimai	Koncertų, kt. pramoginių renginių organizavimas	Mokomoji, švietėjiška, edukacinė veikla	Profesionalaus meno sklaida / profesionalių atlikėjų pasirodymai	Etinės kultūros sklaida	Diskotekų, vakaronių, poilsio vakarų organizavimas	Įvairių interesų / pomėgių klubų veikla	Nežinau / sunku pasakyti
Vilnius	30,0	25,9	14,5	29,4	26,5	20,6	4,9	11,9	12,3
Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	34,1	20,6	24,4	28,9	25,9	19,0	9,0	15,1	4,7
Kiti miestai	40,5	27,4	30,8	11,9	19,7	16,2	11,3	10,8	9,8
Kaimas	30,0	25,7	23,0	20,1	5,5	15,6	24,4	9,4	14,7

Teigiantys, kad kultūros centrui svarbiausia organizuoti masinius renginius dažniau yra vidutinio 40-59 m. žmonės (žr. 2.2.10 lentelę). Tuo tarpu jaunimas iki 29 m. sudaro mažiausią pabrėžiančių mėgėjų meno plėtojimo pirmenybę dalį.

Koncertų ir kitų pramoginių renginių organizavimas tuo aktualesnis, kuo jaunesni respondentai, bet tarp šių alternatyvą pasirinkusių mažiau aukštąjį išsilavinimą turinčių.

Kuo jaunesni ir kuo aukštesnio išsilavinimo žmonės tuo didesne dalimi jie pritaria kad svarbiausia KC veikla – edukacija. Profesionalaus meno sklaidos svarbos išskyrimas būdingesnis vyrams, vidutinio vyresnio (40-59 m.) amžiaus žmonėms ir turintiems aukštesnį išsilavinimą.

Diskotekų, vakaronių, poilsio vakarų organizavimą dažniau nurodė jaunesnio amžiaus respondentai, rečiausiai šią veiklą rinkosi aukštąjį išsilavinimą turintieji.

KC kaip interesų ir pomėgių klubų veiklą suvokiantys žmonės dažniau yra jauni iki 29 m. ir aukštesnio išsilavinimo.

Svarbiausios kultūros centrų veiklos sritys pagal respondentų lytį, amžių ir išsilavinimą
(atsakiusiųjų proc.)

	IŠ VISO	LYTIS		AMŽIUS						IŠSILAVINIMAS		
		Vyrai	Moterys	iki 29 m	30-39 m	40-49 m	50-59 m	60-69 m	virš 70 m.	Nebaigtas vidurinis	Vidurinis, aukštesnysis ir spec. vidurinis	Aukštasis
Masinių renginių (švenčių, mugių, kt.) organizavimas	33,9	34,0	33,9	29,3	31,5	42,2	40,5	30,3	29,2	34,9	35,0	31,5
Mėgėjų meno plėtojimas / užsiėmimai (kaimo kapelos, liaudies šokiai, mėgėjiški spektakliai ir pan.)	24,9	24,6	25,1	17,1	27,4	22,9	29,7	30,9	26,9	22,5	25,7	24,6
Koncertų, kt. pramoginių renginių organizavimas	24,1	24,7	23,6	30,1	25,8	24,1	24,3	19,1	16,2	26,6	26,6	16,5
Mokomoji, švietėjiška, edukacinė veikla / renginiai	21,6	22,1	21,3	33,3	25,0	18,7	18,9	13,8	12,0	13,1	20,6	29,0
Profesionalaus meno sklaida / profesionalių atlikėjų pasirodymai (koncertai, spektakliai ir pan.)	18,1	21,1	15,6	17,9	16,1	19,9	21,6	16,5	16,2	10,4	16,2	28,1
Etninės kultūros sklaida (folkloro, kraštotyros, tautodailės, kt. užsiėmimai)	17,4	14,9	19,6	12,2	18,5	13,3	19,5	22,3	24,1	10,7	15,8	26,0
Diskotekų, vakaronių, poilsio vakarų organizavimas	13,6	13,5	13,6	20,3	20,2	10,8	10,8	6,9	6,9	14,2	16,8	5,0
Įvairių interesų / pomėgių klubų veikla (pvz., rankdarbiai, floristika ir pan.)	11,7	10,0	13,1	16,3	11,3	13,9	9,2	7,4	7,9	7,7	11,3	14,3
Nežinau / sunku pasakyti	10,4	10,8	10,0	5,7	6,5	10,2	4,9	17,6	23,1	22,0	9,1	6,0

Atsakydami į klausimą *Kaip per pastarąjį dešimtmetį pasikeitė jūsų gyvenamojoje vietovėje esančio kultūros centro veikla?*, Lietuvos gyventojai dažniausiai – kas 5 žmogus – nurodė neigiamus poslinkius: sakė, kad KC dirba blogiau, sumažėjo veiklos apimtys, aktyvumas. 9 proc. kalbėjo dar pesimistiškiau – KC veikla visiškai užgeso ir 12 proc. teigė, jog niekas nepasikeitė, nes viskas kaip buvo blogai, taip ir liko. Taigi neigiamus pokyčius nurodo 42 proc. respondentų.

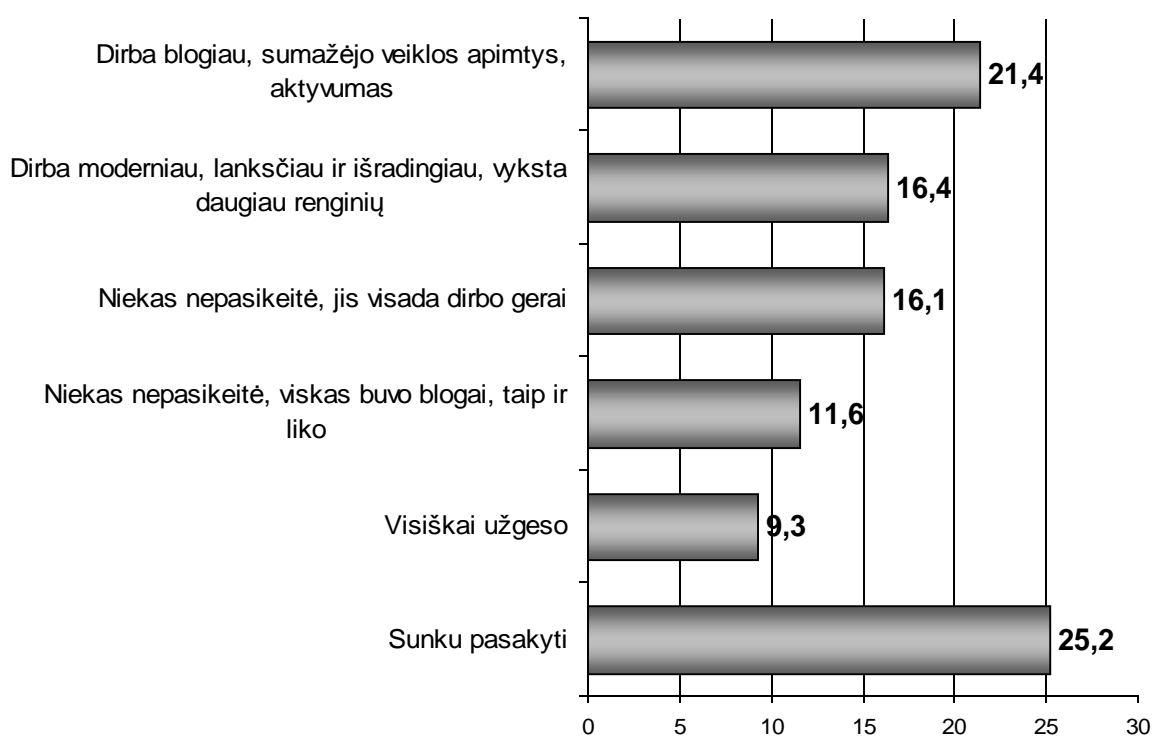
Tačiau 32 proc. Lietuvos gyventojų, atvirkščiai, mato teigiamus pokyčius: 16 proc. nurodė, kad KC dirba moderniau, lanksčiau ir išradingiau, vyksta daugiau renginių ir dar 16 proc. tvirtino, jog KC visada dirbo gerai.

Didelė dalis – ketvirtadalis – apklaustųjų nežino arba neturi nuomonės apie tai, kaip kito kultūros centro veikla per pastarąjį dešimtmetį.

Pav. 2.2.6.

Kultūros centrų veiklos pokyčių per pastarąjį dešimtmetį vertinimas

(atsakiusiųjų proc.)

Kaimo gyventojai mažesne dalimi nei kitų vietovių gyventojai palaiko nuomonę, kad KC dirba moderniau, lanksčiau ir išradingiau, vyksta daugiau renginių ir kur kas dažniau išsako nuomonę, jog kultūros centro veikla visiškai užgeso (žr. 2.2.11 lentelę).

Tai, kad kultūros centras visada dirbo gerai labiausiai palaiko mažų miestų gyventojai (24 proc.). Nors šalia to būtent mažų miestų gyventojai taip pat dažniau (34 proc.) teigia, jog pastaruoju metu kultūros centro veiklos apimtys ir aktyvumas sumažėjo.

Iš neturinčių nuomonės apie KC veiklos pokyčius ypač didelę dalį sudaro Vilniečiai – net 40 proc.

2.2.11 lentelė

Kultūros centrų veiklos pokyčių per pastarąjį dešimtmetį vertinimas pagal respondentų gyvenamąją vietą
(atsakiusiųjų proc.)

	Dirba moderniau, lanksčiau ir išradingiau, vyksta daugiau renginių	Niekas nepasikeitė, jis visada dirbo gerai	Dirba blogiau, sumažėjo veiklos apimtys, aktyvumas	Niekas nepasikeitė, viskas buvo blogai, taip ir liko	Visiškai užgeso	Nežinau / sunku pasakyti
Vilnius	19,8	10,6	10,2	15,1	4,9	39,5
Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys	19,4	15,6	20,3	17,9	2,4	24,4
Kiti miestai	17,5	23,5	34,3	3,7	0	21,0
Kaimas	11,1	12,9	16,9	11,4	26,0	21,8

Tarp sakančių, kad kultūros centras dirba moderniau, lanksčiau ir išradingiau daugiau moterų ir, atvirkščiai, tarp teigiančių, jog KC dirba blogiau, sumažėjo jo veiklos apimtys ir aktyvumas, daugiau vyrų (žr. 2.2.12 lentelę).

Kuo jaunesni respondentai ir kuo aukštesnio išsilavinimo grupei jie priklauso, tuo didesne dalimi jie pritaria nuomonei, kad kultūros centras dirba moderniau bei lanksčiau. Aukštesnio išsilavinimo respondentai taip pat dažniau pažymi, jog KC visada dirbo gerai ir rečiau sako, kad kultūros centro veikla per pastarąjį dešimtmetį visiškai užgeso.

2.2.12 lentelė

**Kultūros centrų veiklos pokyčių per pastarąjį dešimtmetį vertinimas pagal respondentų lytį, amžių ir išsilavinimą
(atsakiusiųjų proc.)**

	IŠ VISO	LYTIS		AMŽIUS						IŠSILAVINIMAS		
		Vyrai	Moterys	iki 29 m	30-39 m	40-49 m	50-59 m	60-69 m	virš 70 m.	Nebaigtas vidurinis	Vidurinis, aukštesnysis ir spec. vidurinis	Aukštasis
Dirba moderniau, lanksčiau ir išradingiau, vyksta daugiau renginių	16,4	14,2	18,3	22,8	18,5	15,1	15,7	12,2	9,7	9,2	14,5	26,0
Niekas nepasikeitė, jis visada dirbo gerai	16,1	15,4	16,7	15,4	17,7	13,3	18,4	14,9	17,6	13,2	16,4	17,4
Dirba blogiau, sumažėjo veiklos apimtys, aktyvumas	21,4	24,1	19,2	22,0	21,8	22,3	23,2	22,3	16,2	12,8	23,9	19,2
Niekas nepasikeitė, viskas buvo blogai, taip ir liko	11,6	11,7	11,4	8,1	9,7	14,5	16,8	11,7	9,7	12,6	10,7	13,3
Visiškai užgeso	9,3	9,4	9,2	4,1	10,5	13,9	5,9	14,4	9,3	13,9	9,9	4,7
Nežinau/ sunku pasakyti	25,2	25,2	25,2	27,6	21,8	21,1	20,0	24,5	37,5	38,4	24,6	19,5

REPREZENTATYVIOS LIETUVOS GYVENTOJŲ APKLAUSOS APIBENDRINIMAS IR IŠVADOS

- 66 proc. apklaustų Lietuvos gyventojų mano, kad regionų kultūros plėtrai skiriamas nepakankamas dėmesys – dažniausiai (41 proc.) teigiama kad regionų kultūros plėtrai skiriama per mažai dėmesio ir regionų gyventojų galimybės tenkinti kultūrinius poreikius kur kas mažesnės nei centro; dar 25 proc. respondentų mano, jog regionų kultūros plėtrai skiriamas nemažas, bet vis dar nepakankamas dėmesys, išlieka netolygumai tarp regionų ir centro suteikiamų galimybių tenkinti kultūrinius poreikius.
- Vilniaus gyventojai rečiau nei kitų vietovių gyventojai pozityviai vertina regionų kultūros būklę. Tačiau kitų Lietuvos miestų (išskyrus sostinę) gyventojai dažniau nei sostinės ir kaimo gyventojai pažymi, kad regionų gyventojų galimybės tenkinti kultūrinius poreikius kur kas mažesnės nei centro. Jaunesnio amžiaus ir aukštesnio išsilavinimo respondentai kritiškiau vertina esamą situaciją.
- Dažniausiai (39 proc.) apklausti Lietuvos gyventojai mano, kad regionuose menkai išplėtota tiek kultūros paslaugų įvairovė, tiek ir kokybė. Ir dar virš 30 proc. Lietuvos gyventojų pabrėžia vieną iš trūkumų: 18 proc. teigia, kad kultūros paslaugų kokybė regionuose gera, tačiau trūksta jų įvairovės, o 13 proc. sako, jog kultūros paslaugų įvairovė regionuose užtikrinta, tačiau jų kokybė nepakankama
- Didelė Lietuvos gyventojų dalis – dažniau nei kas penktas – regionų kultūros būklės, esamų kultūros paslaugų įvairovės ir kokybės įvertinti negalėjo.
- Lietuvos gyventojų nuomone svarbiausios kultūros įstaigos – tai bibliotekos (46 proc.) ir kultūros centrai (37 proc.), mažiausiai svarbios – kinas ir parodų salės / galerijos (9-7 proc.).
- Bibliotekų ir kultūros centrų svarbą ypač pabrėžia kaimo ir mažesnių miestų gyventojai, o didmiesčių gyventojams labiau nei kitiems svarbūs teatrai.
- Kultūros centrai aktualiausi vidutinio amžiaus (30-59 m.) žmonėms; mažiausiai svarbūs patiems jauniausiems iki 29 m. bei patiems vyriausiems virš 70 m.
- 18 proc. respondentų nurodė esą visiškai patenkinti kultūros centro vykdoma veikla, organizuojamais renginiais ir apie ketvirtadalis teigė, kad kultūros centro veiklą reikėtų šiek tiek tobulinti, plėsti. Neigimai kultūros centro veiklą vertino 13 proc. Lietuvos gyventojų.
- 35 proc. Lietuvos gyventojų nepateikė jokio kultūros centro veiklos vertinimo, tarp kurių 19 proc. buvo sunku įvertinti KC ir dar 16 proc. teigė, kad jų gyvenamojoje vietovėje kultūros centras neveikia.
- Vilniečiai didesne dalimi nei kiti susidūrė su sunkumu įvertinti kultūros centro veiklą. Be to arti penktadalio sostinės gyventojų teigia, kad jų gyvenamojoje vietovėje kultūros centras neveikia.

- Tarp teigiamai vertinančių kultūros centro veiklą daugiausiai yra mažesnių Lietuvos miestų gyventojų.
- Sakančių, kad kultūros centro veiklą reikia šiek tiek tobulinti ir plėsti daugiau yra tarp jaunesnių nei 40 m. žmonių ir ši nuomonė tuo populiarsnė, kuo aukštesnis išsilavinimas.
- Daugiausiai Lietuvos gyventojų (34 proc.) svarbiausia kultūros centrų veiklos sritimi įvardija masinių renginių (švenčių, mugių, kt.) organizavimą. Apie ketvirtadalis apklaustųjų mano, kad kultūros centrui svarbiausia – mėgėjų meno plėtojimas ir koncertų bei kitų pramoginių renginių organizavimas.
- Jaunimas iki 29 m. sudaro mažiausią pabrėžiančių mėgėjų meno plėtojimo pirmenybę dalį
- Vertindami per pastarąjį dešimtmetį įvykusius kultūros centrų veiklos pokyčius, 32 proc. Lietuvos gyventojų nurodė teigiamus poslinkius: 16 proc. manė, kad KC dirba moderniau, lanksčiau ir išradingiau ir dar 16 proc. tvirtino, jog kultūros centras visada dirbo gerai.
- Kas 5 Lietuvos gyventojas, pabrėžė, kad KC dirba blogiau, sumažėjo veiklos apimtys, aktyvumas.
- Kaimo gyventojai labiau linkę įžiūrėti neigiamus kultūros centrų veiklos pokyčius.
- Kuo jaunesni respondentai ir kuo aukštesnio išsilavinimo grupei jie priklauso, tuo didesne dalimi jie pritaria nuomonei, kad kultūros centras pastaruoju metu dirba moderniau bei lanksčiau.

**2.3. KULTŪROS CENTRŲ
DARBUOTOJŲ IR SAVIVALDYBIŲ
KULTŪROS ADMINISTRATORIŲ
APKLAUSOS DUOMENYS**

2.3.1. POŽIŪRIS Į BENDRĄ REGIONŲ KULTŪROS BŪKLĘ, VALSTYBINIŲ KULTŪROS PLĖTROS PROGRAMŲ POVEIKIO ĮVERTINIMAS

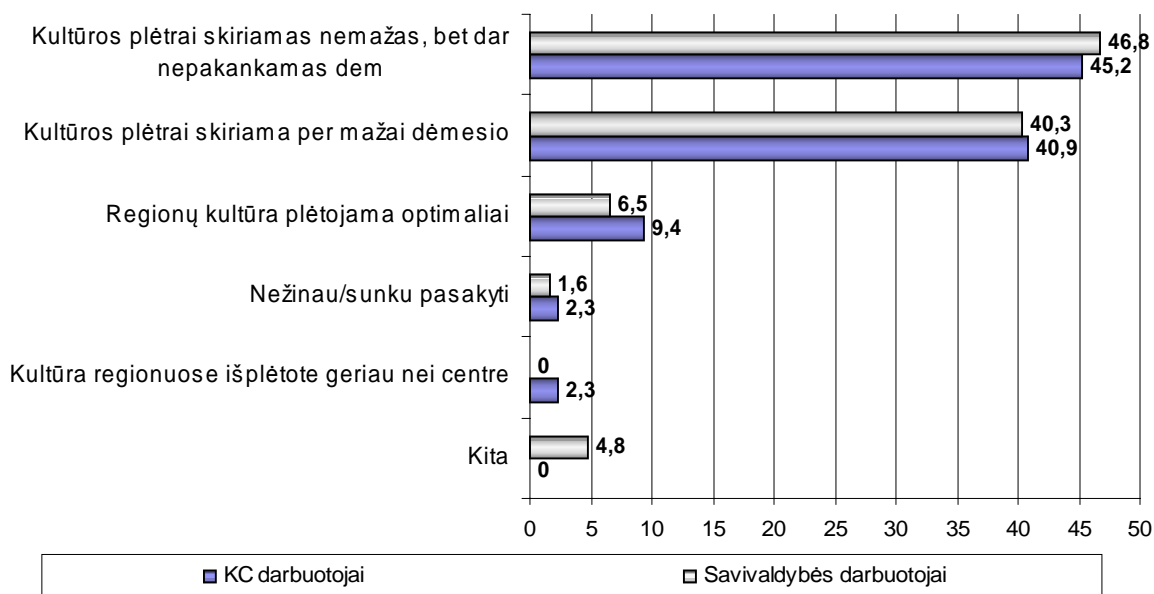
Vertinant esamą regionų kultūros būklę, kultūros centrų darbuotojų ir savivaldybių darbuotojų/specialistų atsakingų už kultūros administravimą nuomonės iš esmės nesiskyrė (žr. 2.3.1. pav.).

Galima sakyti, kad apklaustieji pasiskirstė į dvi beveik lygias dalis – vieni teigė, kad regionų kultūros plėtrai skiriamas nemažas, bet vis dar nepakankamas dėmesys, išlieka netolygumai tarp regionų ir centro suteikiamų galimybių tenkinti kultūrinius poreikius (45 proc. KC darbuotojų ir 47 proc. savivaldybių kultūros administratorių). Kiti, išsakė kritiškesnę nuomonę, jog regionų gyventojų galimybės tenkinti kultūrinius poreikius kur kas mažesnės nei centro – regionų kultūros plėtrai skiriama per mažai dėmesio (apie 40 proc.)

Lietuvos gyventojai situaciją vertino blogiau, nors, palaikančių nuomonę, kad regionų kultūros plėtrai skiriama per mažai dėmesio atitiko kultūros centrų darbuotojų ir savivaldybės kultūros administratorių dalį, tačiau Lietuvos gyventojai ženkliai mažesne dalimi sutiko, jog regionų kultūros plėtrai skiriamas nemažas, bet vis dar nepakankamas dėmesys (25 proc.).

Pav. 2.3.1.

Esamos regionų kultūros būklės vertinimas (atsakiusių proc.)

Tai, kad regionų kultūra plėtojama optimaliai, suteikia visiems šalies gyventojams galimybes tenkinti kultūrinius poreikius, galėjo pripažinti tik nedidelė apklaustųjų dalis – 7-9

proc. (panašiai kaip ir Lietuvos gyventojai).

Dar mažiau KC darbuotojų mano, kad kultūra regionuose išplėta geriau nei centre, įdomu, kad nė vienas savivaldybės darbuotojas atsakingas už kultūrą nepasirinko šios alternatyvos.

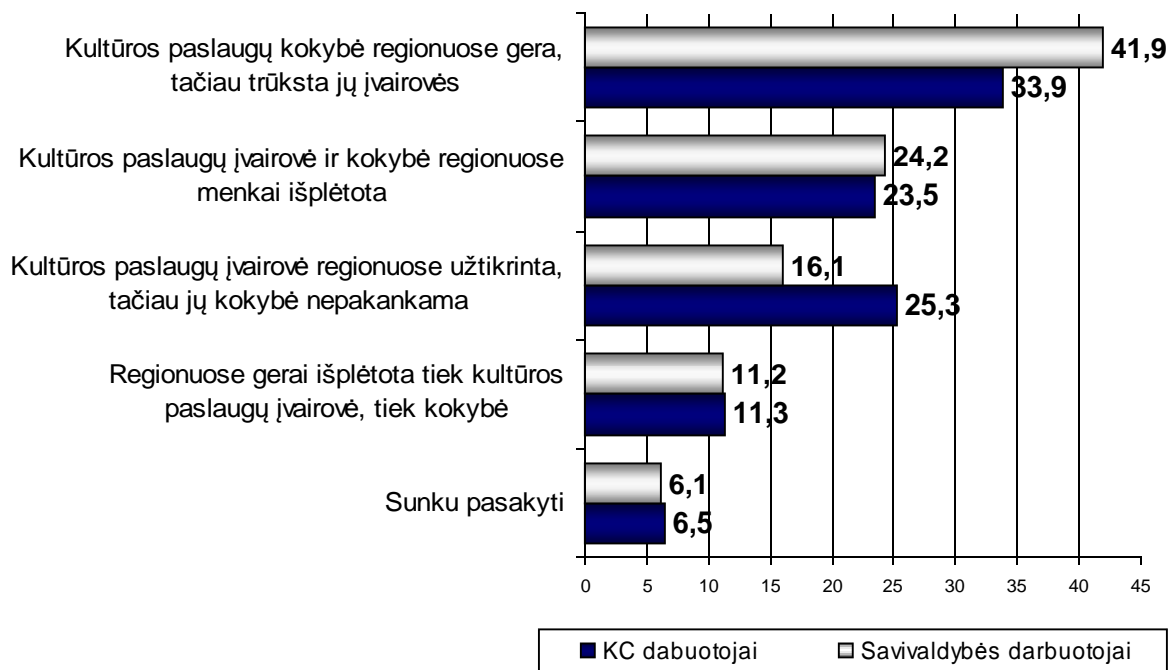
Vertinant kultūros paslaugų įvairovę ir kokybę Lietuvos regionuose, dažniausiai teigiama, kad kultūros paslaugų kokybė regionuose gera, tačiau trūksta jų įvairovės (žr. 2.3.2. pav.). Ši pozicija būdingesnė savivaldybių kultūros administratoriams (42 proc.). Ir atvirkščiai, tam, jog kultūros paslaugų įvairovė regionuose užtikrinta, tačiau jų kokybė nepakankama, didesne dalimi pritaria KC darbuotojai (25 proc.).

Beveik ketvirtadalis apklaustų KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių mano, kad kultūros paslaugų įvairovė ir kokybė regionuose menkai išplėta (taip mano didesnė Lietuvos gyventojų dalis – 39 proc.).

Tik truputį daugiau nei dešimtadalis respondentų sutinka su nuomone, jog regionuose gerai išplėta tiek kultūros paslaugų įvairovė, tiek kokybė.

Pav. 2.3.2.

**Nuomonė apie kultūros paslaugų įvairovę, kokybę Lietuvos regionuose
(atsakiusiųjų proc.)**

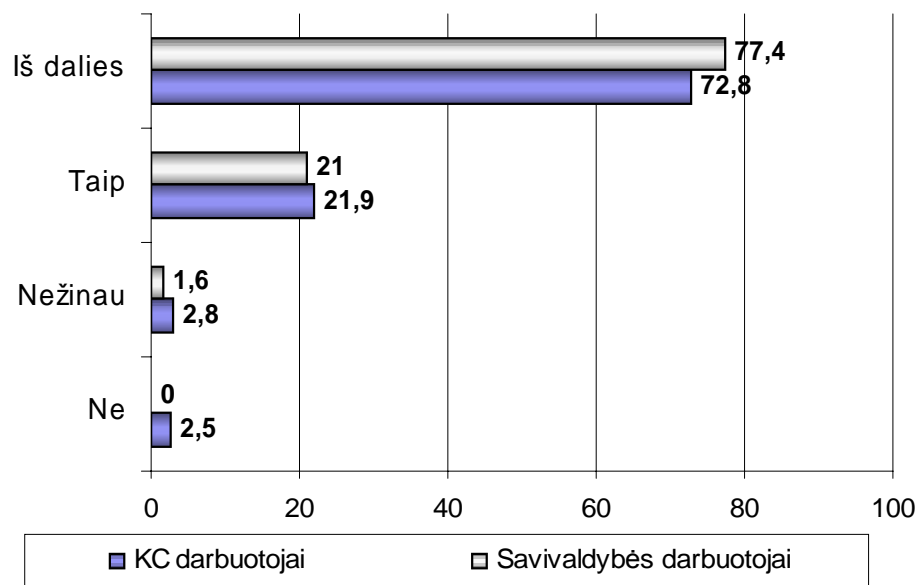

Didžioji dauguma KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių mano, kad jų regiono kultūrinis gyvenimas tik iš dalies tenkina gyventojų kultūrinius poreikius (žr. 2.3.3 pav.).

Vis dėlto kas penktas apklaustasis sakė, kad, jų manymu, regiono kultūrinis gyvenimas tenkina vietos gyventojų kultūrinius poreikius.

Pav. 2.3.3.

Ar Jūsų regiono kultūrinis gyvenimas tenkina vietos gyventojų kultūrinius poreikius?
(atsakiusių proc.)

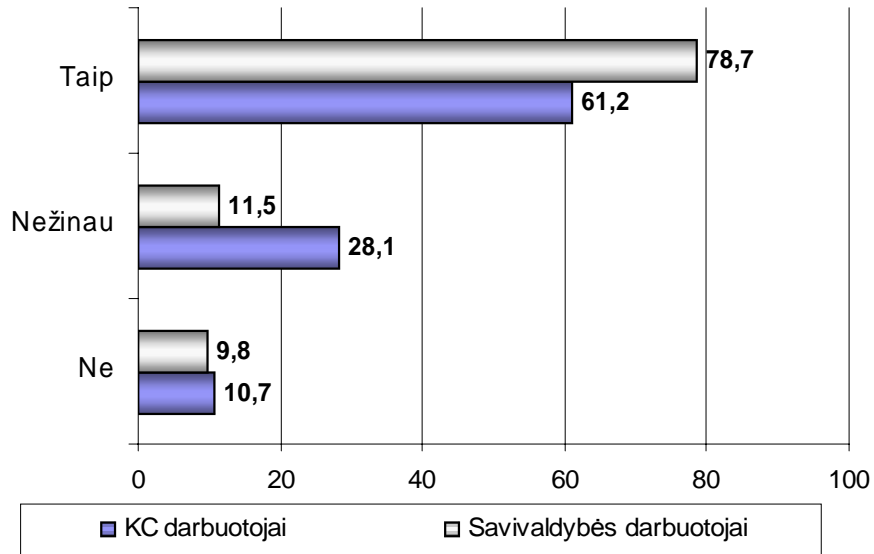
Tyrimu buvo siekta įvertinti kiek aktyviai kultūros įstaigos dalyvauja (yra parengę / planuoja parengti projektus) įgyvendinant Regionų kultūros plėtros programos 2007-2012 m. priemones (žr. 2.3.4 pav.).

Tik 10-11 proc. KC darbuotojų ir savivaldybių darbuotojų atsakingų už kultūrą teigė, kad nedalyvauja Regionų kultūros plėtros programoje. 12 proc. savivaldybių kultūros administratorių sakėsi nežiną atsakymo į šį klausimą, tačiau negalinčių atsakyti į klausimą KC darbuotojų buvo ženkliai daugiau – 28 proc.

79 proc. savivaldybių darbuotojų patvirtino, kad jų regiono kultūros įstaigos dalyvauja įgyvendinant Regionų kultūros plėtros programą ir 61 proc. KC darbuotojų nurodė, kad būtent jų kultūros centras rengia ar planuoja rengti projektus, įgyvendinančius Regionų kultūros plėtros programą.

Pav. 2.3.4.

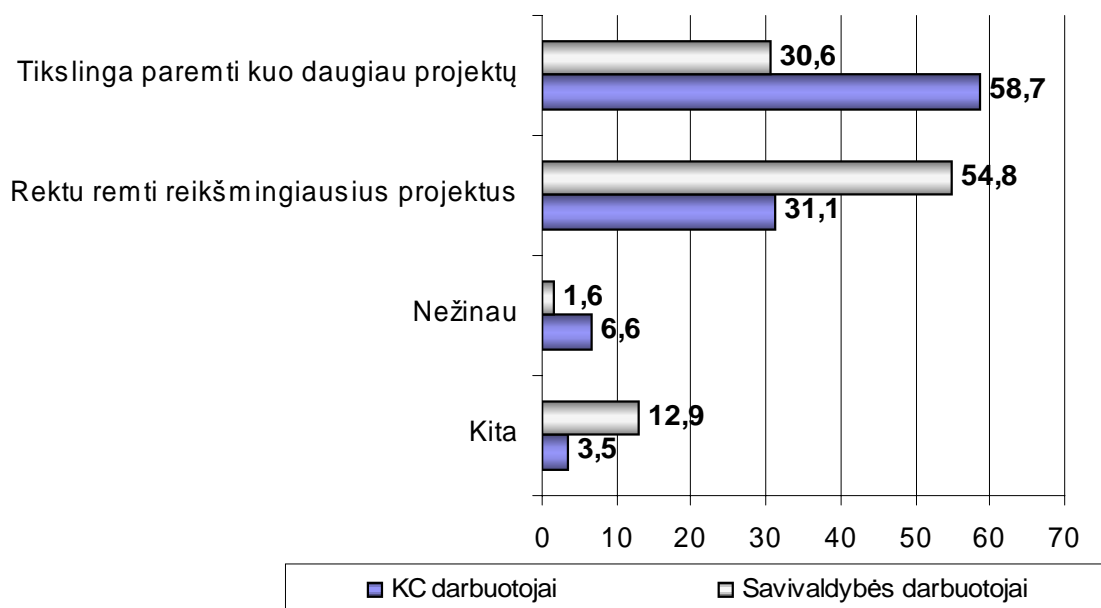
Ar KC / regiono kultūros darbuotojai bei įstaigos dalyvauja įgyvendinant Regionų kultūros plėtros programos 2007-2012 m. priemones?
(atsakiusių proc.)

KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių nuomonės dėl finansinės paramos įgyvendinant Regionų kultūros plėtros programos priemones paskirstymo principų išsiskyrė (žr. 2.3.5 pav.).

Pav. 2.3.5.

Požiūris į finansinės paramos paskirstymo principus, įgyvendinant Regionų kultūros plėtros programos priemones
(atsakiusių proc.)

KC darbuotojams labiau priimtina nuostata, jog tikslinga kad ir nedidelėmis sumomis paremti kuo didesnę skaičių projektų (59 proc.) ir beveik dvigubai mažesnei daliai (30 proc.) KC darbuotojų atrodo, kad reikėtų remti reikšmingiausius, stambesnius projektus, jiems skiriant didesnę finansinę paramą.

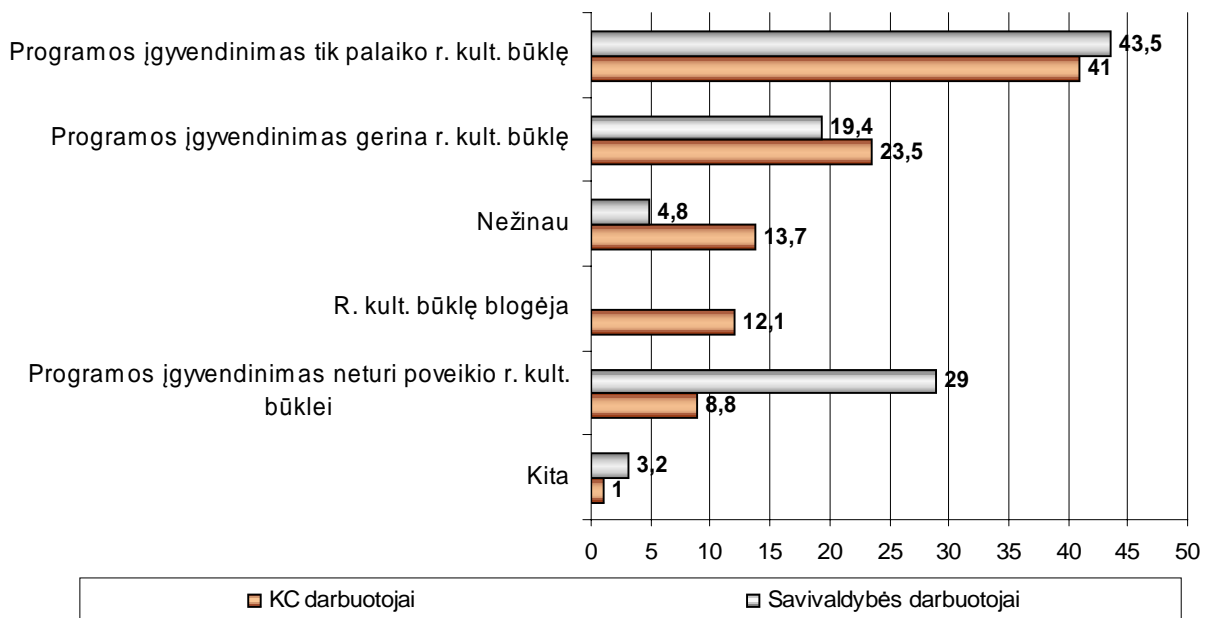
Savivaldybių atstovai atsakingi už kultūrą daugumoje mano priešingai. Didesnę jų pusę (55 proc.) palaiko nuomonę, jog reikėtų remti reikšmingiausius, stambesnius projektus, jiems skiriant didesnę finansinę paramą. Principas kai nedidelėmis sumomis paremiamas didesnis projektų skaičius priimtinas 31 proc. savivaldybių atstovų.

Vertindami Regionų kultūros plėtros programos įgyvendinimo poveikį regiono kultūros būklei, tiek KC darbuotojai, tiek savivaldybių kultūros administratoriai daugiausiai buvo linkę sakyti, kad Programos įgyvendinimas palaiko esamą regiono kultūros būklę, bet nepakankamas jos plėtotės užtikrinimui (žr. 2.3.6 pav.).

Teigiamą programos poveikį – tai kad jos įgyvendinimas gerina regiono kultūros būklę, sudaro sąlygas jos plėtotei – pripažino 19 proc. savivaldybių ir 24 proc. KC darbuotojų.

Pav. 2.3.6.

Regionų kultūros plėtros programos įgyvendinimo poveikio regiono kultūros būklei įvertinimas
(atsakiusiųjų proc.)

Beveik 30 proc. savivaldybių kultūros administratorių mano, jog Regionų kultūros plėtros programos įgyvendinimas neturi poveikio regionų kultūros būklei – situacija iš esmės

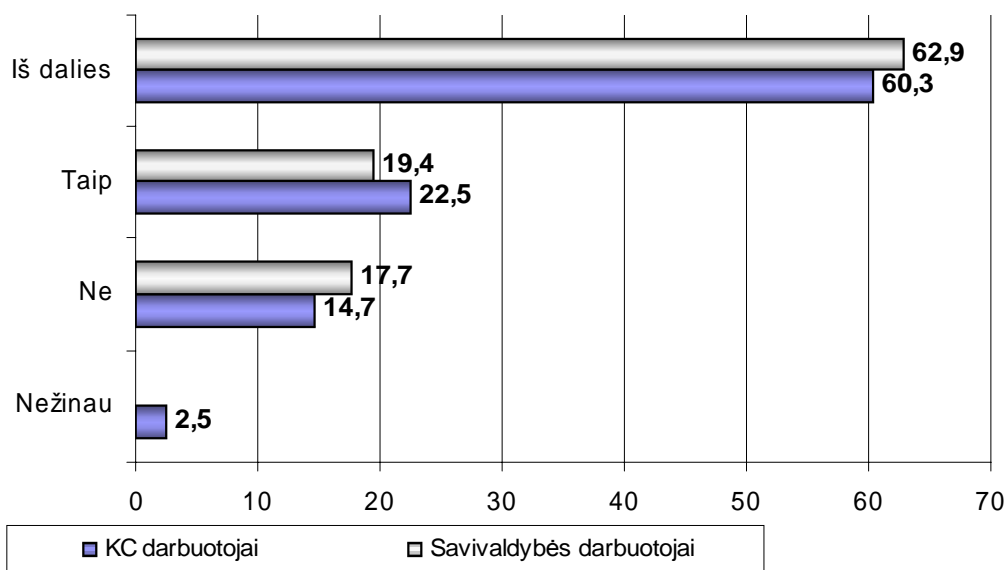
nekinta. Taip mano ir 9 proc. KC darbuotojų, o dar 12 proc. teigia, kad regiono kultūros būklė blogėja.

Dauguma KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių tik iš dalies sutinka su tuo, kad pakankamai dėmesio skiriama etninės kultūros išsaugojimui ir plėtotei (žr. 2.3.7 pav.).

Nors apie penktadalis apklaustųjų teigiamai atsakė į klausimą „Ar pakankamai dėmesio skiriama etninės kultūros išsaugojimui ir plėtotei, sudaromos palankios sąlygos gyventojams puoselėti regiono etninį savitumą, tradicijas?“

Pav. 2.3.7.

Ar pakankamai dėmesio skiriama etninės kultūros išsaugojimui ir plėtotei, sudaromos palankios sąlygos gyventojams puoselėti regiono etninį savitumą, tradicijas?
(atsakiusiųjų proc.)

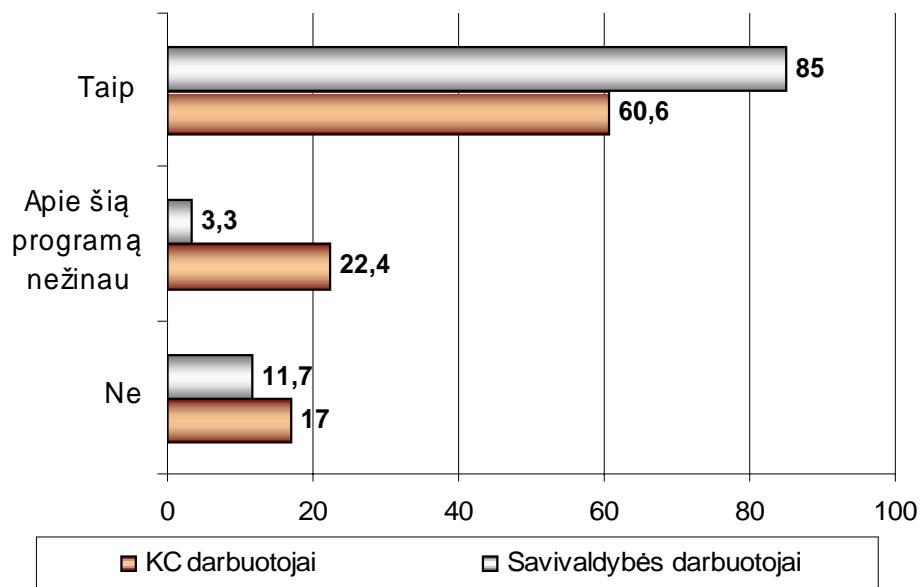

Dauguma (85 proc.) savivaldybių darbuotojų patvirtino, kad jų regiono kultūros įstaigos dalyvauja įgyvendinant Etninės kultūros plėtros valstybinę programą ir 61 proc. KC darbuotojų nurodė, kad būtent jų kultūros centras rengia ar planuoja rengti projektus, įgyvendinančius Regionų kultūros plėtros programą.

Tačiau daugiau nei penktadalis KC darbuotojų (22 proc.) teigė apie šią programą nieko nežiną.

Pav. 2.3.8.

Ar KC / regiono kultūros darbuotojai bei įstaigos dalyvauja (yra parengę / planuoja parengti projektus) įgyvendinant Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2003-2009 m. priemones?
(atsakiusiųjų proc.)

Daugiau nei pusė (58 proc.) apklaustų už kultūrą atsakingų savivaldybių darbuotojų sakė juntą neženklų teigiamą Etninės kultūros plėtros valstybinės programos įgyvendinimo poveikį. KC darbuotojai taip pat dažniausiai rinkosi šį atsakymą, nors ir mažesne dalimi (44 proc.).

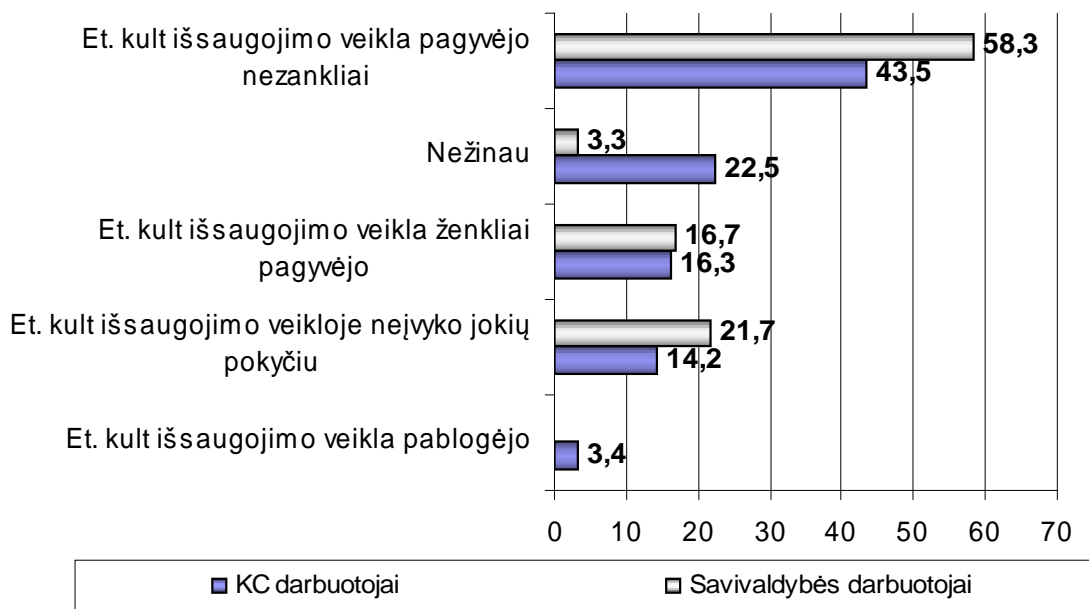
Apie 16 proc. abiejų grupių apklaustųjų pripažino kad Etninės kultūros plėtros valstybinė programa ženkliai pagyvino etninės kultūros išsaugojimo, puoselėjimo ir populiarinimo veiklą regione.

Vis dėlto daugiau nei penktadalis (22 proc.) savivaldybių kultūros administratorių teigė, jog Programos poveikio nepastebi, nes regiono etninės kultūros išsaugojimo, puoselėjimo ir populiarinimo veikloje neįvyko jokių pokyčių.

Daugiau nei penktadalis KC darbuotojų Etninės kultūros plėtros valstybinės programos įgyvendinimo poveikio įvertinti negalėjo.

Pav. 2.3.9.

Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2003-2009 m. įgyvendinimo poveikio aktyvinant regiono etninės kultūros plėtrą įvertinimas
(atsakiusiųjų proc.)

Siekiant įvertinti regionų kultūros būklę, tyrimo metu buvo aiškinamasi, kokios kultūros įstaigos ar organizacijos, KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių požiūriu, yra svarbiausios regiono gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimui.

Dauguma abiejų tiriamųjų grupių atstovų pačia svarbiausia regionų gyventojams kultūros įstaiga nurodė esant kultūros centrus (žr. 2.3.10 pav.). Pažymėtina, kad KC darbuotojai šią mintį palaikė truputį aktyviau nei savivaldybių kultūros administratoriai (73 proc. ir 68 proc. atitinkamai). Lietuvos gyventojų nuomone, pirmoje svarbiausių kultūros įstaigų vietoje buvo bibliotekos.

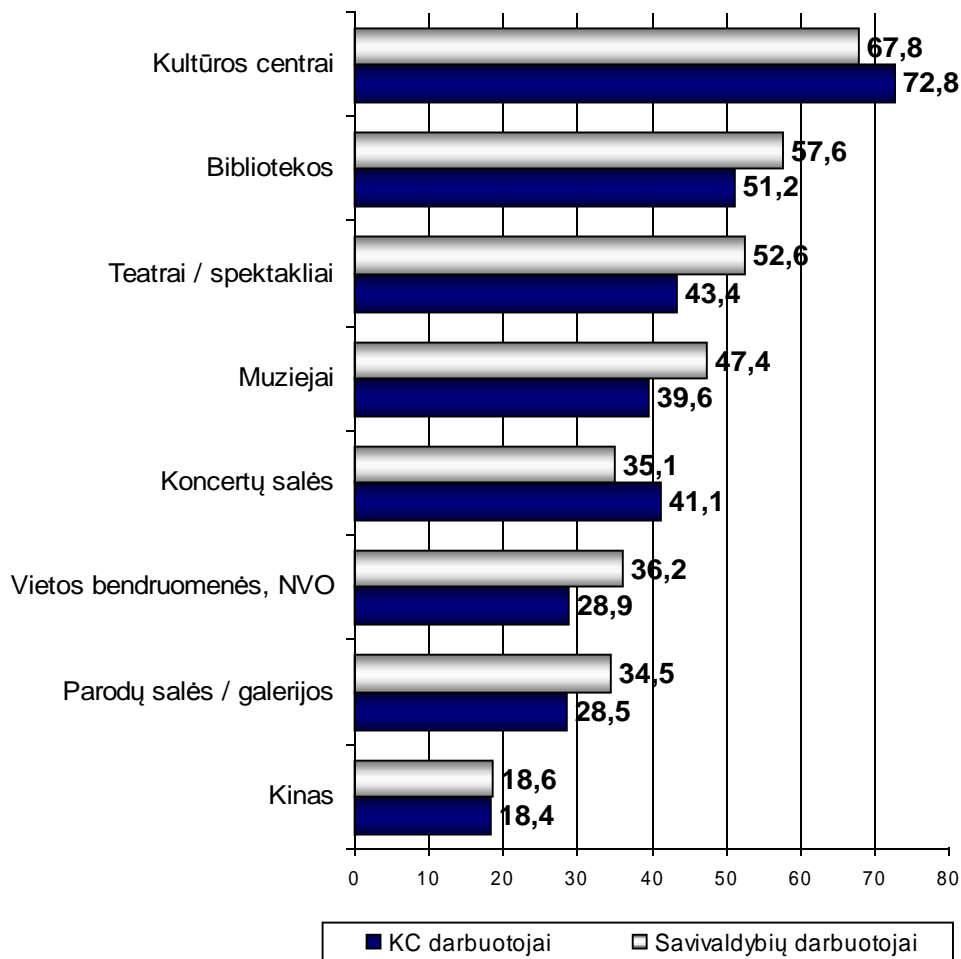
Tuo tarpu pagal KC ir savivaldybių darbuotojų vertinimus bibliotekos atsidūrė antroje vietoje, nors jų pirmaeilę svarbą išskyrė didesnė pusė respondentų.

Kiti tirtų tikslinių grupių pasirinkimai iš esmės atitiko bendras Lietuvos gyventojų nuostatas – teatrai buvo įvardinti trečia iš svarbiausių regionams kultūros įstaigų (jų svarbą savivaldybių kultūros administratoriai akcentavo dažniau); muziejai atsidūrė ketvirtoje vietoje, o koncertų salės tapo penkta pagal svarbą kultūros įstaiga.

Parodų salės / galerijos ir kinas atrodė esą svarbūs mažiausiai KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių daliai.

Pav. 2.3.10.

Kultūros įstaigos, organizacijos svarbiausios regiono gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimui
(atsakiusiųjų proc.)

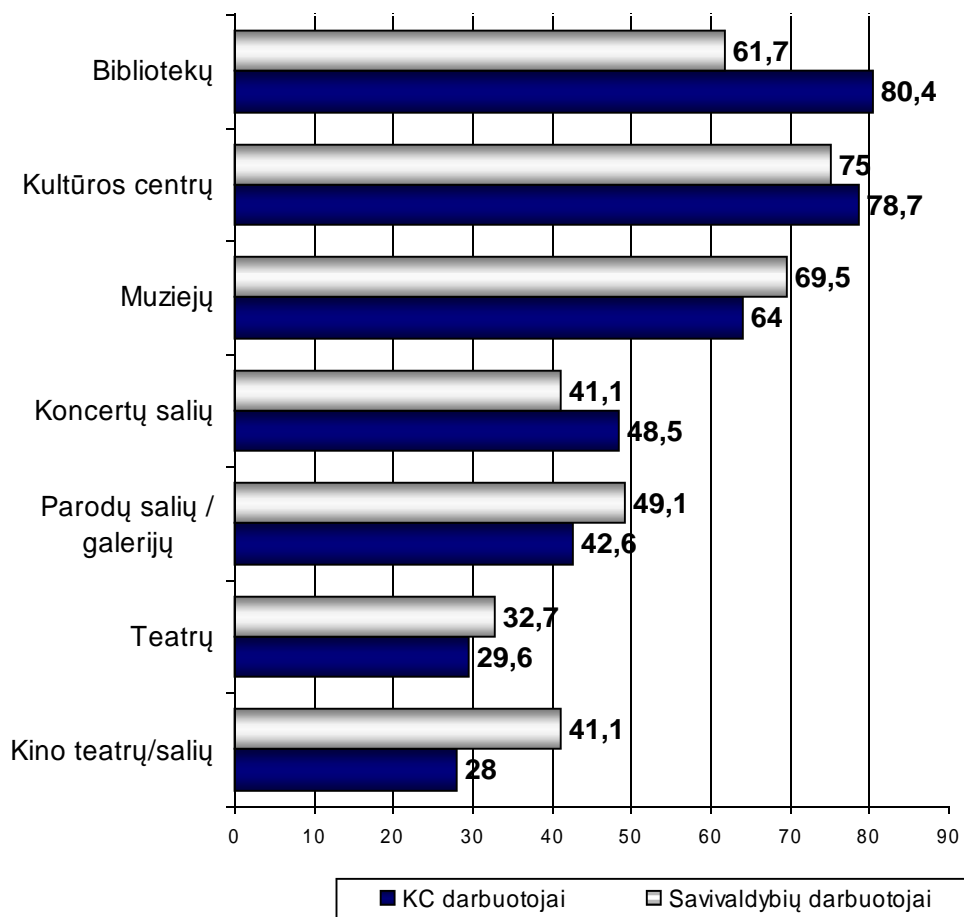

Kultūros įstaigų pakankamumo / nepakankamumo vertinimai atskleidė, kad dauguma kultūros centrų darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių mano, kad svarbiausiomis įvardintų kultūros įstaigų, tokių kaip bibliotekos, kultūros centrai, muziejai, tinklas regionuose yra optimalus (žr. 2.3.11 pav.). Be to net trečdalis už kultūrą atsakingų savivaldybių darbuotojų požiūriu bibliotekų skaičių regionuose galima mažinti, nes jų yra per daug (žr. 2.3.12 pav.).

13 proc. savivaldybių kultūros administratorių pripažino, kad ir kultūros centrų yra per daug, tačiau panaši dalis šios grupės respondentų teigė atvirkščiai, jog kultūros centrų trūksta (žr. 2.3.13 pav.).

Pav. 2.3.11.

Kultūros įstaigos, kurių regionuose pakanka, įstaigų tinklas optimalus
(atsakiusiųjų proc.)

Arti pusės KC darbuotojų nuomone koncertų salių tinklas regionuose optimalus (šią nuomonę palaiko mažesnė savivaldybių kultūros administratorių dalis). Ir atvirkščiai, beveik kas antras savivaldybės darbuotojas teigė, jog parodų salių pakanka, o KC darbuotojai rečiau palaikė šią nuomonę.

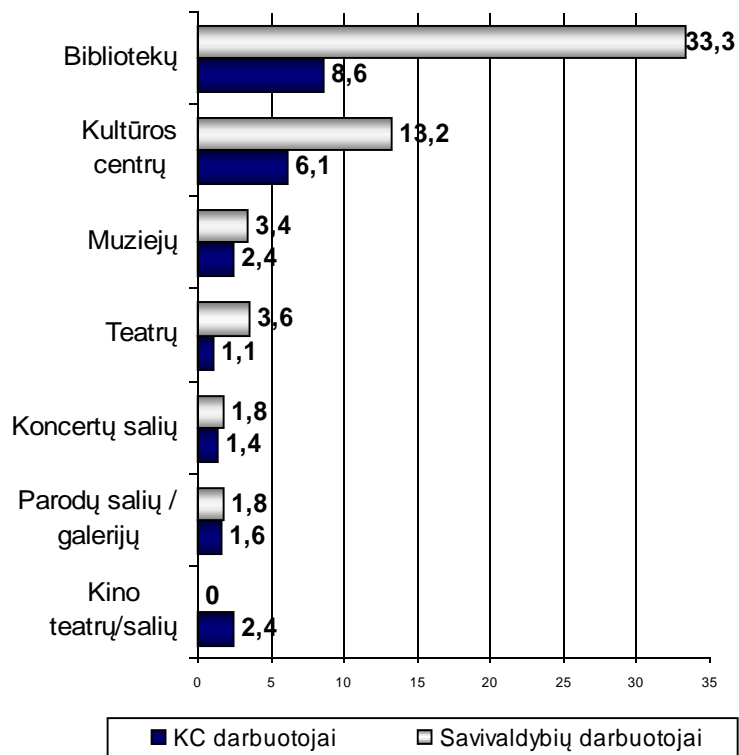
Teatro bei kino įstaigų tinklo optimalumą teigė mažiausia KC darbuotojų dalis. Savivaldybių darbuotojai taip pat ne itin optimistiškai vertina šių įstaigų pakankamumą, tačiau jie dažniau nei KC darbuotojai pažymi, kad teatro bei kino įstaigų pakanka.

Galima įžiūrėti tendenciją, kad KC darbuotojai apskritai dažniau nei savivaldybių atstovai linkę pabrėžti kultūros įstaigų trūkumą (žr. 2.3.13 pav.).

29 proc. KC darbuotojų nurodė parodų salių / galerijų trūkumą, o apie penktadalis teigė, kad regionuose nepakanka tiek koncertų salių, tiek teatrų, tiek kino teatrų.

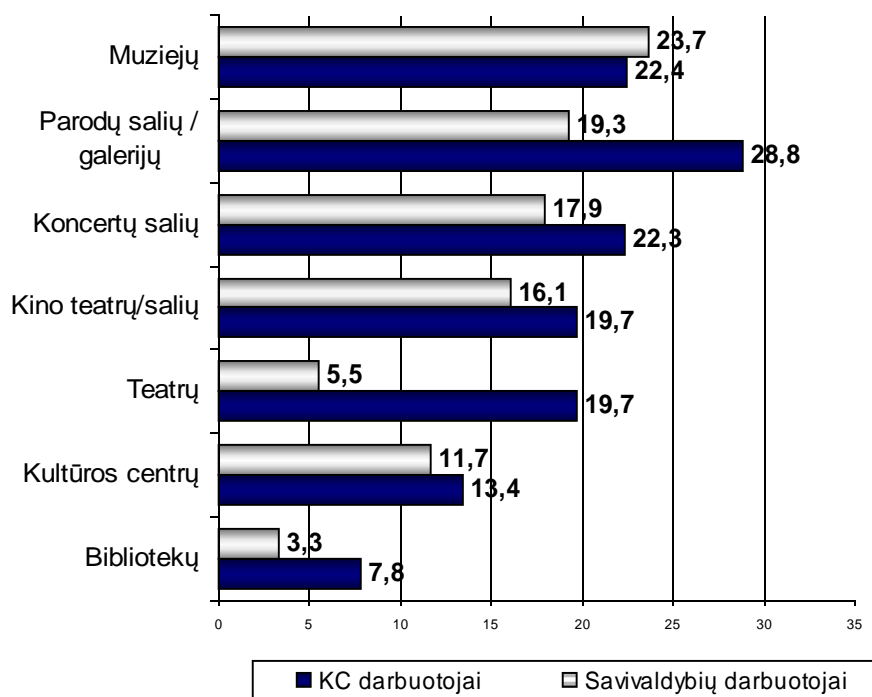
Pav. 2.3.12.

Kultūros įstaigos, kurių regionuose yra per daug, galima mažinti
(atsakiusių proc.)

Pav. 2.3.13.

Kultūros įstaigos, kurių regionuose nepakanka, turėtų būti daugiau
(atsakiusių proc.)

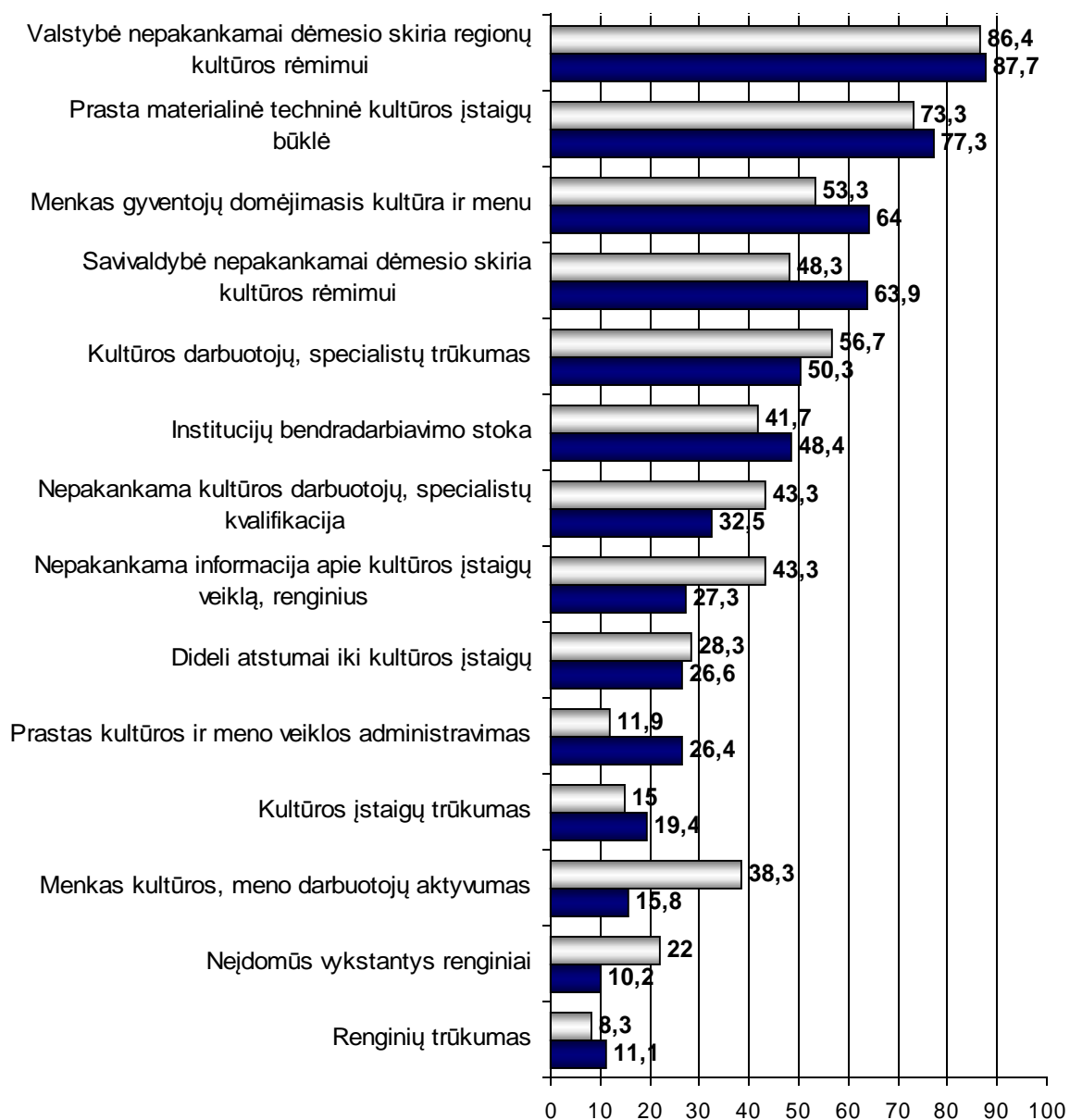

Šalia kultūros įstaigų pakankamumo / nepakankamumo vertinimų tyrime buvo analizuoti ir kiti galimi kultūros plėtros regionuose trukdžiai. Paaiškėjo, kad didžiosios daugumos apklaustųjų vertinimu, pagrindinė problema – nepakankamas valstybės dėmesys regionų kultūros rėmimui (žr. 2.3.14 pav.). Taip pat daugelis nurodė prastą materialinę techninę kultūros įstaigų būklę.

64 proc. KC darbuotojų regionų kultūros plėtros trukdžius sieja su menku vietos gyventojų domėjimusi kultūra, menu ir su nepakankamu savivaldybės dėmesiu kultūrai, savivaldybių darbuotojai šias problemas akcentavo rečiau.

Pav. 2.3.14.

Pagrindinės problemos trukdančios intensyvinti kultūros plėtrą regionuose
(atsakiusiųjų proc.)

Daugiau nei pusė respondentų regionų kultūros plėtros sunkumus tapatino su kultūros darbuotojų, specialistų trūkumu, šalia to kas trečias KC darbuotojas ir 43 proc. savivaldybės kultūros administratorių pažymėjo nepakankamą kultūros darbuotojų, meno specialistų kvalifikaciją. 38 proc. už kultūrą atsakingų savivaldybių darbuotojų taip pat pabrėžė menką kultūros, meno darbuotojų suinteresuotumą, aktyvumą, nors tam pritarė perpus mažiau kultūros darbuotojų.

48 proc. KC darbuotojų ir 42 proc. savivaldybės kultūros administratorių galvoja, kad intensyvinti kultūros plėtrą regionuose trukdo įvairių institucijų bendradarbiavimo, veiklos koordinavimo stoka.

Daugiau nei kas ketvirtas KC darbuotojas pagrindiniais kultūros plėtros trukdžiais

įvardijo informacijos apie kultūros įstaigų veiklą / renginius trūkumą, didelius atstumus iki kultūros įstaigų, susisiektimo sudėtingumą bei prastą kultūros ir meno veiklos administravimą. Savivaldybių atstovų pabrėžiančių informacijos apie kultūros įstaigų veiklą / renginius stoką buvo ženkliai daugiau (43 proc.) nei KC darbuotojų, tačiau prasto kultūros ir meno veiklos administravimo problemą jie įžiūrėjo beveik dvigubai rečiau.

Kultūros renginių trūkumas retai pabrėžiamas abiejų tirtų grupių atstovų, retas KC darbuotojas pripažįsta ir tai, kad vykstantys renginiai neįdomūs, menkos kokybės, tačiau kultūros renginių nepakankamos kokybės problemą nurodė daugiau nei penktadalis savivaldybių kultūros administratorių.

2.3.2. REGIONŲ KULTŪROS ĮSTAIGŲ VERTINIMAI

2.3.2.1. BIBLIOTEKOS

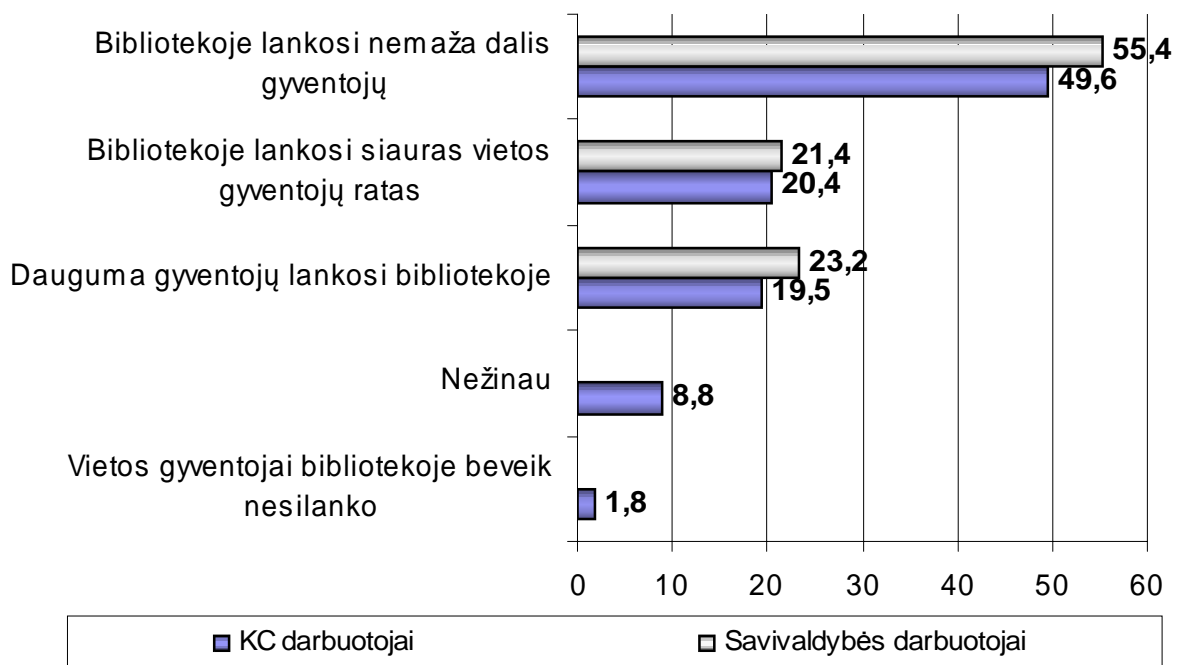
Tyrimo metu buvo siekta KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių akimis įvertinti įvairius regionų kultūros įstaigų veiklos aspektus.

Vertinant bibliotekų populiarumą tarp vietos gyventojų, maždaug kas antras apklaustasis teigė, kad bibliotekoje lankosi ir jos veikla bei renginiais domisi nemaža gyventojų dalis (žr. 2.3.15 pav.).

Kiti KC darbuotojai ir savivaldybių kultūros administratoriai pasiskirstė į dvi beveik lygias dalis: penktadalis sakė, kad bibliotekoje lankosi ir jos veikla bei renginiais domisi dauguma gyventojų, kitas penktadalis, atvirkščiai, nurodė, jog bibliotekoje lankosi ir jos veikla bei renginiais domisi siauras vietos gyventojų ratas.

Pav. 2.3.15.

Bibliotekos populiarumo tarp vietos gyventojų vertinimas (atsakiusių proc.)

Respondentų nuomone, gyventojai į biblioteką dažniausiai ateina norėdami pasiskolinti į namus grožinės literatūros knygu, paskaityti laikraščių bei žurnalų arba naudotis

elektroninėmis paslaugomis, tokiomis kaip internetas, elektroninis paštas (šias priežastis nurodė virš 70 proc. savivaldybių atstovų ir didesnė pusė KC darbuotojų) (žr. 2.3.16 pav.).

Sekanti pagal dažnumą lankymosi bibliotekoje priežastis – noras rasti knygų mokymuisi ar profesinės literatūros (ją nurodė 63 proc. savivaldybių kultūros administratorių ir 49 proc. KC darbuotojų).

Netoli pusės respondentų nuomone, dažniausiai į biblioteką ateinama dėl kompiuterinių žaidimų.

Truputį mažesnė dalis apklaustųjų mano, kad pagrindė bibliotekoje lankomasi norint gauti informacijos įvairiais rūpimais klausimais.

Naudojimasis kopijavimo paslaugomis, noras susitikti ir pabendrauti su kitais žmonėmis retai pabrėžiami. Nedaugelis KC darbuotojų mano, kad ir dalyvavimas bibliotekos organizuojamuose renginiuose pritraukia lankytojus, tačiau savivaldybės kultūros administratoriams ši bibliotekos veikla pakankamai populiari – ją pažymėjo trečdalis apklaustųjų.

Pav. 2.3.16.

Priežastys, dėl kurių gyventojai dažniausiai apsilanko bibliotekoje
(atsakiusių proc.)

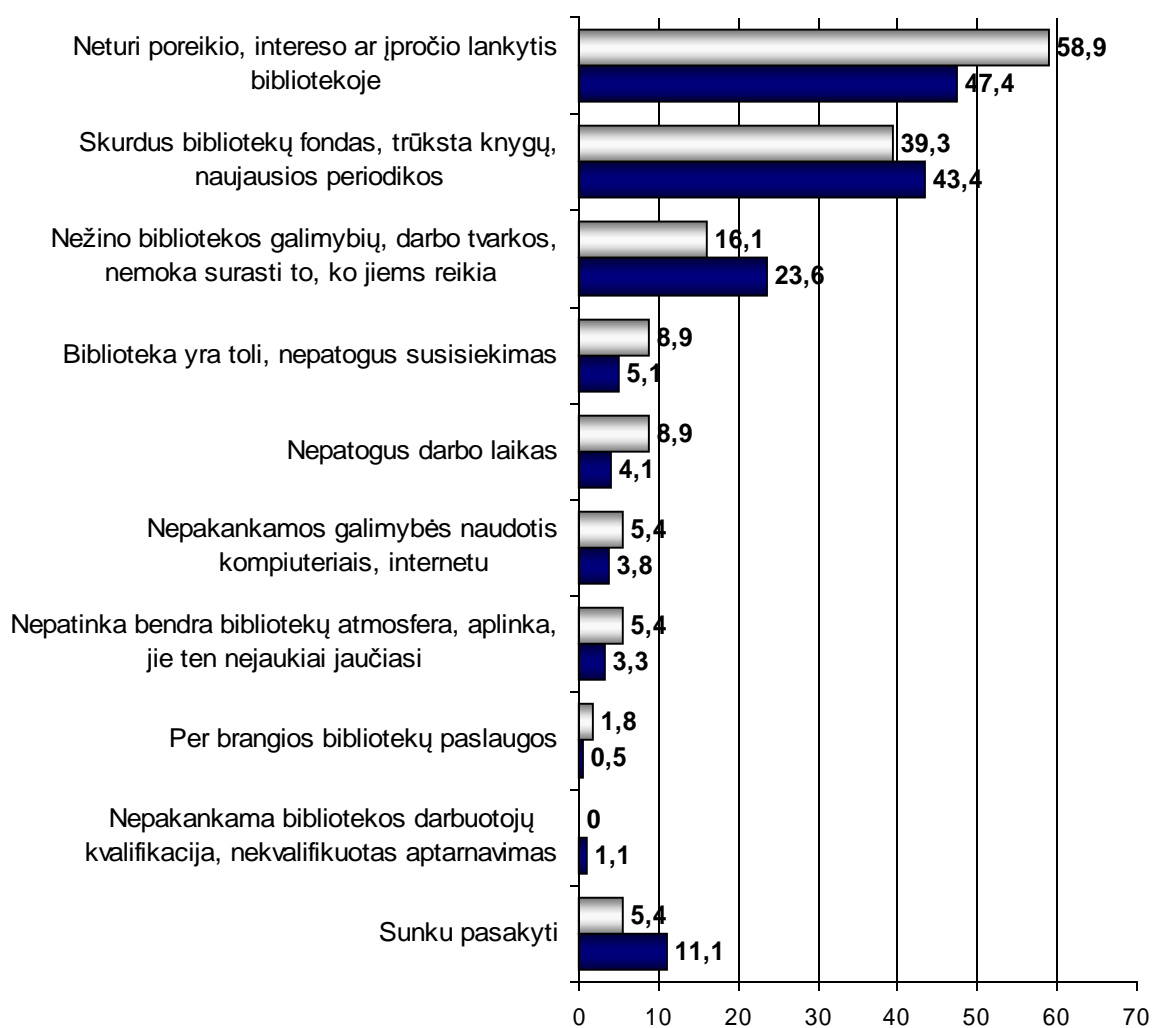
Daugumos apklaustųjų nuomone, pagrindinė gyventojų nesilankymo bibliotekoje priežastis – poreikio, intereso ar įpročio lankytis bibliotekoje nebuvimas (jį nurodė 59 proc. savivaldybių atstovų ir 47 proc. KC darbuotojų).

Antras pagal pasirinkimų dažnį svarbiausias bibliotekos trūkumas – skurdus bibliotekų fondas, gyventojus dominančių knygų, naujausios periodikos stoka (žr. 2.3.17 pav.).

Beveik ketvirtadalis KC darbuotojų mano, kad gyventojai nesilanko bibliotekoje, nes nežino bibliotekos galimybių, darbo tvarkos, nemoka surasti to, ko jiems reikia. Savivaldybių kultūros administratoriai taip pat priskyrė šią priežastį prie trijų svarbiausių, tačiau suteikė jai mažesnę svorį.

Pav. 2.3.17.

Svarbiausi bibliotekos trūkumai, gyventojų nesilankymo priežastys
(atsakiusiųjų proc.)

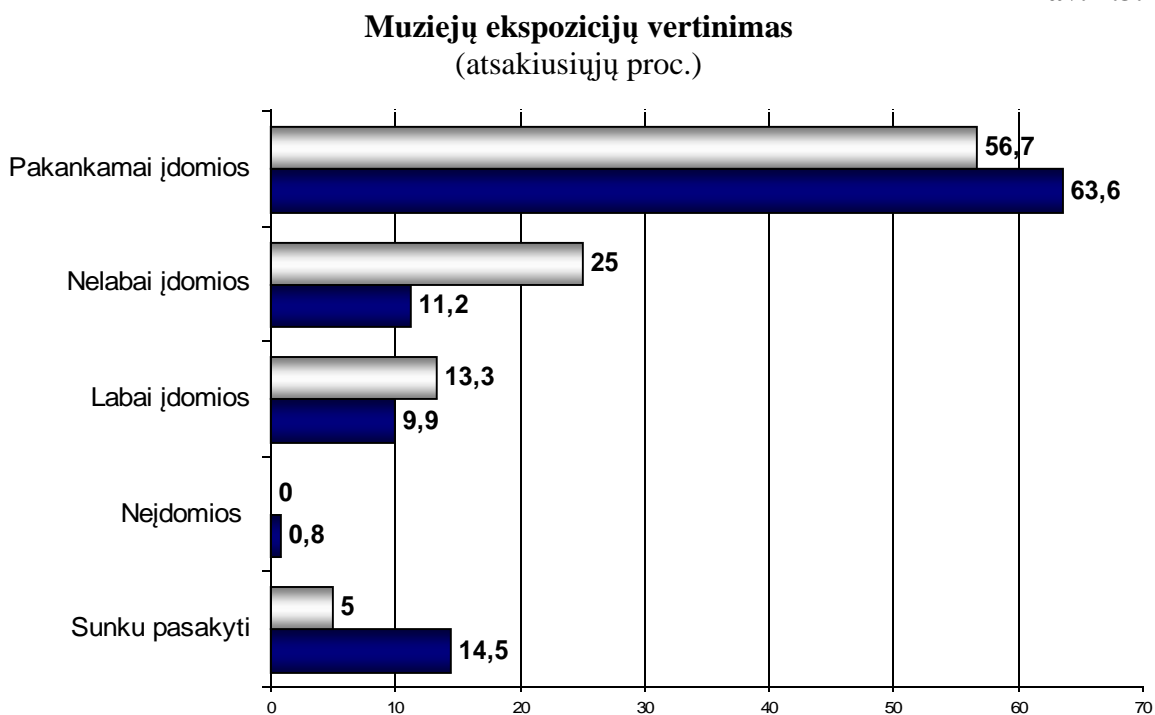
2.3.2.2. MUZIEJAI

KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros specialistų buvo klausta, kaip jie vertina regiono muziejų ekspozicijas (žr. 2.3.18 pav.).

Dauguma apklaustųjų teigė, kad muziejų ekspozicijos, jų požiūriu, pakankamai įdomios. Tai, jog muziejų ekspozicijos labai įdomios galėjo pasakyti apie dešimtadalis apklaustųjų.

Tačiau kas ketvirtas savivaldybės kultūros administratorius tvirtino, kad muziejų ekspozicijos nelabai įdomios, taip mano apie dešimtadalis KC darbuotojų.

Pav. 2.3.18.

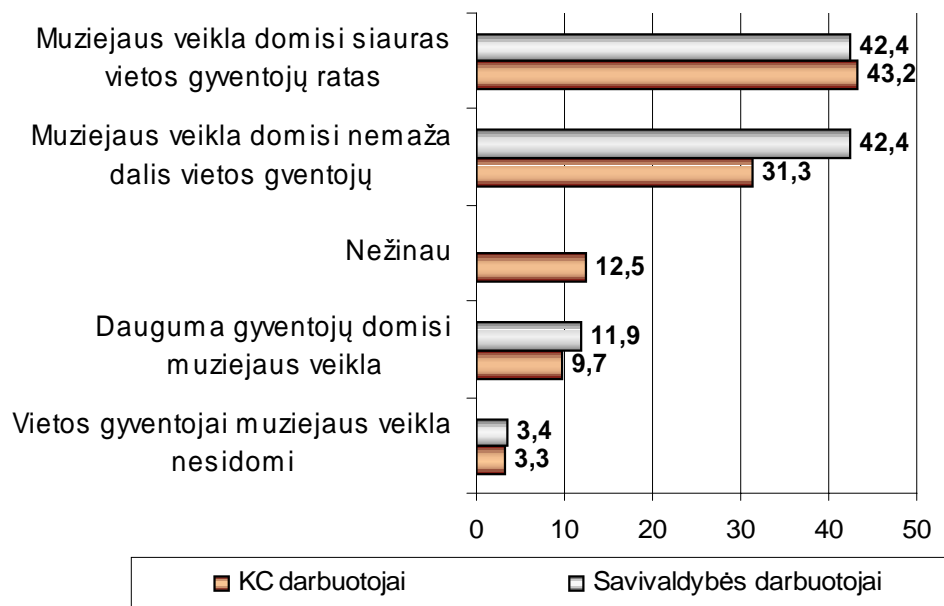

Vertindami muziejų populiarumą tarp vietos gyventojų, vieni sakė, kad muziejaus veikla bei renginiais domisi siauras vietos gyventojų ratas, kiti teigė, jog muziejais domisi nemaža gyventojų dalis (žr. 2.3.19 pav.).

Tai, kad dauguma gyventojų domisi muziejaus veikla, aktyviai dalyvauja renginiuose galėjo pasakyti maždaug kas dešimtas respondentas.

Pav. 2.3.19.

Muziejų populiarumo tarp regiono gyventojų vertinimas
(atsakiusiųjų proc.)

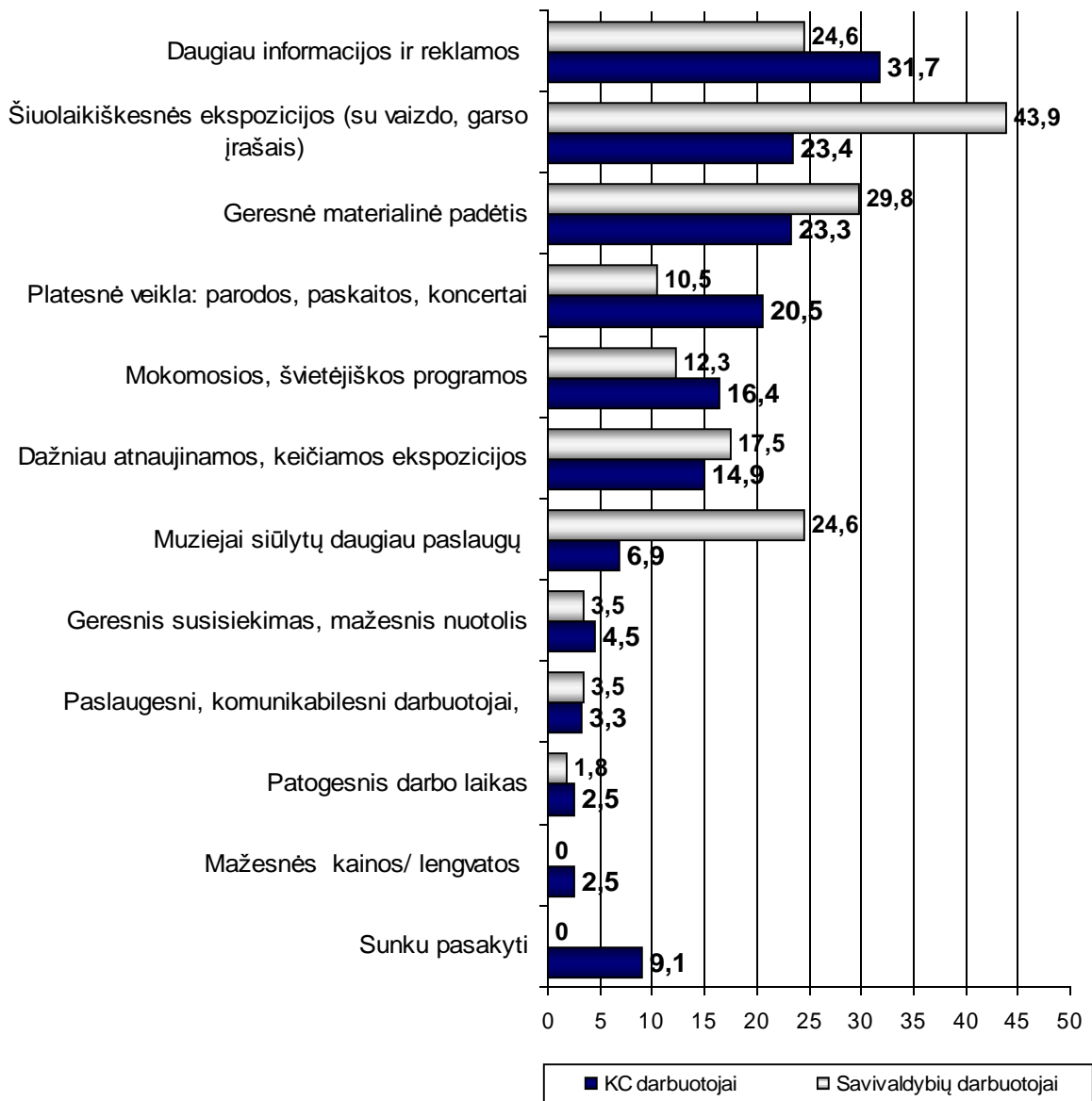
Atsakydami į klausimą, kas paskatintų žmones dažniau apsilankyti muziejuose, trečdalis KC darbuotojų nurodė, kad reikėtų daugiau informacijos ir reklamos apie tai, ką ten galima pamatyti, kokie renginiai vyksta ir pan., taip pat beveik ketvirtadalis nuomone svarbu, jog muziejai rengtų šiuolaikiškesnes ekspozicijas (su vaizdo, garso įrašais ir pan.) ir turėtų geresnę materialinę bazę, jaukesnę aplinką (žr. 2.3.20 pav.).

Savivaldybių kultūros administratoriai kaip svarbiausias įvardijo tas pačias priežastis, tik kitokia tvarka. Daugumos nuomone, pirmiausia reikėtų šiuolaikiškesnių ekspozicijų (44 proc.), 30 proc. pabrėžė materialinės bazės svarbą ir ketvirtadalis sutiko, jog muziejai taptų populiariesni, jei būtų daugiau informacijos ir reklamos.

Penktadalis KC darbuotojų gyventojų pritraukimo į muziejus galimybes sieja su jų platesne veikla: parodų, paskaitų rengimu, koncertų, švenčių organizavimu. Savivaldybės darbuotojai šias priemones vertina skeptiškiau ir dažniau siūlo plėsti muziejų paslaugas, tokia kaip gidas, bukletai, kavinė, suvenyrų parduotuvė ir t.t.

Geresnis susisiekimasis arba mažesnis nuotolis, paslaugesni ir komunikabilesni muziejaus darbuotojai, patogesnis darbo laikas, mažesnės bilietų kainos / lengvatos invalidams, pensininkams, moksleiviams tiek KC darbuotojams, tiek savivaldybių kultūros specialistams neatrodo esančios itin veiksmingos.

Dažnesnio muziejų lankymo paskatų vertinimas
(atsakiusiųjų proc.)

2.3.2.3. KINAS

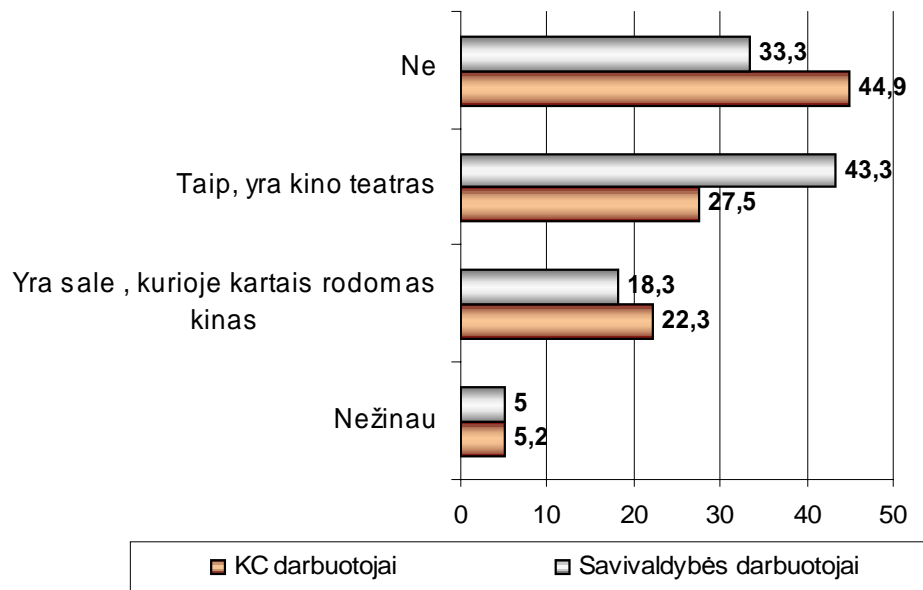
Prieš aptariant kino teatrų vertinimus, buvo aiškinamasi, kiek kinas prieinamas regionų gyventojams (žr. 2.3.21 pav.).

Trečdalis savivaldybių kultūros administratorių ir net 45 proc. KC darbuotojų teigė, kad jų gyvenamojoje vietovėje kinas nėra rodomas. Atitinkamai apie trečdalis KC darbuotojų ir 43 proc. savivaldybių kultūros administratorių galėjo pasakyti, kad jų gyvenamojoje vietovėje yra kino teatras ar salė, kur sistemingai demonstruojami filmai.

Apie 20 proc. apklaustųjų nurodė, kad jų gyvenamojoje vietovėje yra salė, kurioje kartais rodomas kinas.

Pav. 2.3.21.

Ar Jūsų gyvenamojoje vietovėje rodomas kinas?
(atsakiusių proc.)

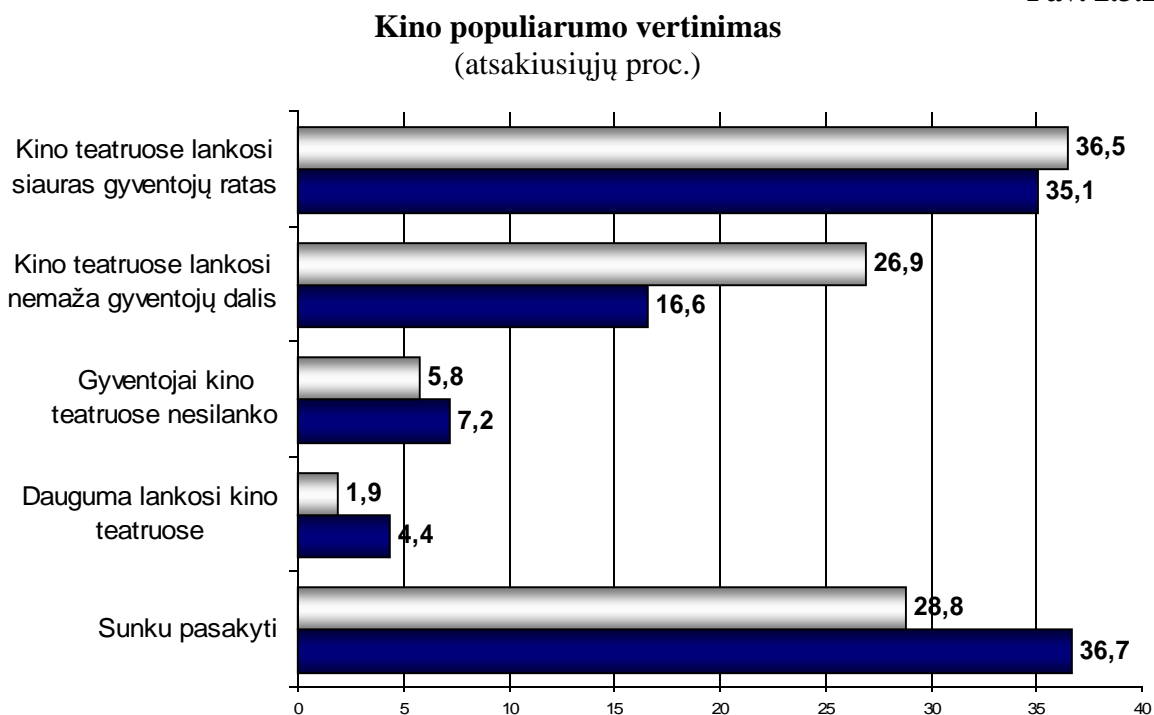

Todėl nenuostabu, jog virš 35 proc. respondentų pripažino, kad kino teatruose, filmų demonstravimuose lanko siauras vietos gyventojų ratas (žr. 2.3.22 pav.).

Vis dėlto daugiau nei ketvirtadalis savivaldybių darbuotojų išreiškė nuomonę, kad kino teatruose, filmų demonstravimuose lankosi nemaža vietos gyventojų dalis, KC darbuotojai mažesne dalimi palaiko šią nuomonę.

29 proc. savivaldybių darbuotojų ir 37 proc. KC darbuotojų kino populiarumo tarp vietos gyventojų įvertinti negalėjo.

Pav. 2.3.22.

Aptariant, kas paskatintų gyventojus nueiti pasižiūrėti kiną, dažniausiai buvo sakoma, kad veiksmingiausia paskata – geresni, įvairesnio žanro filmai (pvz. kino aukso fondas). Ši nuomonė ypač populiari tarp savivaldybių kultūros administratorių (žr. 2.3.23 pav.).

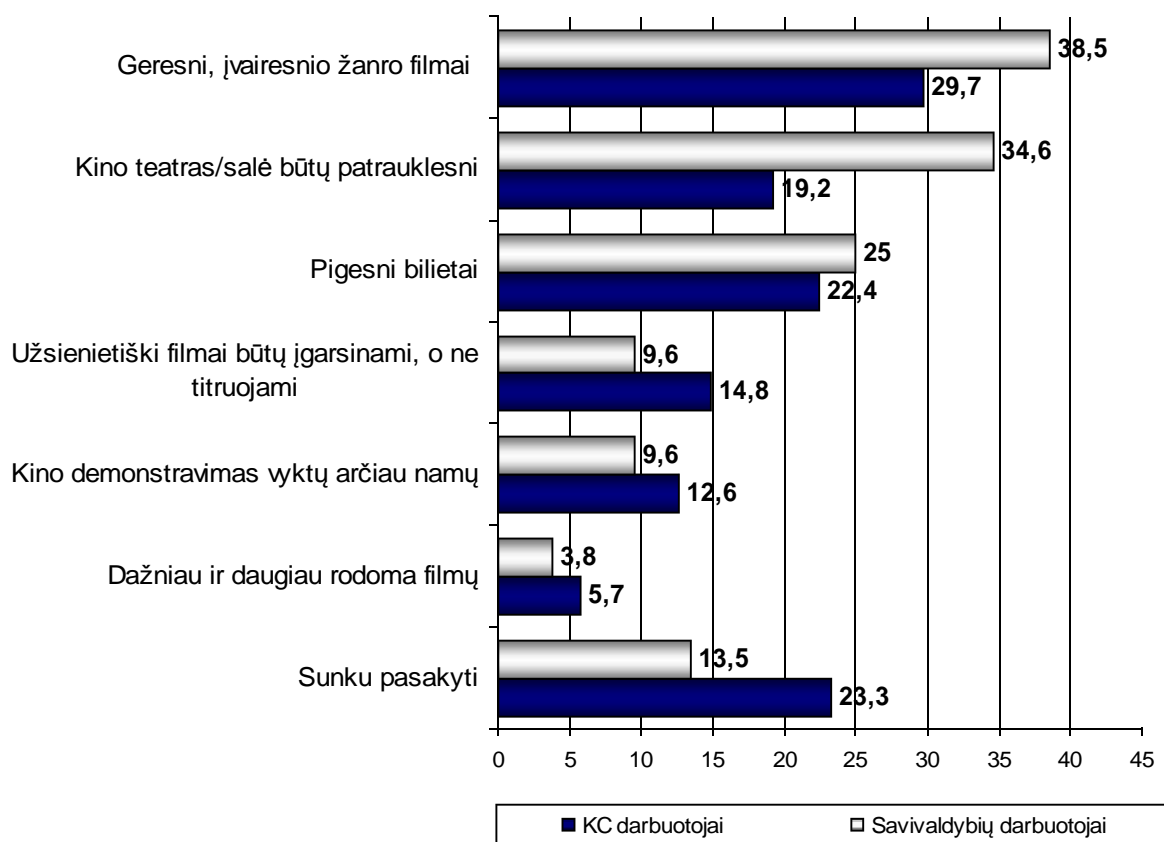
Savivaldybių kultūros specialistai šalia filmų kokybės taip pat reikšminga paskata įvardijo kino teatro ar salės būklės svarbą (35 proc.) ir bilietų pigumą (25 proc.). Apie penktadalis KC darbuotojų irgi palaiko šią nuomonę.

Tokios priemonės kaip užsienietiškų filmų įgarsinimas, o ne titravimas ar kino demonstravimas arčiau gyventojų namų atrodo esančios veiksmingomis skatinant gyventojus dažniau nueiti pasižiūrėti kiną tik dešimtadaliui savivaldybių kultūros administratorių ir 15-13 proc. KC darbuotojų.

Dažniau ir daugiau rodomi filmai daugumai apklaustųjų neatrodo tinkama gyventojų pritraukimo priemone.

Nemaža dalis respondentų į šį klausimą atsakymo pateikti negalėjo. Ypač daug nepateikusių savo nuomonės buvo tarp KC darbuotojų – beveik kas ketvirtas iš jų nežinojo, kas galėtų paskatinti gyventojus dažniau nueiti pasižiūrėti kiną.

Dažnesnio kino teatrų lankymo paskatos
(atsakiusiųjų proc.)

2.3.2.4. TEATRAS

Norint nusakyti teatro situaciją regionuose, respondentų buvo klausta, kaip dažnai jų gyvenamojoje vietovėje vyksta teatro pasirodymai.

Apklausti kultūros centrų ir savivaldybių kultūros skyrių darbuotojai atsakydami į šį klausimą pasiskirstė į dvi beveik lygias grupes – vieni teigė, kad teatro pasirodymai vyksta retai ir jų trūksta (virš trečdalis), kiti, kad teatro pasirodymai vyksta pakankamai dažnai (žr. 2.3.24 pav.).

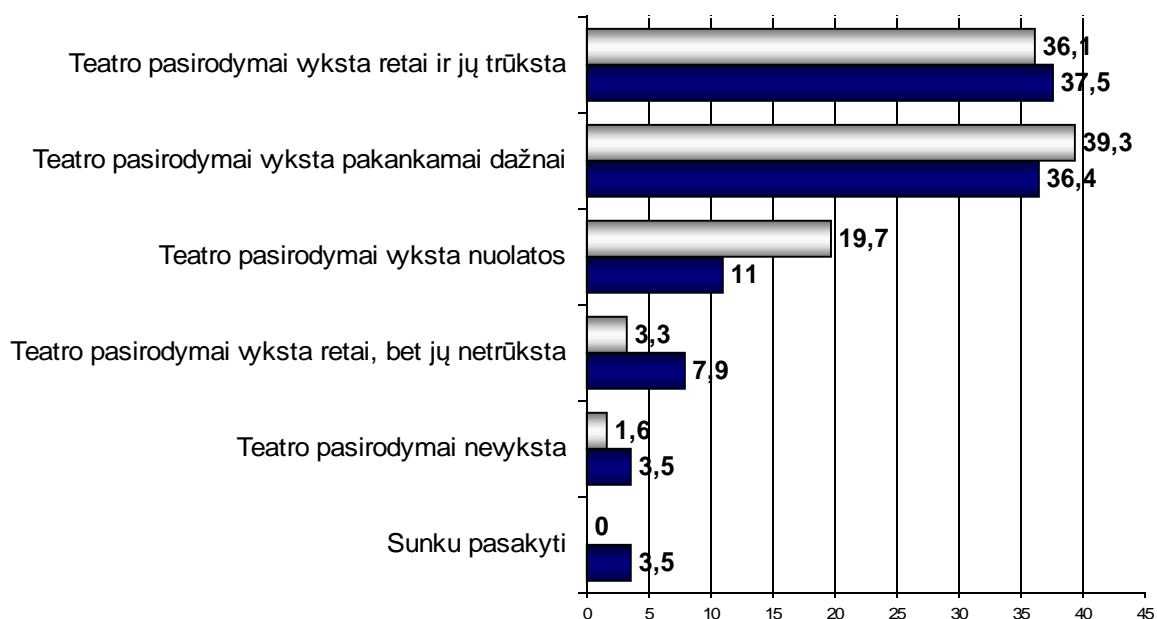
Penktadalis savivaldybių kultūros administratorių nurodė, kad jų gyvenamojoje vietovėje teatro pasirodymai vyksta nuolatos, tačiau tai pripažįstančių KC darbuotojų buvo dvigubai mažiau.

Retas apklaustasis sakė, kad jų vietovėse teatro pasirodymai nevyksta.

8 proc. KC darbuotojų manymu teatras nėra itin svarbus, nes jie teigė, jog teatro pasirodymai vyksta retai, tačiau nemanė, kad jų trūksta.

Pav. 2.3.24.

Teatro pasirodymų dažnis (atsakiusiųjų proc.)

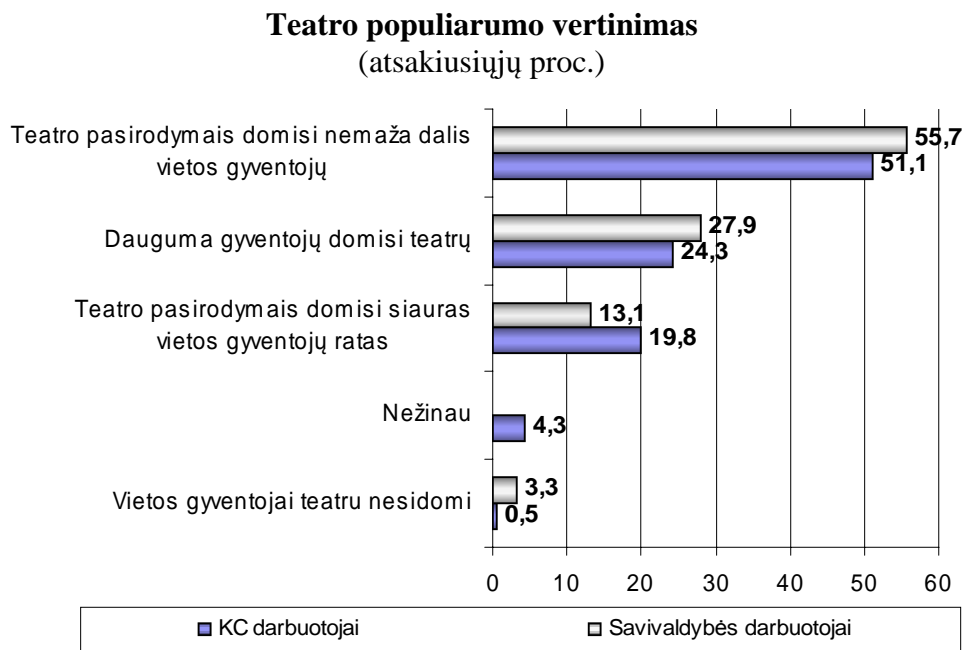

Teatras vertinamas kaip populiarus regiono kultūros įstaiga. Vertindami teatro populiarumą tarp regiono gyventojų, didesnė pusė apklaustų kultūros centrų ir savivaldybių kultūros skyrių darbuotojų pabrėžė, kad teatro pasirodymais domisi ir spektaklius lanko nemaža vietos gyventojų dalis (žr. 2.3.25 pav.). O maždaug kas ketvirto respondento nuomone, dauguma gyventojų domisi teatru, noriai lanko spektaklius.

Tai, jog teatro pasirodymais domisi ir spektaklius lanko siauras vietos gyventojų ratas nurodė penktadalis KC darbuotojų ir 13 proc. savivaldybių kultūros administratorių.

Respondentų, manančių, kad vietos gyventojai teatru nesidomi ir spektaklių nelanko buvo labai nedaug.

Pav. 2.3.25.

Nagrinėjant gyventojų nesilankymo teatre priežastis (žr. 2.3.26 pav.), arti pusės apklaustųjų pabrėžė, kad vienas svarbiausių barjerų – bilietų brangumas.

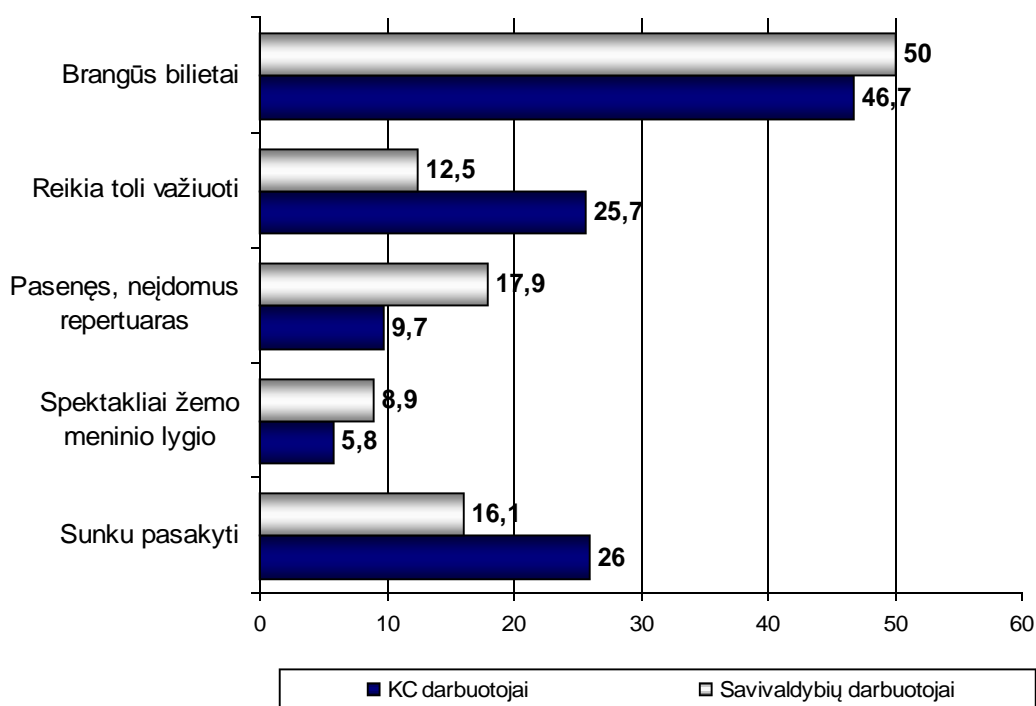
Ketvirtadalio KC darbuotojų nuomone gyventojų lankymąsi teatre taip pat apsunkina aplinkybė, kad norint nueiti į teatrą / pažiūrėti spektaklį, reikia toli važiuoti. Tačiau savivaldybių kultūros administratoriams ši priežastis neatrodė tokia svarbi, jie dažniau (18 proc.) nurodė, jog svarbiausias teatro pasirodymų trūkumas – pasenęs, neįdomus repertuaras, mažai naujų spektaklių.

Tai kad rodomi spektakliai žemo meninio lygio manė nedaugelis apklaustųjų (dažniau savivaldybių kultūros administratoriai).

16 proc. savivaldybių kultūros administratorių ir 26 proc. KC darbuotojų negalėjo įvardinti teatro trūkumų, gyventojų nesilankymo priežasčių.

Pav. 2.3.26.

Svarbiausi teatro pasirodymų trūkumai, gyventojų nesilankymo priežastys
(atsakiusiųjų proc.)

Apklaustos metu buvo aiškinamasi, kokie teatro pasirodymai regionuose dažniausi.

Daugiausiai apklaustųjų nurodė, kad dažniausiai jų regione vyksta profesionalių atvykusių žinomų teatrų gastrolės (žr. 2.3.27 pav.).

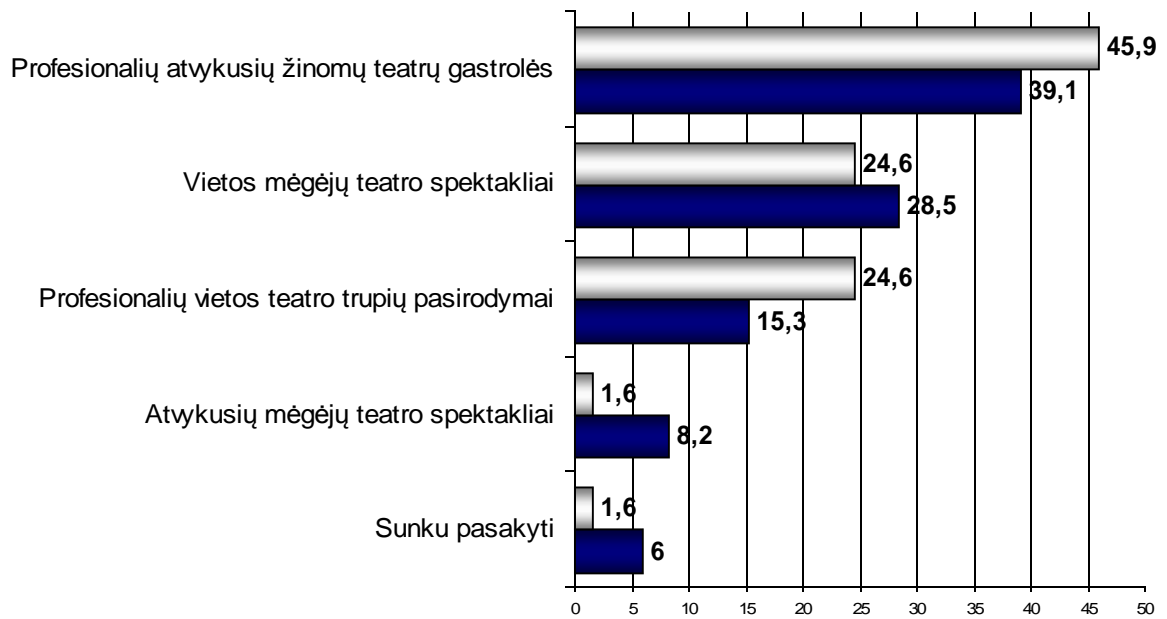
Truputį mažesnė dalis respondentų (apie trečdalis KC darbuotojų ir ketvirtadalis savivaldybių darbuotojų) sakė, kad jų gyvenamojoje vietovėje dažniausi vietos mėgėjų teatro spektakliai.

Tai, kad dažniausiai vyksta profesionalių vietos teatro trupių pasirodymai teigė apie 15 proc. KC darbuotojų, nors savivaldybių kultūros administratoriai šį faktą pažymėjo dažniau (ketvirtadalis).

Rečiausiai apklaustieji pripažino, kad jų regione dažni atvykusių mėgėjų teatro spektakliai.

Pav. 2.3.27.

Kokie teatro pasirodymai dažniausiai vyksta Jūsų regione?
(atsakiusių proc.)

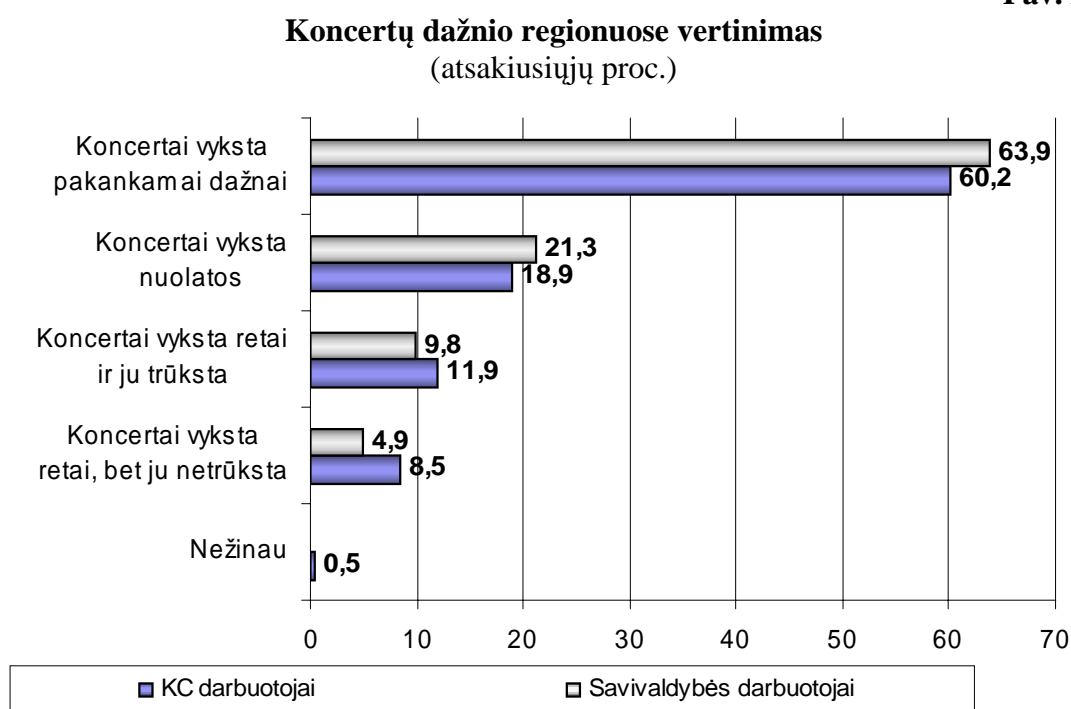

2.3.2.5. KONCERTAI

Vertinant koncertų dažnį regionuose, dauguma (virš 60 proc.) apklaustųjų nurodė, kad koncertai vyksta pakankamai dažnai (žr. 2.3.28 pav.). Apie penktadalis respondentų tvirtino, jog koncertai vyksta nuolatos.

Tai, kad koncertų trūksta pažymėjo apie dešimtadalis KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių. Rečiausiai buvo išsakoma nuomonė, jog koncertai vyksta retai, bet jų netrūksta.

Pav. 2.3.28.

Anot apklaustųjų dažniausiai regionuose vyksta pramoginės muzikos (estradinės, pop, roko ir pan.) koncertai (žr. 2.3.29 pav.). Antroje vietoje pagal pasirinkusiųjų dalį dažniausiai buvo nurodyti liaudies muzikos (kaimo kapelų ir pan.) koncertai.

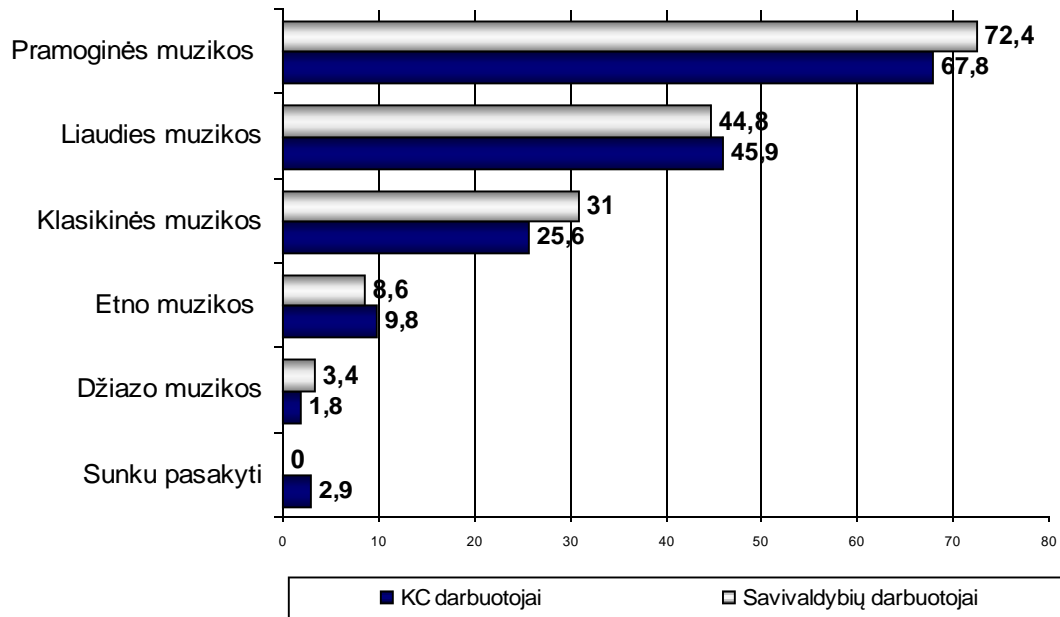
Dar mažesnė respondentų dalis (kas ketvirtas KC darbuotojas ir kas trečias savivaldybės kultūros administratorius) sakė, kad dažniausiai vyksta klasikinės muzikos koncertai.

Etno muzikos koncertus tarp dažniausių minėjo mažiau nei kas dešimtas apklaustasis. O rečiausiai buvo teigiamas džiazo muzikos koncertų dažnumas.

Šie vertinimai buvo lyginami su atsakymais kokios muzikos koncertų jūsų regione labiausiai trūksta (žr. 2.3.30 pav.).

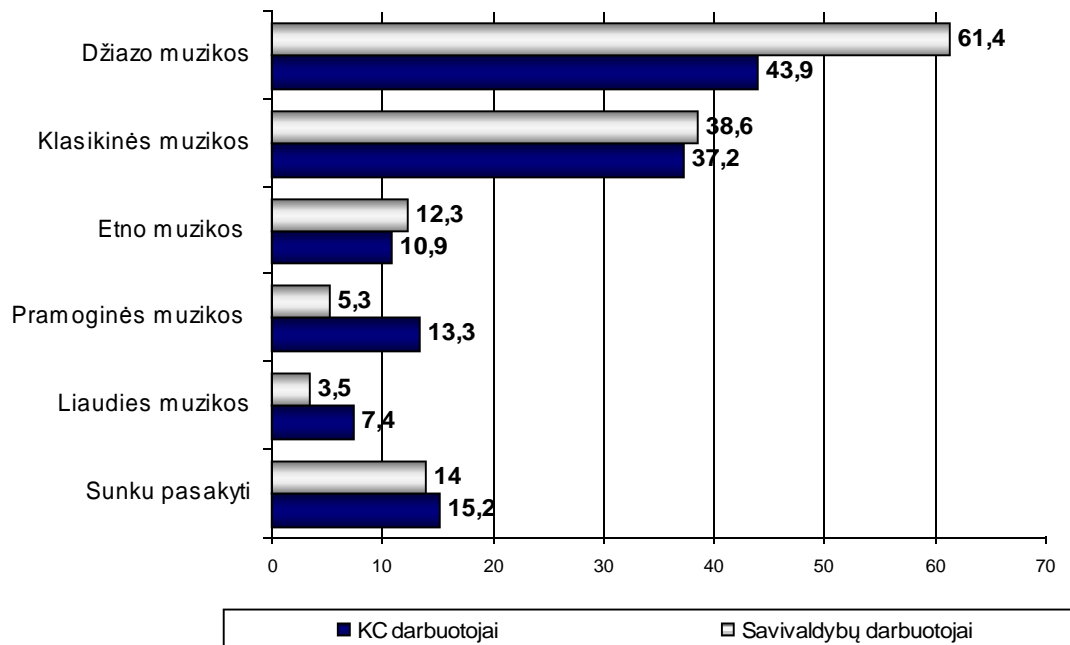
Pav. 2.3.29.

Kokios muzikos koncertai vyksta dažniausiai?
(atsakiusių proc.)

Pav. 2.3.30.

Kokios muzikos koncertų jūsų regione labiausiai trūksta?
(atsakiusių proc.)

Daugumos KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių manymu,

regionuose labiausiai trūksta džiazo muzikos koncertų, kurie, sprendžiant iš ankstesnių atsakymų, yra rečiausi. Ypač džiazo koncertų poreikį pabrėžė savivaldybių kultūros administratoriai.

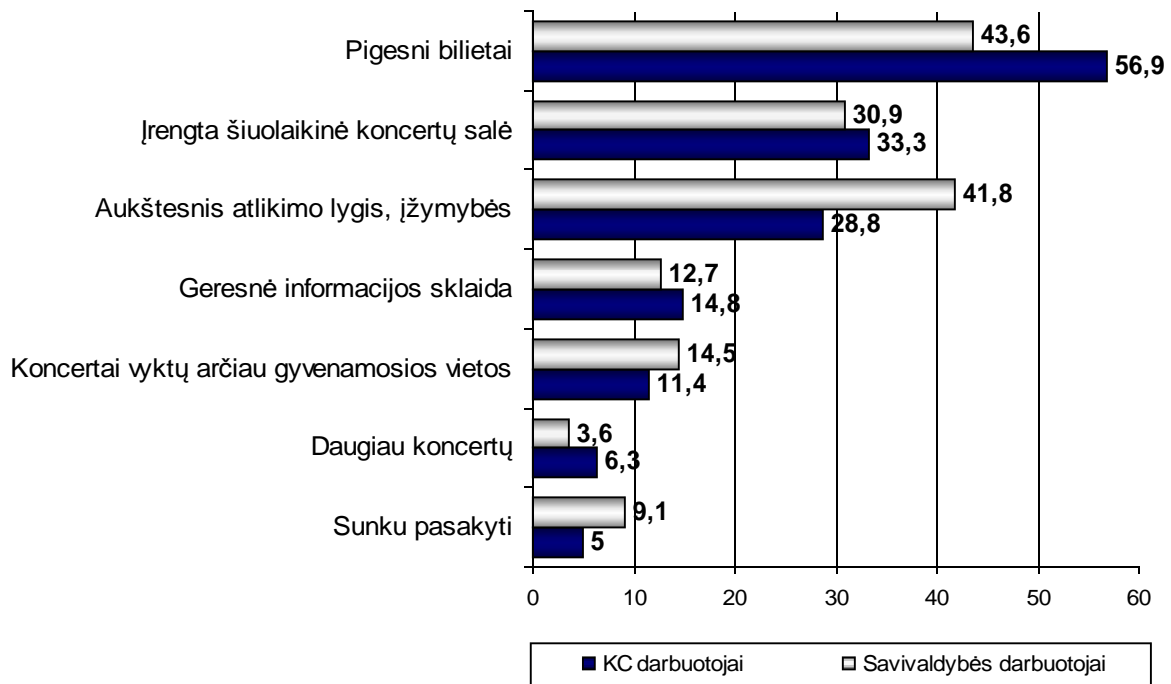
Antroje pagal koncertų poreikį vietoje buvo minimi klasikinės muzikos koncertai – jų svarbą pažymėjo arti 40 proc. abiejų apklaustų grupių atstovų.

Etno muzika nėra itin populiarė, nes mažiau nei dešimtadalis apklaustųjų sakė, kad etno muzikos (folkloro ansamblių) koncertai jų regione vyksta dažnai, tačiau taip pat nedidelė dalis respondentų teigė, kad šių koncertų trūksta.

Pramoginės bei liaudies muzikos koncertų trūkumas dažniau buvo pabrėžiamas KC darbuotojų.

Pav. 2.3.31.

Gyventojų dažnesnio lankymosi koncertuose paskatos
(atsakiusiųjų proc.)

Daugiausia tiek KC darbuotojų, tiek savivaldybių kultūros administratorių sutiko, kad gyventojai dažniau apsilankytų koncertuose, jeigu būtų pigesni bilietai (žr. 2.3.31 pav.). Pažymėtina, kad ši paskata KC darbuotojams atrodo svarbesnė nei savivaldybių atstovams.

Kitos dvi KC darbuotojų beveik vienodai vertinamos gyventojų dažnesnio lankymosi koncertuose paskatos – tai šiuolaikinės koncertų salės įrengimas ir aukštesnis atlikimo lygis / įžymybių pasirodymai. Savivaldybių kultūros administratoriai nurodė tas pačias priežastis, tačiau jie dažniau (42 proc.) akcentavo aukštesnio atlikimo lygio, įžymybių pasirodymo

svarbą.

11-15 proc. respondentų manė, kad pritraukiant gyventojus svarbiausia geresnė informacijos sklaida, plačiau reklamuojami koncertai ir tai, kad koncertai vyktų arčiau žmonių gyvenamosios vietos.

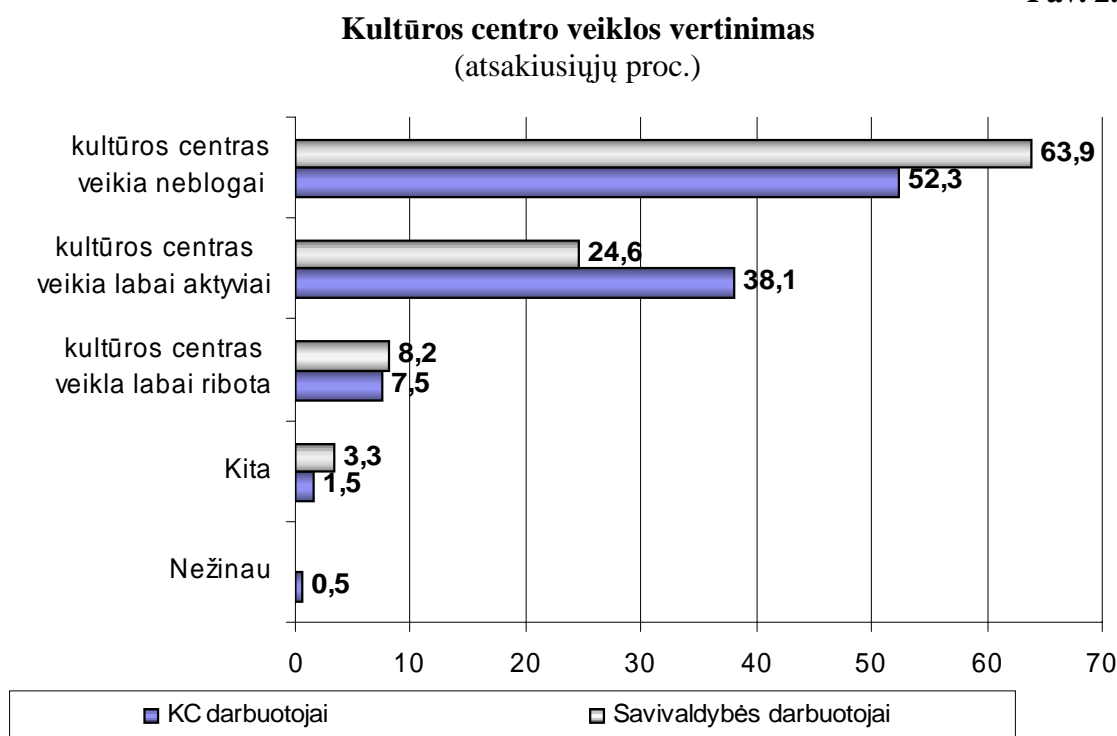
Manančių, kad reikėtų rengti daugiau koncertų buvo nedaug ir tai patvirtina, jog regionuose neįvertinamas koncertų trūkumas.

2.3.2.6. KULTŪROS CENTRAI

Dauguma (apie 90 proc.) KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių kultūros centrų veiklą vertino iš esmės teigiamai. Dažniausiai buvo sakoma, kad kultūros centrai veikia neblogai, nors jų veiklą galima būtų tobulinti, plėsti (žr. 2.3.32 pav.). Be to nemaža dalis apklaustųjų teigė, jog kultūros centrai veikia labai aktyviai ir vietos gyventojų yra suvokiami kaip kultūrinio gyvenimo centras. Pažymėtina, kad pastarąją alternatyvą KC darbuotojai rinkosi dažniau nei savivaldybių kultūros specialistai, kurie didesne dalimi įžiūrėjo poreikį tobulinti ir plėsti kultūros centrų veiklą.

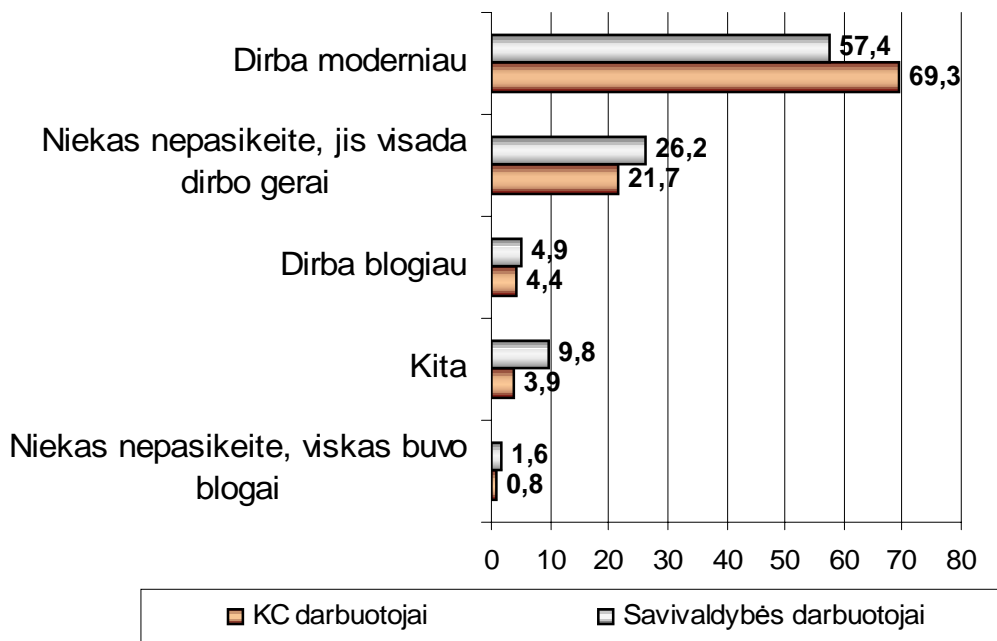
Manančių, kad kultūros centro veikla labai ribota ir norint ją plėsti, aktyvinti reikėtų esminių pertvarkų buvo tik apie 8 proc. respondentų.

Pav. 2.3.32.

Didžioji dalis tiek kultūros centrų, tiek savivaldybių kultūros srities darbuotojų mano, kad per pastarąjį dešimtmetį kultūros centrų veikla kaip buvo taip ir liko gera arba pagerėjo: didesnė pusė apklaustųjų teigė, kad kultūros centras dirba moderniau, lanksčiau ir išradingiau, vyksta daugiau renginių ir dar daugiau nei penktadalis nurodė, kad kultūros centras visada dirbo gerai ir niekas nepasikeitė.

Pav. 2.3.33.
Kultūros centrų veiklos pokyčių, įvykusių per pastarąjį dešimtmetį, vertinimas
 (atsakiusių proc.)

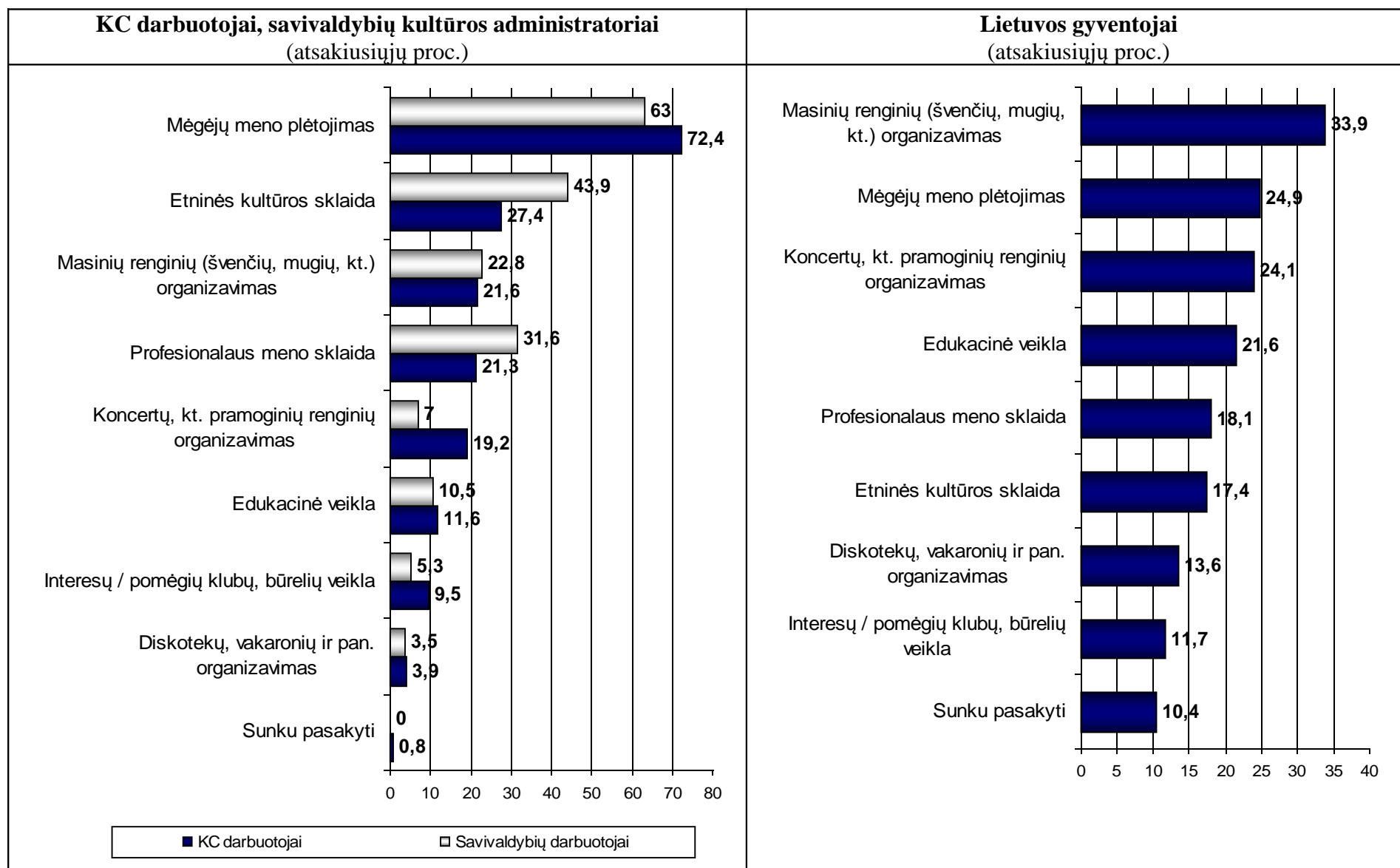
Retas apklaustasis nurodė, kad per pastarąjį dešimtmetį sumažėjo kultūros centro veiklos apimtys bei aktyvumas, jis dirba blogiau arba kad, kultūros centro veikloje niekas nepasikeitė – viskas kaip buvo taip ir liko blogai.

Palyginus su Lietuvos gyventojų kultūros centrų veiklos pokyčių vertinimu, matome, kad su kultūra susijusių darbuotojų pozicija kultūros centrų atžvilgiu kur kas optimistiškesnė nei vartotojų, nes teigiamus poslinkius įžiūrėjo tik apie trečdalis Lietuvos gyventojų, o neigiamus vertinimus pateikė 42 proc.

Vertinant įvairių kultūros centrų veiklos sričių svarbą, kultūros centrų ir savivaldybių kultūros srities darbuotojai dažniausiai pačia svarbiausia sritimi įvardijo mėgėjų meno plėtojimą (žr. 2.3.34 pav.). Lietuvos gyventojai mažesne dalimi pritarė šiai nuomonei (kas ketvirtas).

KC darbuotojų ir ypač savivaldybių kultūros administratorių požiūriu antra pagal svarbą kultūros centrų veiklos sritis – etninės kultūros plėtotė, ją kaip svarbiausią pažymėjo 44 proc. savivaldybių atstovų ir 27 proc. KC darbuotojų. Lietuvos gyventojai etninės kultūros sklaidai pagal svarbą suteikė šestą rangą (17 proc. apklaustųjų).

Svarbiausios kultūros centrų veiklos sritys

Truputį daugiau nei penktadalis KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių kultūros centrų veiklą pirmiausiai siejo su masinių renginių organizavimu, nors Lietuvos gyventojai šiai KC veiklai suteikė prioritetą – daugiausiai (34 proc.) apklaustųjų ją įvardijo pačia svarbiausia.

Profesionalaus meno veiklos svarbą pabrėžė apie penktadalis KC darbuotojų (panašiai rinkosi ir Lietuvos gyventojai, tačiau savivaldybių kultūros administratoriams ši kultūros centrų veiklos sritis dažniau atrodė esanti svarbi (32 proc.).

Taip pat arti penktadalio KC darbuotojų manė, kad kultūros centrui svarbiausia organizuoti koncertus ir kitus pramoginius renginius. Su šia nuomone sutiko tik 7 proc. savivaldybininkų. Nors beveik ketvirtadalis Lietuvos gyventojų būtent koncertų ir kitų pramoginių renginių organizavimą supranta esant svarbiausia kultūros centrų funkcija.

Truputį daugiau nei dešimtadalis su kultūra susijusių darbuotojų sutiko, kad svarbiausia kultūros centrams edukacinė veikla, nors Lietuvos gyventojai šios veiklos aktualumą pabrėžė beveik dvigubai dažniau.

Visų apklaustųjų požiūriu mažiausiai kultūros centrams svarbu interesų ar pomėgių klubų, būrelių veikla bei diskotekų, vakaronių, poilsio vakarų organizavimas, tačiau šias veiklas kaip svarbiausias Lietuvos gyventojai minėjo dažniau nei su kultūra susiję darbuotojai.

Tyrimu buvo siekta nustatyti, kas, KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių nuomone, paskatintų gyventojus aktyviau dalyvauti KC veikloje, renginiuose (žr. 2.3.35 pav.).

Daugiau nei 80 proc. apklaustųjų nuomone svarbiausia gyventojų pritraukimo į kultūros centrus priemonė – geresnės, šiuolaikiškiau įrengtos patalpos.

Daug pasirinkimų gavo ir kitos alternatyvos: virš 70 proc. respondentų sakė, kad gyventojai aktyviau dalyvautų kultūros centro veikloje, jeigu būtų daugiau meninio ugdymo, saviraiškos užsiėmimų suaugusiems, pagyvenusiems ir vaikams, vyktų daugiau profesionalaus meno renginių.

Taip pat dažnai buvo nurodoma įdomesnių, patrauklesnių kultūros centro renginių svarba, geresnės informacijos sklaidos poreikis.

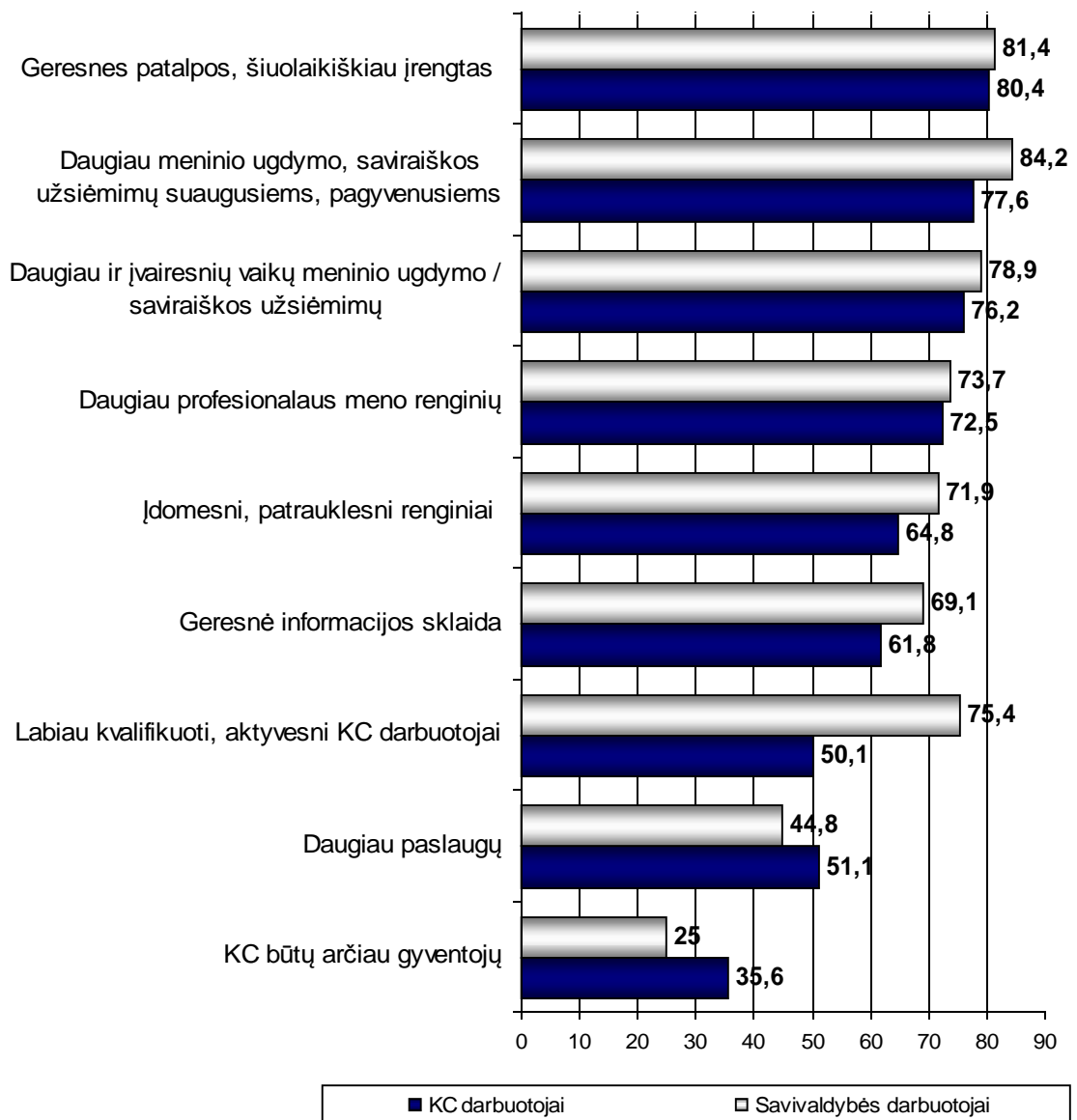
Su teiginiu, kad gyventojai aktyviau dalyvautų KC veikloje, jeigu kultūros centro darbuotojai būtų labiau kvalifikuoti, aktyvesni sutiko 75 proc. savivaldybių kultūros skyrių darbuotojų. Patys KC darbuotojai irgi pripažino šį faktą, nors ženkliai rečiau – kas antras KC

darbuotojas.

Kas antras KC darbuotojas taip pat nurodė kultūros centro paslaugų išplėtimo svarbą.

Mažiausia apklaustųjų dalis manė, kad gyventojų aktyviau dalyvautų kultūros centro veikloje, jeigu kultūros centras būtų arčiau lankytojų.

Pav. 2.3.35.
Aktyvesnio gyventojų dalyvavimo KC veikloje/ renginiuose paskatų vertinimas
(atsakiusių proc.)

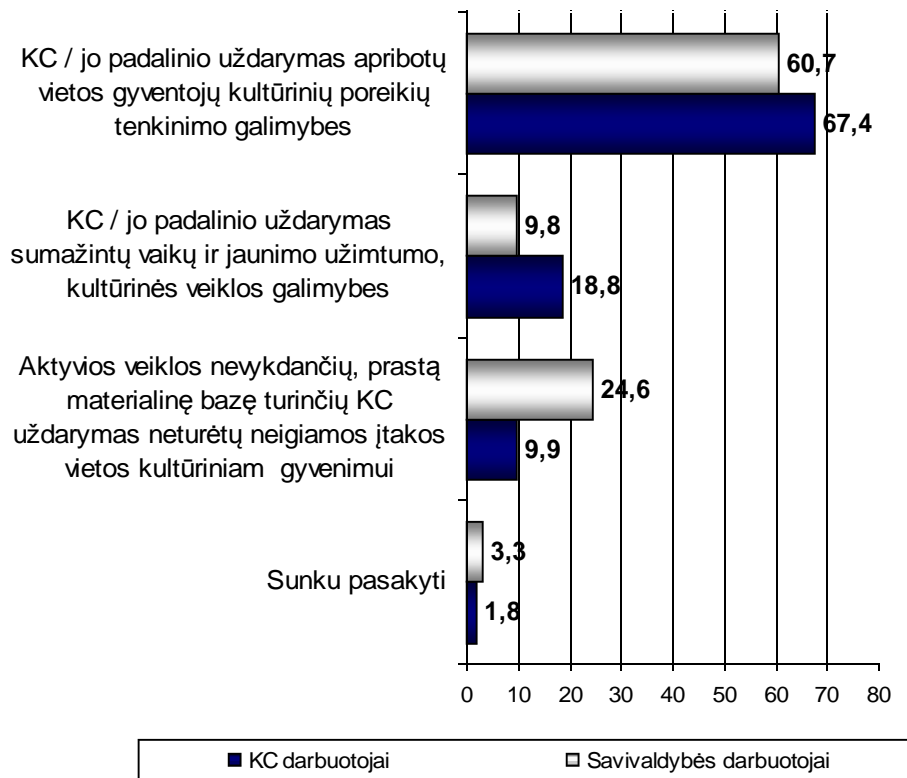
Buvo tiriamas ir kultūros centro (jo padalinio ar filialo) uždarymo paveikio vietos kultūriniam gyvenimui vertinimas (žr. 2.3.36 pav.).

Daugumos (virš 60 proc.) apklaustųjų nuomone KC ar jo padalinio uždarymas

apribotų vietos gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimo galimybes. Dar apie 10 proc. savivaldybių kultūros administratorių ir beveik 20 proc. KC darbuotojų išskyrė būtent vaikų ir jaunimo užimtumo, kultūrinės veiklos galimybių sumažėjimo grėsmę.

Tik kas dešimtas KC darbuotojas sutiko, kad aktyvios veiklos nevykdančių, prastą materialinę bazę turinčių KC uždarymas neturėtų neigiamos įtakos vietos kultūriniam gyvenimui. Už kultūrą atsakingiems savivaldybių darbuotojams ši alternatyva atrodė kur kas priimtinesnė – ją pasirinko kas ketvirtas šios grupės atstovas.

Pav. 2.3.36.
KC / KC filialo uždarymo poveikio vietos kultūriniam gyvenimui vertinimas
(atsakiusių proc.)

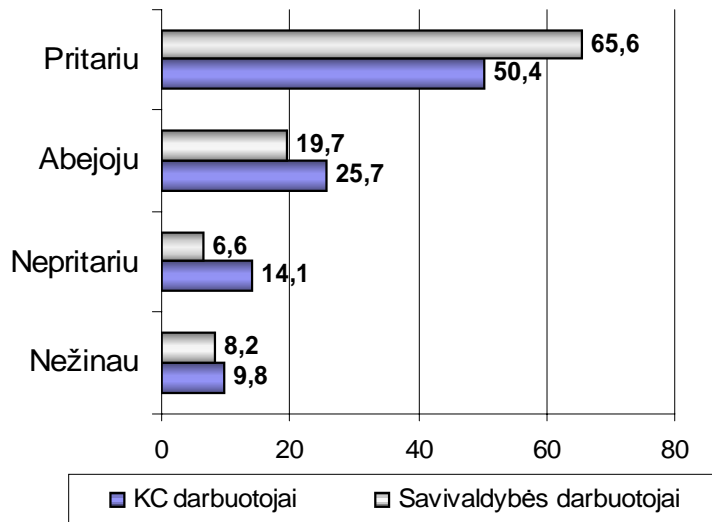
Vertindami polifunkcinių kultūros centrų steigimo galimybę, kai vienoje patalpose veikia bendruomenės centras, biblioteka, kultūros centras, pramogų salė ir pan., didesnė pusė apklaustųjų sakė, kad pritartų tokiai dėjai. Pažymėtina, jog polifunkciniai kultūros centrai savivaldybių kultūros administratoriams priimtinesni nei KC darbuotojams (žr. 2.3.37 pav.).

Nepritariančių polifunkcinių kultūros centrų steigimui nedaug – 14 proc. KC darbuotojų ir 7 proc. savivaldybių atstovų. Tačiau abejojantys ir negalintys atsakyti į šį klausimą sudarė arti ketvirtadalio apklaustųjų KC darbuotojų ir beveik 30 proc. savivaldybės

kultūros administratorių.

Pav. 2.3.37.

Kaip vertinama polifunkcinių KC steigimo idėją?
(atsakiusiųjų proc.)

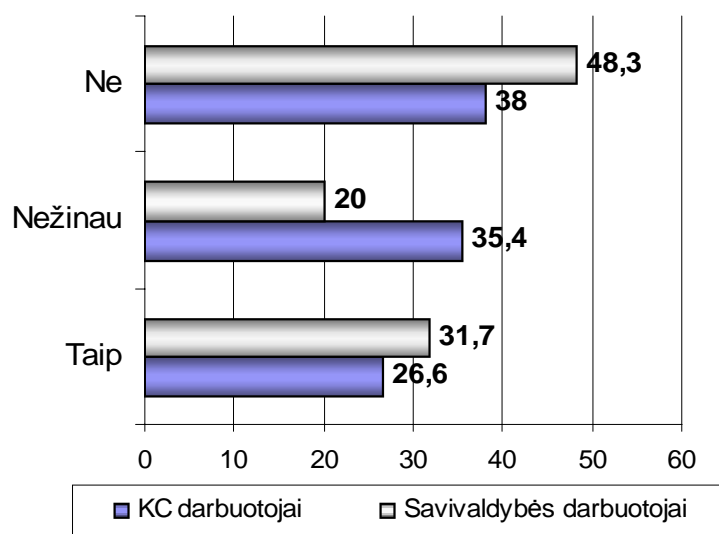

Apklaustųjų požiūris į esamus kategorijų suteikimo kultūros centrams kriterijus nevienareikšmiškas (žr. 2.3.38 pav.). Didelė KC darbuotojų (35 proc.) ir savivaldybių kultūros administratorių (20 proc.) dalis nežinojo, ar juos tenkina esami kategorijų suteikimo kultūros centrams kriterijai ir ar jie atspindi realią KC padėtį.

Vis dėlto sakančių, kad esami kategorijų kultūros centrams suteikimo kriterijai jų netenkina, buvo daugiau nei tų, kurie sutinka su taikomais kriterijais ir mano, kad jie atspindi realią KC padėtį.

Pav. 2.3.38.

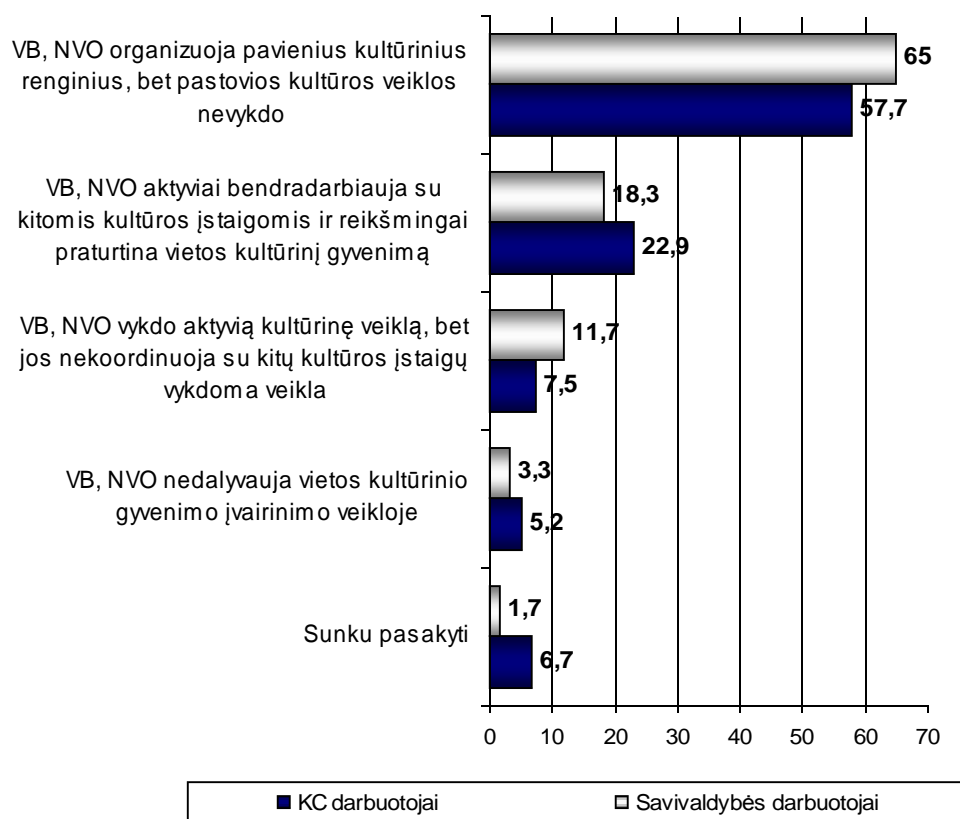
Kategorijų suteikimo kultūros centrams vertinimas
(atsakiusiųjų proc.)

Kultūros centrai vaidina gana reikšmingą vaidmenį vietos kultūrinio gyvenimo organizavime, tačiau vietos bendruomenės bei kitos nevyriausybinės organizacijos taip pat daugiau arba mažiau dalyvauja šiame procese. Todėl buvo aiškinamasi, kaip KC darbuotojai ir savivaldybių kultūros administratoriai vertina nevyriausybinių organizacijų vaidmenį (žr. 2.3.39 pav.).

Pav. 2.3.39.

Vietos bendruomenių (VB), kitų nevyriausybinių organizacijų (NVO) vaidmens vietos kultūriniam gyvenimui vertinimas
(atsakiusiųjų proc.)

Dauguma apklaustųjų teigė, kad vietos bendruomenės ir kitos NVO organizuoja pavienius kultūrinius renginius, bet pastovios kultūros veiklos nevykdo.

Tik apie penktadalis respondentų sakė, jog nevyriausybinių organizacijų reikšmingai praturtina vietos kultūrinį gyvenimą ir aktyviai bendradarbiauja su kitomis kultūros įstaigomis.

2.3.2.7. KULTŪROS DARBUOTOJŲ VERTINIMAS

KC darbuotojams ir savivaldybių kultūros specialistams buvo užduotas klausimas „Kaip jūs vertinate daugumą jūsų regiono kultūros centrų darbuotojų?“.

Atsakymai į šį klausimą parodė, kad patys KC darbuotojai gana teigiamai vertino daugumą regiono kultūros centrų darbuotojų, savivaldybių kultūros administratoriai mažesne dalimi, tačiau taip pat rinkosi teigiamus įvertinimus (žr. 2.3.40 pav.).

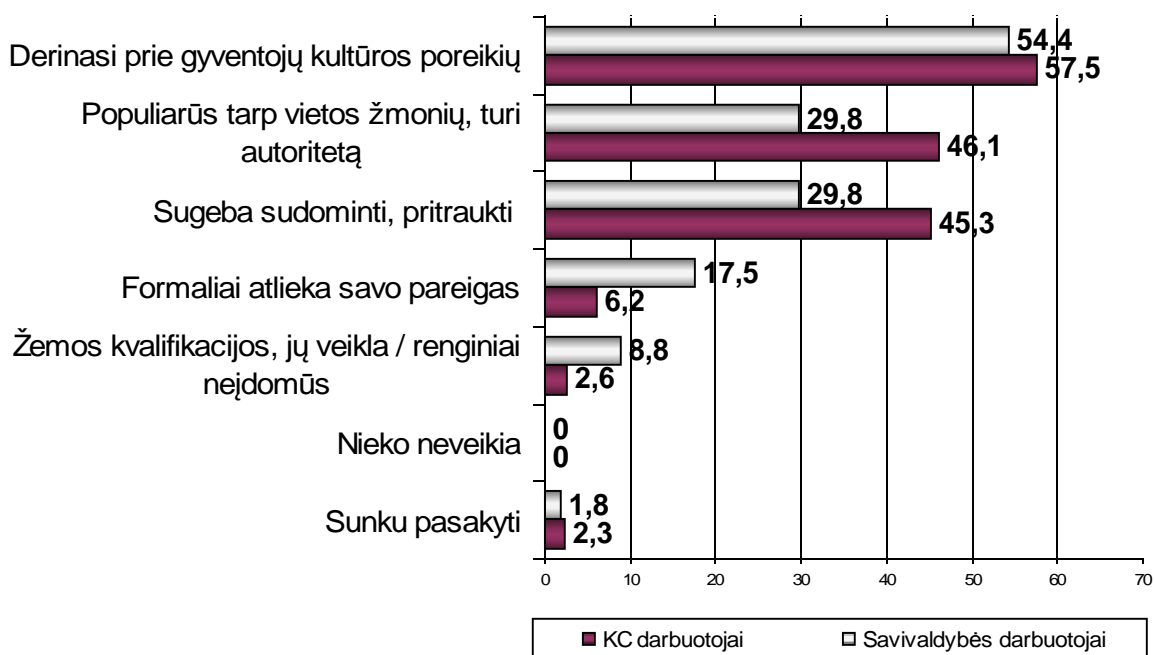
Didesnė pusė abiejų grupių apklaustųjų sakė, kad dauguma kultūros darbuotojų domisi, kaip žmonės vertina jų veiklą, ir derinasi prie gyventojų kultūros poreikių.

Tai, kad dauguma kultūros centrų darbuotojų yra populiarūs tarp vietos žmonių, turi autoritetą ir kad sugeba sudominti, pritraukti gyventojus, taiko patrauklesnes darbo formas, dažniau tvirtino patys KC darbuotojai (45-46 proc.), nors kas trečias savivaldybių kultūros administratorius irgi tam pritarė.

Neigiamus vertinimus, teigiančius, kad regiono kultūros darbuotojai formaliai atlieka savo pareigas ar kad jie yra žemos kvalifikacijos ir jų veikla bei renginiai neįdomūs rinkosi mažiau nei dešimtadalis apklaustųjų KC darbuotojų, bet savivaldybių atstovai buvo kritiškesni – tokius vertinimus pateikė kas ketvirtas.

Pav. 2.3.40.

Kultūros centrų darbuotojų vertinimas (atsakiusiųjų proc.)

Vertinant kultūros darbuotojų pakankamumą regionuose ryškesnių skirtumų tarp galimų pasirinkimų nebuvo – pusė arba truputį daugiau apklaustųjų nurodė, kad regionuose trūksta tiek meninio ugdymo specialistų, tiek kultūros ir meno vadybininkų (žr. 2.3.41 pav.).

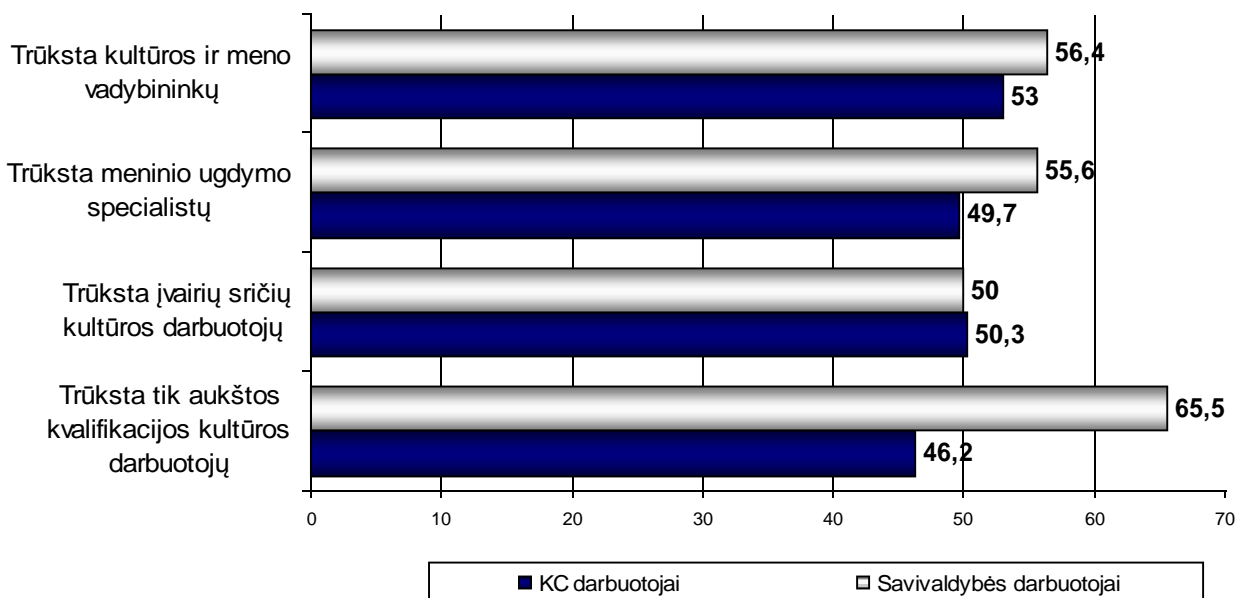
Kas antras respondentas pripažino, jog trūksta įvairių sričių kultūros darbuotojų.

Savivaldybių kultūros administratoriai ypač aktyviai (65 proc.) palaikė mintį, kad regionuose trūksta tik aukštos kvalifikacijos kultūros darbuotojų ir, atvirkščiai, patys KC darbuotojai, rečiausiai rinkosi šį atsakymą.

Kita vertus, reikėtų turėti galvoje ir tai, kad truputį mažesnė pusė, bet vis tiek nemaža dalis apklaustųjų (apie 40 proc.) su minėtais teiginiais nesutiko.

Pav. 2.3.41.

Kultūros centrų darbuotojų pakankamumo vertinimas
(atsakiusių proc.)

Tiriamųjų požiūris į kultūros darbuotojų profesinį rengimą atskleidė, kad daugiau nei 80 proc. respondentų mano, jog konkrečios meno srities išsilavinimas suteikia pakankamą kvalifikaciją bei užtikrina kokybišką profesinę veiklą.

Tai, kad kultūros vadybininko išsilavinimas suteikia pakankamą kvalifikaciją, užtikrina kokybišką profesinę veiklą, buvo teigiama rečiau, bet vis tiek daugiau nei 60 proc. apklaustųjų.

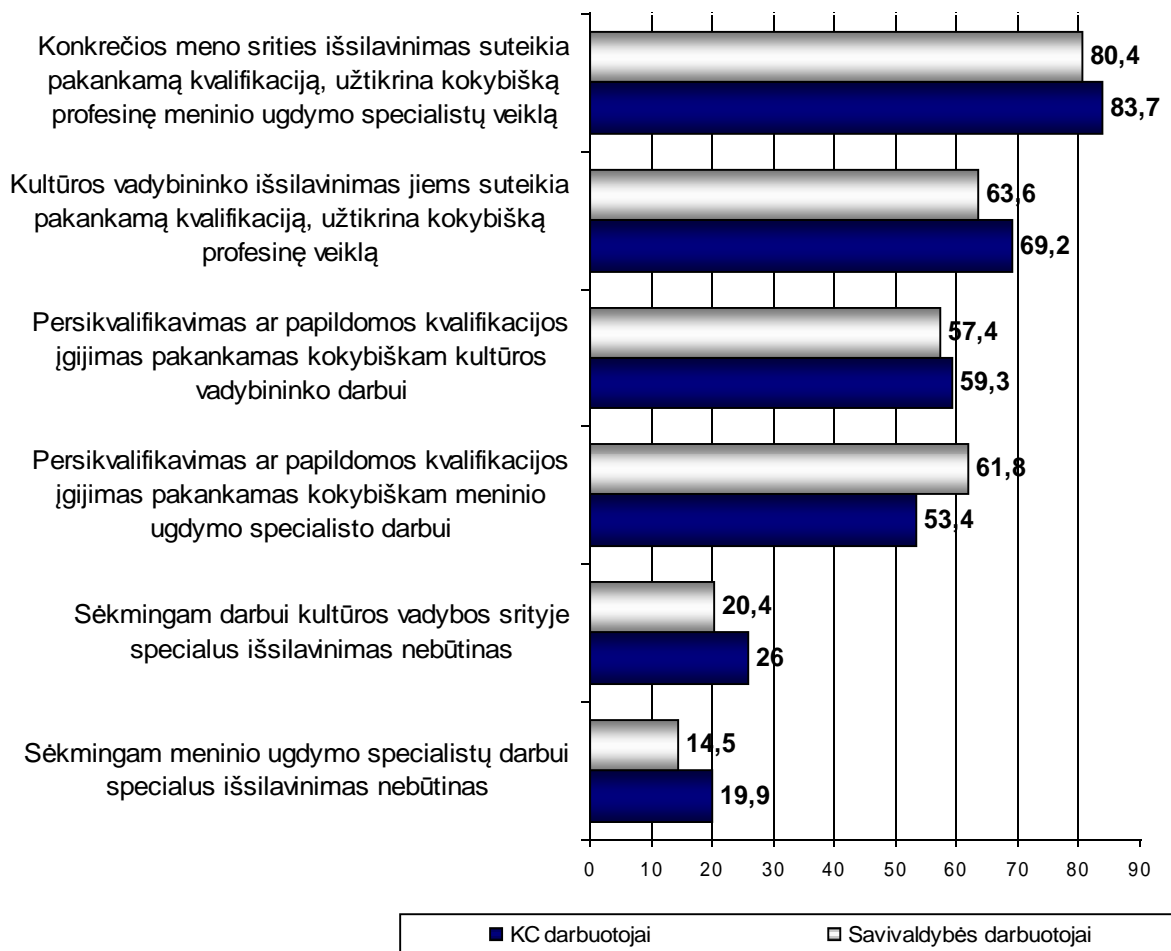
Kita vertus, didesnė pusė KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių mano, kad kokybiškam tiek meninio ugdymo specialisto, tiek ir kultūros vadybininko darbui pakaktų persikvalifikavimo ar papildomos kvalifikacijos įgijimo.

Kas ketvirtas KC darbuotojas ir kas penktas savivaldybių kultūros administratorius

pripažino, kad sėkmingam darbui kultūros vadybos srityje specialus išsilavinimas nebūtinus. Tai, kad darbui meninio ugdymo ir saviraiškos srityje specialus išsilavinimas nebūtinus buvo teigiama rečiau, bet vis dėlto su tuo sutiko 20 proc. KC darbuotojų ir 15 proc. savivaldybių atstovų.

Pav. 2.3.42.

Požiūris į kultūros centrų meninio ugdymo specialistų ir kultūrinės veiklos organizatorių profesinį parengimą
(atsakiusių proc.)

KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių požiūris į esamą kultūros darbuotojų atestavimo tvarką gana prieštaringas (žr. 2.3.43 pav.).

Tik nepilnas trečdalis apklaustųjų pripažino, kad esama kultūros darbuotojų atestavimo tvarka juos tenkina.

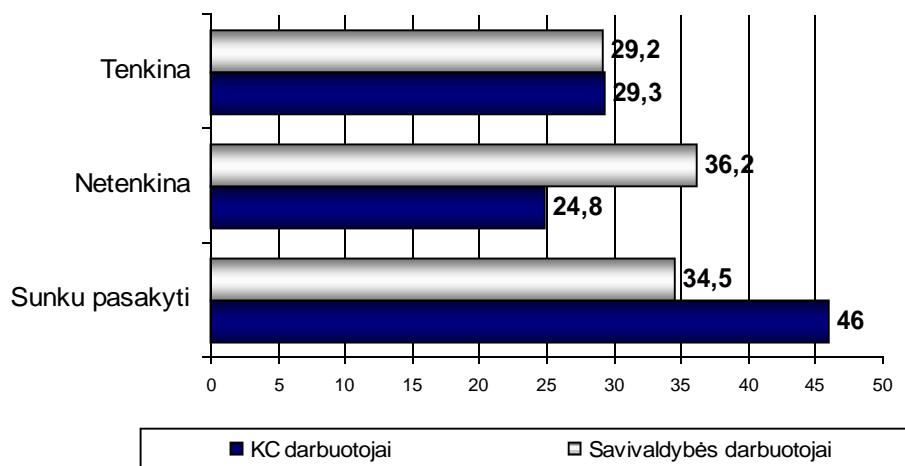
Savivaldybių kultūros specialistai dažniau (36 proc.) išreiškė nepasitenkinimą kultūros darbuotojų atestavimo tvarka nei buvo ja patenkinti. Kas ketvirtas KC darbuotojas taip pat sakėsi esąs nepatenkintas esama atestavimo tvarka.

Be to daugelis negalėjo atsakyti į klausimą „Ar Jus tenkina esama kultūros darbuotojų

atestavimo tvarka?“.

Pav. 2.3.43.

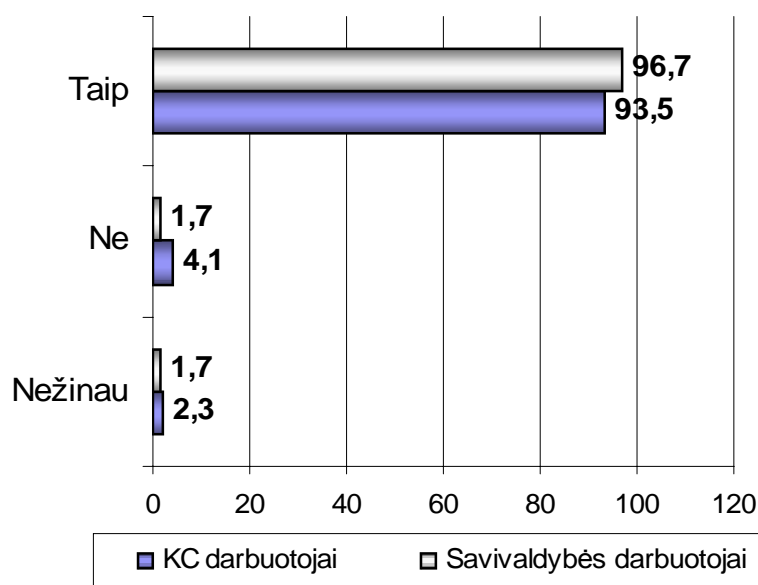
Pasitenkinimas esama kultūros darbuotojų atestavimo tvarka
(atsakiusių proc.)

Dauguma apklaustų KC ir savivaldybių darbuotojų sutiko, kad yra juntamas kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo, perkvalifikavimo ar papildomos kvalifikacijos įgijimo poreikis (žr. 2.3.44 pav., 2.3.45 pav.).

Pav. 2.3.44.

Ar yra kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo poreikis?
(atsakiusių proc.)

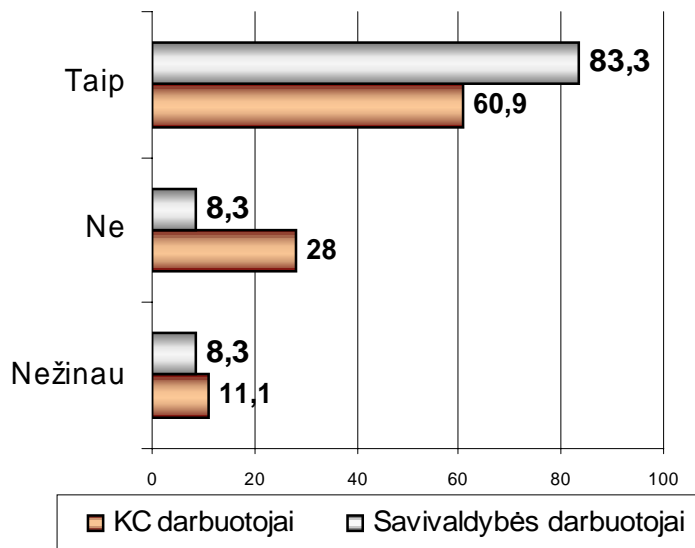
Kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo poreikį teigė beveik visi apklaustieji

(94-97 proc.).

Kultūros darbuotojų perkvalifikavimo ar papildomos kvalifikacijos įgijimo poreikis aktualesnis atrodo savivaldybių darbuotojams, atsakingiems už kultūros administravimą (83 proc.), KC darbuotojai taip pat dažniausiai sutinka, kad šis poreikis svarbus, tačiau mažesne dalimi (61 proc.). Be to arti trečdalis apklaustų KC darbuotojų nesutiko, kad perkvalifikavimas ar papildomos kvalifikacijos įgijimas aktualus.

Pav. 2.3.45.

Ar yra kultūros darbuotojų persikvalifikavimo, papildomos kvalifikacijos įgijimo poreikis?
(atsakiusiųjų proc.)

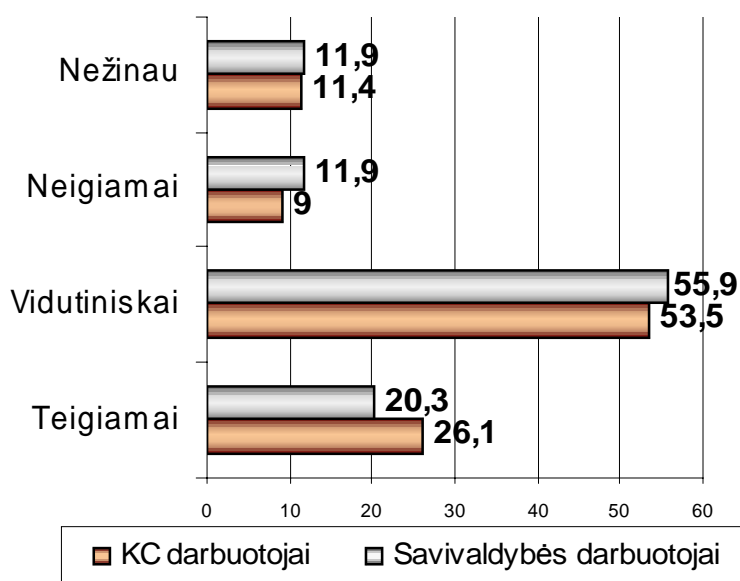

Kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sistema didesnės pusės apklaustųjų vertinama vidutiniškai (žr. 2.3.46 pav.).

Maždaug kas ketvirtas KC darbuotojas ir kas penktas savivaldybės kultūros administratorius kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sistemą įvertino teigiamai.

Neigiamus kvalifikacijos tobulinimo sistemos vertinimus pateikė apie dešimtadalis respondentų. Ir dar dešimtadalis apklaustųjų kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sistemos įvertinti negalėjo.

Kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sistemos vertinimas
(atsakiusiųjų proc.)

Gilinantis į priežastis, skatinančias kultūros darbuotojus tobulinti savo kvalifikaciją, savivaldybių kultūros administratorių buvo klausta, kokie, jų nuomone, motyvai skatina kultūros darbuotojus tobulinti kvalifikaciją, o KC darbuotojų klausta, kas juos pačius paskatintų tobulinti kvalifikaciją (žr. 2.3.47 pav.).

Įdomu tai, kad esminių skirtumų tarp apklaustųjų grupių neišryškėjo. Didžiausia dalis respondentų pažymėjo, kad asmeninis profesinis tobulėjimas, noras kokybiškiau dirbti yra svarbiausia kvalifikacijos tobulinimo paskata.

Šalia to antroje pagal svarbą vietoje daugelis (virš 80 proc.) savivaldybių atstovų nurodė tokius kvalifikacijos tobulinimą skatinančius motyvus:

- gretutinių sričių (įvairių meno sričių, psichologijos, kt.) žinių trūkumas (86 proc.),
- noras išlaikyti darbo vietą (84 proc.),
- kontaktų su kolegomis užmezgimas, galimybė pasidalinti patirtimi (83 proc.).

Daugelis (apie 90 proc.) KC darbuotojų sakė, kad jiems taip pat būtų svarbu:

- atlyginimo didėjimas (90 proc.),
- kontaktų su kolegomis užmezgimas, galimybė pasidalinti patirtimi (89 proc.).

Beveik du trečdaliai savivaldybių kultūros specialistų pabrėžė atlyginimo didėjimo svarbą bei profesinių žinių ir įgūdžių stoką.

Taigi, atlyginimo didėjimas labiau motyvuotų KC darbuotojus tobulinti kvalifikaciją

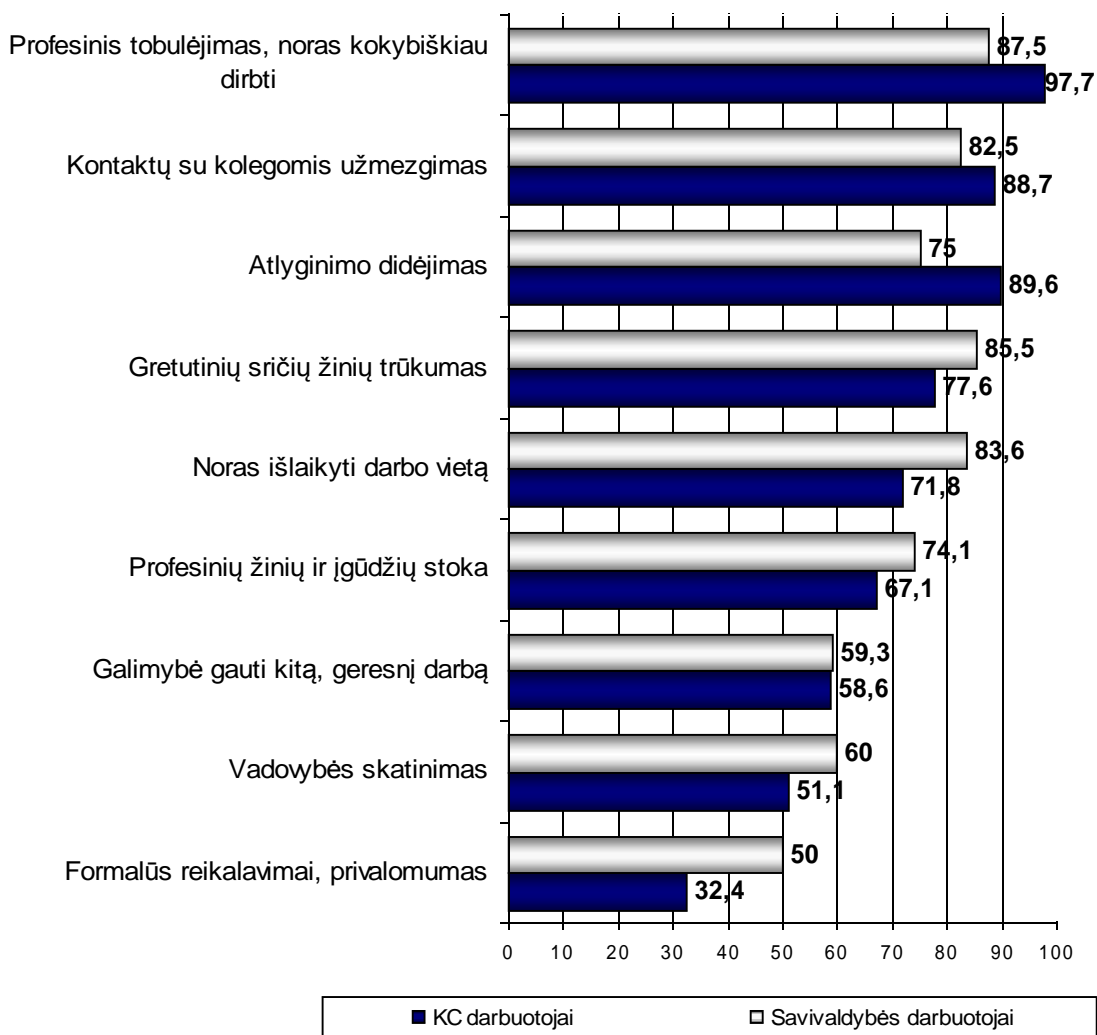
nei tai atrodo savivaldybių atstovams, ir, atvirkščiai, toks motyvas kaip noras išlaikyti darbo vietą svarbesnis atrodo savivaldybių kultūros administratoriams nei KC darbuotojams.

Apie 60 proc. apklaustųjų sutiko, kad kvalifikaciją tobulinti kultūros darbuotojus skatina galimybė gauti kitą, geresnį darbą.

Mažiausia apklaustųjų dalis veiksmingais kvalifikacijos tobulinimo motyvais įvardijo vadovybės skatinimą ir formalių reikalavimų, privalomumo svarbą. Pažymėtina, jog šios paskatos savivaldybių kultūros administratorių požiūriu yra reikšmingesnės nei KC darbuotojai pripažįsta.

Pav. 2.3.47.

Kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo paskatų vertinimas (atsakiusiųjų proc.)

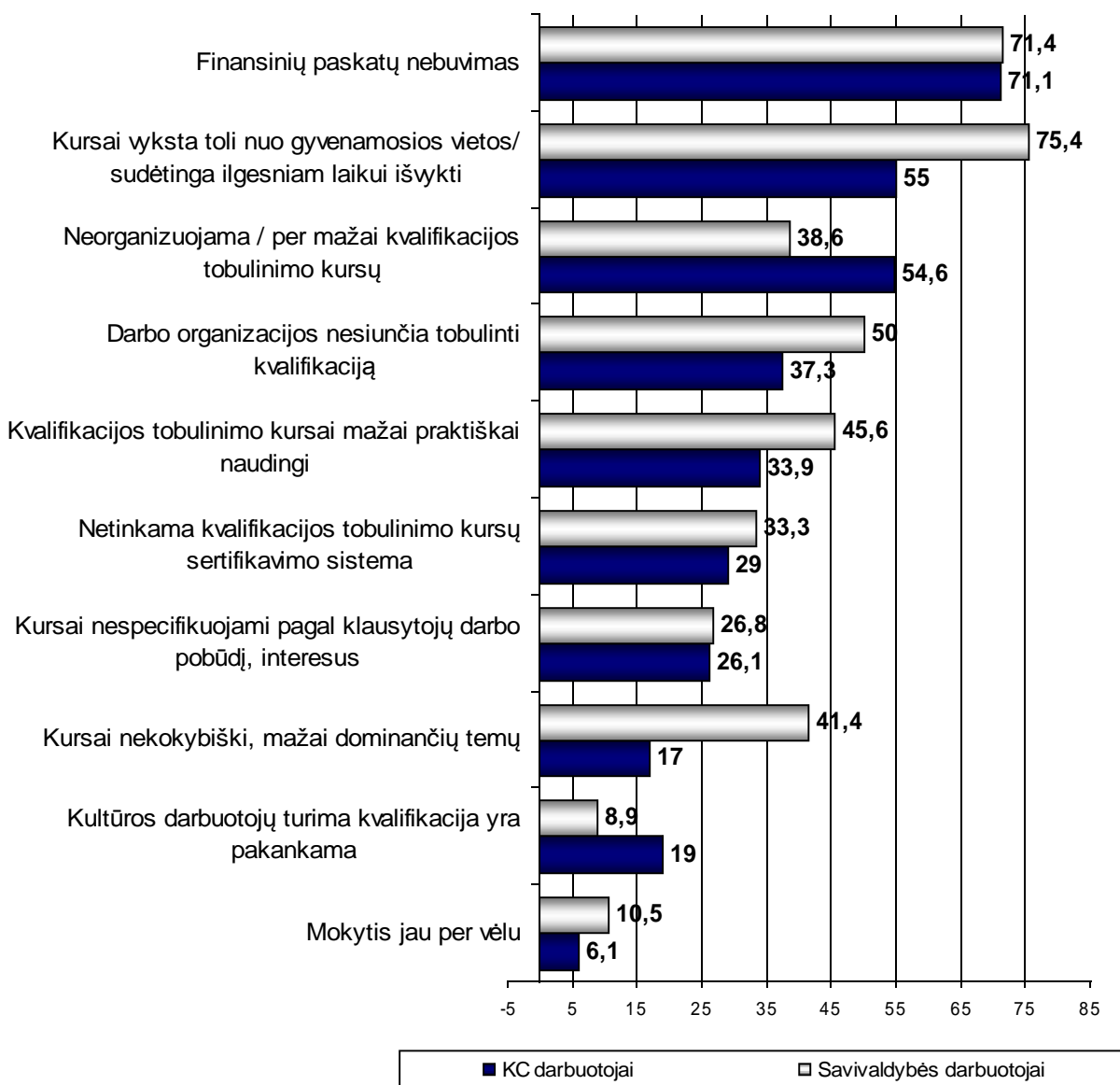
Šalia kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo paskatų siekiama nustatyti ir

esamus trukdžius (žr. 2.3.48 pav.).

Kaip ir ankstesniu atveju, savivaldybių kultūros administratorių buvo klausta, kokios, jų nuomone, aplinkybės trukdo kultūros darbuotojams tobulinti kvalifikaciją, o KC darbuotojų – kokios aplinkybės jiems patiems trukdo tobulinti kvalifikaciją.

Pav. 2.3.48.

Kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo trukdžiai
(atsakiusiųjų proc.)

Finansinių paskatų nebuvimas nurodomas kaip vienas svarbiausių kvalifikacijos tobulinimo trukdžių vienodai reikšmingas abiemis apklaustųjų grupėms (71 proc.). Pagal pasirinkimo dažnį, KC darbuotojams šis barjeras yra pirmaeilės svarbos, o savivaldybių atstovai šalia to net didesne dalimi (du trečdaliai) pažymėjo trukdį, kad kursai vyksta toli nuo kultūros darbuotojų gyvenamosios vietos ir jiems sudėtinga ilgesniam laikui išvykti.

Iš KC darbuotojų atsakymų matome, kad nutolusi kursų organizavimo vieta, savivaldybių atstovų nuomone, itin apsunkinanti kvalifikacijos tobulinimą, svarbi ir patiems kultūros darbuotojams, tačiau šios aplinkybės svarbą jie pabrėžė kur kas rečiau (maždaug kas antras).

Panaši KC darbuotojų dalis teigė, kad tobulinti kvalifikaciją jiems trukdo tai, kad neorganizuojama arba per mažai organizuojama kvalifikacijos tobulinimo kursų. Šios aplinkybės svarbą pripažino 39 proc. savivaldybių kultūros specialistų.

Savivaldybių kultūros administratoriai dažniau nurodė tokias kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą apsunkinančias aplinkybes kaip darbo organizacijos nesiunčia tobulinti kvalifikaciją (50 proc.), kvalifikacijos tobulinimo kursai mažai praktiškai naudingi (46 proc.), kursai nekokybiški, trūksta kultūros darbuotojus dominančių temų (41 proc.).

KC darbuotojai, skirtingai nuo savivaldybių atstovų, rečiau sutiko, kad tobulinti kvalifikaciją jiems trukdo praktiškos kursų naudos stoka ar nepakankama kokybė.

Galima pastebėti, jog KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių nuomonės dėl kvalifikacijos tobulinimo kursų skaičiaus ir kokybės išsiskiria: KC darbuotojai dažniau pabrėžia kursų trūkumą, o savivaldybės atstovams būdingiau akcentuoti nepakankamą kursų praktinę naudą ir kokybę.

Apie trečdalis abiejų grupių apklaustųjų teigė, kad kvalifikacijos tobulinimui trukdo netinkama kvalifikacijos tobulinimo kursų sertifikavimo sistema (nesuteikiami sertifikatai, arba jie nepripažįstami), o kas ketvirtas pažymėjo, jog kursai nspecifikuojami pagal klausytojų darbo pobūdį, interesus.

Retas respondentas (dešimtadalis ir mažiau) kvalifikacijos tobulinimo barjerus siejo su tuo, kad kultūros darbuotojams mokytis per vėlu.

Kas penktas KC darbuotojas nurodė, kad jo turima kvalifikacija yra pakankama, tačiau savivaldybių atstovai kur kas mažesne dalimi sutiko, kad tai pakankama priežastis atsisakyti tobulinti kvalifikaciją.

2.3.2.7. VAIKŲ IR JAUNIMO UŽIMTUMAS BEI MENINIS UGDYMAS

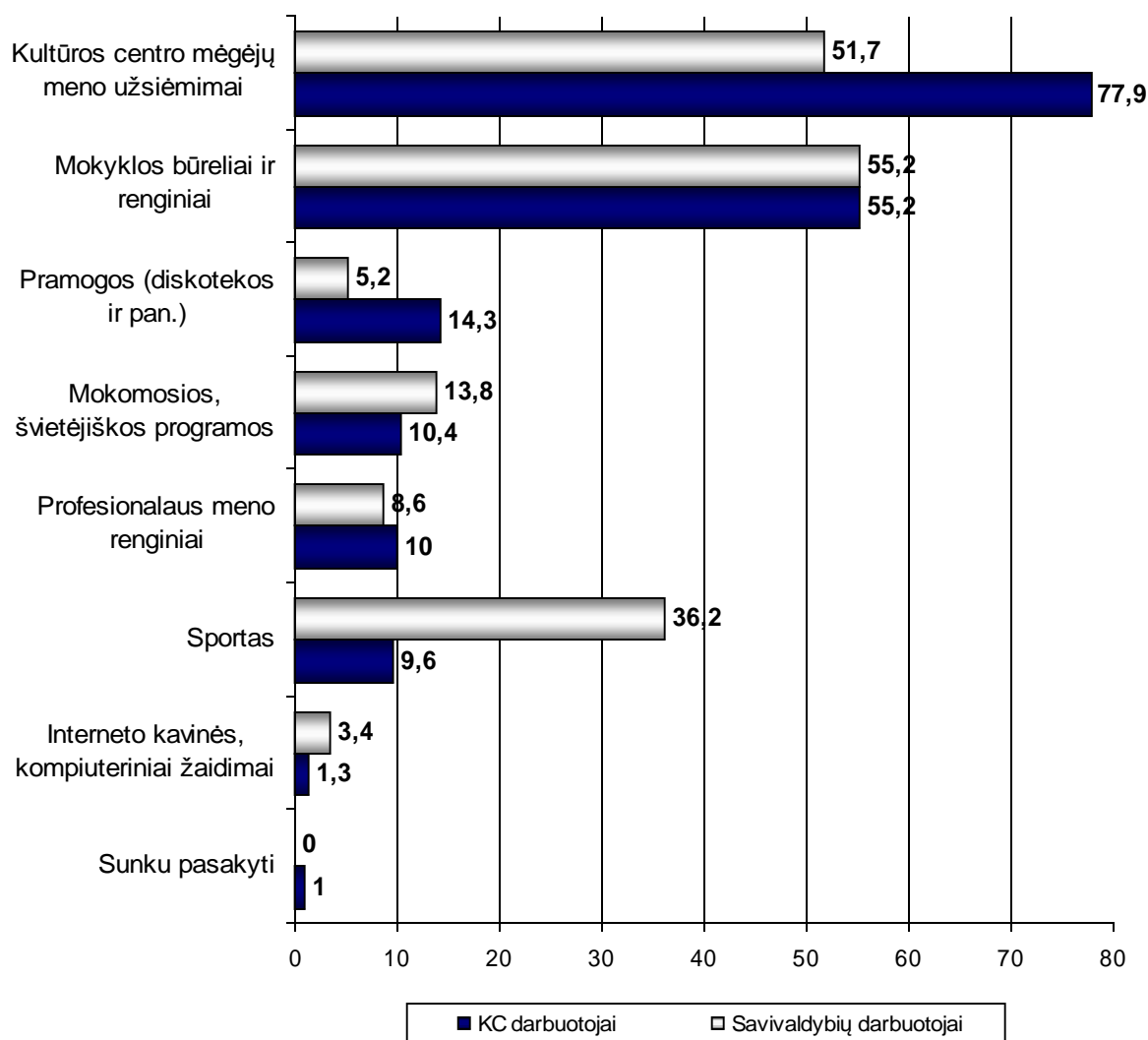
Atskiras klausimų blokas buvo skirtas vaikų ir jaunimo užimtumo bei meninio ugdymo situacijai išsiaiškinti.

Pirmiausiai buvo siekta nustatyti, kokios užimtumo ir laisvalaikio praleidimo formos prieinamos vaikams ir jaunimui regionuose (žr. 2.3.49 pav.).

Pagal respondentų atsakymus galima spręsti, kad pagrindinės regionų vaikų ir jaunimo laisvalaikio ir užimtumo besirūpinančios įstaigos – tai mokykla ir kultūros centras (tai nurodė didesnę pusę respondentų). Pažymėtina, kad KC darbuotojai ženkliai dažniau akcentavo kultūros centro veiklos svarbą nei savivaldybių kultūros administratoriai.

Pav. 2.3.49.

Vaikų ir jaunimo užimtumo / laisvalaikio praleidimo formos prieinamos regionuose
(atsakiusiųjų proc.)

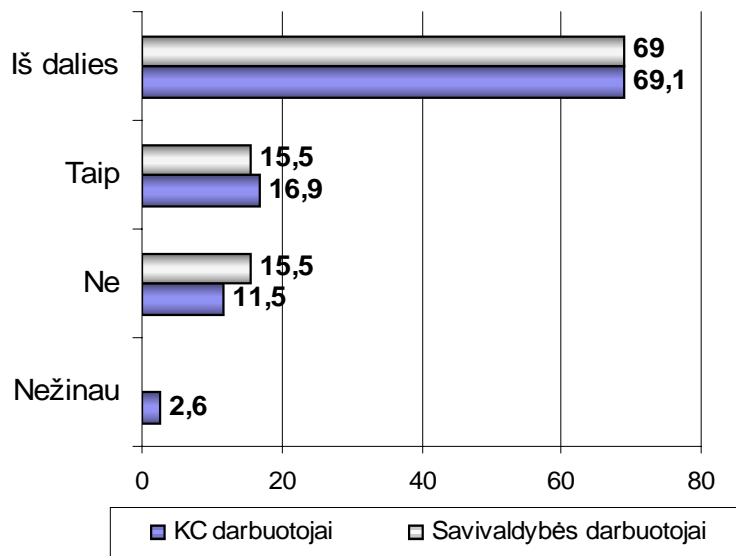
Tik nedidelė apklaustųjų dalis teigė, kad interneto kavinės, kompiuteriniai žaidimai prieinami jų regiono vaikams ir jaunimui.

Tokias regiono vaikų ir jaunimo užimtumo bei laisvalaikio praleidimo formas kaip mokomosios, švietėjiškos, ugdymo programos; profesionalaus meno renginiai; sportas; pramogos (diskotekos ir pan.) minėjo apie dešimtadalis apklaustų KC darbuotojų.

Panašiai situaciją vertino ir savivaldybių kultūros specialistai, tačiau, jie rečiau nurodė vaikų ir jaunimo galimybes pramogauti (pvz., lankytis diskotekose) ir ženkliai (beveik keturis kartus) dažniau akcentavo sporto prieinamumą.

Respondentų taip pat buvo klausama, ar pakankamai dėmesio skiriama vaikų ir jaunimo kultūrinei edukacijai, t.y. meninių, estetinių ir kultūrinių įgūdžių ugdymui (žr. 2.3.50 pav.).

Pav. 2.3.50.
Ar pakankamai dėmesio skiriama vaikų, jaunimo kultūrinei edukacijai?
(atsakiusiųjų proc.)

Didžioji dalis respondentų (69 proc.) į šį klausimą atsakė diplomatiškai, pasirinkdami atsakymą „iš dalies“.

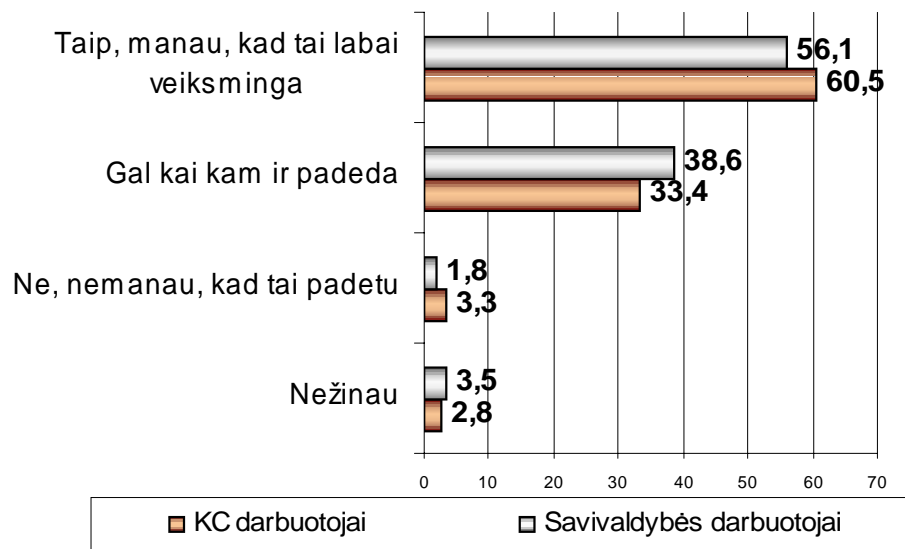
Kiti pasiskirstė į dvi beveik lygias dalis: viena, neženkliai didesnė, apklaustųjų dalis tikino, kad vaikų ir jaunimo kultūrinei edukacijai skiriama pakankamai dėmesio, o kita dalis išreiškė nuomonę, jog vaikų ir meninių, estetinių ir kultūrinių įgūdžių ugdymui dėmesio nepakanka.

Vaikų ir jaunimo užimtumo, kultūrinės edukacijos svarbos supratimas buvo tikslinami klausimu, ar vaikų ir jaunimo užimtumas, jų meninis ugdymas yra veiksmingi mažinant

narkotikų, alkoholio vartojimo plitimą?“ (žr. 2.3.51 pav.).

Pav. 2.3.51.

Ar vaikų, jaunimo užimtumas, meninis ugdymas veiksmingi mažinant narkotikų, alkoholio vartojimo plitimą?
(atsakiusiųjų proc.)

Daugelis apklaustųjų pripažino, kad, jų manymu, vaikų ir jaunimo užimtumas, meninis ugdymas – tai labai veiksmingos narkotikų bei alkoholio vartojimo prevencijos priemonės.

Tačiau nemaža dalis KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių išreiškė mažiau optimistišką požiūrį – apie trečdalis apklaustųjų abejojo plačiu vaikų ir jaunimo užimtumo, meninio ugdymo poveikiu, pasirinkdami atsakymą „gal kai kam ir padeda“.

Vis dėlto labai mažai kas teigė, kad vaikų ir jaunimo užimtumas, meninis ugdymas visiškai neveiksmingi mažinant narkotikų, alkoholio vartojimo plitimą.

Respondentų buvo klausta ir apie Vaikų bei jaunimo kultūrinės edukacijos programą 2006-2011 m.

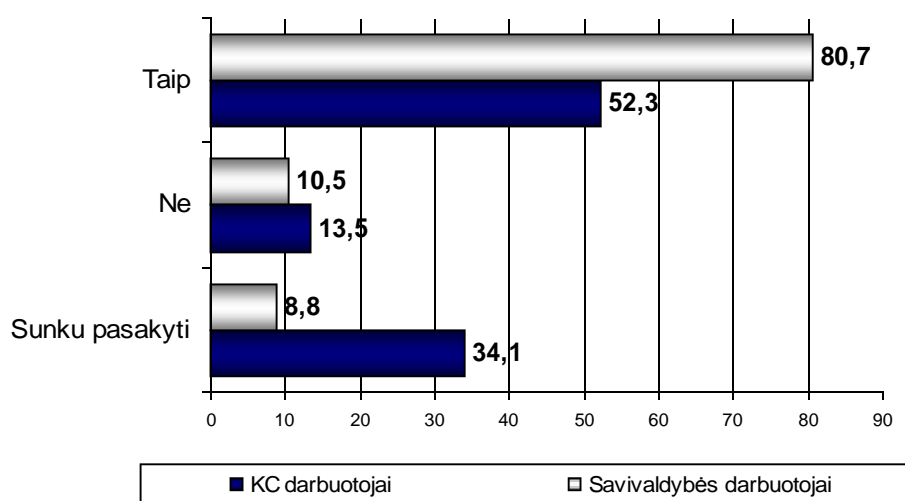
Kalbant apie dalyvavimą, įgyvendinant Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programą, dažniausiai buvo nurodomas teigiamas atsakymas: virš 80 proc. savivaldybių kultūros administratorių tikino, kad jų regiono kultūros darbuotojai ir įstaigos dalyvauja įgyvendinant Programą ir truputį daugiau nei pusė (52 proc.) KC darbuotojų pripažino, kad jų kultūros centras yra parengęs ar planuoja parengti projektus šiai Programai įgyvendinti (žr. 2.3.52 pav.).

Teigiančių, kad jų kultūros centras arba regiono kultūros įstaigos Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programoje nedalyvauja buvo vos daugiau nei dešimtadalis.

Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad trečdalis apklaustų KC darbuotojų nežinojo ar negalėjo atsakyti į klausimą, ar jų kultūros centras yra parengęs ar planuoja parengti projektus, įgyvendinant Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programą.

Pav. 2.3.52.

Ar Jūsų (jūsų regiono) KC dalyvauja įgyvendinant vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programos 2006-2011m. priemones?
(atsakiusiųjų proc.)

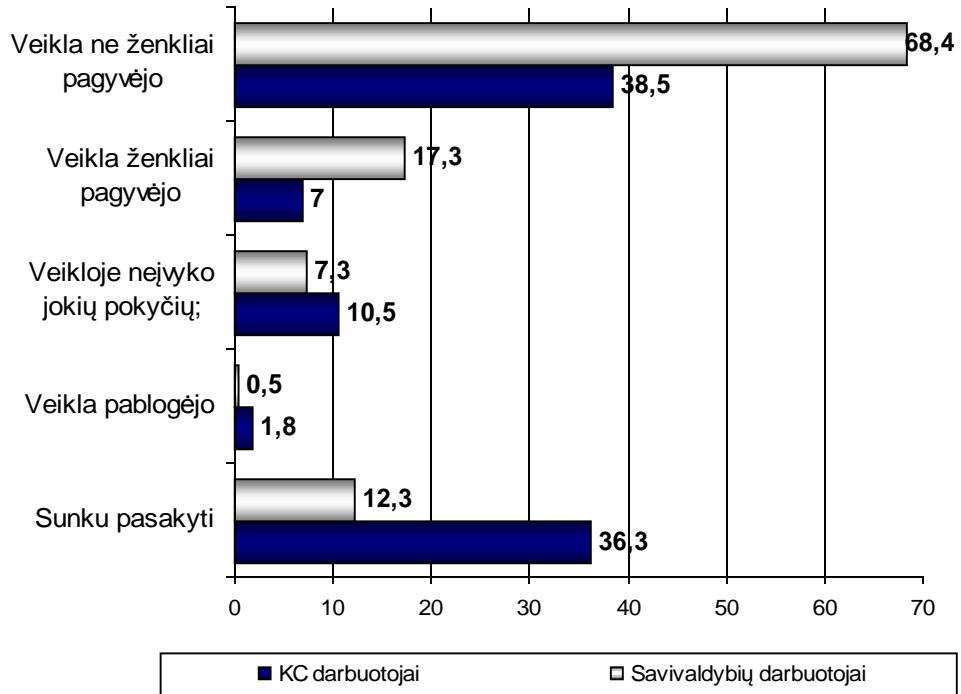
Vertindami Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programos įgyvendinimo poveikį, savivaldybių kultūros administratoriai buvo ženkliai optimistiškesni nei KC darbuotojai (žr. 2.3.53 pav.). Tačiau ir savivaldybių atstovų grupėje tik 17 proc. apklaustųjų galėjo pasakyti, kad Programos poveikyje vaikų ir jaunimo meninių, estetinių ir kultūrinių įgūdžių ugdymo veikla regione ženkliai pagyvėjo, didžioji dalis (68 proc.) rinkosi atsakymą, kad vaikų ir jaunimo ugdymo veikla regione pagyvėjo, bet ne ženkliai.

Pastarąjį saikingą Programos poveikio vertinimą taip pat dažniausiai nurodė ir KC darbuotojai, nors ženkliai mažesne dalimi (39 proc.), o reikšmingą pagerėjimą teigė tik 7 proc.

Tai, kad Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programos poveikyje, regionuose neįvyko jokių pokyčių, teigė apie dešimtadalis KC darbuotojų ir 7 proc. savivaldybių atstovų.

Vėlgi daugiau nei trečdalis apklaustų KC darbuotojų negalėjo įvertinti Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programos poveikio.

Pav. 2.3.53.
Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programos 2006-2011m. gyvendinimo poveikio įvertinimas
 (atsakiusiųjų proc.)

KULTŪROS CENTRŲ DARBUOTOJŲ IR SAVIVALDYBIŲ KULTŪROS ADMINISTRATORIŲ APKLAUSOS APIBENDRINIMAS IR IŠVADOS

- Vertinant esamą regionų kultūros būklę, kultūros centrų darbuotojų ir savivaldybių darbuotojų / specialistų atsakingų už kultūros administravimą nuomonės iš esmės nesiskyrė, apklaustieji pasiskirtė į dvi beveik lygias dalis – vieni teigė, kad regionų kultūros plėtrai skiriamas nemažas, bet vis dar nepakankamas dėmesys, išlieka netolygumai tarp regionų ir centro suteikiamų galimybių tenkinti kultūrinius poreikius; kiti išsakė kritiškesnę nuomonę, jog regionų gyventojų galimybės tenkinti kultūrinius poreikius kur kas mažesnės nei centro – regionų kultūros plėtrai skiriama per mažai dėmesio. Dauguma Lietuvos gyventojų pritarė, kad regionų kultūros plėtrai skiriama per mažai dėmesio.
- Vertinant kultūros paslaugų įvairovę ir kokybę Lietuvos regionuose, dažniausiai teigiama, kad kultūros paslaugų kokybė regionuose gera, tačiau trūksta jų įvairovės. Ši pozicija būdingesnė savivaldybių kultūros administratoriams.
- Didžioji dauguma KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių mano, kad jų regiono kultūrinis gyvenimas tik iš dalies tenkina gyventojų kultūrinius poreikius.
- Apie 80 proc. ir daugiau savivaldybių darbuotojų tvirtino, kad jų regiono kultūros įstaigos dalyvauja įgyvendinant Valstybinės kultūros plėtros programas. KC darbuotojų, nurodančių, kad jų kultūros centras rengia ar planuoja rengti projektus, įgyvendinančius šias programas, buvo mažiau (apie 52-61 proc.).
- Vertindami Etninės kultūros plėtros bei Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programų įgyvendinimo poveikį, didžioji dalis respondentų teigė, kad šių programų poveikyje kultūros veikla regione pagyvėjo, nors ne ženkliai. Apie Regionų kultūros plėtros programos poveikį dažniausiai buvo sakoma, kad Programos įgyvendinimas palaiko esamą regiono kultūros būklę.
- Didesnei pusei KC darbuotojų labiau priimtina nuostata, jog tikslinga kad ir nedidelėmis sumomis paremti kuo didesnę skaičių projektų. Savivaldybių atstovai daugumoje mano priešingai – didesnė jų pusė palaiko nuomonę, jog reikėtų remti reikšmingiausius, stambesnius projektus, jiems skiriant didesnę finansinę paramą.
- Dauguma KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių tik iš dalies sutinka su tuo, kad pakankamai dėmesio skiriama etninės kultūros išsaugojimui ir plėtotei.
- Abiejų tiriamųjų grupių atstovų pačia svarbiausia regionų gyventojams kultūros įstaiga nurodė esant kultūros centrus. Lietuvos gyventojų nuomone, pirmoje svarbiausių kultūros įstaigų vietoje buvo bibliotekos. Tuo tarpu pagal KC ir savivaldybių darbuotojų vertinimus bibliotekos atsidūrė antroje vietoje, nors jų pirmaeilę svarbą išskyrė didesnė pusė respondentų.

- Kultūros įstaigų pakankamumo / nepakankamumo vertinimai atskleidė, kad dauguma kultūros centrų darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių mano, kad svarbiausiomis įvardintų kultūros įstaigų, tokių kaip bibliotekos, kultūros centrai, muziejai, tinklas regionuose yra optimalus.
- Vertinant regionų kultūros plėtros trukdžius, didžiosios daugumos apklaustųjų nuomone, pagrindinės problemos – nepakankamas valstybės dėmesys regionų kultūros rėmimui ir prasta materialinė techninė kultūros įstaigų būklė. Taip pat daugiau nei pusė respondentų regionų kultūros plėtros sunkumus tapatino su kultūros darbuotojų, specialistų trūkumu. Virš 40 proc. KC darbuotojų ir savivaldybės kultūros administratorių galvoja, kad intensyvinti kultūros plėtrą regionuose trukdo įvairių institucijų bendradarbiavimo, veiklos koordinavimo stoka.
- Vertinant bibliotekų populiarumą tarp vietos gyventojų, maždaug kas antras apklaustasis teigė, kad bibliotekoje lankosi ir jos veikla bei renginiais domisi nemaža gyventojų dalis. Pagrindinės nurodytos gyventojų nesilankymo bibliotekoje priežastys – poreikio, intereso ar įpročio lankytis bibliotekoje nebuvimas ir skurdus bibliotekų fondas, gyventojus dominančių knygų, naujausios periodikos stoka
- Dauguma apklaustųjų teigė, kad muziejų ekspozicijos, jų požiūriu, pakankamai įdomios. Vertindami muziejų populiarumą tarp vietos gyventojų, vieni sakė, kad muziejaus veikla bei renginiais domisi siauras vietos gyventojų ratas, kiti teigė, jog muziejais domisi nemaža gyventojų dalis.
- Kaip veiksmingiausia kino lankymo paskata nurodyta geresnių, įvairesnio žanro filmų (pvz. kino aukso fondas) demonstravimas. Šalia filmų kokybės taip pat įvardinta kino teatro ar salės būklės svarba ir bilietų pigumas. Trečdalis savivaldybių kultūros administratorių ir net 45 proc. KC darbuotojų teigė, kad jų gyvenamojoje vietovėje kinas nerodomas.
- Didesnė pusė kultūros centrų ir savivaldybių kultūros skyrių darbuotojų pabrėžė, kad teatro pasirodymais domisi ir spektaklius lanko nemaža vietos gyventojų dalis, o maždaug kas ketvirto respondento nuomone, dauguma gyventojų domisi teatru, noriai lanko spektaklius. Nurodant gyventojų nesilankymo teatre priežastis, arti pusės apklaustųjų pabrėžė, kad vienas svarbiausių barjerų – bilietų brangumas.
- Vertinant koncertų dažnį, dauguma apklaustųjų nurodė, kad koncertai vyksta pakankamai dažnai, o dar apie penktadalis tvirtino, jog koncertai vyksta nuolatos. Dažniausiai regionuose vyksta pramoginės muzikos (estradinės, pop, roko ir pan.) koncertai. Antroje vietoje pagal pasirinkusiųjų dalį dažniausiai buvo nurodyti liaudies muzikos (kaimo kapelų ir pan.) koncertai. Daugumos respondentų manymu, regionuose labiausiai trūksta džiazos muzikos ir klasikinės muzikos koncertų. Svarbiausias nurodytas koncertų lankymo barjeras – bilietų kaina. Tarp dažnesnio gyventojų lankymosi koncertuose paskatų taip pat nurodyta šiuolaikinės koncertų salės įrengimo ir aukštesnio atlikimo lygio svarba.
- Beveik visi respondentai kultūros centrų veiklą vertino iš esmės teigiamai. Dažniausiai buvo sakoma, kad kultūros centrai veikia neblogai, nors jų veiklą galima būtų tobulinti, taip pat neretai buvo nurodoma, jog kultūros centrai veikia labai aktyviai ir vietos gyventojų yra suvokiami kaip kultūrinio gyvenimo centras.

- Didžioji dalis respondentų mano, kad per pastarąjį dešimtmetį kultūros centrų veikla kaip buvo taip ir liko gera arba pagerėjo. Palyginus su Lietuvos gyventojų kultūros centrų veiklos pokyčių vertinimu, matome, kad su kultūra susijusių darbuotojų pozicija kultūros centrų atžvilgiu kur kas optimistiškesnė nei vartotojų.
- Vertinant įvairių kultūros centro veiklos sričių svarbą, dažniausiai pačia svarbiausia sritimi įvardintas mėgėjų meno ir etninės kultūros plėtojimas (Lietuvos gyventojai mažesne dalimi pritarė šiai nuomonei). Truputį daugiau nei penktadalis apklaustųjų kultūros centrų veiklą siejo su masinių renginių organizavimu, nors Lietuvos gyventojai šiai KC veiklai suteikė prioritetą.
- Svarbiausios nurodytos gyventojų pritraukimo į kultūros centrus priemonės – geresnės, šiuolaikiškiau įrengtos patalpos; daugiau meninio ugdymo, saviraiškos užsiėmimų suaugusiems, pagyvenusiems ir vaikams, daugiau profesionalaus meno renginių. Taip pat dažnai nurodoma įdomesnių, patrauklesnių kultūros centro renginių svarba, geresnės informacijos sklaidos poreikis.
- Daugumos apklaustųjų nuomone, KC ar jo padalinio uždarymas apribotų vietos gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimo galimybes.
- Vertindami polifunkcinių kultūros centrų steigimo galimybę, didesnė pusė apklaustųjų sakė, kad pritarėtų tokiai dėjai. Pažymėtina, jog polifunkciniai kultūros centrai savivaldybių kultūros administratoriams priimtinesni nei KC darbuotojams.
- Požiūris į esamus kategorijų suteikimo kultūros centrams kriterijus nevienareikšmiškas: sakančių, kad esami kategorijų kultūros centrų suteikimo kriterijai jų netenkina, buvo daugiau nei tų, kurie sutinka su taikomais kriterijais ir mano, kad jie atspindi realią KC padėtį.
- Dauguma apklaustųjų teigė, kad vietos bendruomenės ir kitos NVO organizuoja pavienius kultūrinius renginius, bet pastovios kultūros veiklos nevykdo.
- Patys KC darbuotojai gana teigiamai vertino daugumą regiono kultūros centrų darbuotojų, savivaldybių kultūros administratoriai mažesne dalimi, tačiau taip pat rinkosi teigiamus įvertinimus.
- Neigiamus vertinimus, teigiančius, kad regiono kultūros darbuotojai formaliai atlieka savo pareigas ar kad jie yra žemos kvalifikacijos ir jų veikla bei renginiai neįdomūs rinkosi mažiau nei dešimtadalis apklaustųjų KC darbuotojų, bet savivaldybių atstovai buvo kritiškesni – tokius vertinimus pateikė kas ketvirtas.
- Didesnė pusė apklaustųjų nurodė, kad regionuose trūksta tiek meninio ugdymo specialistų, tiek kultūros ir meno vadybininkų. Savivaldybių kultūros administratoriai ypač aktyviai palaikė mintį, kad regionuose trūksta tik aukštos kvalifikacijos kultūros darbuotojų.
- Dauguma respondentų mano, jog pakankamą kvalifikaciją bei kokybišką profesinę veiklą užtikrina veiklos sritį atitinkantis išsilavinimas. Tačiau nemaža dalis respondentų taip pat mano, kad kokybiškam tiek meninio ugdymo specialisto, tiek ir kultūros vadybininko darbui pakaktų persikvalifikavimo ar papildomos kvalifikacijos įgijimo. Kas ketvirtas pripažino, kad sėkmingam darbui kultūros vadybos srityje specialus išsilavinimas nebūtinas.

- KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių požiūris į esamą kultūros darbuotojų atestavimo tvarką gana prieštaringas. Tik trečdalis apklaustųjų pripažino, kad esama kultūros darbuotojų atestavimo tvarka juos tenkina; savivaldybių kultūros specialistai dažniau išreiškė nepasitenkinimą kultūros darbuotojų atestavimo tvarka nei buvo ja patenkinti. Kas ketvirtas KC darbuotojas taip pat sakėsi esąs nepatenkintas esama atestavimo tvarka.
- Dauguma apklaustųjų KC ir savivaldybių darbuotojų sutiko, kad yra juntamas kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo, perkvalifikavimo ar papildomos kvalifikacijos įgijimo poreikis (savivaldybių atstovams šis poreikis atrodo esąs aktualesnis).
- Kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sistema didesnės pusės apklaustųjų vertinama vidutiniškai, kai tenkinanti iš dalies.
- Nurodyti pagrindiniai kvalifikacijos tobulinimą skatinantys motyvai: asmeninis profesinis tobulėjimas, noras kokybiškiau dirbti; atlyginimo didėjimas; gretutinių sričių žinių trūkumas; kontaktų su kolegomis užmezgimas; noras išlaikyti darbo vietą. Šie motyvų svarba KC darbuotojams ir savivaldybių kultūros administratoriams skirtinga.
- Kaip svarbiausi kvalifikacijos tobulinimo trukdžiai nurodyta: finansinių paskatų nebuvimas ir kursų organizavimo vietos nutolimas nuo KC darbuotojų gyvenamosios vietos. Galima pastebėti, jog KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių nuomonės dėl kvalifikacijos tobulinimo kursų skaičiaus ir kokybės išsiskiria: KC darbuotojai dažniau pabrėžia kursų trūkumą, o savivaldybės atstovams būdingiau akcentuoti nepakankamą kursų praktinę naudą ir kokybę.
- Pagrindinės regionų vaikų ir jaunimo laisvalaikio bei užimtumo besirūpinančios įstaigos – tai mokykla ir kultūros centras.
- Vertinant dėmesio skiriamo vaikų ir jaunimo kultūrinei edukacijai pakankamumą, didžioji dalis respondentų pasirinko diplomatišką atsakymą „iš dalies“. Respondentų manymu, vaikų ir jaunimo užimtumas, meninis ugdymas – tai veiksmingos narkotikų bei alkoholio vartojimo prevencijos priemonės.

REGIONŲ KULTŪROS BŪKLĖS TYRIMO BENDROSIOS IŠVADOS

- Fokus grupių diskusijų dalyviai pabrėžė, kad regiono sąvokos neapibrėžtumas, bendrai priimtos regiono sampratos nebuvimas sąlygoja ir regionų kultūros sampratos daugiaprasmiškumą, interpretacijų įvairovę: kartais regionas tapatinamas su savivaldybės, kartais su apskrities lygmeniu.
- Fokus grupių diskusijų metu iškelta problema, kad kultūros, kaip savarankiškos savivaldybių funkcijos statusas lemia tai, kad regionų kultūrą reglamentuojantys dokumentai savivaldybėms nėra privalomi, ne visada įgyvendinami arba vietos valdžios lygmenyje kultūros svarba nepakankamai suvokiama. Kita vertus, akcentuojama valstybinio kultūros reglamentavimo bei finansinės paramos svarba. Todėl svarstytinas atitinkamų pakeitimų vietos savivaldos įstatyme tikslingumas.
- Fokus grupių diskusijų dalyviai vertindami valstybinio lygmens regionų kultūros politikos formavimą, išsakė abejones dėl LR kultūros ministerijos administracinės struktūros optimalumo – buvo pasigesta vieningo strateginio regionų kultūros plėtrą koordinuojančio ir analizuojančio struktūrinio vieneto. Manoma, kad toks strateginis regionų kultūros skyrius turėtų apimti ne vien kultūros centrų, bet ir kitų kultūros subjektų (bibliotekų, muziejų ir pan.) padalinius.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų kultūros plėtros programų, kurių pagrindinis vykdytojas ir koordinatorius Kultūros ministerijos Regionų kultūros skyrius, poveikyje buvo aktyvinama, skatinama ir remiama Lietuvos kultūros plėtra. Šie strateginiai dokumentai apibrėžė pagrindinius tikslus, prioritetus, kryptis, reglamentavo atitinkamų institucijų veiklą, numatė pagrindines priemones numatytų strateginių tikslų įgyvendinimui.

- Nagrinėjamu laikotarpiu šioms programoms įgyvendinti buvo parengti 2 487 įvairūs kultūros projektai, iš kurių 62 procentai gavo finansavimą. Daugiausia projektų buvo įgyvendinta Klaipėdos ir Alytaus apskrityse, mažiausiai finansuota projektų Kauno ir Vilniaus apskrityse. Valstybines programas įgyvendinantiems kultūros įstaigų ir organizacijų rojektams vidutiniškai skiriama 14–25 proc. prašomo finansavimo (priklausomai nuo programos). Vidutinė projekto paramos suma – apie 4 tūkst. Lt, nors kai kurių, ypač reikšmingų, projektų įgyvendinimui skiriamos ir didesnės sumos.
- Apie 80 proc. savivaldybių kultūros darbuotojų tvirtino, kad jų regiono kultūros įstaigos dalyvauja įgyvendinant Valstybines kultūros plėtros programas. Tačiau KC darbuotojų, teigiančių, kad jų kultūros centras rengia ar planuoja rengti projektus, įgyvendinančius šias programas, buvo mažiau.
- Vertindami Etninės kultūros plėtros bei Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programų įgyvendinimo poveikį, didžioji dalis apklaustų kultūros srities darbuotojų teigė, kad šių programų poveikyje kultūros veikla regione pagyvėjo, nors ne ženkliai. Apie Regionų kultūros plėtros programos poveikį dažniausiai buvo sakoma, kad Programos įgyvendinimas palaiko esamą regiono kultūros būklę.

- Aptariant regionų kultūros plėtrai svarbias programas, fokus grupių diskusijų dalyviai atskyrė kultūros politikos strategijas, programas bei jų įgyvendinimą. Praktiškai visų grupių atstovai teigiamai įvertino programų reikalingumą ir svarbą, tačiau pažymėjo pasitaikančias įgyvendinamo problemas.
- Didesnei pusei KC darbuotojų labiau priimtina nuostata, jog tikslinga kad ir nedidelėmis sumomis paremti kuo didesnį skaičių projektų. Savivaldybių kultūros padalinių atstovai daugumoje mano priešingai – didesnė jų pusė palaiko nuomonę, jog reikėtų remti reikšmingiausius, stambesnius projektus, jiems skiriant didesnę finansinę paramą.
- Dauguma apklaustų Lietuvos gyventojų mano, kad regionų kultūros plėtrai skiriama per mažai dėmesio ir regionų gyventojų galimybės tenkinti kultūrinius poreikius kur kas mažesnės nei centro (Vilniaus gyventojai rečiau nei kitų vietovių gyventojai pozityviai vertina regionų kultūros būklę). Kultūros centrų darbuotojai ir savivaldybių kultūros skyrių atstovai dažniausiai teigė, kad regionų kultūros plėtrai skiriamas nemažas, bet vis dar nepakankamas dėmesys. Tačiau panaši, nors šiek tiek mažesnė, kultūros darbuotojų dalis išsakė kritiškesnę nuomonę, jog regionų gyventojų galimybės tenkinti kultūrinius poreikius kur kas mažesnės nei centro.
- Dažniausiai apklausti Lietuvos gyventojai nurodė, kad regionuose menkai išplėta tiek kultūros paslaugų įvairovė, tiek ir kokybė. Kultūros centrų darbuotojai ir savivaldybių kultūros specialistai, vertindami kultūros paslaugų įvairovę ir kokybę, buvo linkę teigti, kad kultūros paslaugų kokybė regionuose gera, tačiau trūksta jų įvairovės. Fokus grupių diskusijų dalyviai taip pat tvirtino, kad kultūros paslaugų įvairovė regionuose mažesnė nei didmiesčiuose ar sostinėje, bet kultūros paslaugų kokybė neatsilieka ir net geresnė. Pabrėžta, jog nuomonę, kad regionuose nieko nevyksta, lemia informacijos apie regionų kultūrinį gyvenimą stygius.
- Didžioji dauguma KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių mano, kad jų regiono kultūrinis gyvenimas tik iš dalies tenkina gyventojų kultūrinius poreikius.
- Fokus grupių diskusijų dalyviai įvardijo pagrindines regionų kultūros situacijos problemines sritis: žmonių kultūrinis pasyvumas, kultūros centrų tinklo optimizavimo modelio neaiškumas, įvairių institucijų bendradarbiavimo stoka, maži kultūros darbuotojų atlyginimai, kultūros specialistų trūkumas. Aptariant pastarųjų metų pokyčius pažymėta, kad kultūros būklė gerėja ir šskirti pagrindiniai padėties gerėjimą identifikuojantys veiksniai: atlyginimų didėjimas, vykdoma kultūros centrų renovacija, įgyvendinamos paramos programos.
- Lietuvos gyventojų nuomone, pirmoje svarbiausių kultūros įstaigų vietoje buvo įvardintos bibliotekos, antroje vietoje minėti kultūros centrai. KC ir savivaldybių kultūros darbuotojų vertinimu pirmaeilė svarba skirta kultūros centrams, o bibliotekos atsidūrė antroje vietoje. Bibliotekų ir kultūros centrų svarbą ypač pabrėžia kaimo ir mažesnių miestų gyventojai, o didmiesčių gyventojams labiau nei kitiems svarbūs teatrai.
- Kultūros įstaigų pakankamumo / nepakankamumo vertinimai atskleidė, kad

dauguma kultūros centrų darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių mano, kad svarbiausiomis įvardintų kultūros įstaigų, tokių kaip bibliotekos, kultūros centrai, muziejai, tinklas regionuose yra optimalus.

- Vertinant regionų kultūros plėtros trukdžius, daugumos apklaustų kultūros srities darbuotojų nuomone, pagrindinės problemos – tai nepakankamas valstybės dėmesys regionų kultūros rėmimui ir prasta materialinė techninė kultūros įstaigų būklė. Taip pat daugiau nei pusė respondentų regionų kultūros plėtros sunkumus tapatino su kultūros darbuotojų, specialistų trūkumu. Virš 40 proc. KC darbuotojų ir savivaldybės kultūros administratorių galvoja, kad intensyvinti kultūros plėtrą regionuose trukdo įvairių institucijų bendradarbiavimo, veiklos koordinavimo stoka.
- Vertinant bibliotekų populiarumą tarp vietos gyventojų, maždaug kas antras apklaustasis kultūros srities darbuotojas teigė, kad bibliotekoje lankosi ir jos veikla bei renginiais domisi nemaža gyventojų dalis. Pagrindinės nurodytos gyventojų nesilankymo bibliotekoje priežastys – poreikio, intereso ar įpročio lankytis bibliotekoje nebuvimas ir skurdus bibliotekų fondas, gyventojus dominančių knygų, naujausios periodikos stoka
- Dauguma apklaustųjų kultūros specialistų nurodė, kad muziejų ekspozicijos, jų požiūriu, pakankamai įdomios. Vertindami muziejų populiarumą tarp vietos gyventojų, vieni sakė, kad muziejaus veikla bei renginiais domisi siauras vietos gyventojų ratas, kiti teigė, jog muziejais domisi nemaža gyventojų dalis.
- Kaip veiksmingiausia kino teatro / salės lankymo paskata buvo nurodyta geresnių, įvairesnio žanro filmų (pvz. kino aukso fondas) demonstravimas. Šalia filmų kokybės taip pat įvardinta kino teatro ar salės būklės svarba ir bilietų pigumas. Trečdalis savivaldybių kultūros administratorių ir net 45 proc. KC darbuotojų teigė, kad jų gyvenamojoje vietovėje kinas nerodomas.
- Didesnė pusė kultūros centrų ir savivaldybių kultūros skyrių darbuotojų pabrėžė, kad teatro pasirodymais domisi ir spektaklius lanko nemaža vietos gyventojų dalis, o maždaug kas ketvirto respondento nuomone, dauguma gyventojų domisi teatru, noriai lanko spektaklius. Nurodant gyventojų nesilankymo teatre priežastis, arti pusės apklaustųjų pabrėžė, kad vienas svarbiausių barjerų – bilietų brangumas.
- Vertinant koncertų dažnį, dauguma apklaustų kultūros srities atstovų nurodė, kad koncertai vyksta pakankamai dažnai, apie penktadalis jų tvirtino, jog koncertai vyksta nuolatos. Dažniausiai regionuose vyksta pramoginės muzikos koncertai. Antroje vietoje pagal pasirinkusiųjų dalį dažniausiai buvo nurodyti liaudies muzikos koncertai. Daugumos respondentų manymu, regionuose labiausiai trūksta džiaz muzikos ir klasikinės muzikos koncertų. Svarbiausias nurodytas koncertų lankymo barjeras – bilietų kaina. Tarp dažnesnio gyventojų lankymosi koncertuose paskatų taip pat nurodyta šiuolaikinės koncertų salės įrengimo ir aukštesnio atlikimo lygio svarba.
- Mažiau nei penktadalis Lietuvos gyventojų ir beveik visi apklausti kultūros centrų darbuotojai ir savivaldybių kultūros atstovai KC veiklą vertino iš esmės teigiamai, sakydami, kad kultūros centrai veikia neblogai, nors jų veiklą galima būtų tobulinti.
- Dauguma apklaustųjų teigė, kad vietos bendruomenės ir kitos NVO

organizuoja pavienius kultūrinius renginius, bet pastovios kultūros veiklos nevykdo.

- Didžioji dalis kultūros darbo atstovų mano, kad per pastarąjį dešimtmetį kultūros centrų veikla kaip buvo taip ir liko gera arba pagerėjo. Palyginus su Lietuvos gyventojų kultūros centrų veiklos pokyčių vertinimu, matome, kad su kultūra susijusių darbuotojų pozicija kultūros centrų atžvilgiu kur kas optimistiškesnė nei vartotojų.
- Daugiausiai Lietuvos gyventojų pačia svarbiausia kultūros centrų veiklos sritimi įvardijo masinių renginių organizavimą, dar apie ketvirtadalis jų manė, kad kultūros centrui svarbiausia – mėgėjų meno plėtojimas ir koncertų bei kitų pramoginių renginių organizavimas. Kultūros srities darbuotojai dažniausiai svarbiausia sritimi įvardijo mėgėjų meno ir etninės kultūros plėtojimą ir tik truputis daugiau nei penktadalis šios grupės apklaustųjų kultūros centrų veiklą siejo su masinių renginių organizavimu. Fokus grupių diskusijų dalyviai kultūros poreikių ugdymą įvardijo kaip vieną reikšmingiausių kultūros centrų veiklos tikslų.
- Svarbiausios nurodytos gyventojų pritraukimo į kultūros centrus priemonės – geresnės, šiuolaikiškiau įrengtos patalpos; daugiau meninio ugdymo, saviraiškos užsiėmimų suaugusiems, pagyvenusiems ir vaikams, daugiau profesionalaus meno renginių. Taip pat dažnai nurodoma įdomesnių, patrauklesnių kultūros centro renginių svarba, geresnės informacijos sklaidos poreikis.
- Daugumos apklaustųjų nuomone, KC ar jo padalinio uždarymas apribotų vietos gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimo galimybes.
- Vertindami polifunkcinių kultūros centrų steigimo galimybę, didesnė pusė apklaustų kultūros srities darbuotojų sakė, kad pritartų tokiai idėjai. Pažymėtina, jog polifunkciniai kultūros centrai savivaldybių kultūros administratoriams priimtinesni nei KC darbuotojams.
- Dauguma apklaustųjų teigė, kad vietos bendruomenės ir kitos NVO organizuoja pavienius kultūrinius renginius, bet pastovios kultūros veiklos nevykdo.
- Požiūris į esamus kategorijų suteikimo kultūros centrams kriterijus nevienareikšmiškas: sakančių, kad esami kategorijų kultūros centrams suteikimo kriterijai jų netenkina, buvo daugiau nei tų, kurie sutinka su taikomais kriterijais ir mano, kad jie atspindi realią KC padėtį.
- Patys KC darbuotojai gana teigiamai vertino daugumą regiono kultūros centrų darbuotojų, savivaldybių kultūros administratoriai mažesne dalimi, tačiau taip pat rinkosi teigiamus įvertinimus. Neigiamus vertinimus, teigiančius, kad regiono kultūros darbuotojai formaliai atlieka savo pareigas ar kad jie yra žemos kvalifikacijos ir jų veikla bei renginiai neįdomūs rinkosi mažiau nei dešimtadalis apklaustų KC darbuotojų, bet savivaldybių atstovai buvo kritiškesni – tokius vertinimus pateikė kas ketvirtas.
- Didesnė pusė apklaustųjų nurodė, kad regionuose trūksta tiek meninio ugdymo specialistų, tiek kultūros ir meno vadybininkų. Savivaldybių kultūros administratoriai ypač aktyviai palaikė mintį, kad regionuose trūksta tik aukštos kvalifikacijos kultūros darbuotojų.

- Dauguma respondentų mano, jog pakankamą kvalifikaciją bei kokybišką profesinę veiklą užtikrina veiklos sritį atitinkantis išsilavinimas. Tačiau nemaža dalis respondentų taip pat mano, kad kokybiškam tiek meninio ugdymo specialisto, tiek ir kultūros vadybininko darbui pakaktų persikvalifikavimo ar papildomos kvalifikacijos įgijimo. Kas ketvirtas pripažino, kad sėkmingam darbui kultūros vadybos srityje specialus išsilavinimas nebūtinus.
- KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių požiūris į esamą kultūros darbuotojų atestavimo tvarką gana prieštaringas. Tik trečdalis apklaustųjų pripažino, kad esama kultūros darbuotojų atestavimo tvarka juos tenkina; savivaldybių kultūros specialistai dažniau išreiškė nepasitenkinimą kultūros darbuotojų atestavimo tvarka nei buvo ja patenkinti. Kas ketvirtas KC darbuotojas taip pat sakėsi esąs nepatenkintas esama atestavimo tvarka.
- Dauguma apklaustųjų KC ir savivaldybių darbuotojų sutiko, kad yra juntamas kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo, perkvalifikavimo ar papildomos kvalifikacijos įgijimo poreikis (savivaldybių atstovams šis poreikis atrodo esąs aktualesnis). Nors esama kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sistema didesnės pusės apklaustųjų vertinama vidutiniškai, tik kaip tenkinanti iš dalies.
- Nurodyti pagrindiniai kvalifikacijos tobulinimą skatinantys *motyvai*: asmeninis profesinis tobulėjimas, noras kokybiškiau dirbti; atlyginimo didėjimas; gretutinių sričių žinių trūkumas; kontaktų su kolegomis užmezgimas; noras išlaikyti darbo vietą. Šie motyvų svarba KC darbuotojams ir savivaldybių kultūros administratoriams skirtinga. Tarp svarbiausių kvalifikacijos tobulinimo *trukdžių* nurodyta: finansinių paskatų nebuvimas ir kursų organizavimo vietos nutolimas nuo KC darbuotojų gyvenamosios vietos. Galima pastebėti, jog KC darbuotojų ir savivaldybių kultūros administratorių nuomonės dėl kvalifikacijos tobulinimo kursų skaičiaus ir kokybės išsiskiria: KC darbuotojai dažniau pabrėžia kursų trūkumą, o savivaldybės atstovams būdingiau akcentuoti nepakankamą kursų praktinę naudą ir kokybę.
- Vertinant dėmesio skiriamo vaikų ir jaunimo kultūrinei edukacijai pakankamumą, didžioji dalis respondentų pasirinko diplomatišką atsakymą „iš dalies“. Respondentų manymu, vaikų ir jaunimo užimtumas, meninis ugdymas – tai veiksmingos narkotikų bei alkoholio vartojimo prevencijos priemonės. Pagrindinės regionų vaikų ir jaunimo laisvalaikio bei užimtumo besirūpinančios įstaigos – tai mokykla ir kultūros centras.

PRIEDAI

Gerb. savivaldybės kultūros skyrių vedėjai / specialistai,

Kultūros ministerija kartu su Socialinių tyrimu institutu atlieka sociologinį tyrimą apie Lietuvos regionų kultūros būklę. Maloniai prašome atsakyti į pateiktus klausimus. Jūsų atsakymai labai svarbūs, kadangi šio tyrimo rezultatai bus panaudoti tobulinant regionų kultūrinį gyvenimą.

Užtikriname anketos anonimiškumą, Jūsų pavardės ir vardo nurodyti nereikia. Dėkojame.

Pasirinktus atsakymus paryškinkite kita spalva arba pabraukite, arba prieš juos padėkite X.

1. Kaip jūs vertinate esamą regionų kultūros būklę? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Kultūra regionuose išplėtota geriau nei centre;
2. Regionų kultūra plėtojama optimaliai, suteikia visiems šalies gyventojams galimybes tenkinti kultūrinius poreikius;
3. Regionų kultūros plėtrai skiriamas nemažas, bet vis dar nepakankamas dėmesys, išlieka netolygumai tarp regionų ir centro suteikiamų galimybių tenkinti kultūrinius poreikius;
4. Regionų gyventojų galimybės tenkinti kultūrinius poreikius kur kas mažesnės nei centro – regionų kultūros plėtrai skiriama per mažai dėmesio;
5. Kita
(įrašykite) _____
6. Nežinau / sunku pasakyti.

2. Jūsų nuomonė apie kultūros paslaugų įvairovę ir kokybę Lietuvos regionuose? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Kultūros paslaugų įvairovė ir kokybė regionuose menkai išplėtota;
2. Kultūros paslaugų įvairovė regionuose užtikrinta, tačiau jų kokybė nepakankama;
3. Kultūros paslaugų kokybė regionuose gera, tačiau trūksta jų įvairovės;
4. Regionuose gerai išplėtota tiek kultūros paslaugų įvairovė, tiek kokybė;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

3. Kaip manote, ar jūsų regiono kultūrinis gyvenimas tenkina vietos gyventojų kultūrinius poreikius? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;
2. Iš dalies;
3. Ne;
4. Nežinau / sunku pasakyti.

4. Ar jūsų regiono kultūros darbuotojai bei įstaigos dalyvauja (yra parengę / planuoja parengti projektus) įgyvendinant Regionų kultūros plėtros programos 2007-2012 m. priemones? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;
2. Ne;
3. Nežinau.

5. Jūsų požiūris į finansinės paramos paskirstymo principus, įgyvendinant Regionų kultūros plėtros programos priemones. Pažymėkite 1 atsakymą

1. Tikslinga kad ir nedidelėmis sumomis paremti kuo didesnį skaičių projektų;
2. Reikėtų remti reikšmingiausias, stambesnius projektus, jiems skiriant didesnę finansinę paramą;
3. Kita (įrašykite) _____
4. Nežinau / sunku pasakyti.

6. Įvertinkite Regionų kultūros plėtros programos įgyvendinimo poveikį jūsų regiono kultūros būklei? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Šios programos įgyvendinimas gerina regiono kultūros būklę, sudaro sąlygas jos plėtotei;
2. Programos įgyvendinimas palaiko esamą regiono kultūros būklę, bet nepakankamas jos plėtotės užtikrinimui;
3. Programos įgyvendinimas neturi poveikio regionų kultūros būklei – situacija iš esmės nekinta;
4. Regiono kultūros būklė blogėja;
5. Kita (įrašykite) _____
6. Nežinau / sunku pasakyti.

7. Ar, Jūsų nuomone, pakankamai dėmesio skiriama etninės kultūros išsaugojimui ir plėtotei, sudaromos palankios sąlygos gyventojams puoselėti regiono etninį savitumą, tradicijas?

Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;
2. Iš dalies;
3. Ne;
4. Nežinau / sunku pasakyti.

8. Ar jūsų regiono kultūros darbuotojai bei įstaigos dalyvauja (yra parengę / planuoja parengti projektus) įgyvendinant Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2003-2009 m. priemones? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;
2. Ne;
3. Apie šią Programą nežinau.

9. Įvertinkite Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2003-2009 m. įgyvendinimo poveikį aktyvinant etninės kultūros plėtrą jūsų regione? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Etninės kultūros išsaugojimo, puoselėjimo ir populiarinimo veikla regione ženkliai pagyvėjo;
2. Etninės kultūros išsaugojimo, puoselėjimo ir populiarinimo veikla regione pagyvėjo, bet ne ženkliai;
3. Regiono etninės kultūros išsaugojimo, puoselėjimo ir populiarinimo veikloje neįvyko jokių pokyčių;
4. Etninės kultūros išsaugojimo, puoselėjimo ir populiarinimo veikla regione pablogėjo;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

10. Kiek jūsų regiono gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimui svarbios žemiau išvardintos kultūros įstaigos, organizacijos? Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą

	Labai svarbu	Svarbu	Ne itin svarbu	Nesvarbu	Sunku pasakyti
1. Bibliotekos	1	2	3	4	9
2. Muziejai	1	2	3	4	9
3. Kultūros centrai	1	2	3	4	9
4. Kinas	1	2	3	4	9
5. Teatrai/ spektakliai	1	2	3	4	9
6. Koncertų salės	1	2	3	4	9
7. Parodų salės / galerijos	1	2	3	4	9
8. Vietos bendruomenių organizacijos, NVO	1	2	3	4	9
9. Kita (įrašykite savo atsakymą)					

11. Ar Jūsų regione pakanka išvardintų kultūros įstaigų? Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą

	Yra per daug, galima mažinti	Pakanka, įstaigų tinklas optimalus	Nepakanka, turėtų būti daugiau	Nėra	Nežinau, sunku pasakyti
1. Bibliotekų	1	2	3	4	9
2. Muziejų	1	2	3	4	9
4. Kultūros centrų	1	2	3	4	9
3. Kino teatrų/ salių	1	2	3	4	9
5. Teatrų	1	2	3	4	9
6. Koncertų salių	1	2	3	4	9
7. Parodų salių/ meno galerijų	1	2	3	4	9
8. Kita (įrašykite)					

12. Kokios, jūsų nuomone, pagrindinės problemos trukdančios intensyviai kultūros plėtrą regionuose? Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą

	Sutinku	Nesutinku	Nežinau
1. Menkas vietos gyventojų domėjimasis kultūra ir menu, pasyvumas	1	2	9
2. Trūksta renginių	1	2	9
3. Neįdomūs, menkos kokybės vykstantys renginiai	1	2	9
4. Kultūros įstaigų trūkumas	1	2	9
5. Dideli atstumai iki kultūros įstaigų, susisiekimo sudėtingumas	1	2	9
6. Prasta materialinė techninė kultūros įstaigų būklė	1	2	9
7. Kultūros darbuotojų, meno specialistų trūkumas	1	2	9
8. Menkas kultūros, meno darbuotojų suinteresuotumas, aktyvumas	1	2	9
9. Nepakankama kultūros darbuotojų, meno specialistų kvalifikacija	1	2	9
10. Įvairių institucijų bendradarbiavimo, veiklos koordinavimo stoka (švietimo, kultūros – bibliotekos, muziejai, turizmo, vietos bendruomenių ir kt.)	1	2	9
11. Nepakankama informacijos apie kultūros įstaigų veiklą, renginius sklaida	1	2	9
12. Valstybė nepakankamai dėmesio skiria regionų kultūros rėmimui	1	2	9
13. Savivaldybė nepakankamai dėmesio skiria kultūros rėmimui	1	2	9
14. Prastas kultūros ir meno veiklos administravimas	1	2	9
Kita (įrašykite)			

ATSKIRAI APIE KULTŪROS ĮSTAIGAS

Bibliotekos

13. Kaip vertinate bibliotekos populiarumą tarp jūsų regiono gyventojų? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Dauguma gyventojų lankosi bibliotekoje, domisi jos veikla, renginiais;
2. Bibliotekoje lankosi ir jos veikla bei renginiais domisi nemaža dalis vietos gyventojų;
3. Bibliotekoje lankosi ir jos veikla bei renginiais domisi siauras vietos gyventojų ratas;
4. Vietos gyventojai bibliotekoje beveik nesilanko, renginiais nesidomi;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

14. Kaip manote, dėl ko jūsų regiono gyventojai dažniausiai apsilanko bibliotekoje? Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą

	Dažniausiai	Kartais	Retai	Niekada	Nežinau
1. Pasiskolinti į namus grožinės literatūros knygu	1	2	3	4	9
2. Paskaityti bibliotekoje laikraščių, žurnalų	1	2	3	4	9
3. Rasti knygų mokymuisi, profesinės literatūros	1	2	3	4	9
4. Informacijos įvairiais rūpimais klausimais	1	2	3	4	9
5. Naudotis elektroninėmis paslaugomis (internetu, elektroniniu paštu)	1	2	3	4	9
6. Žaisti kompiuterinius žaidimus	1	2	3	4	9
7. Naudotis kopijavimo paslaugomis	1	2	3	4	9
8. Dalyvauti bibliotekos organizuojamuose renginiuose (literatūros vakarai, parodos, šventės, kt.)	1	2	3	4	9
9. Susitikti ir pabendrauti su kitais žmonėmis	1	2	3	5	9
10. Kita (parašykite savo atsakymą)					

15. Nurodykite, Jūsų nuomone, svarbiausius bibliotekos trūkumus, gyventojų nesilankymo priežastis. Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus ir juos pažymėkite

1. Gyventojai nežino bibliotekos galimybių, darbo tvarkos, nemoka surasti to, ko jiems reikia;
2. Gyventojai neturi poreikio, intereso ar įpročio lankytis bibliotekoje;
3. Gyventojams nepatinka bendra bibliotekų atmosfera, aplinka, jie ten nejaukiai jaučiasi;
4. Nepakankama bibliotekos darbuotojų kvalifikacija, nekvalifikuotas aptarnavimas;
5. Skurdus bibliotekų fondas, trūksta gyventojus dominančių knygų, naujausios periodikos;
6. Nėra galimybių (nepakankamos galimybės) naudotis kompiuteriais, internetu;
7. Per brangios bibliotekų paslaugos (skaitytojo bilietai, interneto įkainiai ir pan.);
8. Biblioteka yra toli, nepatogus susisiekimas;
9. Nepatogus bibliotekų darbo laikas;
10. Kita (*parašykite savo atsakymą*) _____
11. Nežinau / sunku pasakyti.

Muziejai

16. Kaip vertinate jūsų regiono muziejų ekspozicijas? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Labai įdomios;
2. Pakankamai įdomios;
3. Nelabai įdomios;
4. Neįdomios;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

17. Kaip vertinate muziejų populiarumą tarp jūsų regiono gyventojų? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Dauguma gyventojų domisi muziejaus veikla, aktyviai dalyvauja renginiuose;
2. Muziejaus veikla bei renginiais domisi nemaža dalis vietos gyventojų;
3. Muziejaus veikla bei renginiais domisi siauras vietos gyventojų ratas;
4. Vietos gyventojai muziejaus veikla bei renginiais nesidomi;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

18. Kaip Jums atrodo, kas paskatintų žmones dažniau apsilankyti muziejuose? Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus ir juos pažymėkite

1. Daugiau informacijos ir reklamos apie tai, ką ten galima pamatyti, kokie renginiai vyksta ir pan.;
2. Geresnė muziejų materialinė padėtis, jaukesnė aplinka;
3. Paslaugesni, komunikabilesni muziejaus darbuotojai, kurie daugiau galėtų papasakoti;
4. Muziejai plėstų savo veiklos sritis: rengtų parodas, paskaitas, organizuotų koncertus, šventes;
5. Dažniau būtų atnaujinamos ar keičiamos ekspozicijos ;
6. Muziejai rengtų šiuolaikiškesnes ekspozicijas (su vaizdo, garso įrašais ir pan.);
7. Muziejuose vyktų mokomosios, švietėjiškos programos, kt. užsiėmimai vaikams ir jaunimui ;
8. Mažesnės bilietų kainos/ lengvatos invalidams, pensininkams, moksleiviams ;
9. Patogesnis muziejų darbo laikas;
10. Geresnis susisiekimas, mažesnis nuotolis;
11. Muziejai siūlytų daugiau paslaugų – gidas, bukletai, kavinė, suvenyrų parduotuvė ir t.t.;
12. Kita (*parašykite savo atsakymą*) _____
13. Nežinau / sunku pasakyti.

Kino teatras

19. Ar jūsų regione rodomas kinas (demonstruojami filmai)? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip, yra kino teatras / salė, kur sistemingai demonstruojami filmai;
2. Yra salė, kurioje kartais rodomas kinas;
3. Ne, kinas nerodomas;
4. Nežinau / sunku pasakyti.

20. Apibūdinkite kino populiarumą tarp jūsų regiono gyventojų? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Dauguma gyventojų lankosi kino teatruose, filmų demonstravimuose;
2. Kino teatruose, filmų demonstravimuose lankosi nemaža dalis vietos gyventojų;
3. Kino teatruose, filmų demonstravimuose lanko siauras vietos gyventojų ratas;
4. Vietos gyventojai kino teatruose, filmų demonstravimuose nesilanko;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

21. Kas, jūsų nuomone, paskatintų gyventojus dažniau nueiti pasižiūrėti kiną? Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus ir juos pažymėkite

1. Dažniau ir daugiau būtų rodoma filmų;
2. Būtų rodomi geresni, įvairesnio žanro filmai (pvz. kino aukso fondas);
3. Kino demonstravimas vyktų arčiau namų;
4. Būtų pigesni bilietai;
5. Kino teatras ar salė, kurioje rodomas kinas, būtų patrauklesni, geriau sutvarkyti;
6. Užsienietiški filmai būtų įgarsinami, o ne titruojami;
7. Kita (parašykite savo atsakymą)_____
8. Nežinau / sunku pasakyti.

Teatras**22. Kaip dažnai jūsų regione vyksta teatro pasirodymai? Pažymėkite 1 atsakymą**

1. Teatro pasirodymai vyksta nuolatos;
2. Teatro pasirodymai vyksta pakankamai dažnai ;
3. Teatro pasirodymai vyksta retai ir jų trūksta;
4. Teatro pasirodymai vyksta retai, bet jų netrūksta;
5. Teatro pasirodymai nevyksta;
6. Nežinau / sunku pasakyti.

23. Kokie teatro pasirodymai dažniausiai vyksta jūsų regione? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Profesionalių vietos teatro trupių pasirodymai;
2. Profesionalių atvykusių žinomų teatrų gastrolės;
3. Vietos mėgėjų teatro spektakliai;
4. Atvykusių mėgėjų teatro spektakliai;
5. Kita (parašykite savo atsakymą)_____
6. Nežinau / sunku pasakyti.

24. Kaip vertinate teatro populiarumą tarp jūsų regiono gyventojų? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Dauguma gyventojų domisi teatru, noriai lanko spektaklius;
2. Teatro pasirodymais domisi ir spektaklius lanko nemaža dalis vietos gyventojų;
3. Teatro pasirodymais domisi ir spektaklius lanko siauras vietos gyventojų ratas;
4. Vietos gyventojai teatru nesidomi, spektaklių nelanko;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

25. Nurodykite Jūsų nuomone svarbiausius teatro pasirodymų trūkumus, gyventojų nesilankymo priežastis: Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus ir juos pažymėkite

1. Rodomi spektakliai žemo meninio lygio;
2. Pasenęs, neįdomus repertuaras, mažai naujų spektaklių;
3. Brangūs bilietai;
4. Norint nueiti į teatrą / pažiūrėti spektaklį, reikia toli važiuoti;
5. Kita (parašykite savo atsakymą)_____
6. Nežinau / sunku pasakyti

Koncertai

26. Kaip dažnai jūsų regione vyksta koncertai? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Koncertai vyksta nuolatos;
2. Koncertai vyksta pakankamai dažnai;
3. Koncertai vyksta retai ir jų trūksta;
4. Koncertai vyksta retai, bet jų netrūksta;
5. Koncertai nevyksta;
6. Nežinau / sunku pasakyti.

27. Kokios muzikos koncertai jūsų regione vyksta dažniausiai? Pasirinkite ne daugiau 2 atsakymų

1. Klasikinės muzikos;
2. Liaudies muzikos (kaimo kapelų ir pan. pasirodymai);
3. Etno muzikos (folkloro ansamblių pasirodymai);
4. Pramoginės muzikos (estradinės, pop, roko ir pan.);
5. Džiazo muzikos;
6. Kita (parašykite) _____
7. Nežinau / sunku pasakyti.

28. Kokios muzikos koncertų jūsų regione labiausiai trūksta? Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus

1. Klasikinės muzikos;
2. Liaudies muzikos (kaimo kapelų ir pan. pasirodymų);
3. Etno muzikos (folkloro ansamblių pasirodymų);
4. Pramoginės muzikos (estradinės, pop, roko ir pan.);
5. Džiazo muzikos;
6. Kita (parašykite) _____
7. Nežinau / sunku pasakyti.

29. Kas, jūsų nuomone, paskatintų gyventojus dažniau lankytis koncertuose? Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus ir juos pažymėkite

1. Geresnė informacijos sklaida, koncertai būtų plačiau ir patraukliau reklamuojami;
2. Aukštesnis atlikimo lygis, koncertuotų įžymybės;
3. Pigesni bilietai;
4. Daugiau vyktų koncertų;
5. Būtų įrengta šiuolaikinė koncertų salė;
6. Koncertai vyktų arčiau žmonių gyvenamosios vietos;
7. Kita (parašykite savo atsakymą) _____
8. Nežinau / sunku pasakyti.

Kultūros centrai

30. Kaip vertinate Jūsų regiono kultūros centrų veiklą? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Kultūros centrai veikia labai aktyviai, vietos gyventojų suvokiamas kaip kultūrinio gyvenimo centras;
2. Kultūros centrai veikia neblogai, bet jų veiklą galima būtų tobulinti, plėsti;
3. Kultūros centrų veikla labai ribota, norint ją plėsti ir aktyvinti reikėtų esminių pertvarkų;
4. Kita (parašykite savo atsakymą) _____
5. Nežinau / sunku pasakyti.

31. Kaip per pastarąjį dešimtmetį pasikeitė Jūsų regiono kultūros centrų veikla? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Dirba moderniau, lanksčiau ir išradingiau, vyksta daugiau renginių;
2. Niekas nepasikeitė, jis visada dirbo gerai;
3. Dirba blogiau, sumažėjo veiklos apimtys, aktyvumas;
4. Niekas nepasikeitė, viskas buvo blogai, taip ir liko;
5. Visiškai užgeso;
6. Kita (parašykite) _____

32. Ar dauguma jūsų regiono kultūros centrų vykdo veiklą žemiau išvardintose srityse?

<i>Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą</i>	Pastoviai	Kartais	Niekada
1. Mėgėjų meno užsiėmimai (spektakliai, kaimo kapelos, liaudies šokiai ir pan.)	1	2	3
2. Etninės kultūros sklaida (folkloro, kraštotyros, tautodailės, kt. užsiėmimai)	1	2	3
3. Profesionalių atlikėjų pasirodymai (koncertai, spektakliai ir pan.)	1	2	3
4. Koncertai, kt. pramoginiai renginiai	1	2	3
5. Masiniai renginiai (šventės, mugės, kt.),	1	2	3
6. Įvairių interesų klubų veikla (pvz., rankdarbiai, floristika ir pan.)	1	2	3
7. Mokomosios, švietėjiškos, edukacinės programos	1	2	3
8. Diskotekos, vakaronės, poilsio vakarai	1	2	3
9. Kita (<i>įrašykite</i>)			

33. Kaip manote, kokios kultūros centrų veiklos sritys pačios svarbiausios? Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus

1. Mėgėjų meno plėtojimas;
2. Etno kultūros sklaida;
3. Profesionalaus meno sklaida;
4. Koncertų, kt. pramoginių renginių organizavimas;
5. Masinių renginių (švenčių, mugių, kt.) organizavimas;
6. Interesų / pomėgių klubų, būrelių veikla;
7. Edukacinė veikla;
8. Diskotekų, vakaronių, poilsio vakarų organizavimas;
9. Kita (*parašykite savo atsakymą*) _____
10. Nežinau / sunku pasakyti.

34. Kas, jūsų nuomone, paskatintų gyventojus aktyviau dalyvauti KC veikloje, renginiuose?

<i>Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą</i>	Sutinku	Nesutinku	Nežinau
1. Geresnė informacijos apie KC veiklą, renginius sklaida	1	2	9
2. KC turėtų geresnes patalpas, būtų jaukus, šiuolaikiškiau įrengtas	1	2	9
3. Įdomesni, patrauklesni kultūros centro renginiai	1	2	9
4. KC siūlytų daugiau paslaugų, pvz., kompiuterių, nemokamo interneto	1	2	9
5. Daugiau ir įvairesnių vaikų meninio ugdymo bei saviraiškos užsiėmimų	1	2	9
6. Daugiau meninio ugdymo, saviraiškos užsiėmimų suaugusiems, pagyvenusiems	1	2	9
7. Daugiau profesionalaus meno renginių	1	2	9
8. Kultūros centro darbuotojai būtų labiau kvalifikuoti, aktyvesni	1	2	9
9. Kultūros centras būtų arčiau gyventojų	1	2	9
10. Kita (<i>įrašykite</i>)			

35. Kaip, jūsų nuomone, kultūros centro (jo padalinio / filialo) uždarymas paveiktų vietos kultūrinį gyvenimą? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Bet kurio KC (jo padalinio) uždarymas apribotų vietos gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimo galimybes;
2. Bet kurio KC (jo padalinio) uždarymas sumažintų ypač vaikų ir jaunimo užimtumo, kultūrinės veiklos galimybes;
3. Aktyvios veiklos nevykdančių, prastą materialinę bazę turinčių KC uždarymas neturėtų neigiamos įtakos vietos kultūriniam gyvenimui;
4. Kita (*parašykite savo atsakymą*) _____
5. Nežinau / sunku pasakyti.

36. Kaip jūs vertintumėte polifunkcinių kultūros centrų steigimo idėją, kai vienose patalpose įsikurtų bendruomenės centras, biblioteka, kultūros centras, pramogų salė ir pan. Pažymėkite 1 atsakymą

1. Pritariu;

2. Abejoju;
3. Nepritariu;
4. Nežinau / sunku pasakyti.

37. Jūsų nuomonė apie vietos bendruomenių, jaunimo, kitų nevyriausybinų organizacijų (NVO) vaidmenį vietos kultūriniam gyvenimui? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Vietos bendruomenės, NVO nedalyvauja vietos kultūrinio gyvenimo įvairinimo veikloje;
2. Vietos bendruomenės, NVO organizuoja pavienius kultūrinius renginius, bet pastovios kultūros veiklos nevykdo;
3. Vietos bendruomenės, NVO vykdo aktyvią kultūrinę veiklą, bet jos nekoordinuoja su kitų kultūros įstaigų vykdoma veikla;
4. Vietos bendruomenės, NVO aktyviai bendradarbiauja su kitomis kultūros įstaigomis ir reikšmingai praturtina vietos kultūrinį gyvenimą;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

38. Ar Jus tenkina esami kategorijų suteikimo kultūros centrų kriterijai, ar jie atspindi realią KC padėtį? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;
2. Ne;
3. Nežinau, sunku pasakyti.

39. Kaip jūs vertinate daugumą jūsų regiono kultūros centrų darbuotojų? Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus ir juos pažymėkite

1. Jie sugeba sudominti, pritraukti gyventojus, taiko patrauklesnes darbo formas;
2. Kultūros centro darbuotojai yra populiarūs tarp vietos žmonių, turi autoritetą;
3. Domisi, kaip žmonės vertina jų veiklą, ir derinasi prie gyventojų kultūros poreikių;
4. Jie yra žemos kvalifikacijos, jų veikla ir renginiai neįdomūs;
5. Formaliai atlieka savo pareigas;
6. Jie nieko iš tiesų neveikia;
7. Kita (parašykite savo atsakymą) _____
8. Nežinau / sunku pasakyti.

40. Įvertinkite kultūros centrų darbuotojų pakankamumą Jūsų regione.

Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą	Sutinku	Nesutinku	Nežinau
1. Trūksta įvairių sričių kultūros darbuotojų	1	2	9
2. Trūksta meninio ugdymo specialistų	1	2	9
3. Trūksta kultūros ir meno vadybininkų	1	2	9
4. Trūksta tik aukštos kvalifikacijos kultūros darbuotojų	1	2	9
5. Kita (parašykite savo atsakymą)			

41. Jūsų požiūris į kultūros centrų darbuotojų profesinį parengimą?

Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą

Meninio ugdymo specialistų (būrelių, kolektyvų vadovų)	Sutinku	Nesutinku	Nežinau
1. Konkrečios meno srities išsilavinimas suteikia pakankamą kvalifikaciją, užtikrina kokybišką profesinę veiklą	1	2	9
2. Sėkmingam darbui meninio ugdymo ir saviraiškos srityje specialus išsilavinimas nebūtinus	1	2	9
3. Persikvalifikavimas ar papildomos kvalifikacijos įgijimas pakankamas kokybiškam meninio ugdymo specialisto darbui	1	2	9
4. Kita (parašykite)			
Kultūros vadybininkų (kultūrinės veiklos organizatorių)	Sutinku	Nesutinku	Nežinau
5. Kultūros vadybininko išsilavinimas suteikia pakankamą kvalifikaciją, užtikrina kokybišką profesinę veiklą	1	2	9
6. Sėkmingam darbui kultūros vadybos srityje specialus išsilavinimas nebūtinus	1	2	9
7. Persikvalifikavimas ar papildomos kvalifikacijos įgijimas pakankamas kokybiškam kultūros vadybininko darbui	1	2	9

8. Kita (įrašykite)

42. Ar Jus tenkina esama kultūros darbuotojų atestavimo tvarka? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;

2. Ne *Argumentuokite:* _____

3. Nežinau, sunku pasakyti.

43. Ar matote kultūros darbuotojų persikvalifikavimo, papildomos kvalifikacijos įgijimo poreikį? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;

2. Ne;

3. Nežinau, sunku pasakyti.

44. Ar matote kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo poreikį? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;

2. Ne;

3. Nežinau, sunku pasakyti.

45. Kaip vertinate kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sistemą? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Teigiamai;

2. Vidutiniškai;

3. Neigiamai;

4. Nežinau, sunku pasakyti.

46. Kokie, jūsų nuomone, motyvai skatina kultūros darbuotojus tobulinti kvalifikaciją?

<i>Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą</i>	Sutinku	Nesutinku	Nežinau
1. Asmeninis profesinis tobulėjimas, noras kokybiškiau dirbti	1	2	9
2. Noras išlaikyti darbo vietą	1	2	9
3. Galimybė gauti kitą, geresnį darbą	1	2	9
4. Atlyginimo didėjimas	1	2	9
5. Profesinių žinių ir įgūdžių stoka	1	2	9
6. Gretutinių sričių žinių trūkumas (įvairių meno sričių, psichologijos, kt.)	1	2	9
7. Vadovybės skatinimas	1	2	9
8. Formalūs reikalavimai, privalomumas	1	2	9
9. Kontaktų su kolegomis užmezgimas, galimybė pasidalinti patirtimi	1	2	9
10. Kita (įrašykite)			

47. Kokios, jūsų nuomone, aplinkybės trukdo kultūros darbuotojams tobulinti kvalifikaciją?

<i>Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą</i>	Sutinku	Nesutinku	Nežinau
1. Neorganizuojami / per mažai organizuojama kvalifikacijos tobulinimo kursų	1	2	9
2. Darbo organizacijos nesiunčia tobulinti kvalifikaciją	1	2	9
3. Kvalifikacijos tobulinimo kursai mažai praktiškai naudingi	1	2	9
4. Kursai vyksta toli nuo kultūros darbuotojų gyvenamosios vietos, jiems sudėtinga ilgesniam laikui išvykti	1	2	9
5. Daugumai kultūros darbuotojų mokytis jau per vėlu	1	2	9
6. Netinkama kvalifikacijos tobulinimo kursų sertifikavimo sistema (nesuteikiami sertifikatai, arba jie nepripažįstami)	1	2	9
7. Finansinių paskatų nebuvimas	1	2	9
8. Kursai nekokybiški, trūksta kultūros darbuotojus dominančių temų	1	2	9
9. Kursai nespacificuojami pagal klausytojų darbo pobūdį, interesus	1	2	9
10. Kultūros darbuotojų turima kvalifikacija yra pakankama	1	2	9
11. Kita (įrašykite)			

Vaikų ir jaunimo užimtumas bei meninis ugdymas

48. Kokios užimtumo / laisvalaikio praleidimo formos prieinamos jūsų regiono vaikams ir jaunimui? Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus ir juos pažymėkite

1. Mokyklos būreliai ir renginiai;
2. Kultūros centro mėgėjų meno užsiėmimai;
3. Įvairios mokomosios, švietėjiškos, ugdymo programos;
4. Profesionalaus meno renginiai, skirti vaikams ir jaunimui;
5. Sportas;
6. Pramogos (diskotekos ir pan.);
7. Interneto kavinės, kompiuteriniai žaidimai;
8. Kita (parašykite savo atsakymą) _____
9. Nežinau / sunku pasakyti.

49. Ar, Jūsų nuomone, pakankamai dėmesio skiriama vaikų ir jaunimo kultūrinei edukacijai – meninių, estetinių ir kultūrinių įgūdžių ugdymui? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;
2. Iš dalies;
3. Ne;
4. Nežinau / sunku pasakyti.

50. Kaip Jums atrodo, ar vaikų ir jaunimo užimtumas, jų meninis ugdymas yra veiksmingi mažinant narkotikų, alkoholio vartojimo plitimą? Pažymėkite

1. Taip, manau, kad tai labai veiksminga;
2. Gal kai kam ir padeda;
3. Ne, nemanau, kad tai padėtų;
4. Nežinau / sunku pasakyti.

51. Ar jūsų regiono kultūros darbuotojai ir įstaigos dalyvauja (yra parengę / planuoja parengti projektus) įgyvendinant Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programos 2006-2011 m. priemones? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;
2. Ne;
3. Apie šią Programą nežinau.

52. Įvertinkite Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programos 2006-2011 m. gyvendinimo poveikį ugdant jūsų regiono vaikų ir jaunimo meninius, estetinius ir kultūrinius įgūdžius? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Vaikų ir jaunimo meninių, estetinių ir kultūrinių įgūdžių ugdymo veikla regione ženkliai pagyvėjo;
2. Vaikų ir jaunimo meninių, estetinių ir kultūrinių įgūdžių ugdymo veikla regione pagyvėjo, bet ne ženkliai;
3. Regiono vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos veikloje neįvyko jokių pokyčių;
4. Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos veikla regione pablogėjo;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

Informacija apie jus

53. Savivaldybė, kurioje dirbate Parašykite _____

54. Skyrius ir (arba) pareigos Parašykite _____

55. Kiek metų dirbate? Parašykite _____

56. Kiek Jums metų? Parašykite _____

57. Jūsų išsilavinimas *Pažymėkite*

1. Vidurinis
2. Aukštesnysis
3. Aukštasis ne universitetinis
4. Aukštasis universitetinis

Ačiū!

2 priedas

Gerb. kultūros centrų darbuotojai (direktoriai, vadybininkai, meno specialistai),

Kultūros ministerija kartu su Socialinių tyrimu institutu atlieka sociologinį tyrimą apie Lietuvos regionų kultūros būklę. Maloniai prašome atsakyti į pateiktus klausimus. Jūsų atsakymai labai svarbūs, kadangi šio tyrimo rezultatai bus panaudoti tobulinant regionų kultūrinį gyvenimą.

Užtikriname anketos anonimiškumą – Jūsų pavardės ir vardo nurodyti nereikia. Dėkojame.

Pasirinktus atsakymus paryškinkite kita spalva arba pabraukite, arba prieš juos padėkite X.

1. Kaip jūs vertinate esamą regionų kultūros būklę? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Kultūra regionuose išplėta geriau nei centre;
2. Regionų kultūra plėtojama optimaliai, suteikia visiems šalies gyventojams galimybes tenkinti kultūrinius poreikius;
3. Regionų kultūros plėtrai skiriamas nemažas, bet vis dar nepakankamas dėmesys, išlieka netolygumai tarp regionų ir centro suteikiamų galimybių tenkinti kultūrinius poreikius;
4. Regionų kultūros plėtrai skiriama per mažai dėmesio, regionų gyventojų galimybės tenkinti kultūrinius poreikius kur kas mažesnės nei centro;
- 5.

Kita

(įrašykite) _____

6. Nežinau / sunku pasakyti.

2. Jūsų nuomonė apie kultūros paslaugų įvairovę ir kokybę Lietuvos regionuose? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Kultūros paslaugų įvairovė ir kokybė regionuose menkai išplėta;
2. Kultūros paslaugų įvairovė regionuose užtikrinta, tačiau jų kokybė nepakankama;
3. Kultūros paslaugų kokybė regionuose gera, tačiau trūksta jų įvairovės;
4. Regionuose gerai išplėta tiek kultūros paslaugų įvairovė, tiek kokybė;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

3. Kaip manote, ar jūsų regiono kultūrinis gyvenimas tenkina vietos gyventojų kultūrinius poreikius? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;
2. Iš dalies;
3. Ne;
4. Nežinau / sunku pasakyti.

4. Ar jūsų kultūros centras dalyvauja (yra parengę / planuoja parengti projektus) įgyvendinant Regionų kultūros plėtros programos 2007-2012 m. priemones? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;
2. Ne;
3. Nežinau.

5. Jūsų požiūris į finansinės paramos paskirstymo principus, įgyvendinant Regionų kultūros plėtros programos priemones. Pažymėkite 1 atsakymą

1. Tikslinga kad ir nedidelėmis sumomis paremti kuo didesnį skaičių projektų;
2. Reikėtų remti reikšmingiausias, stambesnius projektus, jiems skiriant didesnę finansinę paramą;
- 3.

Kita

(įrašykite) _____

4. Nežinau / sunku pasakyti.

6. Įvertinkite Regionų kultūros plėtros programos įgyvendinimo poveikį jūsų regiono kultūros būklei? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Šios programos įgyvendinimas gerina regiono kultūros būklę, sudaro sąlygas jos plėtotei;
2. Programos įgyvendinimas palaiko esamą regiono kultūros būklę, bet nepakankamas jos plėtotės užtikrinimui;
3. Programos įgyvendinimas neturi poveikio regionų kultūros būklei – situacija iš esmės nekinta;
4. Regiono kultūros būklė blogėja;
- 5.

Kita

(įrašykite) _____

6. Nežinau / sunku pasakyti.

7. Ar, Jūsų nuomone, pakankamai dėmesio skiriama etninės kultūros išsaugojimui ir plėtotei, sudaromos palankios sąlygos gyventojams puoselėti regiono etninį savitumą, tradicijas? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;
2. Iš dalies;
3. Ne;
4. Nežinau / sunku pasakyti.

8. Ar Jūsų KC dalyvauja (yra parengę / planuoja parengti projektus) įgyvendinant Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2003-2009 m. priemones? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;
2. Ne;
3. Apie šią Programą nežinau.

9. Įvertinkite Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2003-2009 m. įgyvendinimo poveikį aktyvinant etninės kultūros plėtrą jūsų regione? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Etninės kultūros išsaugojimo, puoselėjimo ir populiarinimo veikla regione ženkliai pagyvėjo;
2. Etninės kultūros išsaugojimo, puoselėjimo ir populiarinimo veikla regione pagyvėjo, bet ne ženkliai;
3. Regiono etninės kultūros išsaugojimo, puoselėjimo ir populiarinimo veikloje neįvyko jokių pokyčių;
4. Etninės kultūros išsaugojimo, puoselėjimo ir populiarinimo veikla regione pablogėjo;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

10. Kiek jūsų regiono gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimui svarbios žemiau išvardintos kultūros įstaigos, organizacijos? Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą

	Labai svarbu	Svarbu	Ne itin svarbu	Nesvarbu	Sunku pasakyti
1. Bibliotekos	1	2	3	4	9
2. Muziejai	1	2	3	4	9
3. Kultūros centrai	1	2	3	4	9
4. Kinas	1	2	3	4	9
5. Teatrai/ spektakliai	1	2	3	4	9
6. Koncertų salės	1	2	3	4	9
7. Parodų salės / galerijos	1	2	3	4	9
8. Vietos bendruomenių organizacijos, NVO	1	2	3	4	9
9. Kita (įrašykite savo atsakymą)					

11. Ar Jūsų regione pakanka išvardintų kultūros įstaigų? Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą

	Yra per daug, galima mažinti	Pakanka, įstaigų tinklas optimalus	Nepakanka, turėtų būti daugiau	Nėra	Nežinau, sunku pasakyti
1. Bibliotekų	1	2	3	4	9
2. Muziejų	1	2	3	4	9
4. Kultūros centrų	1	2	3	4	9
3. Kino teatrų/ salių	1	2	3	4	9
5. Teatrų	1	2	3	4	9
6. Koncertų salių	1	2	3	4	9
7. Parodų salių/ meno galerijų	1	2	3	4	9
8. Kita (įrašykite)					

12. Kokios, jūsų nuomone, pagrindinės problemos trukdančios intensyviai kultūros plėtrą regionuose? Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą

	Sutinku	Nesutinku	Nežinau
1. Menkas vietos gyventojų domėjimasis kultūra ir menu, pasyvumas	1	2	9
2. Trūksta renginių	1	2	9
3. Neįdomūs, menkos kokybės vykstantys renginiai	1	2	9
4. Kultūros įstaigų trūkumas	1	2	9
5. Dideli atstumai iki kultūros įstaigų, susisiekimo sudėtingumas	1	2	9
6. Prasta materialinė techninė kultūros įstaigų būklė	1	2	9
7. Kultūros darbuotojų, meno specialistų trūkumas	1	2	9
8. Menkas kultūros, meno darbuotojų suinteresuotumas, aktyvumas	1	2	9
9. Nepakankama kultūros darbuotojų, meno specialistų kvalifikacija	1	2	9
10. Įvairių institucijų bendradarbiavimo, veiklos koordinavimo stoka (švietimo, kultūros – bibliotekos, muziejai, turizmo, vietos bendruomenių ir kt.)	1	2	9
11. Nepakankama informacijos apie kultūros įstaigų veiklą, renginius sklaida	1	2	9
12. Valstybė nepakankamai dėmesio skiria regionų kultūros rėmimui	1	2	9
13. Savivaldybė nepakankamai dėmesio skiria kultūros rėmimui	1	2	9
14. Prastas kultūros ir meno veiklos administravimas	1	2	9
15. Kita (įrašykite)			

DABAR PAKALBĖKIME APIE ATSKIRAS KULTŪROS ĮSTAIGAS

Bibliotekos

13. Kaip vertinate bibliotekos populiarumą tarp jūsų regiono gyventojų? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Dauguma gyventojų lankosi bibliotekoje, domisi jos veikla, renginiais;
2. Bibliotekoje lankosi ir jos veikla bei renginiais domisi nemaža dalis vietos gyventojų;
3. Bibliotekoje lankosi ir jos veikla bei renginiais domisi siauras vietos gyventojų ratas;
4. Vietos gyventojai bibliotekoje beveik nesilanko, renginiais nesidomi;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

14. Kaip manote, dėl ko jūsų regiono gyventojai dažniausiai lankosi bibliotekoje? Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą

	Dažniausiai	Kartais	Retai	Niekada	Nežinau
1. Pasiskolinti į namus grožinės literatūros knygu	1	2	3	4	9
2. Paskaityti bibliotekoje laikraščių, žurnalų	1	2	3	4	9
3. Rasti knygų mokymuisi, profesinės literatūros	1	2	3	4	9
4. Informacijos įvairiais rūpimais klausimais	1	2	3	4	9
5. Naudotis elektroninėmis paslaugomis (internetu, elektroniniu paštu)	1	2	3	4	9
6. Žaisti kompiuterinius žaidimus	1	2	3	4	9
7. Naudotis kopijavimo paslaugomis	1	2	3	4	9
8. Dalyvauti bibliotekos organizuojamuose renginiuose (literatūros vakarai, parodos, šventės, kt.)	1	2	3	4	9
9. Susitikti ir pabendrauti su kitais žmonėmis	1	2	3	4	9
10. Kita (parašykite savo atsakymą)					

15. Nurodykite, Jūsų nuomone, svarbiausius bibliotekos trūkumus, gyventojų nesilankymo priežastis. Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus ir juos pažymėkite

1. Gyventojai nežino bibliotekos galimybių, darbo tvarkos, nemoka surasti to, ko jiems reikia;
2. Gyventojai neturi poreikio, intereso ar įpročio lankytis bibliotekoje;
3. Gyventojams nepatinka bendra bibliotekų atmosfera, aplinka, jie ten nejaukiai jaučiasi;
4. Nepakankama bibliotekos darbuotojų kvalifikacija, nekvalifikuotas aptarnavimas;
5. Skurdus bibliotekų fondas, trūksta gyventojus dominančių knygų, naujausios periodikos;
6. Nėra galimybių (nepakankamos galimybės) naudotis kompiuteriais, internetu;
7. Per brangios bibliotekų paslaugos (skaitytojo bilieto mokestis, interneto įkainiai ir pan.);
8. Biblioteka yra toli, nepatogus susisiekimas;
9. Nepatogus bibliotekų darbo laikas;
10. Kita (*parašykite savo atsakymą*) _____
11. Nežinau / sunku pasakyti.

Muziejai

16. Kaip vertinate jūsų regiono muziejų ekspozicijas? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Labai įdomios;
2. Pakankamai įdomios;
3. Nelabai įdomios;
4. Neįdomios;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

17. Kaip vertinate muziejų populiarumą tarp jūsų regiono gyventojų? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Dauguma gyventojų domisi muziejaus veikla, aktyviai dalyvauja renginiuose;
2. Muziejaus veikla bei renginiais domisi nemaža dalis vietos gyventojų;
3. Muziejaus veikla bei renginiais domisi siauras vietos gyventojų ratas;
4. Vietos gyventojai muziejaus veikla bei renginiais nesidomi;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

18. Kaip Jums atrodo, kas paskatintų žmones dažniau apsilankyti muziejuose? Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus ir juos pažymėkite

1. Daugiau informacijos ir reklamos apie tai, ką ten galima pamatyti, kokie renginiai vyksta ir pan.;
2. Geresnė muziejų materialinė padėtis, jaukesnė aplinka;
3. Paslaugesni, komunikablesni muziejaus darbuotojai, kurie daugiau galėtų papasakoti;
4. Muziejai plėstų savo veiklos sritis: rengtų parodas, paskaitas, organizuotų koncertus, šventes;
5. Dažniau būtų atnaujinamos ar keičiamos ekspozicijos ;
6. Muziejai rengtų šiuolaikiškesnes ekspozicijas (su vaizdo, garso įrašais ir pan.);
7. Muziejuose vyktų mokomosios, švietėjiškos programos, kt. užsiėmimai vaikams ir jaunimui ;
8. Mažesnės bilietų kainos/ lengvatos invalidams, pensininkams, moksleiviams ;
9. Patogesnis muziejų darbo laikas;
10. Geresnis susisiekimas, mažesnis nuotolis;
11. Muziejai siūlytų daugiau paslaugų – gidas, bukletai, kavinė, suvenyrų parduotuvė ir t.t.;
12. Kita (*parašykite savo atsakymą*) _____
13. Nežinau / sunku pasakyti.

Kino teatras

19. Ar jūsų regione rodomas kinas (demonstruojami filmai)? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip, yra kino teatras / salė, kur sistemingai demonstruojami filmai;
2. Yra salė, kurioje kartais rodomas kinas;
3. Ne, kinas nerodomas;
4. Nežinau / sunku pasakyti.

20. Apibūdinkite kino populiarumą tarp jūsų regiono gyventojų? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Dauguma gyventojų lankosi kino teatruose, filmų demonstravimuose;
2. Kino teatruose, filmų demonstravimuose lankosi nemaža dalis vietos gyventojų;
3. Kino teatruose, filmų demonstravimuose lanko siauras vietos gyventojų ratas;
4. Vietos gyventojai kino teatruose, filmų demonstravimuose nesilanko;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

21. Kas, jūsų nuomone, paskatintų gyventojus dažniau nueiti pasižiūrėti kiną? Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus ir juos pažymėkite

1. Dažniau ir daugiau būtų rodoma filmų;
2. Būtų rodomi geresni, įvairesnio žanro filmai (pvz. kino aukso fondas);
3. Kino demonstravimas vyktų arčiau namų;
4. Būtų pigesni bilietai;
5. Kino teatras ar salė, kurioje rodomas kinas, būtų patrauklesni, geriau sutvarkyti;
6. Užsienietiški filmai būtų įgarsinami, o ne titruojami;
7. Kita (parašykite savo atsakymą)_____
8. Nežinau / sunku pasakyti.

Teatras**22. Kaip dažnai jūsų regione vyksta teatro pasirodymai? Pažymėkite 1 atsakymą**

1. Teatro pasirodymai vyksta nuolatos;
2. Teatro pasirodymai vyksta pakankamai dažnai ;
3. Teatro pasirodymai vyksta retai ir jų trūksta;
4. Teatro pasirodymai vyksta retai, bet jų netrūksta;
5. Teatro pasirodymai nevyksta;
6. Nežinau / sunku pasakyti.

23. Kokie teatro pasirodymai dažniausiai vyksta jūsų regione? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Profesionalių vietos teatro trupių pasirodymai;
2. Profesionalių atvykusių žinomų teatrų gastrolės;
3. Vietos mėgėjų teatro spektakliai;
4. Atvykusių mėgėjų teatro spektakliai;
5. Kita (parašykite savo atsakymą)_____
6. Nežinau / sunku pasakyti.

24. Kaip vertinate teatro populiarumą tarp jūsų regiono gyventojų? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Dauguma gyventojų domisi teatru, noriai lanko spektaklius;
2. Teatro pasirodymais domisi ir spektaklius lanko nemaža dalis vietos gyventojų;
3. Teatro pasirodymais domisi ir spektaklius lanko siauras vietos gyventojų ratas;
4. Vietos gyventojai teatru nesidomi, spektaklių nelanko;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

25. Nurodykite Jūsų nuomone svarbiausius teatro pasirodymų trūkumus, gyventojų nesilankymo priežastis: Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus ir juos pažymėkite

1. Rodomi spektakliai žemo meninio lygio;
2. Pasenęs, neįdomus repertuaras, mažai naujų spektaklių;
3. Brangūs bilietai;
4. Norint nueiti į teatrą / pažiūrėti spektaklį, reikia toli važiuoti;
5. Kita (parašykite savo atsakymą)_____
6. Nežinau / sunku pasakyti.

Koncertai

26. Kaip dažnai jūsų regione vyksta koncertai? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Koncertai vyksta nuolatos;
2. Koncertai vyksta pakankamai dažnai;
3. Koncertai vyksta retai ir jų trūksta;
4. Koncertai vyksta retai, bet jų netrūksta;
5. Koncertai nevyksta;
6. Nežinau / sunku pasakyti.

27. Kokios muzikos koncertai jūsų regione vyksta dažniausiai? Pasirinkite ne daugiau 2 atsakymų

1. Klasikinės muzikos;
2. Liaudies muzikos (kaimo kapelų ir pan. pasirodymai);
3. Etno muzikos (folkloro ansamblių pasirodymai);
4. Pramoginės muzikos (estradinės, pop, roko ir pan.);
5. Džiazo muzikos;
6. Kita (*parašykite*) _____
7. Nežinau / sunku pasakyti.

28. Kokios muzikos koncertų jūsų regione labiausiai trūksta? Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus

1. Klasikinės muzikos;
2. Liaudies muzikos (kaimo kapelų ir pan. pasirodymų);
3. Etno muzikos (folkloro ansamblių pasirodymų);
4. Pramoginės muzikos (estradinės, pop, roko ir pan.);
5. Džiazo muzikos;
6. Kita (*parašykite*) _____
7. Nežinau / sunku pasakyti.

29. Kas, jūsų nuomone, paskatintų gyventojus dažniau lankytis koncertuose? Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus

1. Geresnė informacijos sklaida, koncertai būtų plačiau ir patraukliau reklamuojami;
2. Aukštesnis atlikimo lygis, koncertuotų įžymybės;
3. Pigesni bilietai;
4. Daugiau vyktų koncertų;
5. Būtų įrengta šiuolaikinė koncertų salė;
6. Koncertai vyktų arčiau žmonių gyvenamosios vietos;
7. Kita (*parašykite savo atsakymą*) _____
8. Nežinau / sunku pasakyti.

Kultūros centrai

30. Kaip vertinate Jūsų kultūros centro veiklą? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Kultūros centras veikia labai aktyviai, vietos gyventojų suvokiamas kaip kultūrinio gyvenimo centras;
2. Kultūros centras veikia neblogai, bet jo veiklą galima būtų tobulinti, plėsti;
3. Kultūros centro veikla labai ribota, norint ją plėsti ir aktyvinti reikėtų esminių pertvarkų;
4. Kita (*parašykite savo atsakymą*) _____
5. Nežinau / sunku pasakyti.

31. Kaip per pastarąjį dešimtmetį pasikeitė Jūsų kultūros centro veikla? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Dirba moderniau, lanksčiau ir išradingiau, vyksta daugiau renginių;
2. Niekas nepasikeitė, jis visada dirbo gerai;
3. Dirba blogiau, sumažėjo veiklos apimtys, aktyvumas;
4. Niekas nepasikeitė, viskas buvo blogai, taip ir liko;
5. Visiškai užgeso;
6. Kita (*parašykite*) _____

32. Ar jūsų KC vykdo veiklą žemiau išvardintose srityse? Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą

	Pastoviai	Kartais	Niekada
1. Mėgėjų meno užsiėmimai (spektakliai, kaimo kapelos, liaudies šokiai ir pan.)	1	2	3
2. Etninės kultūros sklaida (folkloro, kraštotyros, tautodailės, kt. užsiėmimai)	1	2	3
3. Profesionalių atlikėjų pasirodymai (koncertai, spektakliai ir pan.)	1	2	3
4. Koncertai, kt. pramoginiai renginiai	1	2	3
5. Masiniai renginiai (šventės, mugės, kt.),	1	2	3
6. Įvairių interesų klubų veikla (pvz., rankdarbiai, floristika ir pan.)	1	2	3
7. Mokomosios, švietėjiškos, edukacinės programos	1	2	3
8. Diskotekos, vakaronės, poilsio vakarai	1	2	3
9. Kita (įrašykite)			

33. Kaip manote, kokios KC veiklos sritys pačios svarbiausios? Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus

1. Mėgėjų meno plėtojimas;
2. Etno kultūros sklaida;
3. Profesionalaus meno sklaida;
4. Koncertų, kt. pramoginių renginių organizavimas;
5. Masinių renginių (švenčių, mugių, kt.) organizavimas;
6. Interesų / pomėgių klubų, būrelių veikla;
7. Edukacinė veikla;
8. Diskotekų, vakaronių, poilsio vakarų organizavimas;
9. Kita (parašykite savo atsakymą)_____
10. Nežinau / sunku pasakyti.

34. Kas, jūsų nuomone, paskatintų gyventojus aktyviau dalyvauti kultūros centro veikloje, renginiuose? Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą

	Sutinku	Nesutinku	Nežinau
1. Geresnė informacijos apie KC veiklą, renginius sklaida	1	2	9
2. KC turėtų geresnes patalpas, būtų jaukus, šiuolaikiškiau įrengtas	1	2	9
3. Įdomesni, patrauklesni kultūros centro renginiai	1	2	9
4. KC siūlytų daugiau paslaugų, pvz., kompiuterių, nemokamo interneto	1	2	9
5. Daugiau ir įvairesnių vaikų meninio ugdymo bei saviraiškos užsiėmimų	1	2	9
6. Daugiau meninio ugdymo, saviraiškos užsiėmimų suaugusiems, pagyvenusiems	1	2	9
7. Daugiau profesionalaus meno renginių	1	2	9
8. Kultūros centro darbuotojai būtų labiau kvalifikuoti, aktyvesni	1	2	9
9. Kultūros centras būtų arčiau gyventojų	1	2	9
10. Kita (įrašykite)			

35. Kaip, jūsų nuomone, kultūros centro (jo padalinio, filialo) uždarymas paveiktų vietos kultūrinį gyvenimą? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Bet kurio KC (jo padalinio) uždarymas apribotų vietos gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimo galimybes;
2. Bet kurio KC (jo padalinio) uždarymas sumažintų ypač vaikų ir jaunimo užimtumo, kultūrinės veiklos galimybes;
3. Aktyvios veiklos nevykdančių, prastą materialinę bazę turinčių KC uždarymas neturėtų neigiamos įtakos vietos kultūriniam gyvenimui;
4. Kita (parašykite savo atsakymą)_____
5. Nežinau / sunku pasakyti.

36. Kaip jūs vertintumėte polifunkcinių kultūros centrų steigimo idėją, kai vienoje patalpose įsikurtų bendruomenės centras, biblioteka, kultūros centras, pramogų salė ir pan. Pažymėkite 1 atsakymą

1. Pritariu;
2. Abejoju;
3. Nepritariu;
4. Nežinau / sunku pasakyti.

37. Jūsų nuomonė apie vietos bendruomenių, jaunimo, kitų nevyriausybinų organizacijų (NVO) vaidmenį vietos kultūriniam gyvenimui? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Vietos bendruomenės, NVO nedalyvauja vietos kultūrinio gyvenimo įvairinimo veikloje;
2. Vietos bendruomenės, NVO organizuoja pavienius kultūrinius renginius, bet pastovios kultūros veiklos nevykdo;
3. Vietos bendruomenės, NVO vykdo aktyvią kultūrinę veiklą, bet jos nekoordinuoja su kitų kultūros įstaigų vykdoma veikla;
4. Vietos bendruomenės, NVO aktyviai bendradarbiauja su kitomis kultūros įstaigomis ir reikšmingai praturtina vietos kultūrinį gyvenimą;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

38. Ar Jus tenkina esami kategorijų suteikimo kultūros centrams kriterijai, ar jie atspindi realią KC padėtį? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;
2. Ne;
3. Nežinau, sunku pasakyti.

39. Kaip jūs vertinate daugumą jūsų regiono kultūros centrų darbuotojų? Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus ir juos pažymėkite

1. Jie sugeba sudominti, pritraukti gyventojus, taiko patrauklesnes darbo formas;
2. Kultūros centro darbuotojai yra populiarūs tarp vietos žmonių, turi autoritetą;
3. Domisi, kaip žmonės vertina jų veiklą, ir derinasi prie gyventojų kultūros poreikių;
4. Jie yra žemos kvalifikacijos, jų veikla ir renginiai neįdomūs;
5. Formaliai atlieka savo pareigas;
6. Jie nieko iš tiesų neveikia;
7. Kita (parašykite savo atsakymą) _____
8. Nežinau / sunku pasakyti.

40. Įvertinkite kultūros centrų darbuotojų pakankamumą Jūsų regione.

<i>Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą</i>	Sutinku	Nesutinku	Nežinau
Trūksta įvairių sričių kultūros darbuotojų	1	2	9
Trūksta meninio ugdymo specialistų	1	2	9
Trūksta kultūros ir meno vadybininkų	1	2	9
Trūksta tik aukštos kvalifikacijos kultūros darbuotojų	1	2	9
Kita (parašykite savo atsakymą)			

41. Jūsų požiūris į kultūros centrų darbuotojų profesinį parengimą?

Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą

Meninio ugdymo specialistų (būrelių, kolektyvų vadovų)	Sutinku	Nesutinku	Nežinau
1. Konkrečios meno srities išsilavinimas suteikia pakankamą kvalifikaciją, užtikrina kokybišką profesinę veiklą	1	2	9
2. Sėkmingam darbui meninio ugdymo ir saviraiškos srityje specialus išsilavinimas nebūtinus	1	2	9
3. Persikvalifikavimas ar papildomos kvalifikacijos įgijimas pakankamas kokybiškam meninio ugdymo specialisto darbui	1	2	9
4. Kita (įrašykite)			
Kultūros vadybininkų (kultūrinės veiklos organizatorių)	Sutinku	Nesutinku	Nežinau
5. Kultūros vadybininko išsilavinimas suteikia pakankamą kvalifikaciją, užtikrina kokybišką profesinę veiklą	1	2	9
6. Sėkmingam darbui kultūros vadybos srityje specialus išsilavinimas nebūtinus	1	2	9
7. Persikvalifikavimas ar papildomos kvalifikacijos įgijimas	1	2	9

pakankamas kokybiškam kultūros vadybininko darbui			
8. Kita (įrašykite)			

42. Ar Jus tenkina esama kultūros darbuotojų atestavimo tvarka? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;

2. Ne Argumentuokite: _____

3. Nežinau, sunku pasakyti.

43. Ar jūs, kaip kultūros darbuotojas, jaučiate persikvalifikavimo, papildomos kvalifikacijos įgijimo poreikį? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;

2. Ne;

3. Nežinau, sunku pasakyti.

44. Ar jūs, kaip kultūros darbuotojas, jaučiate poreikį tobulinti savo kvalifikaciją? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Taip;

2. Ne;

3. Nežinau, sunku pasakyti.

45. Kaip vertinate kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sistemą? Pažymėkite 1 atsakymą

1. Teigiamai;

2. Vidutiniškai;

3. Neigiamai;

4. Nežinau, sunku pasakyti.

46. Kokie motyvai Jus paskatintų tobulinti kvalifikaciją? Kiekvienoje eilutėje pasirinkite po 1 atsakymą

	Sutinku	Nesutinku	Nežinau
1. Asmeninis profesinis tobulėjimas, noras kokybiškiau dirbti	1	2	9
2. Noras išlaikyti darbo vietą	1	2	9
3. Galimybė gauti kitą, geresnį darbą	1	2	9
4. Atlyginimo didėjimas	1	2	9
5. Savo srities profesinių žinių ir įgūdžių stoka	1	2	9
6. Gretutinių sričių žinių trūkumas (įvairių meno sričių, psichologijos, kt.)	1	2	9
7. Vadovybės skatinimas	1	2	9
8. Formalūs reikalavimai, privalomumas	1	2	9
9. Kontaktų su kolegomis užmezgimas, galimybė pasidalinti patirtimi	1	2	9
10. Kita (įrašykite)			

47. Kokios aplinkybės Jums trukdo tobulinti kvalifikaciją? Kiekvienoje eilutėje po 1 atsakymą

	Sutinku	Nesutinku	Nežinau
Neorganizuojami (per mažai) kvalifikacijos tobulinimo kursų	1	2	9
Darbo organizacija nesiunčia tobulinti kvalifikaciją	1	2	9
Kvalifikacijos tobulinimo kursai mažai praktiškai naudingi	1	2	9
Kursai vyksta toli nuo mano gyvenamosios vietos, sudėtinga ilgesniam laikui išvykti	1	2	9
Man mokytis jau per vėlu	1	2	9
Netinkama kvalifikacijos tobulinimo kursų sertifikavimo sistema (nesuteikiami sertifikatai, arba jie nepripažįstami)	1	2	9
Finansinių paskatų nebuvimas	1	2	9
Kursai nekokybiški, nėra mane dominančių temų	1	2	9
Kursai nespacificuojami pagal klausytojų darbo pobūdį, interesus	1	2	9
Mano turima kvalifikacija yra pakankama	1	2	9
Kita (įrašykite)			

Vaikų ir jaunimo užimtumas bei meninis ugdymas

48. Kokios užimtumo / laisvalaikio praleidimo formos prieinamos jūsų regiono vaikams ir jaunimui? *Pasirinkite ne daugiau kaip 2 atsakymus ir juos pažymėkite*

1. Mokyklos būreliai ir renginiai;
2. Kultūros centro mėgėjų meno užsiėmimai;
3. Įvairios mokomosios, švietėjiškos, ugdymo programos;
4. Profesionalaus meno renginiai, skirti vaikams ir jaunimui;
5. Sportas;
6. Pramogos (diskotekos ir pan.);
7. Interneto kavinės, kompiuteriniai žaidimai;
8. Kita (*parašykite savo atsakymą*)_____
9. Nežinau / sunku pasakyti.

49. Ar, Jūsų nuomone, pakankamai dėmesio skiriama vaikų ir jaunimo kultūrinei edukacijai – meninių, estetinių ir kultūrinių įgūdžių ugdymui? *Pažymėkite 1 atsakymą*

1. Taip;
2. Iš dalies;
3. Ne;
4. Nežinau / sunku pasakyti.

50. Kaip Jums atrodo, ar vaikų ir jaunimo užimtumas, jų meninis ugdymas yra veiksmingi mažinant narkotikų, alkoholio vartojimo plitimą? *Pažymėkite*

1. Taip, manau, kad tai labai veiksminga;
2. Gal kai kam ir padeda;
3. Ne, nemanau, kad tai padėtų;
4. Nežinau / sunku pasakyti.

51. Ar jūsų KC dalyvauja (yra parengę / planuoja parengti projektus) įgyvendinant Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programos 2006-2011 m. priemones? *Pažymėkite 1 atsakymą*

1. Taip;
2. Ne;
3. Apie šią Programą nežinau.

52. Įvertinkite Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programos 2006-2011 m. gyvendinimo poveikį ugdant jūsų regiono vaikų ir jaunimo meninius, estetinius ir kultūrinius įgūdžius? *Pažymėkite 1 atsakymą*

1. Vaikų ir jaunimo meninių, estetinių ir kultūrinių įgūdžių ugdymo veikla regione ženkliai pagyvėjo;
2. Vaikų ir jaunimo meninių, estetinių ir kultūrinių įgūdžių ugdymo veikla regione pagyvėjo, bet ne ženkliai;
3. Regiono vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos veikloje neįvyko jokių pokyčių;
4. Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos veikla regione pablogėjo;
5. Nežinau / sunku pasakyti.

Informacija apie jus

53. Kokioje vietovėje dirbate (rajonas, miesto / kaimo pavadinimas)

*Parašykite*_____

54. Kiek metų dirbate? *Parašykite*_____

55. Jūsų pareigos (*Jeigu vykdote įvairaus pobūdžio veiklą, galite pasirinkti kelis atsakymus*)

1. Meninio ugdymo specialistas (būrelio, kolektyvo vadovas ir pan.);

2. Kultūros vadybininkas (kultūrinės veiklos organizatorius);
3. Kultūros administratorius (KC direktorius).

56. Kiek kultūros darbuotojų yra jūsų KC? Parašykite _____

57. Kiek kultūros darbuotojų etatų yra jūsų KC? Parašykite _____

58. Kiek Jums metų? Parašykite _____

59. Jūsų išsilavinimas Pažymėkite

1. Vidurinis
2. Aukštesnysis
3. Aukštasis ne universitetinis
4. Aukštasis universitetinis

Ačiū!

FOKUS GRUPĖS DISKUSIJOS STRUKTŪRA

PRISISTATYMAS, TYRIMO METODO (DISKUSIJA) PAAIŠKINIMAS

SUSIPAŽINIMAS SU FOKUS GRUPĖS DALYVIAIS (JŲ PRISISTATYMAS):

- Vardas;
- Kokioje vietovėje dirba;
- Darbo patirtis, stažas;
- Kur mokėsi, ką baigė.

IŽANGA

PAAIŠKINAMA, KAD VYKDANT REGIONŲ KULTŪROS BŪKLĖS TYRIMĄ FOKUS GRUPIŲ DISKUSIJOS BUS PRAVESTOS SU KC STEIGĖJAIS: 1) SAVIVALDYBIŲ MERAIS IR 2) SENIŪNAIS; SU 3) KULTŪROS CENTRŲ DIREKTORIAIS, 4) SAVIVALDYBIŲ KULTŪROS SKYRIŲ DARBUOTOJAIS / SPECIALISTAIS BEI SU 5) VIETOS BENDRUOMENIŲ ATSTOVAIS

PAGRINDINĖS TEMOS:

BENDRAS REGIONŲ KULTŪROS BŪKLĖS VERTINIMAS

- **Gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimo galimybės regionuose, kultūros paslaugų įvairovė ir kokybė**
 - Santykis centras-regionai, tarpregioniniai skirtumai
- **Regionų kultūros plėtros programa 2007-2012 m.**
 - ar žino, ar atstovaujamo regiono kultūros įstaigos dalyvauja / planuoja, jei dalyvauja / planuoja, tai kokiose priemonėse, kokios kultūros įstaigos (KC, bibliotekos, muziejai) aktyviausios
- **Požiūris į Regionų kultūros plėtros programą**
 - poveikio įvertinimas arba poveikio numatymas, ar tenkina finansavimo mastai
- **Kaip vertina dėmesį skiriamą etninės kultūros išsaugojimui ir plėtotei, sąlygos puoselėti regionų etninį savitumą, tradicijas**
 - **Etninės kultūros plėtros valstybinės programa 2003-2009 m.** (ar ar atstovaujamo regiono kultūros įstaigos dalyvavo / dalyvauja, kokiose priemonėse, kokios kultūros įstaigos (KC, bibliotekos, muziejai) aktyviausios), **šios programos poveikio įvertinimas**
- **Pagrindinės problemos trukdančios intensyviai kultūros plėtrą Lietuvos regionuose**

REGIONŲ KULTŪROS ĮSTAIGOS / RENGINIAI

Regionų gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimui svarbiausios kultūros įstaigos, renginiai

Ar regionuose pakanka kultūros įstaigų

kokių per daug, kurių tinklas optimalus, kokių trūksta, kokių nėra

Kaip vertina pagrindines kultūros įstaigas ir jų veiklą (bibliotekų, muziejų, KC, kt.)

kas gerai, kas blogai, ką reikėtų keisti
 Šių įstaigų opuliarumas tarp gyventojų
 Kodėl žmonės lankosi / nesilanko

Kultūros centrų veiklos vertinimas,

per 10 m. įvykę pokyčiai,
 požiūris į kultūros centrų (filialų) galimą mažinimą

Kas padidintų KC reikšmę, padėtų pritraukti daugiau lankytojų

Kultūros centrų vykdoma veikla), kurios sritys svarbiausios (daugumos KC, didžiausių KC, mažiausių KC)

Požiūris į polifunkcinių kultūros centrų steigimo idėją (kai vienoje patalpose įsikurtų biblioteka, bendruomenės centras, kultūros centras, pramogų salė ir pan.)

KC ir kitų institucijų santykiai

švietimo instituc.
 turizmo instituc.
 vietos bendruomenės, NVO
 savivaldybė
 ministerija

Savivaldybių pozicija kultūros atžvilgiu,**Požiūris į kategorijų suteikimo kultūros centrams tvarką ir kriterijus**

teigiami aspektai
 problemos
 ką reikėtų tobulinti

VAIKŲ IR JAUNIMO UŽIMTUMAS BEI MENINIS UGDYMAS

- **Pagrindinės vaikams ir jaunimui siūlomos užimtumo / laisvalaikio praleidimo formos regionuose**
 - Mokyklų būreliai ir renginiai
 - Kultūros centro mėgėjų meno užsiėmimai
 - Įvairios mokomosios, švietėjiškos, ugdymo programos
 - Profesionalaus meno renginiai, skirti vaikams ir jaunimui
 - Sportas
 - Pramogos (diskotekos ir pan.)
 - Interneto kavinės, kompiuteriniai žaidimai
- **Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos – meninių, estetinių ir kultūrinių įgūdžių ugdymo – situacija**
 - ar pakankamai dėmesio skiriama, jei ne tai kokios kliūtys / problemos
 - kokios kultūrinės edukacijos formos / priemonės dažniausiai taikomos, kokių stokojama,
 - kokios institucijos užsiima / kokios kultūros įstaigos aktyviausios
- **Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programa 2006-2011 m.**
 - ar atstovaujamo regiono kultūros įstaigos dalyvavo / planuoja, jei dalyvavo ar planuoja, tai kokiose priemonėse
- **Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos programos 2006-2011 m. gyvendinimo poveikio ugdant vaikų ir jaunimo meninius, estetinius ir kultūrinius įgūdžius įvertinimas**

KULTŪROS CENTRŲ DARBUOTOJAI

- **Ar pakanka kultūros ir meno darbuotojų**
 - jei ne, kokių sričių kultūros ir meno darbuotojų trūksta, kodėl
 - ar yra poreikis pritraukti jaunus kvalifikuotus kultūros darbuotojus, jeigu taip, ką reikėtų padaryti
- **Ar optimali esanti kultūros darbuotojų etatų struktūra/ funkcijų paskirstymas? J**
 - jeigu ne, tai su kokiais sunkumais susiduriama nustatant kultūros ir meno darbuotojų etatų struktūrą/ funkcijų paskirstymą
 - koks būtų optimalus kultūros darbuotojų etatų struktūros/ funkcijų paskirstymo modelis (administratoriai-vadybininkai- meninio ugdymo specialistai)
- **Pagrindinės problemos, su kuriomis susiduria kultūros ir meno darbuotojai** (administratoriai, t.y. KC direktoriai-vadybininkai- meninio ugdymo specialistai)
- **Kaip** (kokiomis priemonėmis) **galima būtų pasiekti geresnę kultūros darbo kokybę?**
- **Ar kyla problemos** (ir jeigu taip, tai kokios) **kultūros darbuotojų**
 - profesinio parengimo srityje
 - tinkamos kvalifikacijos užtikrinimo (kvalifikacijos kėlimas ir perkvalifikavimas) srityse
- **Kultūros ir meno darbuotojų profesinio parengimo situacija** (administratoriai-vadybininkai- meninio ugdymo specialistai)
 - kultūros darbuotojus rengiančios institucijos
 - ar pakankamai parengiama kultūros, meno darbuotojų (įvairių sričių)
 - ar tinkamas esamas parengimo lygis, kokybė, jeigu ne, tai kokios kyla problemos
 - ką reikėtų keisti, tobulinti kultūros ir meno darbuotojų (įvairių sričių) profesinio rengimo sistemoje?
- **Kultūros ir meno darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo situacija** (administratoriai-vadybininkai- meninio ugdymo specialistai)
 - ar svarbu, kad kultūros darbuotojai tobulintų kvalifikaciją
 - kas trukdo / skatina tobulinti kvalifikaciją; galimybės tobulinti kvalifikaciją (administratoriams - vadybininkams - meninio ugdymo specialistams)
 - kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą vykdančios institucijos, kvalifikacijos kėlimo temų, kursų pasiūla – paklausa
 - ar tinkama esama kultūros ir meno darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo kokybė, jeigu ne, tai kokios kyla problemos
 - ką reikėtų keisti, kultūros ir meno darbuotojų (įvairių sričių) kvalifikacijos tobulinimo sistemoje
- **Kultūros ir meno darbuotojų profesinio perkvalifikavimo situacija** (administratoriai-vadybininkai- meninio ugdymo specialistai)
 - ar yra poreikis perkvalifikuoti kultūros darbuotojus
 - ar vykdomas perkvalifikavimas
 - kokios srities kultūros darbuotojus tikslinga perkvalifikuoti
 - dominuojančių perkvalifikavimo sričių pasiūla – paklausa (kas į ką dažniausiai persikvalifikuoja)
 - kultūros darbuotojų perkvalifikavimą vykdančios institucijos
 - ar tinkama esama kultūros ir meno darbuotojų perkvalifikavimo kokybė, jeigu ne, tai kokios kyla problemos
 - ką reikėtų keisti, kultūros ir meno darbuotojų (įvairių sričių) perkvalifikavimo sistemoje
- **Kultūros darbuotojų atestavimo tvarka ir jos vertinimas**

POKALBIO PABAIGA

Padėka pokalbio dalyviams, jų nuomonių įvertinimas, (paklausti, ar yra klausimų, komentarų).